





Henrik Wergelands

Samlede Skrifter.

Efter det norske Studentersamfunds Foranstaltning

udgivne

af

Hartvig Lassen.

Syvende Bind.

Christiania.

Chr. Tönsbergs Forlag.

Trykt af H. J. Sörum.

1853.

Omtrykt Titelblad til prosaiske Skrifter, 1ste Deel.



Henrik Wergelands
Samlede Skrifter.

Efter det norske Studentersamfunds Foranstaltning

udgivne

af

Hartvig Lassen.

Andet Bind.

Christiania.
Chr. Tönsbergs Forlag.
Trykt af H. J. Sörum.
1852.

Digte.

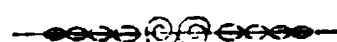
Anden Deel.

Indhold.

Tredie Periode.

1838—1845.

*De med * betegnede Titler ere tilföjede af Udgiveren.*



Tredie Periode.

1838—1845.

„Den første Gang."

(Prolog til „Campbellerne.")

„— — For *förste* Gang, for *förste* Gang"
Det giver mangen Smaating Rang,
Den varer kort, — kun i Sekunden.
Den er forbi, naar den er runden.

Selv Græsset har en saadan Fest,
da regnes unge Foraar bedst,
naar første Grønne Mulden bryder,
og Kvisten Hjertebladet skyder.

Metallet fik sin egen Klang
af som det lød den første Gang,
da Alfen hamred ind i Stenen
Sølvdruserne og Kobbergrenen.

Hvis der var Sjel i Rosen, den
sig ønsked, den var Knop igjen,
just i den Stund dens Purpur tændes.
Den døer, fordi det ei kan hændes.

Saa mild er Gud, at Alt, hvor smaat,
en „første Gangs" Triumf har faa't.
I *den* Sekund det Døde lever,
og Livet sig til Himlen hæver.

Hvor Øxen gjør i Skoven Dag,
Han spreder Engens Regnbuflag;
men bandet Ørken der Han sænker,
hvor Spirens „første Gang" man krænker.

Se, Havet ligger strakt og stilt.
Nu ud har alle Bølger hvilt.
Da svulmer En af egne Kræfter,
og ruller væk; de Andre efter.
Det er *dens* „første Gang“. Deri
jo synes Gejst og Vilje fri,
somom et Hjerte banked' inden
den lille Høj, der gaaer for Vinden?
Det er dens „første Gang“. Deri
er alt dens Liv; — med den forbi.
Om et Sekund, hvor højt end stegen,
den døer i viljeløs Bevægen.

Hvor ligger Marken graa og ry:
af Muld et Mulm, af Leer en Sky!
Medeet af Løvetand den spredes,
den Urt, der groer, jo meer den trædes.
Da hvidligt Skud af Mulden sprang,
var kjække Plantes „første Gang.“
Deri var Sejer, deri Vaaren.
I Skuddet er dens Krone baaren.
Mej den! Ærværdig Fnok blæs fra!
(Sic transit mundi gloria)
Dens bedste Liv var i Sekunden,
da første Gang den brød fra Grunden.

Fra Tind til Tind hvor dyb en Dal!
en bundløs Stormenes Kanal.
Hist skriger Ørnen, graa af Alder:
sin Unge den didover kalder.
Dernede . . o hvor dybt! se Alt
forgaaer, med Taage overmalt.
Kun som en Bændel Fossen hænger;
men halvvejs op ei Drønet trænger.
Dog flyver Ungen. *Det* er Flugt!
Thi første Gang blev Modet brugt,
og alt dens Hjerteblod udsilrer
til yderste af Vingens Spilrer.

Men siden gaaer det af sig selv
paa spændte Fjer, som Baad i Elv.
Den rolig sejle kan om Kloden
som dreven frem af Ætherfloden.
Den *förste* Flugt, skjøndt mindre høj,
var herligst dog; thi *selv* han fløj:
Det *kunde* svigte; men fra denne
han først, at han er Ørn, kan kjende.

Hvi klager Elskeren i Sang?
Er Ømhed død med „første Gang?“
Sølvbryllupsgubbes Blik sig tænde,
naar tænkt er første Kys fra Hende.
Hvi Maleren fordybet i
sin Ungdoms første Kulcroquis?
Den gjemmer han, og Taaren furer
sig ned iblandt de raae Konturer.
Hvi er det Sejerherren plejer,
at nævne helst sin første Sejer?
Og Admiralen gjemmer Baaden,
naar han forlængst forladt har Flaaden.
I Heltekongens Thronsal se
hængt højest guldløs Portd'epée!
Han højere ei Sceptret feired!
den bar han første Gang han seired.

O, Livet er ei mere grumt
mod Aander end mod Dødt og Stumt.
Som Rosens Drømmen om sin Knop,
som Ørnens første Flyven op,
som Vaarens første Kimen frem,
den *förste Gang* og tryller *dem*.
Den første Gang, de Storhed viste,
den vil Erindringen ei miste,
selv ikke for den Storhed, som
af „første Gangens“ Ringhed kom.
Det er somom de Stolte kjende
sin Højheds Morgengry i denne.

Men, at de have den saa kjær,
just deres Storheds Uskyld er.
At Evighedens Arving vendt
har ømmest Blik mod det Moment,
hvor han begyndte at begynde,
o, det er Aanders Højheds Ynde.

Den Ømhed for den „første Gang"
gav Haabet fremfor Tingen Rang.
Den lægger Styrken i dets Vinge
og Flammer i dets Ørnebringe.

Flyv da mit Haab, skjøndt mindre du
er end den Gjenstand i dit Hu:
Fra Fædrelandet vil du prøve
et Smil i Flugten jo at røve?
Dog flyve du! og sænk dig ned
imellem Landsmænds Kjærlighed!
Den er for mild til Knop at bryde,
som skulde „første Gangen" skyde.
Den Fuglens Øje har fra Tinden
for Ungen svigtende i Vinden,
naar første Gang den Prøven vover,
hvor bred den Afgrund dog er over.

En Søn blandt dine, elskte Land,
sin „første Gang" med Haab seer an:
Han vil i Aften jo forsøge
din Godhed og sin Gjeld at øge?

Han byder dig et Billed af
en sønlig Dyd, du Hjemsted gav —
en Times Lyst — hvor lidet givet
er det for Friheden og Livet!



Kristiania.

— — Herfra, fra denne Plet . . Hvordan?
jeg er der, dog ei see den kan.
Kun faa Aar borte herhjemmefra,
og fremmed bleven alt siden da?
O, jeg er ikke, men det er Hjemmet,
som blevet er saa fornemt og fremmed.
Mig Newyork selv, der i Hudson bader
hvert Aar Afspeiling af nye Gader,
ei saa forbaused den første Gang
jeg kjæk fra Skibet paa Qvaien sprang,
— kjæk som Columbus — nu veed jeg bedre,
at bedst er hjemme hos vore Fædre,
saalænge ikkun et Land er frit.
Held mig, at Norrige dog er mit!

Stod ei Akershuus som før histhenne,
jeg kunde neppe igjen mig kjende.
Men saa stod Borgen med blygraa Top,
da fjerde Kristian drog Byen op.
Og uforandret den staaer der siden
som et forstenet Gespenst af Tiden.
Oldtidens blege Ærværdighed
er rullet over dens Tinde ned.
En Middelalder staaer som forblødt
i Fuglesangstaarnet saa rustenrødt.
I Vindens Hviften i Græsset Runden
om Volden legende gjør Sekunden.

Men her fra denne Plet . . Hvordan?
Jeg er der, dog ei see den kan.
Ak, kjære Plet, min Legeplads,
selv du er ikke som tilforn!
Hvor er din Sommers Brudestads:

**den knoppende vilde Rosentorn?
din fagre Pynt til Sanktehans:
de jomfruskjære Konvallers Krands?
din Vildheds Ynde, din Eensomheds Pragt;
dit Slør af Blaaklokker og Nyklebaand,
saa luftigt og fiint som Gevandt om en Aand,
i bølgende Folder af Vinden lagt?**

**Ak, du, min Yndlingsplets Natur!
fornem er bleven, fornem, men stur;
min Bakke en prægtig Haveterrasse,
hvor Zvibler, ei Blaaveis og Hvidveis passe,
hvor stolte Provencerosers Overmagt
ifra dens Odel har Hybnen jagt;
min Skrænt paa fordumsdags Bellevy
en Slotsplads over en stigende By.
Har da, du viltre, utæmmelige
Natur, af Kunsten i Aaget bragt,
du glemt dit Lune, forødt din Magt?
Og er min Barndoms Kongerige
for stedse blevet ødelagt?**

**Min Throne selv, den stolte Steen,
mosfløjeldækt og hybenteltet,
hvorpaa jeg herskende fremtreen
blandt mine mylrende Nationer
af Humler og Papilioner,
selv den er bort fra Pletten væltet.
Og anlagt er i Stenens Plads
et Bed af Liljer og Hyacinter,
en Flor retsom af malet Glas,
indringet af en Marmorvinter:
af Kongeboligens lange Fløj,
af kolde skinnende Balustrader;
de kjække Styrtninger paa min Høj
omskabte er' til en Trap af Kvader.**

O har, Natur, du da, skjøndt skabt
af Steen og Muld, din Troskab tabt?
Kan dine Bakker og dine Dale
saa falskt som speilende Bølger male?
De Steder, vor Barndom elskte saa,
som Luftens spraglede Skyer forgaae?
mens, søde Plet, dit Billed, med
hver liden Blomme paa sit Sted,
mit Hjertes svage Fibrer fast
krampagtig holdt, og mens det gjemtes
paa Bunden af den Graad, som tæmtes
ei altid, naar min Hjemvee brast?
Det samme Smiil, det brogede Skjær
af Engens naturlige Blomsterhær,
som Sommervindene jog i Vover,
min Plets Natur! ei længer over
dit før saa yndige Aasyn gaaer,
som forhen engang Aar for Aar
fra dengang hørt blev første Gjøg,
til Kløvren blegned og Fnokken føg.
Men jeg, hvor fjernt end gik min Fart,
dit Billed, Plet, har tro bevart.

Bjergrullende Atlanterhav
ei mindste Træk har skyllet af.
Amerikas Himmel var aldrig saa blaa,
at Ærenpriisklyngerne jeg kunde glemme,
der omhvifted som med tusinde smaa
azurne Serafvinger Højen derhjemme.
Den Skovskyggenat i Illinois
ei mørkned Mindet om Pletten, hvorfra
jeg skulde øine, var alt som før,
hvor Byen og Landet tilsammenfløde,
min Moders Hytte, — den lille røde
med Piletræet tæt ved sin Dør
— den gamle Huusgud med Moseskjæg,
som roligt fange fik bag sin Væg
paa Kviste guldgule, højtopstrakte.

det første Grønne, som Vaaren bragte,
og stille som i en Landsby frede
midt i sin Krone sit Skjærerede.
Nu væk er Træet og Huset med.
— I Gamlebyen ved Loens Bred
kun findes endnu tilbage slige
smaa gammeldags Huse, hiin Hytte lige.

Men over Engen, hvor Huset laae,
hvor Koen gik, da jeg sidst den saae,
sig strakt har skinnende Gader hen,
saa ei jeg kjender mig meer igjen.
De synes komme ved Trylleri
gesvint som i Newyork og Saint Louis,
somom Kristiania dem af sin Kjerne
skjød ud som Straalerne af en Stjerne.
For Engels Blik, der fra Skyen lynes,
hver lys, fremrindende Rad maa synes
som Perler, der trædes ind paa sit Baand
med ivrig Glæde af Pigens Haand.
— O, jeg maa angre, hvad jeg har sagt!
Min Barndoms Plet er ei ødelagt.
De nye Landsteders Havenatur
er riig og prægtig, ei kold og stur.
Hvor klattrer Stokrosen uforfærdet
og Kaprifolen ei over Gjerdet!
Og groer Reseda i Græssets Sted,
saa er ei synderligt tabt derved.

Hvad er den hele Forvandling andet,
end at min Drøm er nu bleven sandet?
at alt det Smukke, min Fantasi
sig bygged af Dunster, der drev forbi,
de Værker, jeg her, i Græsset slængt,
har ud af bugnende Taage tænkt,
de Mesterstykker, jeg hug af Skyen,
har sænket alle sig ned i Byen?
Forlængst Morgana, den gode Fee,

mig Slottet lod i sit Luftspeil see.
Men forud havde jeg snelt i Tanken
bygt Borgerskolen og Børs og Banken.
Med Øjet i ubevidst Drømmen henvendt
paa Løvetandbladet, det Medikament,
jeg havde i Luften Skizzeringen malet
til Barnasylet og Rigshospitalet.
Afspeilet i dugfulde Primulablom
Theatret saae jeg alt, førend det kom.
En stille Sommerkvel var det min Sorg
at opbygge Hansteens Uranienborg.
Og alt som Maane og Stjerner straalte
paa Vandet, jeg skinnende Seiler maalte.
Min Skyld er ei, om de ei blev brugt.
Man bygger altid i Luften smukt.
Men hvad jeg bygged, for nær ei maatte
Stolt-Akershuus komme. Det var at spotte.

Langt derfra paa en aaben Plads
(saa let som Liljernes Stængler fremspringe)
jeg bød fremstaae et seilet Pallads,
et Kapitol for et Folk tilthinge.
Og Byens Grændser paa hver en Kant
jeg flytted ud, indtil Elven randt
igjennem Midten, bedækket da
som Thems med Skibe, Gud veed hvorfra.
Saa drømte jeg ofte paa denne Plet,
ei voxen nok til at ordne det.
Det var min Kjærlighed kun for Byen,
som skabte frisktvæk for den af Skyen.
Og hvor den havde igjen en Hoben,
hvidglindsende Villaer strø'de den ud.
De syntes om Byen som paa en Brud
en Bord af Perler om grønne Kaaben.

— Hvi sværme da end for den vilde Eng,
hvori jeg tumlede mig som Dreng,
naar Manden seer den prægtige Flor

af Gader, som ud over Markerne groer?
Hvi sørge over den gamle Silje?
Rodhugget er ei hos Byens Mænd
det gamle Normannasind med den.
Det gik jo efter min egen Vilje?
Og hvad jeg drømte, det tykkes nu
jo sprunget frem af min egen Hu?
Hvi angre over min Moders Hytte,
som maatte væk med de andre flytte?
Lad ødelægges mit Fædrenehus,
mit Hjem forsvinde, mit Hjerte knus,
naar kun mit elskede Fædrenelands
Kristiania maa blomstre som frisken Krands.

Poesier.

1. Den Navnløse.

Kun Hun Selv, og ingen Anden,
vide Hvad jeg fandt paa Stranden,
    kun Hun Selv — Selv uden Navn,
Perlen liig, der, uopdaget,
endnu ei er bleven taget
    ind i Diademets Favn!

Da, med Navn den at berømme,
Skjalde Fantasien tømme;
    Kongens Indfald selv er mat.
Man af Stjerner eller Maane
prægtigt Navn og Rang maa laane
    til hans Krones fundne Skat.

— Elskte „Navnløs“! thi jeg vover
selv for Vennen, naar han sover,
ei dit Navn at nævne tyst:
Han, selv Han skal mig misunde.
Det, for reent for Verdens Munde,
tone skal kun i mit Bryst.

Elskte „Navnløs“, om Du skulde
faae *dit* Navn og Rang tilfulde,
Perlen liig, i Kronen sat:
til mit Bryst man tye! mit Hjerte
i sit dybe Hjem det lærte,
da paa Strand jeg fandt min Skat.

O, der evigen det toner
som en Klang fra Aanders Zoner:
Navnet, hvormed Himlen alt
dine hulde Dyder ærer,
mens sin Knop din Ungdom bærer
af sin første Rødmen malt.

Ve, sin Fryd at maatte kvæle,
vove ei om Fundet mæle!
Men jeg Verden ikke troer.
Piletræet kun, hvis Blade
lytte vel, men snaksomt glade
pluddre væk hinandens Ord,
matte Bølge kun, som dale
maa i Grav midt i sin Tale,
Englen, som med Taushedseed
Synderens Bekjenden tager,
før han Rædselsmulmet drager
bort for Guds Barmhjertighed:
hvis de taushedstvungne Trende
jeg dit rette Navn lod kjende,
var det Troløsheds Forraad?

Hed da „Navnløs“ for dem Alle!
„Navnløs Perle“ de Dig kalde!
Perle, reen som Engles Graad!

---

2. Blomsten.

Fagre, hvor arm er din Elsker idag! Thi Han, som saa gjerne
med Diamanter og Guld din Dørtærskel vilde bestrøe,
ak! Han ejer idag
ei vante Bouquet til dit Vindu.

Nelliken holder jomfruligen stolt sig lukt i sit Bæger:
Blomsten har seet din Mund; nu blegner den heller iskjul.
Ak, jeg ejer idag
ei vante Bouquet til dit Vindu!

Hvide Narcisse har hyllet sig ind; thi nødigen vilde
Stjernernes yndige Barn sig tabe i Glands mod din Barm.
Skinsyg over din Mund
vil Rosen idag sig ei aabne.

Dog jeg med brændende Kys — somom jeg dig favned, min Elskte —
har forgjæves forsøgt at aande i Knopperne Liv.
Ak, at Blomsternes Barm
kan gjemme ufølsomme Hjerter!

Fagre, dog ejer din Elsker en Blomst, hvis fyrige Flamme
evig som Stjernernes er: udødelig Kjærligheds Blomst.
Dit velsignende Blik
har saaet den selv i mit Hjerte.

Den er udsprungen saa fuldt som en Sol. *Den* ømt har jeg plejet,
ledet mit varmeste Blod til Rødderne dybt i min Barm,
dugget den med min Graad.
Den Blomst jeg dig skjænker, min Elskte.

Forhen et Skud i min Sjel, kun en Drøm imellem dens Tanker,
Tanke og Sjel er nu den; liig Barnet i Vuggen, min Sjel
kun en Drøm i dens Dyb.
Den Blomst jeg dig skjænker, min Elskte.

Hvilte Du kun en Sekund ved mit Bryst, da skulde Du føle
bævende Liv i dens Blad, der fik af en Skjalds Fantasi
al sin himmelske Pragt.
Den Blomst jeg dig skjænker, min Elskte.

---

8. Fødselsdagen.

Om en Time Fødselsstunden
for min Elskte er oprunden:
Kjærlighed, med Gaver kom!
Du, den rige, er saa tom?
Har du intet Bedre funden
end en Taares Fattigdom?

Den har du fra Sorgen røvet.
Eller er du selv bedrøvet,
du, der praler saa af Magt?
Alt er *dig* jo underlagt?
Hvi har du da Flugt ei prøvet
for at høste Nattens Pragt?

Intet vilde Hende klæde
bedre end et Stjernekjæde
slynget om det blonde Haar.
Skynd dig! ned Orion gaaer.
Skynd dig! Beltet allerede
løses før du Skyen naaer.

Først Hun vilde ret fortrylle,
naar du kunde hende hylle
ind i finest Morgenrødt.
O, hvor Skyens Silke blødt
vil om disse Former skylle,
hvorpaa Gud sin Kunst har ødt!

— Kjærlighed, hvorledes er det?
Du, saa kjæk og uforfærdet,
nu saa magtesløs og arm?
Stamp i Jorden i din Harm!
Frem tør bryde der bag Gjærdet
dine Legioners Larm.

Fee og Alfe (om de gives?)
tør af Medynk gjenoplives,
skaffe dig ihast et Slør,
som af Blomsterglands de gjør.
(Blot det ikke sønderrives
før din Elskte faaer det, *för!*)

Ak, jeg frygter, at du skryder,
naar om Magt din Tale lyder.
Hvorfor vil du eje meer
end dit Hjerte, som det er?
Hvad, om *den* Present du byder
da idag din Hjertenskjær?

4. Fantasi.

Muntre Raab fra Fyrreskoven,
Klang af Horn og Skud deroven,
kald mig ikke op fra Voven
ved den lave Kyst!
Der hvor jeg min Mø har funden
maa jeg dvæle tryllebunden.
Lænker ned i Klippegrunden
løbe fra mit Bryst.

Stranden troer I gold og øde?
Ak, I see da ei de røde
Roser, som i Sandet gløde
frem i hendes Spor!
Eders Øjne er ei klare;
hvor I see kun Tang og Tare,
grant og sikkert seer jeg bare
unge Blomsters Flor.

Kom, en Drøm, naar Kvellen svaler!
Mere end paa Viisdoms Taler,
naar du hviskende neddaler,
troer paa dig min Sjel.
Du forklare maa tilfulde
hvorifra hun kom, den Hulde.
— Falske Drøm! mon skabt du skulde
have hende Selv?

Som et Syn jo pludseligen
mig paa Stranden blinded Pigen.
Skulde Voverne i Vigen
være Havfrus Hjem?
Mon paa disse kolde Grunde
da en Bølge endnu kunde

føde, som i Hellas' Sunde,
    Afroditer frem?

Skjønne Havfru, lad dig fange
da af mine Elskovssange!
Byt din Bølge med den bange
    Banken i min Barm!
Rødere dens Blodstrøm flyder
end Korallen, Dybet yder,
Perlens Glindsen, som dig pryder,
    mod min Graad er arm.

Mere skjønfantastiskt former
sig mit Vanvid, naar det stormer,
end Polypens Træ sig ormer
    frem paa Havets Bund.
Mindre majestætiskt, mindre
skjønt er Havets end mit Indre.
Minder straale, Tanker tindre
    paa dets dybe Grund.

Skulde Du en Havfru være,
vælg da fremfor tangklædt Fjære
Aanders Hjem og Aanders Ære!
    bliv en Jordens Mø!
Skynd dig, fagre Havets Datter!
før dig Brændingsbølgen fatter,
og med Lyst dig drager atter
    ud i vilden Sjø!

Eller, siden Du saa ene
vandrer mellem Strandens Stene,
mon en Sky, som maatte tjene
    Engle til et Skib,
her mod Bjergets Top forliste,
maatte sin Besætning miste,
kun at Du, der var den Sidste,
    frelstes af en Grib?

Hvad Du er, om Du tilbage
til dit eget Hjem vil drage,
mig, min Elskte, maa Du tage
med dig i din Flugt.
Tyer du til den dybe Bølge,
Os skal da den samme dølge.
Gjennem Dyb og Himmel følge
skal min Sjel din Flugt.



5. Den Elskte.

Guld er Støv og Purpur Pjalt,
Ædelsind er det ei Alt?
Kan jeg større Rigdom finde
da end hos min tro Veninde?

Ædelsindets Tankers Flod
det er himmelskt Adelsblod.
Kan jeg bedre Adel finde
da end hos min tro Veninde?

Ynde, du er Skjønheds Sjel,
skjønnere end Skjønhed selv.
Kan jeg større Skjønhed finde
da end hos min tro Veninde!

Jomfru, blusser Du iløn?
Du er riig, fornem og skjøn.
Bedste dog af Først og Sidste,
at du Selv ei deraf vidste.

Smiler endda haant en Nar,
da et Smiil jeg ogsaa har,

koldt som Staalet — blot det ikke
smelter hen i Hendes Blikke.

O de straale ømt og smukt,
er end Øjet slummerlukt.
Himmelsk Glands, selv naar hun sover,
straaler hendes Aasyn over.

Jomfru, Engle stige ned
til din Uskylds Hvilested.
Helgenrene Jomfrusjele
mens du slumrer, om dig knæle.

Tør imellem dem min Bøn
ydmyg blande sig iløn?
naar du vaagner, med dem stige
op for dig til Himmerige?



6. Den Elskedes Overfart.

— Tys! det pladsker over Vandet.
Det er Hende! Det er Hende!
Hendes Forbud er alt landet:
denne glade Angst for hende.
Aaretakten kan jeg kjende:
uden Regel, uden Lag,
som mit eget Hjertes Slag.

Bølge! Bølge! skyd bagefter!
sikkert, men med milde Kræfter!
Ellers med mit Blod jeg plette
vil din rene Barm, og trætte

med mit Liig din Flugt den lette.
Selv vil jeg i Stormen boe,
at dig aldrig undes Ro.

Hulde Stjerne, over Vigen
maa du trofast lyse Pigen.
Er ei hendes Blik dit eget?
har, i Eva-Aasyn præget,
dog ei Jord ei Himmel sveget?
Kan du hade egen Ild?
frygte den, der er saa mild?

Ve dig, om du kunde svige
Baaden med den unge Pige!
Skjøndt du straaler i det Høje,
Hevneren min Bøn skal bøje.
Som den Dødeliges Øje
Han kan dig udslukke brat,
gjøre al din Glands til Nat.

Lyser Du med trofast Styrke,
da jeg evigt dig vil dyrke.
Jeg Bassin vil Kilden bryde,
mine Blomster duggbegyde,
at jeg Speile nok kan byde
Dig og Hende, der saa liig
er i Blik og Reenhed Dig.



7. Min Grav.

Hvor er jeg glad, ja hjertensglad!
Thi alt jeg seer det Sted,
hvor halten Hevn og blinden Had,
som med min Skygge fulgtes ad,
skal synke trætte ned.

Der ligger det, meer nær end tænkt,
bag tvende Piletræ'er,
med Løvguirlander rigt omhængt,
med Grønsvær dækt, altid besprængt
med Dugg saa demantskjær.

Skeeløjde Nid, der meest bekvemt
du læser mine Kvad!
der vil du fatte mere nemt,
hvi jeg, og ikke du, har stemt
min egen Strengerad.

Der slæng dig, Had, som kom for seent!
grib efter mig endnu!
Det Støv, du faaer i Haand, er reent
som Liljernes mod hvad du meent
og tænkt har i dit Hu.

Ha, stolte Følge til min Grav,
hvi vender du dig hen,
som om du tørred Taarer af?
Ei I, men Elskov den mig gav.
Jeg derfor elsker den.

Har *Hun* ei lovt, hver Pintsefest
mig at besøge der?
Skjærsommersøndagen dernæst

Hun atter være skal min Gjæst.
O Plet, hvor kjær du er!

Da Bogfink, syng i Pilens Top!
Spring ud, Jasmin! spring ud!
Har Gravens Rosentræ en Knop,
da lukke den sin Læbe op
til Ære for min Brud!

Der boer jeg da den Sommer kort.
Mit Lyststed, Plet, du er.
Med sidste Blad jeg flyver bort,
at vente tro i Himlens Port,
til Selv Hun kommer der.



8. Det første Haandtryk.

Din Puls har banket min imod.
Forente var vi Blod i Blod.
Det var i faa Sekunder bare.
Ei længer Salighed kan vare.

Hvor mildt din bløde Aare slog!
Men min i høje Bølger jog.
Nær med sin Purpurstrøm den fulde
besprængt dit Jomfrubelte skulde.

Saa ømt og fast ei Aander to
kan sine Vinger sammensnoe,
saa smelter Flamme ei i Flammen
som vore Hænder hvilte sammen.

O siden har mit Blod ei hvilt;
men stormende i Aaren ilt.

Har det da Sjel, som ei forglemmer?
Det Slaget end af dit fornemmer.

O, vore Hjerter længer maae
ei skilte ad, min Elskte, slaae.
De høje Stjerner vidne kunde,
at deres Strømme sammenrunde.



9. Den første Omfavnelse.

Kommer nu, Sorger! knuger mit Bryst,
at det ei sprænges af jublende Lyst!
Himmel, med Uheld, Helved, med Kvaler,
tæmmer dets Bølger! Thi der har hun hvilt!
        Fiendenag
    aabne dets Aarer! din Piilod kun svaler,
        thi ved dets Slag
    har hun jo zittret og smilt.

Sorgen har tabt sin Tyngde og Magt,
hvor hendes yndige Aasyn har lagt.
Sank hun den ned i sit svømmende Øje?
Drak hun dens Gift med sin Mund? Thi jeg saae
        Vemodets Smiil
    bævende Skygger om Læben at bøje;
        dunklere blaa
    sværmede Øjnenes Ild.

Du har forsont, uskyldige Brud,
Sjelen med Verden, Blodet med Gud:
Dengang din hellige Pande du sænkte,
straalreen som Naadens skinnende Lin,

over mit Bryst,
borttog du Synden, den taarebestænkte.
Nu er mit Sind
reent som et Tempel og lyst.

Rødmende Uskyld speilte Du ind,
Brud, i mit Bryst med jomfruelig Kind.
Hviftet af himmelske Due fornemmed
jeg i den Lok, som omsvævede mig.
Hil mig, min Geist,
forhen dæmonisk, for Himmelen fremmed,
er nu ved Dig,
Elskede, hellig gjenreist!

Der, hvor din Læbe rørte mit Bryst,
indenfor blev det saa glorielyst.
Kjærlighedshymner derinde fremsprunge
under dit sandsløse, drømmende Kys.
Sødmen deraf
drak Fantasien med glødende Tunge.
Styrke og Lys
skjænkte det Ømheds Seraf.

Dengang du laa ved mit Hjerte, min Brud,
var det som Blomster sprang derifra ud:
Blomster, som levte, drømte og tænkte.
Mandel og Abild ei vajer saa fuld.
Solen sit Blod
ikke saa rigt over Roserne sprængte.
Sjelen sit Muld,
drømmende saligt, forlod.

Fjern dig, min Sjel, du mørkblaa Seraf!
Eller en Stund i mit Blod dig begrav!
Herskende lad det rulle saa længe!
Nerven lad aabne sin zittrende Mund!
Samling berøvt

høre du opfyldt med tonende Strenge
Brystet, hvor Hun
hvilede elskovsbedøvt.

10. Det første Kys.

Elskeren.

Hvor er du, min Elskte? Hvi lod du mig ene?
Hvi har du dig skjult bag de ludende Grene?

Elskerinden.

Se her ved dit Hjerte, kun skjult af din ømme
omfavnende Arm vil din Elskede drømme.

Elskeren.

Jeg hører din Stemme, som Engle dig lærte.
Men sværg, at du hører mit bankende Hjerte!

Jeg ellers maa troe, at Henrykkelsen dyssed
i Døden det ind, da du, Elskte, mig kyssed.

Jeg ellers maa troe, at den Honning kan dræbe,
som dugger med salig Beruusning din Læbe.

Elskerinden.

Jeg sværger, jeg hører dit Hjerte at banke.
Men nys stod det stille, da standste min Tanke.

Elskeren.

Jeg hører din Stemme; men øiner dig ikke.
End dunkler et Salighedsmulm mine Blikke.

Mit Øje, i Straaler fra dine indhildet,
medeet sig i Drømmenes Himmel forvilded.

Elskerinden.

Du blegned, dit Øje sig lukte, dit Hjerte
forglemte de Slag, som af mine det lærte.

Elskeren.

Da Læben jeg kyssed, da Midjen jeg knuged,
du blegned, som om jeg din Blodstrøm indsuged.

Men atter, som aanded dit Blod, i Sekunden,
til Kysse paany fløđ Karminen til Munden.

Elskerinden.

Hvor angest jeg var, at jeg havde i Sukket
din flammende Sjel i mit Hjerte inddrukket!

Elskeren.

Mig syntes mig skybløde Vinger omslynged,
som om en Serafbarm mig jublende gynged.

Elskerinden.

Det er mine Arme, som ømt dig omfavne.
Ak, Sværmer, din Himmel du bittert vil savne.

Elskeren.

Nei, Brud, fremfor Himlen dit Favntag jeg skatter.
Og kys mig, saa er jeg i Himmelen atter.



11. Kjærlighed og Nød.

Se, min Elskte, Roserne rødme
som Smiil henover de haarde Klipper,
de søde Jordbær groe paa gjerrige Højder!

Saa den haarde Skjebne modvillig
vor unge Kjærligheds Fryd skal bære.
O Nød, hvor skjøn, bestraalt af salige Taarer.

Se, dit smukke blegnende Aasyn,
med to Lyksaliges Smiil bedækket,
er liig en Geists af død forherliget Glæde!

Derfor, Nød, vi Begge dig elske.
Vor Elskovs Fædreland er din Goldhed.
Vær stolt, min Brud, det ligner Norge, det elskte!

I dets strenge kjølige Luftdrag
vor Elskov sundt og blussende aander.
Vær glad, min Brud! det grændser nærmest til Himlen!

Begge har beslægtet Natur jo?
Hvor ligner Stjernerne dine Taarer,
skjøndt Knopper kun af Øjets mørkeblaae Blomster!

Begge har beslægtede Væsner:
hvor ligner sværmende Engle ikke
[illegible] ers Flugt fra Øje til Øje?

[illegible] raatakte Hjem jo
[illegible] rdens Frelser?
[illegible] og Hagars Ynde der fødtes.

Igjennem Nødens Ørkener vandred
trofaste Tjener og fandt Rebekka.
Friskt Mod, min Brud! din Fod vor Ørken beblomstrer.

Se, vi Begge Nøden jo elske.
Thi med en Fostermoers milde Alvor
den lagde tidlig Hænder over vor Elskov.

Med min Sved jeg gjerne beperler
dens Muld, Jeg Skjaldharpens Odelsbaarne.
For mere øde Digte svede saa Mange.

Snart de golde, stenige Bakker
(en Verdens Fattigdoms sorte Skuldre)
skal bølge i dit Trin med sædgylden Kaabe.

Os i Døren møde to Engle,
den blide Nøisomhed, glad Tilfredshed.
De have dækket Bordet, redet vort Leje.

Nu de flye tilbage til Himlen,
for om det salige Par at melde,
og til vor Søvn at hente himmelske Drømme.

Frygt ei, Viv, min Sang skal forstumme.
Min Sved kun friske skal gamle Laurer,
om blodig Graad end risler indenfor Øjet.

Kun en snebar Stribe behøver
den kloge Stær for sig selv og sin Mage.
Stort meer ei, Brud! Geni og Kjærlighed trænger.



12. Hjemme.

Se, atter over mig suser den Piil,
som rysted nedover
min Barndoms seirrige Lege
de laureglindsende Blade.

Bekrandste Eensomhed feirer som før
i Skyggen sin Høitid
— den kjære Drømmer, som bredte
hver Kvel sit Teppe paa Engen.

Som forhen toner den grenede Top,
den Vindenes Harpe,
der nynned ind i mit Hjerte
en sød Tungsindigheds Sange.

Naar Grenen vajer, fremblaaner den Elv,
hvis Bølgeslag løste
min Sjels ubændige Frihed,
og lærte Kvadet at rulle.

Jeg hører Fossen, hvis drønende Fald
først vakte de Strømme,
som slumred end i mit Indre.
De overdrønede Fossen.

Den Stærke borthvirvlte stundom en Gran,
der voved for langt sig,
og Klippens Vildhumleranke,
der tørstig sneg sig til Stupet.

Den høje Gjetrams, med glødende Kind
og nikkende Hoved,
af Straaleregnen beruset,
gled ud og fulgte de Andre.

Men pragtfuld, dæmonbevinget Fantasm
  var Granen, som ofte
blev slynget bort af de Strømme,
  som bruste gjennem mit Hjerte.

Og stolten Tanke paa Stengel af Lys,
  og Drømmen, saa smuk som
forelsket Fees Fantasi,
  de Blomster var, som bortførtes.

Der seer jeg Bjerget, det gamle og graa,
  hvor Tanken sig hvilte
tilforn paa Flugten til Stjernen
  og til de sværmerske Skyer.

Hvor ligt en Afgrunds mørktfunklende Blik
  hist sortner ei Kjernet!.
Meer kjækt og ædelt det syntes
  end fromme stirrende Himmel.

Hvor øm og trofast du stolte Natur
  mig møder herhjemme!
Ei Blad har Pilene mistet,
  og Engen ikke et Blomster.

Kun Dig jeg savner, Genius, Dig,
  i Eensomhed født af
Naturens Høihed og Ynde.
  Hvi er Du ei under Pilen?

Ve, har du vildfødte Høihed fortabt
  i Menneskelarmen?
forglemt dit Mødrenemæle:
  Naturens Yndigheds Tale?

Ak, kommer der ei min Elskede selv?
  Ved Himlen! der svæver

et Elskovsdigt over Læben,
en Ode brænder i Øjet?

Fortæt din Skygge, min Piil, thi jeg har
min Genius fanget.
Den vist i Himlen har været,
thi Jorden har ei dens Blidhed.

Lud ned, min Piil! Thi jeg vil paa min Mund
fra hendes aftrykke
det Elskovskvæde, og læse
den Ode Øje til Øje.



18. Den Elsktes Slummer.

Hun slumrer . . Tys! Hun slumrer.
Ei meer de bløde Fingre besvare mit Haandtryk.
Liig Kvisten, af hvide Roser for tung,
i yndig Skjødesløshed de hænge.

O Den, der, let som Vinden,
det fine Rosenskjær turde kysse, som Hjertet
i hver en Fingerspids aander ud,
de balsamineklare og smekkre!

Mit Blod, hvi er du vildest
just nu, da ingen Synd er som den, at hun vaktes,
just nu, mens Evas yndigste Barn
tør frit omsværme i Paradiset?

Nu er paa Flugt i Himlen
den skjønne Sjel — Blot Englene ikke den fange!

Da blegned hun lidt efter lidt, som Blad
paa Blad af Maanedsroserne falde.

Da Skjønheds egen Farve
blev Dødens Bleghed . . Yndige Død, jeg tilbad dig;
den graadige Grav jeg trygled; din Grav
blev, søde Rædsel, i mine Arme.

Lad Skjønhed blive jordet
hvor ei den kunde leve! O salige Elsker,
den lever, den aander jo ved din Barm!
Mit Hjerte vugger under dens Roser.

Kun kort paa Flugt i Himlen
er Pigens Sjel, for der at opdage de Blomster,
den lyster at vise Billedet af
imorgen i de straalende Øjne.

Thi snart, som Tanken vexler,
de dunkles af Hyacinthers Brunviolette,
og snart Cynoglossens sortnende Blaa,
og snart Kjærminders Lys de gjenspejle.

Hvor tidt, liig Barnet efter
Nymfæen under Vandet, jeg spejded i Øjet!
Hvor himmelskt et Foraar blommed deri!
Saa blaaligt tindred Edens Violer.

Ve mig, af Hjertets Banken
min Skulder skjælver, hvortil hun hælder sit Hoved.
Hun drømmer sig vist paa grønnende Høi,
og hører Alfer hamre derinde.

Meer let end ellers svæver
henover Hendes Øjenlaag, livlige Drømme!
Thi under dets fine, melkblaa Emalj
er Perler gjemte, Smykker for Engle.

I frie Fantasier,
en Aandeverdens boltrende Sommerfuglsværme,
jert fineste, herligst glimrende Støv
nedover hendes Øjenhaar ryster!

Dog vil det ikkun være
som Regn i Hav; thi under de Buer sig hvælve
to dunkelblaae Himle, bugnende af
meer fagre, tankehjertede Drømme.

O saa som Hun, der slumrer,
maa Kjærlighed see ud hos den døende Nonne,
der Jorden og Muligheder af Synd
forlod, og seirrig stiger tilhimmels.

O saa er Skjønheds Aasyn
i Tale med Engle! Elskov, saa er du uskyldigst,
saa Yndighed yndigst, Indsøen liig,
der ogsaa slumrer, naar den er fagrest.

Da speiler dybt sig Solen
som bedre Verdens Gjenskin paa Drømmerskens Ansigt;
da zittrer dens Speil af Børnenes Leeg
som disse Smiil om Drømmerskens Læber.

O, at jeg vidste Drømmen,
som, liig en flortynd Sky over Himmelens Aasyn,
fløi rødmende over Jomfruens Kind!
Vist som Hun drømmer Englene digte.

Hvor yndig den maa være!
Thi Munden aabnes halvt, den at kalde tilbage,
og Brynenes dunkle Straalenet har
sig sagte løftet, for den at fange.

Hun slumrer, end Hun slumrer.
O vaager med mig, Himlens Hellige, vaager!
Thi engang imellem Eders sin Røst
jo skal min søde Drømmerske blande.



14. Med en Bouqvet.

Den har ei Sjel, som ikke troer,
Naturen er en aaben Bog,
at Mossens blege Klippeflor
saa vel som Rosen har sit Sprog.

Det kjender Du, min Elskte, vel.
Du Drømmen seer i Klokkens Bund.
Du fatter Liljens tause Sjel,
og Ordene fra Rosens Mund.

Lad da din skjønne Fantasi
blandt Somrens Blomster sværme om!
For Hende, Blomster, taler I!
Hun er jo selv saa favr en Blom.

Paa Morgenrødens Høje groe
kun Roser lige hendes Kind,
paa Lysets Bjerg, hvor Engle boe,
kun Liljen reen som hendes Sind.

Og ikkun hist, hvor Dagens Blaa
frembryder som en Kilde klar,
saa fagre Blaavioler staae
som hendes søde Øjenpar.

Over Otto G. D. Aubert.

(Lærer hos Kronprindsens Börn. Död i Neapel 29de Marts 1838.)

Norge har jo bedre Skjalde?
Det er sagt, og Jeg vil falde,
jeg vil — falde ned og tro.
Jeg vil for min egen Ro
gjerne tænke det om Alle,
gjerne tro, at Viin og Most
springer stærk i Hvermands Post,
og at Hippokrenen flyder
gjennem alle Byens Gyder;
gjerne tro, at hver en myg
højtopskuttet Uselryg
ei er Pukklen paa en Smyg,
som til Sprang, at Lykken fange,
krummer sig som Kat og Slange,
men en gyldentunget, svær,
vuggefaaet, gedigen Lyre,
som enhver af disse Fyre
om paa Ryg i Kasse bær.

Jeg vil tro hvad der er sagt,
tænke det af al min Magt:
Norrige har bedre Skjalde.
Nid med Læben sønderbidt
har nu kvædet det saa tidt,
at vi det nu kunne Alle
repetere angerfrit.

Hil dig skjalderige Norge!
Jeg vil nederst Plads mig borge
paa din store Arnesteen.
Men, hvis du har bedre Skjalde
(blot der Ti ei gaa paa Een?)
lad dem Alle sammenkalde,

nu der er saa god en Grund
til at bryde Laurens Lund,
til at bruge hele Læs
„dunkle Myrther“ og Cypres,
til at dynge dem i Saater
op saalangt som Digtet laater,
som det strækker sine Rækker
af forsvarligt Engegræs, —
til at komme med det hele
Apparat af Sydens Flor,
(godt især hvor Intet gror
af sig selv) til herligt Mæle
efter En, som der henfor;
saa den ædleste *Aubert*
nyde kan den stolte Lykke,
at han faar sligt Mindesmykke,
som kan passe Paul og Peer,
blot det og var disses Øde,
at de i Neapel døde.

*

Men Jeg *kan* ei tie stille,
naar saa hede Taarer trille.
Jeg maa hulke ud min Sorg.
Frændens — den er mindste Kvide,
dybere maa Vennens bide,
Normandens er største Sorg.
Jeg maa bande Dødens Magter,
sige Livet, jeg foragter
alt det Gods, det gi'er paa Borg.
Manddomsstyrke, Ungdomssommer
er et troløst Græs, der blommer;
Øjenglands og Rosenskjær
kun en Raadenhed i Gjær;
Lærdomsskat i Kløgt bevaret
Dynge Støv til Blæsten sparet;
Folkeyndest, Kongegunst
Bjergets Vind og Sumpens Dunst;

herligt Haab og Livsenslykke
et i Luft med Mesterhaand
kjækt skizzeret Landskabsstykke,
synligt knapt for skarpsynt Aand;
Vennefryd og Frændegammen
lette Svalers Flugt tilsammen:
nok er Susen af et Blad
til at splitte Flokken ad.

O mens Nordenvinden hvas,
som om fyldte den vor Himmel
med en selvbevæget Vrimmel
skarpe Sværd af Staal og Glas,
— o mens den, hvor stærk den farer,
nok af gustne Slyngler sparer,
bragte mildest Sydens Hvift,
Pust af hede Roser sukket,
Duft af sprungen Knop udlukket,
stærkest Hjerte Dødens Gift!

Stoltest Søn, som Norge sendte
fremmed Land til egen Ros,
fagrest Svend, dets Møer kjendte,
slumred just, mens Dagen brændte,
paa campanisk Grottes Mos,
svalte syge Pandes Tanke
under Posilippos Ranke;
Brystet nøgent, mandigt hvalt
slog mod en Apollos kvalt,
som ifra de gamle Dage
laa i Gruset knust tilbage,
og hans slummermatte Haand
leged om en knust Kolonn.

Hvor han smiler! I hans Dvale
o hvor er hvert Træk en Tale,
som i venlig Vexel flød
mellem Drømmende og Død!

Drømmer Han, som klart kun tænkte,
— thi histhen med slummerstængte
Øine, halvopreist, han seer —
at den tætte Dunkelhed
om hint rigt vedbendomhængte
gamle Romerminde er
Teltet for hans Faders Fred?
at den Gamles Sjel forynget
aander just hvor Ranken gynged?
at den helst, thi den var stærk,
valgt har, fremfor altfor fromme
Engles egne Helligdomme,
Bopæl ved et Romerværk,
eensom, rolig, taus at dvæle
ved en Helts og Borgers Mæle?

Mon — thi lukte Øje græder,
og saa ømt hans Arm er strakt,
somom den i al sin Magt
om en Elskets Favntag beder —
mon i Drømme for ham bæres,
at hiin marmorhvide Ceres,
som med maaneagtigt Skin
lyser gjennem Løvet ind,
er hans Moder — Hun, som bære
kunde ei, at Døden kom
hendes stolte Dronningdom,
hendes Sønners Flok, for nære?
Hun, hvis Hjerte brast af Meen
dengang Døden røved Een,
maa vel hos sin *Otto* være,
trofast, selv for klarsynt Drøm
halvt usynlig, som den snygge
lethenfløjne Omridsskygge
af en Fugl i dunkle Strøm?

— Har Hun ham medeet forladt?
Hvor han er forandret brat!

Moder, hjælp med dine Bønner!
Thi din Søn i Døden stønner,
knuget som af Grottens Hvælv.
Han, skjøndt han er dødssyg selv,
ømme Skytsaand, dig ei seer . . .
Tys! han nævner Oscars Sønner . . .
Ere de ham endnu meer?

Dør han, o hvor maa de klage!
Deres Jammer Norge nage,
som jo døje maa den Skam,
at det har ei Een som Ham!

Han vil tale — har ei Mæle.
Han vil ud — han vil til dem.
Hvor han kjæmper — han vil hjem,
hjem til sine unge Sjele.
Seer han da i Feberdrøm
Slangekryb sig dem at nærme?
vil dem døende beskjærme?
O hvor er hans Angest øm!
Hvor hans syge Bryst arbeider
for en Bøn for Oscars Børn!
Let som Skyen fjernsynt Ørn,
Grottens Dyb han gjennemspeider;
somom den en Tubus var
til at gjennemskue Jorden,
han alt Aand med Sandsen klar,
søger han de Smaa i Norden.

Blikket straalte en Sekund.
Men i Nuet, da det sluktes,
at for ham et Himmerige
i sin Herlighed opluktes,
viste Smilet om hans Mund
— et ligt Perlerne, der stige
op fra Kildens stille Bund.

Endnu fremad og tilbage
svæver Sjelen i det svage
Aandedræt, uhørligt let
som en Serafins, der sover,
— se, da af sig selv medeet
Rankens Blad, som luded over,
zittrende, somom det lever,
op sin brede Hvifte hæver,
vækker Luftens Stille just
om hans Læbe til et Pust,
og deri er alt forsvunden,
førend Smilene om Munden,
herligst Sjel i jordisk Bo.
Blege Form, som er tilbage,
er en Guds fra Oldets Dage,
hvilende i Sejrens Ro.



I det Grønne.

Flyv, fagre Vaar, saa let og glad
dog ei afsted med alt mit Had!
Jeg vilde nok min Vrede skjænket
en skummel Stund, i Hagl nedsænket.

I Ilingsvejr med Hagl og Sne,
der knækked blomstfuldt Abildtræ,
den Time maatte vist henrinde,
hvori min Harm jeg skulde minde.

Nu i dit bløde Græs den døer,
meer blid end mangen Ømhed før.
Med Vellyst, som i Blodskyl varme,
døer hen tilgivende min Harme.

Og vaagned engang min Foragt,
fik Spotten Lyst at gaae paa Jagt,
strax brast i Latter mine Smerter
ad Mygs Musik og Frøkoncerter.

I Solskin smelter alt mit Nag.
Sligt Ord er ei i Bølgens Slag.
Jeg lytter til de Strandens Toner —
Hvor mildt du, søde Chor, forsoner!

Hvor venligt nikker Straa til Straa!
Gid Jordens Herre det forstaa!
Han visner hen og døer som dette
— hvi da sin Foraarsfryd forgjette?

En farvet Straale selv, sig toer
i Solskin Ormen, mens den snoer
sig om min Ankel — arme Sleve,
troskyldig er du: du skal leve.

Der er i denne søde Stund
ei Draabe Gift i Ormens Mund.
Mon hine vel mig meer fornærme,
som krybe henad mine Perme?

Kom hid til Droslens Bryllupsfest!
Den synger vildest vel, men bedst.
Den spotter ypperligt fra Kvisten
jer Æsthetikler og jer Tvisten.

O Foraarsluft, hvor sød og let!
Tro, den er Sylfers Aandedræt,
men bland ei i dens milde Hviften
det sorte Suk! Det var Forgiften.

Og du min kjære, hvide Hæg,
trofaste Ven af Hyttens Væg,

du laane Vreden ei din Skygge!
I den tør ingen Sorger bygge.

Til næste Vaar du skal maaske
bestrø min Gravhøi med din Sne;
kanhænde den i Bægret drysser,
som jeg, der Brud ei har jo, kysser.

Ryst lystigt Perlekronen af,
om saa det bli'er, du strør min Grav!
Gid sjelfuld Ynder af det Skjønne
gjør den til Græsbænk i det Grønne!

Der, Uven, sæt dig, om du tør,
og elsk Naturen meer end før!
Da skulde du vel ogsaa fatte,
hvad Bund den i min Cithar satte.



Norges Farvel til Ole Bull.

Farvel min stolte Søn! Farvel!
Følg Kaldet i din dybe Sjel!

Før bandt til mine Skjær jeg let
den vilde Pelikan end det.

Før standsede jeg Havets Gang
og Stormens Flugt, end Skjaldens Trang.

Drag hen, min Søn! Den samme Lyst
har rørt sig i din Moders Bryst.

Jeg ogsaa digtet har engang.
Heimskringlas Liv det er min Sang.

Jeg skrev min egen Epopee.
Hver Helt var deri en Idee.

Jeg skrev med Evighedens Skrivt:
med Kongers Daad og Mænds Bedrivt.

Se, ved mit Hjerte gyldenblaa
den store Havets Harpe laa!

Paa den fik sjelfuld Tanke, før
kun navnløs, Navn . . Hør „Frithjof!“ hør!

Hør, længe fra dens Strenge skjalv
Lyd af dit Navn, Sjøkonning Alf!

Min Harald er et Heltedigt.
Hvo maler Verden et saa rigt?

Saa skjøn en Fantasi har knapt
en Skjald som blonde Gyda skabt.

Alnorden bævte for de Ord,
jeg grov i røden Hafursfjord.

Et herligt høit Haleluja
var Sigurds Fart til Jorsala.

I haarde Birkebeengeled
jeg fantaserte Noder ned.

Ved Fimbureid hvor lød de vildt!
Paa Hvitingsø hvor fredsomt mildt!

Ved Holmengraa din *Guerriera,*
i Nidaros din *Preghiera.*

Se Hakon i hans Kongesal!
Hvor majestætiskt et Final!

Nu er der visseligen i
min Sjel meer Kløgt end Poesi.

Dog fled endnu i fyrig Stund
en Frihedshymne af min Mund.

Jeg ligner egen Mark, som den
nu ligger der hestblegnet hen.

Som sparsom fattig Pige, lagt
min Dal har hen sin Heitidsdragt.

Dog vil jeg gjennemlede hver,
om ei en Blomst til Dig der er.

Til dig, min Søn! min Søn, som gav
mig større Glands end Konnings Grav.

O, vant til Sønners Verdensry,
mit Øje funkler op paany.

Hvor arm jeg er, man dog Demant
meer dyr end Glædesblik ei fandt.

Ak, er der i den Glands ei Glød?
Blier dig for koldt din Moders Skjød?

Nei, flyv! udbred din Moders Navn!
Din Hæder trøster da mit Savn.



Kunstrytteren.



Seer udaf Vindvet, smukke Piger!
I ræddes vel ikke for Maanen? Da kunde
den hævne sig slemt, naar den dalte bag Aasen,
ved Alt at fortælle.

Da vilde gamle hæse Graner
om Kjærlighedseventyr synge, og over
den blegnede Røslyng endnu vilde fare
en smilende Hvisken.

Seer ud, seer ud, I ømme Øine,
som troløse bleve hvergang *Alexander*,
den skjønne Yngling, forbi eder tumled
de rasende Hingste.

Saa maatte Modets Gud afbildes,
en Hvirvelvinds Dæmon, fordømt vel, men herlig; —
nei før, paa de Firespands-Sorte, en Engel,
der tøiled Dæmoner.

Hvor ubarmhjertig, stolt og sikker
i Saligheds Overmod tumled han Spandet!
Mon *Han* da, som egger Fortvivlelsens Rasen,
paa Vinger kan stole?

Dog egged I ham, I ham, Kvinder!
til vildere vildere Legen med Døden.
Dit Bifaldsblik følte han, blodlystne Ømhed,
som Spandet hans Sporer.

Se, som han stod der, slank som Fjedren,
der vajede over Baretten, han syntes
en Skabning af Jomfruers hede Indbildning,
fremtryllet tillive.

Ham hilste derfor kvalte Udraab . . .
Vellystige Rædsel! Mon Drømmene vaagne?
Jomfrulige Hjerte med lønlige Blusel
ham troer at gjenkjende.

Mon hun forlængst engang har seet
en Marmor-Apollo, og drømte om Guden?

Hvad Rædsel at see da de Former af Marmor
paa eengang at leve!

Mon ubevidste Elskov skabte
hos skyldløse slumrende Pige et Billed?
Hvad Rædsel at møde sin lønlige Drøm og
maaskee at forraades!

Seer ud, seer ud i Maaneskinnet!
Der kommer Han! . . . O den Fortræff'lige! under
de fyrige Hovslag sig ei engang røre
de nedfaldne Blade.

Seer ud, seer ud i Maaneskinnet!
End Lyset er klart og Skyggerne sorte.
I disse sig levende Elskere liste,
i hiint sig de døde.

Seer ud, seer ud i Maaneskinnet!
Der kommer Han . . . O den Fortræff'lige! Skyggen
ei engang kan følge ham; Maanen ei fæste
kan paa ham sin Straale.

Hvad vil han i den øde Cirkus?
Frels Himmel! der traver han udover Vandet.
Dog kruses ei Bølgen, og Maan'glandsen under
hans Fiirspand ei zittrer.

Seer ud, seer ud, I ømme Øine!
Med vellystig Angest I saae ham jo ofte?
Der kommer Han . . Himmel! en skyggeløs Rytter
paa lydløse Heste!

Se, Maanen skinner gjennem Brystet!
Hans Aasyn har Stjernernes Bleghed og Klarhed.
Ak, grædende Jomfruer, det er den Skjønhed,
som Englene elske.



Fattigfolksbarn.

Hvor skamløst, at et Huus saa lavt
fra gammel Tid har sig begravt
i sligt et prægtigt Stræde!
Dog sad i det saa fagert Barn
liig Sommerfugl i Vraaens Skarn,
i Spindlens skidne Klæde.

Hver Aften — det var gammel Sæd —
løb Gadens Børn til Leeg afsted,
kun ei den stakkels Pige.
Thi gik hun barbeent ei? og alt
det blevet var de Smaa fortalt,
at Ligt skal søge Lige.

Paa Dynge Sand ved Hyttens Væg
hun eensom sad. De Andres Leeg
vel maa den Arme krænke.
Den Graad, som røg i Sandet tidt,
beviste, at det ei var frit,
hun var begyndt at tænke.

Hun fandt, at hele den Foragt
kun skrev sig fra den usle Dragt;
og hun sin Armod haded.
Et Nag i Hjertet Malurt gjød,
det Brød, hun før med Glæde nød,
hun nu i Taarer baded.

Men Ingen vidste, hvad var hændt,
før over Øjet alt var spændt
en fremmed Sky af Smerte,
før Læben skjalv med Strengens Fart,
og før en Aand af tvivlsom Art
alt sad i Barnets Hjerte.

Just naar hun fik et venligt Ord,
henunder solbrændt Kind der foer
en dunkel Rødmes Bølge.
Den var kun den betændte Rand
af Saaret, som i Smertesbrand
hun i sit Bryst maa dølge.

Hun ligned, skjønt ei mindre skjøn,
ei længer Magdalenas Bøn
og Ruths ydmyge Tanke,
da hun til rige Frændes Vang
troskyldig gik den tunge Gang,
for spildte Áx at sanke.

For venligt Ord, for naadigt Klap,
som Handske fiin paa Kinden slap,
vil Barnet meer ei takke.
Hun blusser kun, somom hun veed,
at det kun var Hovmodighed,
der legte med sin Nakke.

Den store Synd var alt begaaet,
at lade Barnet faae forstaaet,
hvor Rige Armod hade.
I hendes Øine meer ei gjaldt
det Plag, hun bar af Pjalt i Pjalt
for Væv af Rosenblade.

Ak, alt i Barnekinden rød
et Helvede har tændt sin Glød!
I bittre Taare trillet
var Uskyldskrònens Perle ned.
Ve Stolthed, om din onde Sæd
du vidste og har villet!



Norges Fjelde.

(Paa Egeberg.)

Nu ere de kolde, graaskaldede Klipper
Norriges bedste Patrioter.

För til Hjerte Stenen død,
Klippens bundne Flamme rød,
end . . . o hist dernede banker
mangt et ondt som Slangens Tanker!

Præst! et Hjerte af Granit
kan du bytte ligt med dit.
Klippens Snedryp er om Vaaren,
ømme Hykler, varm mod Taaren.

Fjeldet gav paa mosblødt Knæ
tidt forfulgte Kummer Læ.
Mennesker, kun *de* alene,
dynge paa dens Hoved Stene.

Læs dig det i Livets Bog,
Dødens brogetmalte Fibel!
Som Naturens Billedbibel
gjør den vel ei glad, men klog.

Se! til Folkets Hungerlyst
rækker Klippen frem sit Bryst.
Der er bitter Melk i hvide
Lav, og Sult maa Mosen bide.

Sult? — o Ulvene ei lede
som det stolte Folk dernede.
Lykkens Børn sit gyldne, krandste
Bægers Flugt ei derfor standste.

De, som eder mest foragte,
Klipper graa, ei Hungren smagte.
Arme Fædreland maa føde
værste Børn med bedste Grøde.

*

Nu ere de kolde, graaskaldede Klipper
Norriges bedste Patrioter.

Klippen skaldet, graa og kold,
kaldes Norges bedste Skjold.
I gjør Ret, I Mænd af Norge,
at I for jer Selv ei borge.

Hvo mon skulde saadan Kløgt
i saa klodset Hoved søgt?
Retsom graa og hvide Kofte,
der Geniet gjemmer ofte.

Ulvemoste *Tydals*fjelde
spænde hist en farlig Fælde.
Skarven vogter Grændsen, medens
Vinger sover inden Fredens.

Meer end borgløs Kommandant
gjælder nu den bratte Brant.
Beltet af de døde Jætter
skrækker meer end Tidens Ætter.

Lad da Klippen (spar ei paa!)
Stjerne paa sin Bringe faa!
Den fortjener jo sin Stjerne,
som kan Fædrelandet værne.

*

O, nu ere de kolde graaskaldede Klipper
Norriges bedste Patrioter!

Ingen elsker Landets Grund
højt som I, skjøndt uden Mund.
Eders melancholske Sjele
Ravnen laaner stundom Mæle.

Dverg saa lumsk og Alf saa slem
har i Fjeldets Dyb ei Hjem
som den Æt, der allerede
gaaer i Frø og Frugt dernede.

Flok af unge Skandinaver
sidste Normand snart begraver.
Edder ifra eget Hjerte
dryppød de i *Hjelms's* Smerte.

Solbrændt Orm i Klippens Rivt
modner ei en værre Givt.
Den skal deres Moder smage
— ve! paa sine gamle Dage.

Ei i Fjeld gaaer Malmens Flod
trægt som denne Ungdoms Blod.
Rødere end Det, som fryser
i dens Aarer, Ertset lyser.

Flød det ud af danske Lænder
seigt som Sli og Eider render?
Ak, I gamle norske Fædre,
strømmer eders Yngels bedre?

*

O, I kolde, graaskaldede Klipper,
nu ere I Norges bedste Patrioter!

Øde er min Klippe kaldt.
Hybnen blommer i dens Spalt.
Rosig Mund da bli'r den Revne,
Gud til Lovsang efter Evne.

Øde? ja for øde Blik.
Armod dog sin Ynde fik.
Se, der luder Blomsterbræer
mandelduftende Linnæer!

Evigblommers fine Rødt
hvifter over Klippen blødt.
Feiret Skjalds Indbildningsstyrke
tidt meer blegnet Flor maa dyrke.

Lyngen meer begeistringsyr
vajer over Steen og Myr,
end de Tanker, som sig rade
magre paa den Pristes Blade.

Enerbusken i dens Rivt
spiler Kvisten ei saa stivt
som i mangen Veklings uden
Liv sig Nerven under Huden.

Gamle, nøgne Klippe, nu
bedste Patriot er du.
Hvor er nu, da Eder springe,
Fasthed uden i din Bringe?

Blinde Klippe! Nu, hvi see
ned paa al den Hjertevee?
Ørnen dog fra Skyens Lande
blikker ud ifra din Pande.

Men fra mangen Ynglings fløj
bort forlængst hver Tanke høj.
Ve Begeistring, om den findes!
Selve Hjertets Slag maa bindes.

Tause Klippe! Ja det Sprog
anstaaer godt Foragten dog

for den Æt, som vrangt har stillet,
Norge mit! din Friheds Billed.

I dets Fjelde et er malt.
Det er stort og idealt.
Hvor republikansk de stige
stormende mod Stjerners Rige!

Skakastölens sorte Tind
har et diktatoriskt Sind.
Derfor som Tribun *Snekætten*
gjenner Magten ifra Retten.

Gousta har, den gamle Skjald,
sat sin Harpe, Rjukanfald,
fast mod Knæ — den vidt maa bære
Fjelderepublikens Ære.

Devovert som *Curtius,*
sprungen fra sin Faders Huus,
(høje, gavlte Romsdalshornet)
staaer *Hornelen,* den Forlorne.

Rige Moderkjærlighed
af sit eget Smil ei veed.
Republiken ikke heller
alle sine Dyder tæller.

Kun ved Maalet, Gud har skabt,
giver Ligheden sig tabt.
Skjæret, som sig lavt kun speiler,
ei til Diktaturet beiler.

Hist dernede hedder det:
kryb paa Andre — det er let!
Sig til Tusinder gjør Nullet.
Lykken lægger Æg i Hullet.

Egeberg fra Aar til Aar
trofast Vagt for Dalen staaer.
Derfor det i Fyrrelunden
bærer Borgerkronen vunden.

Hist dernede af den Mands
Hoved rives Egens Krands,
som har meer, end Fjeldet Dalen,
vogtet Friheden i Salen.

. . Kom da, Elskte! med mig fly!
Kjære Klippen graa har Ly.
Trofast ømt vil den beskytte
Kjærlighed i Sorgens Hytte.

Vi belønne den sit Læ
med et smekkert Rognetræ.
Birken sølvhvid gjør ved Siden
Liens Yndighed ei liden.

Naar de begge sammenknoppe
over Kløften sine Toppe,
gamle Norge er, kanhænde,
bragt forlængst til salig Ende.

Folkets Stolthed af er kronet,
Modersmaalet ud har tonet.
Visn da, Træ, før du dig højner,
at du ei den Rædsel øjner!

Gid jeg Selv før Klippe blev!
Smerten grov deri en Klev.
Gid en Steen jeg blev fortryllet,
højt paa Fjeld af Havet skyllet.

Ak, jeg veed, min Brud, da hvad
du af Himlens Gunst dig bad:

Hybnen liig, den rosenfulde,
lude over mig du skulde.



Svanernes Høstflugt.

Nu de vilde Svaners Hær
flyer fra Norges sidste Skjær.
Se, liig flygtende Stjerner,
hist, se hist sig Toget fjerner!

Med et maanskinsagtigt Lys
Nordkap de bedække nys.
Over Lindesnæs fløjne
bedre Hjem i Syd de øjne.

Fjernt ved Nigers lunkne Bred
agte de at dale ned.
Med de jublende Skarer
Nordens Sommerfryd henfarer.

Atter tyknes mørk og tyst
Høstens Skodd om Norges Kyst.
Se den vældige Jette
kommer ind fra Havets Slette!

Han med kuende Befal
trænger ind i dybest Dal.
Hungrig, koldhjertet mejer
han den sidste Blomst, den ejer.

Han er blind, dog veed han godt
højest Plads paa Fjeldets Slot,
ruller hver Aften og Morgen
ned at hærje Alt om Borgen.

Højens rige Moderbarm
alt som Taagen selv er arm,
Dalen, jomfrufager,
farveløs som den og mager.

Han er døv, skjøndt han med Skræk
jager hver en Smaafugl væk.
Paa de bladløse Grene
kurer traurig Trost alene.

Hvo kan standse Skyens Gang,
Svanerne, som op sig svang?
Hvo kan raade den Skjebne,
som skal Somrens Pragt afvæbne?

Blomst af Dal — der er ei een
selv til fagrest Mø igjen —
Træets Krone fra Højen
er med Svanerne bortfløjen.

Sidste luftblaa Spor er lukt
efter deres lette Flugt.
Kun med Aandernes Øre
kan du endnu Hvinet høre.

Først naar smuldret er dit Leer
dig forsvinder Intet meer.
Let fra her og til Niger
hører du, hvor Svanen skriger.

Fuglens Fjed i bløden Sky
kan da ei dit Syn undflye.
I vil træffe hverandre
under Libyens Oleandre.

O, at flye fra denne Kyst!
O, hvor let! Kun sprængt mit Bryst.

Jeg før Svanerne kunde
hvile mig i Palmelunde.

Derfor, Elskte, fast mig favn!
Ellers Sjelen af sit Savn
udaf stirrende Øjne
jages efter de Bortfløjne.



De to Elskerinder.

„Bliv ei„ — sa'e jeg til min Sofie — „jaloux
for hvad jeg fortroligt vil sige dig nu!
Jeg har (o, da skulde I Øinene seet
hvor herlige store de bleve medeet)
. . Jeg har — og lad Dette ei volde os Tvist! —
nok een Elskerinde, en Engel forvist."
— „Hvad!" raabte Sofie, „har Sandhed jeg hørt?"
Og Brynet sig rynked som Nerven berørt.
„Hvad, Troløse! Slip mig! saa slip mig!" Og frem,
som Lyset fra dunkelblaa himmelske Hjem,
ustandseligt strømmede Taarerne — ak,
saa hurtigt, at alle mit Kys ikke drak!

„Ja Hun er en Engel, en huld Serafin.
Dog ængste det Dig ei, Skjøn-Kjæresten min!
Saa fager en Engel har Himlen ei havt:
hist ligger min Attenaarselskov begravt."
— „Af døde Elskerinder," — hun sagde med Smiil, —
„Du have saamange saamange du vil!
Nei, alt overvejet, det bedre dog var,
om kjær ei du Himmelens Jomfruer har.

De trække din Tanke (og den ejer jeg)
til Skyerne kun og ad Stjernernes Vej.
De stjæle fra mig forat gi'e dig et Digt.
Elsk kun din Sofie; thi *det* er din Pligt!"

„Hun ligned den tendre Convolvulus blaa,
hvis Klokker som Luftblomstre nedlude paa
usynlige Stilke . . den Hulde forsvandt;
at sige, hun „døde", det er ikke sandt.
Af Menneskers Geister er hendes kun den,
jeg frygter ei for, naar den kommer igjen.
Om Natten — det volder ei Angst eller Gys —
da kommer Gestalten i safirblaat Lys,
naar enten jeg kalder min Attenaars Brud,
hvad eller hun veed mig et glædeligt Bud.
Da hører jeg nær mig en Stemme bekjendt
liig Harpens Hendøen naar Sangen er endt."

„Da førstegang Kjærlighed vaagned hos dig,
da jublende kom Hun, Sofie, til mig.
Som døende Harpe, som dæmpet Akkord
da lød ikke længer den Himmelskes Ord.
En Rosenbusk stod ved mit Leje med fem
halvtudsprungne Roser; medeet da fra dem
et alfagtigt Lys strømmed ud, saa jeg grant
hvert Træk i den Elskedes Aasyn gjenfandt,
da ømt hun sig bøjed og jubled: „min Ven,
vær rolig! Sofie dig elsker igjen.
Som jeg Hun dig elsker! I denne Sekund
jeg hørte dit Navn fra den Drømmendes Mund."

„Inat, min Sofie, hun atter her var.
Hun sagde: „hvis Elskov til Døden I har,
da dig og Sofie, din Trofaste, vil
beredes et Bryllup i Himmelen til.
Jeg er hendes Brudemø, bær' hendes Slør,
jeg Stjerner for hende ydmygelig strøer,

naar op I til Evigforeningen gaae.“
Da sagde Sofie: „ak, elsker Hun saa?
Hvad streer jeg for hende, som elsker saa reent?
At være min Medhustru har hun fortjent.
Jeg vil hende elske som Søster med Lyst.
Du har til os Begge en Plads ved dit Bryst.“

„Hør!“ hvisked den Himmelske, *saa* vil din Brud
i Himlen iblandt dens Serafer see ud:
Det Aasyn, hun bærer der frydoversmiilt,
er det, hvormed først i din Arm hun har hvilt;
de samme langtstraalende Øjne, som da
du kyssed fra hende det hviskende Ja.
Fra Armene Straaler udglittre for hver
Velgjerning de signende uddelte her.
De Lysvinger bære med Tankernes Hast
din Viv ved din Side uskilleligt fast.
Gestalten er Møens ved Alterets Fod, —
den blussende Bleghed, det blegnende Blod!“

„Paradisiske Uskyld er hendes Gevandt.
Den Brudedragt færdig paa Graven hun fandt:
et Belte af Blyhed, af Rødmen et Slør.
Den Moder bli'r Jomfru i Himlen, som døer.
Igjennem den perlehalvdunkle Gestalt
fremdæmrer et Stjernelys dæmpet og kvalt:
en Glød af det evige Liv har hun faae't
hvor Hjertet, det ædle og ømme, har slaae't,
og derifra Straaler som Aarer udgaae;
det pulser som forhen, arbejdende paa
med dit at forenes, som, dunklere rødt,
fremgløder fra Brystet, hvis Sorg har forblødt.“

„Men sig“ — saa jeg Daare for ilsomt brød af —
„hvor ere de Børn, som Sofie mig gav?
Hvi knæle de ikke om hende som for
Maria Madonna Smaaenglenes Chor?“

. . . „Tys!“ sae hun, „for hvert i sin himmelske Krands
hun bærer en Rose af Morgenens Glands.“
Og over hiin Rosenbusk, da hun forsvandt,
hun aandede let; og om Morgenen fandt
jeg alle de Roser medeet sprungne ud,
som bragt jeg idag har Sofie, min Brud.
Dem gjemme hun skal til sin Højtidskrands; thi
i dem er Forjettelser og Poesi.

Damen med Harpen.

Hvor herligt, at bryde de jordiske Baand,
faae Straaler for Been og for Støvet kun Aand!
Men ikke fordi jeg da sejle kan paa
de dejlige Skyer gjennem Himmelens Blaa
til varme Provenz og Helleniens Strand
og hiinsides Asien til Tiniansland,
til legende Vild i Uskyldigheds Dragt,
hvor rigest Naturen er, herligst dens Pragt.
Ei derfor; men *da* ind i Sjelene kan
jeg skue saa frit som i Blomster og Vand,
og Hjerternes Drømme jeg fanger saa let
som Drengen de brogede Fluer i Net.

Gud veed hvad det er for en Dames Portræt
fra gammeldags nederlandsk Malers Palet,
en kjærlig Veninde mig sendte igaar,
i Atlaskes Kjole, med Sæt i sit Haar.
Det Ansigt — en sørgende La Vallière?
vemodige Laura, som Graven alt seer?
For nys med en Harpe har Fingrene legt
— de fine og farvte saa sygeligblegt.

End Strengene synes at zittre som fled
en Klang om det Hele tungsindigen bled.
Hvis ikke det høres vanvittigen galt,
det synes som om Melodien er malt.

Hvad hændte? Jeg pludselig vaaagned inat:
thi drømmende syntes mig tydelig, at
Sofie var kommen, og sagde: „kun Mod!
Min Elsker, du sætte paa Bølgen din Fod!
Kom! lad os ei sejle histover, ei roe!
Thi mig forekommer det somom vi To,
om trofast vi elske, kan Arm i Arm gaae
paa Bølgernes Toppe henover det Blaa.
Nu, Elskte, jeg vover det . . vover du ei?“
Da vaagned jeg som jeg begyndte min Vei,
ei angst, men forundret; thi Bølgen blev fast,
og Skummet, vi traadte paa, til Alabast.

Jeg vaagned. Igjennem det aabne Gardin
paa Atlaskesdamen faldt Fuldmaanens Skin.
Hun skinnede selv jo, det levende Liig!
En Fosforglands spredte fra Ansigtet sig.
Det lyste som dæmpede Lampes Krystal,
og Strengene straalte med Glands af Metal.
De Brabandterkniplingers florklare Spind
sig letted og sænkte som Dunet for Vind;
og Øjnene fyldtes med mørkeblaa Glands,
og Læben — o troer jeg, skjøndt vaagen, min Sands? —
Hun sang, og hun Toner af Strengene fik,
vidunderligt tyste som Kildens Musik.

„Min Harpe kun toner, af Gejst gjennemstrømt
om hvad din Sofie langt borte har drømt.
Dig skal jeg, du Elsker! — saa lød det — hvergang
hun drømmer om Dig, det fortælle i Sang.
Men tør jeg afbryde din Slummer med Sligt,
for Mennesker Drømme, for Aanderne Digt?“

„Hver Nat, skjønne Dame! — jeg raabte — O du
af Kjærlighed død er, det aner jeg nu."
Og siden, Sofie, i Damen jeg seer
vor fælles Fortrolige, ræddes ei meer.
Om Morgnen en Krands Immorteller jeg hang
om Rammen, den matte og brustne, og sang:

„Hvor herligt, at bryde de jordiske Baand!
faae Straaler for Been og for Støvet kun Aand!
Men ikke fordi jeg da sejle kan paa
de dejlige Skyer gjennem Himmelens Blaa
til varme Provenz og Helleniens Strand
og hiinsides Asien til Tiniansland,
til legende Vild i Uskyldigheds Dragt,
hvor rigest Naturen er, herligst dens Pragt.
Ei derfor; men da ind i Sjelene kan
jeg skue saa frit som i Blomster og Vand.
og Hjerternes Drømme saa let faaer jeg fat
som Atlaskesdamen Sofies i Nat."



Til en ung Pige.

Tro mig, dens Graad, hvis Smiil er ømme,
hvis Blik er godt, blier mild og let,
som den en Rosenbusk idrømme
en tusmørk Sommernat har grædt.
I aabne Træk har Skjebnen alt
det gode Hjertes Liv fortalt;
og anden Stjerne kan ei spaa,
tro mig, end rene Øjes Blaa.

Der vil ei blive megen Smerte,
ei mere bitter Taarestrøm,

end Brudens ved Venindens Hjerte,
  end Barnets efter yndig Drøm.
    Men Sol vil skinne dejligt ind,
    og hedt vil gløde Rosens Kind.
    Og Livets vaagne Blik forbi
  gaaer Barndomsdrømmens Fantasi.

Naar eensom i min Høst jeg sanker
  mit Livs Erindringer engang:
med en af mine egne Tanker,
  med yndigt Billed i en Sang,
    med digtersk Syn en Morgenstund,
    der bragte Sang, ei Guld, i Mund,
    forvexles Du — et Billed i
  mit eget Levnets Poesi.

Som Busken over Muld har regnet
  en Sommernat sin Blomsterpragt,
saa Morgnen finder Marken tegnet
  som blomstbaldyret Brudedragt,
    er alt hvad skjønt min Gejst har tænkt
    din dunkle Fremtid forud skjænkt.
    Min Fantasi har den bestrø'd.
  Den Blomst ei har, dertil for sød.



Et reent Blad Papir.

(I en Vens Stambog.)

Kun af Tankearme bli'r
du foragtet, reent Papir:
kun af Den, der seer sit eget
Øde i din Tomhed præget,

uden at det kan, som denne,
under tankefulde Penne,
blive af Ideer dækt.

Det med samme sky Respekt
som en Jomfru jeg betragter,
af hvis Væsen Skabermagter
trylle kan en Adamsslægt,
uvist om, dog lige let,
englegod, om djævleslet
— uvist netop som om hvad
skrevet bli'r paa rene Blad.
Arket, som i Spalter blanke
fange kan Geniets Tanke,
bedre er i skyldløs Tomhed
end beskrevet fuldt af Dumhed:
Linje ud og Linje ind
strømmet af en Skriblers Sind
over Blad, der kunde være
enten Rum for Aanders Flugt
eller reent som Jomfruære,
hvidt som Serafiners Fjere
— o hvad Synd, at det blev brugt!
o hvad Synd! jeg kunde græde
til med Flammen af min Vrede
Øje, Sands og Liv blev slukt.

Tænker jeg, hvor let og snart,
af en trofast Ven bevart,
eller af en Hvirvelvind
i afsides Krog blæst ind,
af den Lap jeg overleves,
hvorpaa mine Navntræk skreves:
gyse for den jeg da maa,
som om just jeg rabled paa
netop *den* af disse rene
Kirkevæggens kalkte Stene,
under hvem engang et Hul

rodes op for mig iskjul.
O, hvor vil det ikke vare
førend Regnen pidsker af
disse dumme Træk, der svare
Hver, som spørger om min Grav!
O hvor længe, førend badet
Tiden Skriften har fra Bladet!
Først med sidste gule Træk
blegner al Erindring væk,
og da fulner ogsaa Hadet.

*

— Ak; men før jeg seer mig ad,
har jeg skjændet dette Blad.
Mørke Linjers Slangerække
jo dets Reenhed alt bedække,
og dets Glands er alt forsvunden
som en Speilets, sat for Munden.
Sortnende forsvandt den i
Suk af min Melankoli.

Utaknemligt! dette Blad,
fromt som Æbleblomstens dalte,
kjært som Lappen, jeg bemalte
med mit allerførste Kvad,
hører ei til denne tætte
Snee af Blade, som vil trætte,
der af Landsmænds blinde Harm
ilinghvines i min Barm,
ei til Haglen af Karteller,
som et døgnopløftet Had
paa mit arme Hoved sæller.

Du kun, mindeviede Blad
om mit Navnetræk mig bad.
At du da i eet med det
eje kan mig Selv komplet,
strømmer foran det de Rader,

hvori nu min Aands Portræt
sig i tro Afspeiling bader.
Thi, om Manges Dom er sand,
er et rasknedrablet Digt
hvad i Verden meest er ligt

Henrik Arnold Wergeland.



Bannersang for Kristiania Borgerkorps.

(Mel. Pyrenæermarschen.)

I Fredens Hvile, Friheds Ro
ei to saa skjære, fagre Blommer
i venest Dal i Norge groe
som vore Borgerfaner to,
det Rosenpar i Friheds Sommer.
Chor. Men om en Dag
kalder til Slag,
da brænder selv den Hvide,
flyvende i Kampens Brag
fremad ved den Rødes Side.

Da fold dig ud, vort Bannerpar,
for Norges Hovedstad at frede!
Du Hvide, stig som Stjernen klar!
Du Røde, flamm som om du var
et Lueskin af Bauner vrede!
Chor. Frihed i Ro
under dem bo!
Men Hæder dem skal følge,
naar de fastforbundne To
frem engang i Kampen bølge.

Hvor har ei Norge sænket ømt
sin bedste Dal til Plads for Byen?
og rundtom Overfloden tømt?
Og meer end Kristian har drømt
den blomstrer frem i frisk Fornyen.
Chor. Fædreneby,
sikkert i Ly
du hviler bag vor Række.
Meer end Borg og Fjeld i Sky,
dine Borgere dig dække.

Hist snevre Sundene sig ind,
den Norges Perle at forsvare,
og Agershuses gamle Tind
ei trodser bare Veir og Vind,
men vel endnu en Fiendeskare.
Chor. Lidet dog gjaldt,
Borgere, Alt,
om Modet ei herinde
bruste meer end Sundets Spalt,
og fløj over Borgens Tinde.

Alt hist, hvor Aasen blaaner hen,
hvor Skyer seilende forsvinde,
skal Kristianias tappre Mænd,
om tolvte Carl selv kom igjen,
med Glavind møde stærken Fiende.
Chor. Borgere! da
frem med Hurra!
Hvert Skridt med Blod skal kjøbes.
Paa en Valplads langt herfra
bedst de unge Bannre døbes.

Lev, Borgeraand, i vort Geled!
Slaa der det samme norske Hjerte!
Straal, Øje, som ei blues ved
at Agershuus paa Os seer ned,
og frydes i sin egen Smerte!

Chor. Banner, din Ving,
straalende sving!
Thi et Hil for Norge lyder.
Hør Quarréen rundtomkring
hvor det jublende frembryder!

Sjömandsviser.

1. Heisevise.

Hvert Land af Godt og Ondt har Sit.
Singsallijo!
Jeg holder nu paa Norge mit.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Om *Sjelland* flød som Grød i Smør —
jeg meer af mager Frihed gjør.

Var Jylland — ja en Fleskeskank,
den kjøber jeg for Norges Bank.

Ja heller Frihed uden Flesk,
end feed og smørret Trældom besk!

I *Sverrig* var jeg og til Gjæst.
Hver finder sig nok hjemme bedst.

I Stockholms Borg boer Kongen godt.
I Norrig er hver Barm hans Slot.

I *Rusland* kneiser Byg og Rug;
men Slaven kryber paa sin Bug.

I *Polen* voxer Hampen svær.
Gud hjælpe Den, som klager der!

Hollænderen har Guld endnu;
men ei en Normands muntre Hu.

Han sidder over Glasset stur.
Sligt stemmer ei med vor Natur.

Og aldrig skjænker han sin Ven.
Med ham jeg deler Skillingen.

St. Paul gjør *Engelskmanden* kry.
Snehættens Top gaaer høit i Sky.

Den Londons Luft er mørk og tæt.
Men hjemme aander jeg saa let.

Hurra for Britten! Han er fri,
og dygtig Sjømand jo som Vi.

I *Frankrig* søde Druer groe.
Vi drikke hjemme dem iro.

En Franskmand har sit hvide Brød.
Mit sorte gi'r mig Marv og Kjød.

For Republiken flød hans Blod.
Men Thronen staaer dog hvor den stod.

Han frister vel endnu engang.
Da skal han faae en Æressang.

I *Spanien* Laurbær groe som Lyng.
Men pas dig der for Dolkesting!

Der voxer gylden Appelsin.
Den bringer jeg Allerkjæresten min.

Og hvor jeg foer dybt i *Levant*,
min norske Hjemvee dog mig fandt.

I *Torreviz* og *Setuval*
jeg mindedes min Fædredal.

Jeg mindedes min Faders Huus,
og tog iland et Glædesruus.

Og hvorsomhelst dets Frihedsdag
laae Skuden stolt med Norges Flag.

Og Portugis og Spaniol —
    Singsallijo!
fik høre Syttende-Majens Skaal.
    Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!



2. Opsang for Nantesfareren „Kommerceraad Clauson."

(Af Frederikshald.)

Det lufter mildt fra Bølgen blaa.
    Sing, Sally! Oh!
Kommerceraad! Parykken paa!
    Sing, Sally! Oh!
Hurra! Hurra! for Sing, Sally! Oh!

Kommerceraadens Pragt-Toupée
et Topseil er, saa hvidt som Sne.

Og naar han la'r det gaae i Top,
da vil han lette paa sin Krop.

Da vil han ud i Verden lidt.
Og Lysten kommer meget tidt.

Den kommer flux det lufter mildt.
Da synes ham, han nok har hvilt.

Den kommer naar i Vaarens Luft
han mærker Anemonens Duft.

Da tænker han paa fleur d'orange,
forlængst udsprungen i la France.

Og flux han pudser sin Toupée:
sit Topseil, hvidt som frisken Sne.

Kommerceraaden — se paa ham!
Han reiser op sin Hanekam.

Og flytter raskt sin Vandringsstav:
sin Mast henover vilden Hav.

Kommerceraaden gaaer afsted.
Og vi, garçons, vi følge med.

Den Gamle gaaer afsted saa glad
som fransk Marquis paa Promenad'.

Som om det Hav, han vandrer paa,
en Eng var af Violer blaa.

Og røden Gjøs paa Forretop
han bærer som en Rosenknop.

Ja som den første sprungne ud,
en Elsker skjænke vil sin Brud.

I Flaget stolten Frankrig seer,
at Roser groe i Nord som der.

Ja Friheds Rose flammerød.
Den groer i Norges Klippers Skjød.

Den groer i Ly af Fredrikssteen.
En Hellebarde er dens Green.

Hvor herligt, naar den paa Loire
med Trikoloren gjør et Par!

Da jubler Norsk og Fransk i Hob!
Afsted da, Gutter! Sexten Knob!

Og Flodens Dræbtes Skygger staae,
og raabe: „vivent les deux drapeaux!"

Ja Skyggerne fra Nitti tre
de raabe „vive la liberté!"

Det er som Synet af de To
dem fyldte op med Marv og Blod.

Det stolte Syn igjen at see
er vor Kommerceraads Idee.

Og derfor hver Guds skabte Vaar
til frie Frankerig han gaaer.

Da banker Hjertet i hans Boug,
og Strenge blive hvert et Toug.

Og gjennem dem til Vindens Blæs
der toner en Marseillaise.

Og alt som Vinden farer hen,
saa klinger en Parisienne.

Men „Norge, Kjæmpers Fødeland"
Sing, Sally! Oh!

gaaer fraadebrusende foran.
    Sing, Sally! Oh!
Hurra! Hurra! for Sing, Sally! Oh!



8. Gangspilvise om Briggen „Jonas Anton Hjelm“.

Hurra for *Jonas Anton Hjelm!*
    Singsallijo!
Hvo ham ei ærer er en Skjelm.
    Singsallijo!
Hurra! Hurra for Singsallijo!

Hurra for Skuden med hans Navn!
Hurra paa Sjø! Hurra i Havn!

Han var for Norge Hjelm og Spjud.
Tilsidst han frie'de Flaget ud.

Han er vel værd sin egen Sang.
Han slog for Flaget mangen Gang.

Han er vel værd en Æresskaal.
Hans Tale var som Ild og Staal.

For Ham bør heises Flag og Gjøs:
naar *Hjelm* tog i, var Fanden løs.

Saa langt som norske Skibe gaae,
fløj op det Røde, ned det Blaa.

Men havde *Jonas Anton* tie't,
var Flaget endnu ei befrie't.

Nu kan vi seile hvor vi vil,
Levanten fra, Levanten til.

Nu kan vi seile uden Skam.
Men aldrig skal vi glemme Ham.

Han boer paa Alby tæt ved Moss.
Let der paa Hatten din, Matros!

Der har han fundet sig en Havn.
Men over Havet gaaer hans Navn.

Det staaer forgyldt i Briggens Speil.
Gid støt den gaae for fulde Seil!

Gid den maa kløve Sjøen godt!
Saa gjorde *Hjelm*, den Patriot.

Mod ham gik Modgangsbølgen højt.
Kløv væk som Han i Fraad og Sprøjt!

Knib op i Vinden som han kneb!
Lad staae som Han foruden Reeb!

Og hvor du ikke lænse kan —
du baute did du skal som Han!

Men lænser du for Bovenbram —
saa før det Flag, som glæder ham!

Gid Lystighed maa boe ombord,
saavist som Vid i *Hjelmens* Ord!

Gjør Rederiet dygtig Gavn!
Det gav dig jo saa vakkert Navn.

Træf blot ei Skib i aaben Sjø,
med *Wedels* Navn fra Nøtterø!

Thi *Hjelm* og *Wedel* enes ei.
Gaa Du til Engelland din Vei!

Det gjælder Bogspryd eller Mast.
Thi *Hjelmen* støder altid fast.

Far svint som gjennem Luft en Sjel!
Bring *Hjelm* iblandt en Flaske Ale!

Gid hvert et Pust, i Seilet kom,
Singsallijo!
paa Alby aabne maa en Blom!
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!



4. Opsang for „Kristiania Paket.“

Mel. Have you been at Greenwich fair?

Terne rap
og Maage let
kan sig svinge
paa sin Vinge;
men omkap
med vor Paket
Ingen strækker Vingen.

Maagen sank
paa Doggerbank,
træt af Hasten
ned paa Masten.
Kun med Os
en Albatross
følge kan paa Bølge.

Albatross,
Haakjæringbrand,
Springerhvale
ud maa hale,
som med os
til Engelland
vover Farten over.

Knap John Bull
troer ret han seer,
naar alt Stavnen
er paa Havnen,
„Wonderfull!
Allready there?
Flies thou through the skies?“

Engelland
er fagert grønt;
men bag Norges
Klippeborges
høje Strånd
et Land meer skjønt,
Venner, vel vi kjender.

Til dets Kyst
staaer helst vor Lyst.
Englands *Jenny*
Betsy, Fanny
ei med dem
i Troskabs Hjem
taale sig at maale.

Englands Ale
har Sjel og Geist.
Bedre kvæger
dog et Bæger
for mit Vel,

der langt har reist,
buden mig af Bruden.

Norge fra
og Norge til
lad Paketten
Havsensletten
kløve da
med fyrig Iil!
Hurra for Paketten!



5. Iland og ombord i Orkan.

(Efter det Engelske. Mel. Teucers Vise.)

En stærk Orkan en Nat kom paa,
bjerghøjt sig Bølgen hvalte,
Ben Buntline snuede paa sin Skraa,
til *Billy Bowline* talte:
„Nu kuler ret Nordvesten, *Bill!*
Hør hvor han dog kan bruse!
Gud hjælpe dem, som holde til
iland i sine Huse!“

„De dumme Byfolk — blot betænk,
hvad Fare de dog vover!
Hvermand nu skjælver i sin Bænk
forat faae Taget over.
Nu os misunder hver iland
— paa det jeg frit tør bande —
den Lykke, at i slig Orkan
vi er paa frie Vande.“

„De Stakkler, som al Dagen lang
maa udenhuse slide,
og søge seent paa Nat engang
til sine Koners Side! —
Mens Du og jeg udi vor Køj
i Ro og Mag har sovet,
Gudsdød, hvor Skorstenspiber fløj
omkring de Godtfolks Hoved!“

„Og ofte har vi Sjømænd hørt
hvad Ondt i London times:
bestjaalen snart, snart overkjørt,
og snart til Brand der kimes;
kort sagt, de Byfolk har skam ei
for godt fra Prinds til Skrædder.
Nei Gudskelov, at Du og jeg
har Hjem paa Dækkets Brædder!“



6. Ny Opsang for „Kristiania Paket“.

Nu muntres op saa mangt et Sind.
Singsallijo!
Paketten er nu halet ind.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Nu stiger Hjertet i vor Barm.
Med Styrke løfter sig vor Arm.

Nu ruller Blodet i vort Bryst.
Nu heise vi med Kraft og Lyst.

I Veiret Oxehov'det gaaer.
Paa Bryggen endnu flere staaer.

De undres hvad vel deri er:
om Porter eller Gingerbeer?

Men gid vi brygged Porter selv
af eget Malt og egen Elv!

Ja gid vi brygged selv vort Øl!
Og drak det saa i Kruus af Sølv!

Saa drak vi (og med bredfuldt Maal)
Det gjæve gamle Norges Skaal.

Saa drak vi (og med Velbehag)
en Skaal for Norges røde Flag.

Saa drak vi til vi drak os mæt
en lystig Skaal for vor Paket.

Tilsidst vi letted paa vor Spunds;
og drak Kapteinens Skaal tilbunds.

Og altiblandt, med muntre Vers,
vi heise Baller under Mers.

Og Damen stryger strunk forbi.
Hun undres hvad vel er deri.

Til Tjeneste, der er Madam!
en Mængde fremmed Modenskram.

Men gid du gik — Hurra my boy!
i eget hjemmevirket Tøi.

Saa fik du før du gik herfra
Singsallijo!

et ærligmeent Matroshurra.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!



7. Opsang for Sydamerikafareren, Briggen Preciosa.

Nu tage vi et langt Farvel
Singsallijo!
med dig, du gamle, norske Fjeld.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Farvel, du gamle Graa! Farvel!
Vi tænke, at du staaer nok lel.

Vi tænke, at du staaer endda,
mens vi er i Amerika.

I Golfen under Mexico
vi skifte ei vor norske Tro.

I Rio og i Pernambuc
paa Norge tænke vi med Suk.

Ja vestenfore selv Cap Horn
i Hjertet sidder Hjemvees Torn.

Det bløder, bløder op igjen
i Paradiis-Brasilien.

Did er det Preciosa skal,
langt udenfor den blaa Kanal.

Da er det først hun fører Seil,
naar England seer vort Agterspeil.

Farvel, Europa! Cap Lizard
er Næsen paa din gamle Nar.

Men herlig som en Aftensky
i Vest gaaer op en Verden ny.

Did stunder Preciosas Lyst
med Seil saa fuldt som Svanens Bryst.

Da er det først ved Finisterr'
hun lufter sine hvide Fjer.

Da er det som en Svane roer
fra Cap Vincent til Mogador.

Og bagud gaaer den hvide Foss.
Følg os, du vilde Albatross!

Følg os, du vaade Flyvefisk!
Vi paa Madera faa en Pidsk.

Det blæser varmt fra Afrika.
Men Pico gi'e vi et Hurra.

Thi Sneen skinner fra dets Top.
Den frisker norske Hjerter op.

Tørhænde kommer en Korsar.
Da Gutter, op! Kanonen klar!

Op flyver da vort norske Flag.
Nu kan det bli'e saa varm en Dag.

Vi tænke paa Jorsalafar.
Hans Klinge Blaamandshovder skar.

Vi tænke, at vi hævde maa
Normannanavnet paa det Blaa.

Den sorte Skonnert braser væk.
Han saae det blinked paa vort Dæk.

Han saae et Glimt af en Musket
og Spidsen af en Bajonet.

Han tænkte da: der er vel fleer?
At dreje af det bedste er.

Han gik i Læ, den slu Pirat.
Da kom en fygende Dravat.

Men lad staa til! Passat vi faaer.
Mod Vest, mod Vest, mod Vest det gaaer.

Vi bære af, og Hajen med.
Af Os skal han ei blive feed.

Jo bi! Der har du din Portion!
Du pryde skal vor Gallion.

Vi hale ham med Lænker ind,
og spænde ud den Morders Skind.

Vi bære af mod Vest, mod Vest!
Vi Linjen skar. Det var en Fest.

Da drak vi Norges Skaal med Skjemt.
Kaptainens blev ei heller glemt.

Og Rhederen paa sit Kontor,
han fik en Bommert, som var stor.

Vor vakkre Preciosa med
vi gjorde i en Skaal Besked.

Hun, før vi vidste Ord deraf,
har gjennemkløvt det store Hav.

Der blaaner alt i Havets Rand
Brasiliens Slaraffenland.

Og Rio aabner alt sin Bugt.
Der, Preciosa, hvil din Flugt!

Som ungen Brud sin Rosenkrands,
sit Flag hun bær' — vort Fædrelands.

Forundret knapt Kreolen troer,
at det er Nordens Trikolor.

Men Negren kommer med sin Sæk.
Saa stuve vi fra Bund til Dæk.

Og naar vi synes, vi har nok,
saa op med Bramseil! ud med Fok!

Saa maa vi hjem til gamle Moer.
Hun veed vi efter Kaffe foer.

Hun sidder bag det gamle Fjeld,
og ønsker os paa Reisen Held.

Hun ønsker vi maa komme snart.
Tilbage derfor i en Fart!

Følg os, Atlanterhavets Hai!
Tilbage over Porto Pray!

Ja fra den takkede Azor
tilbage til det elskte Nord!

Kanalen aabner sig, Hurra!
Nu er vi ikke langt derfra.

Da raabe vi til Vinden: blæs!
Vi længes efter Lindesnæs.

Vi længes svarlig hjem igjen,
Det gjør vi i Brasilien.

Og Apelsinen gyldenmalt
vi spise tidt til Taarers Salt.

Men naar vi Norge faa at see,
    Singsallijo!
da er forbi al Sorg og Vee.
    Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

*

Hvis Visen synes dig for lang,
saa syng en Stub deraf hvergang!

Matrosen hugger af sin Bus.
Med Visen gjør det samme Puds!

Og blev den lang, saa glem dog ei,
    Singsallijo!
Preciosa har saa lang en Vei.
    Singsallijo!
Hurrà! Hurra! for Singsallijo!



8. Opsang for Briggen Regina,

forhen Ostindiefarer.

Mel. Have you been at Greenwich fair?

Hurra for „Regina“, boys!
    Hvis hun bare
    kunde svare,

fik vi ifra China, boys,
Eventyr saa rare.

Ja fra selve Celebes,
Cochinchina,
Amboina —:
Havets Eventyrprincess
er vor Brig Regina.

Hun har Sundastrædet klart
mange mange
haarde Gange,
gaaet for en Monsoon i Fart
om Malakkas Tange.

Ja for hvirvlende Monsoon
har hun Dandsen
uden Standsen
maattet gaa om Isle Bourbon,
og om Isle de France'n.

Farten alt til Timorland
stormbeprøvet
har hun øvet,
Indiens vide Ocean
har hun gjennemkløvet.

I koralomkrandste Bai
er hun blevet
storminddrevet.
Mangen hvid atlantisk Hai
fulgte over Revet.

Nøgne Vilde (Piger med,
palmeslanke,
uden Tanke
i sin vilde Skyldløshed)
der paa Kysten vanke.

Drevne af nysgjerrig Skræk
    bort de rømte,
    til de svømte,
men tilsidst paa Briggens Dæk
    Kokosnødder tømte.

Vilde Bambusfløite klang.
    Hui! hvad Hvinen!
    Karolinen *)
over Hovdet lystig svang
    Muslingtamburinen.

Hei! da blev ombord et Bal
    med de nette,
    aldrig trætte
Damer, ja i Skøkketal,
    noget let beklædte.

Ja, da blev ombord et Bal!
    Hei hvad Hasten!
    Uden Råsten
til den hvinende Koral
    gik det rundtom Masten.

Plump! Medeet den Balparée
    hastig endte;
    thi det hændte,
Damerne i Negligée
    overbord flux rendte.

Held dig lykkelige Ø!
    Gid, at Freden,
    Skyldløsheden
aldrig, aldrig her maa dø
    i det skjønne Eden!

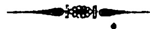
---

*) Beboer af de karolinske Öer.

Ak, om Briggens Gallion
kunde tale,
den afmale
vilde mangen rar Nation,
kloge Folk og gale.

Kattegat og Nordhav nu
maa den pløje,
men dens Fløje
speide med begjerlig Hu
efter Indiens Høje.

Der, der voxer fiin Muskat,
Nellikblomme,
Kardemomme.
Gid Regina did i Nat
maa idrømme komme!



9. Opsang for Frankrigfarere.

Afsted til Frankrig! Vive la France!
Sing, Sailor! oh!
Mit raske Skib, begynd din Dands!
Sing, Sailor! oh!
Hurra! Hurra! for Sing, Sailor! oh!

Afsted til Havre og Bordeaux!
Der vajer Trikoloren jo?

Til Fecamp og Saint Valery!
Der løs jeg slaaer mig, mon ami!

Til Dieppe og Cherbourg og Calais,
at dandse om et Frihedstræ!

Men er der Frihedstræ ei meer,
saa veed jeg hvor Guinguetten er.

Og er ei der en smuk Guinguette,
saa er der to for een i Cette.

Der træder jeg saa fro i Dands
med Henriette og Constance.

Afsted til Caen, Paimboeuf og Brest!
Skjøndt i Bordeaux jeg trives bedst.

Der er det luunt i Rankers Ly.
Bordeaux er ret en lystig By.

Der er det Frankrigs Trikolor
imellem ædle Ranker groer.

Den er det sande Ærens Træ,
en Sejrens herlige Trofæ.

En Frihedspalme er dens Stang,
af frie Mænd vel værd en Sang.

Hurra for Frankrigs Trikolor!
Den er en Fader jo til vor?

Den minder om den stolte Tid,
da Republiken stod sin Strid.

Den minder om hiin store Aand.
Vive l'Empereur Napoleon!

Saa vide flyver Ørnen ei.
Som Stjernen straalede dens Vei.

Thi vil vi drage did igjen,
og tømme ud en Skaal for den.

En Skaal for Friheds Farver tre,
saasnart vi Frankrig faae at see!

Thi meer end Viin og fransk Likør
de varme os om Hjertet gjør.

Da vide vi vel alle Mand,
vi er i Friheds Fosterland.

Dog ingen Normand glemmer der,
at bedre Frihed hjemme er.

I Klippegrunden frodig groer
i Norge Nordens Trikolor.

Vi føre jo paa egen Stag
vor Stolthed, vort trefarvte Flag?

Vi bytte det for Frankrigs ei;
selv om vi fik dets Vine — Nei!

Selv om vi fik af prima Sort,
vi bytte ei vor Hæder bort.

Respekt dog for dets Trikolor!
Den er en Fader jo til vor?

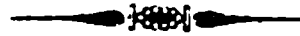
Fra Himlen stamme begge To;
fra Haabets egen Regnbu jo?

Gid frit da begge bølge sig
i Norge og i Frankerig!

Til deres Priis i Syd og Nord
en Skaal gaae rundt ved Hvermands Bord!

Vi ville bringe Viin til den:
Estephe, Margeaux og Julien.

Ja paa sandfærdig Normandstro
    Sing, Sailor! oh!
den allerægteste Bordeaux.
    Sing, Sailor! oh!
Hurra! Hurra! for Sing, Sailor! oh!



10. Opsang for Skonnerten Concordia.

Afsted til Frankrig! Pour la France!
    Singsallijo!
Concordia, begynd din Dands!
    Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Concordia, den Havets Mø,
formælt er med den spanske Sjø.

Tre Gange mindst hvert vakkert Aar
i Golfen deres Bryllup staaer.

Saasnart hun gaaer om Cap Ushant
blier Sjøen beilerom-galant.

Da reiser Bølgen sig med Lyst,
og favner ømt om Snekkens Bryst.

I grønnen Kaabe er den klædt,
med hviden Fjer paa sin Barett.

Vel er den Pragt kun Skum og Tant,
fransk Elskov, falsk, endskjøndt galant.

Men Bølgen, Oceanets Søn,
er stolt og freidig, djærv og skjøn.

Spandabel er han med som Faa,
thi Perler han ei sparer paa.

Dem spreder han med Ædelmod
omkring sin Elsktes lette Fod.

Hvor hun for et Sekund har gaaet,
der er det som med Perler saaet.

Og er end Bølgens Tro kun let,
saa er Concordia koket.

Hun bruger den, som hun veed bedst:
som Damen fiin sin Ridehest.

I høj og lystig Kapriol
den dandse maa som hun befoel.

Den fører med en Vestenvind
sin Kjærest i Garonnen ind.

Og naar hun saa er kommen did,
saa skilles ad de for en Tid.

Hun sig forlyster i Bordeaux:
Han vogter udenfore tro.

Og naar hun kommer ud belad,
sig reiser Bølgen atter glad.

Han følge til Kanalen vil.
Der vifte vi Farvel ham til.

„Farvel du Spanskesjø! Hurra!
Vær tro imod Concordia!“

„Før hende tidt indtil Bordeaux,
hvor Frankrigs bedste Ranker groe!“

„De varme saa det norske Blod,
gjør Sorgen frisk og vel ved Mod.“

„Derfor vi maa afsted saa tidt,
aflægge i Bordeaux Visit.“

Ja derfor paa Concordia
til Frankrig hastig herifra!

Og endnu mere hastig hjem!
Hvis ei, man faaer ei Skaalen frem.

Det blev da kun et tørt Hurra.
Singsallijo!
Lad os dem bringe Vinen da!
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!



11. Opsang for Briggen Resolution,
af Fredrikshald.
(Fører: Kaptainlieutenant Grev Trampe.)

„Resolution“, og det en rask;
Singsallijo;
det Navn jeg fik i Daabens Vask.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Det var den tolvte Junius.
Mig døbte Konsul Brunius.

Og Daaben stod i Svinesund.
Der stuped jeg til Havsensbund.

Men gjennem fraadig Bølgegang
jeg op ifra min Daab mig svang.

Og inden et Minut var gaaet
jeg laa paa Fjorden rank og flot.

Og feiret blev min Døbedag
af Haldens Mænd med norske Flag.

Af Sjø om Boug og Storm i Top
min Ungdom saa blev klækket op.

Og derfor, uden mange Rev,
en Seiler paa min Hals jeg blev.

Paa Havet ja saa vild og yr,
som paa sin Eng den unge Tyr.

Ja derfor, under strengen Tugt,
mit Bryst blev stærkt og rask min Flugt.

Min Rigg som Granens rank og kjæk.
Som Sne mit bølgetoede Dæk.

Ja derfor blev jeg som jeg er:
en rask en Havets Kavaleer.

Forliebt i Bølgens Favnetag.
(Det nød jeg mangen vakker Dag.)

I mangen fygende Dravat
jeg vugget blev af Kattegat.

Den høje Nordsjø har mig klapt.
Til Eventyr jeg ret var skabt.

Jeg i Kanalens Arme laae,
de perlekrandste, silkeblaae.

Derfor jeg fik med sligt Humør
en Greve til min Guvernør.

Han reiste med mig udenlands.
Han blev min Ven og jeg blev Hans.

Og er der noget rart deri,
at Frankrig begge elsked Vi?

Did stod vor Kurs, ja meget tidt.
Er Frankrig ikke skjønt og frit?

Den franske er just en Nation,
som agter rask Resolution.

I Havre derfor og Calais
Hurra jeg fik à la Français'.

Og i Saint Valery en Caux
man hilste mig saa glad som faa.

I Cherbourg og Morlaix og Brest
min Ankomst var en Glædesfest.

„Voila Messieurs!“ „Goddag igjen!“
„La Resolution norvégienne!“

Jeg gav dem Træ, de gav mig Viin,
Hver har sin Lyst, og jeg har min.

Et demandez mon brave Capitaine,
je n'ai parti jamais en vain.

Jeg bar ham hjem i stærken Favn
saamangt et Fad af ædelt Navn.

„Saint Julien og Hautbrion,
Estephe, Margeaux, Emilion.“

Og naar han Lasten fik i Huus,
kom gamle Konsul Brünius.

Saa trak de begge sammen op
saamangen lakket Langkorksprop.

Og under deres muntre Skjemt
mit Navn blev heller ikke glemt.

Men under klar Pokalmusik
min egen Skaal jeg ogsaa fik.

De klinked sammen begge To
og drak den saa i fiin „Bordeaux.“

Og for „Resolutionen“ da
    Singsallijo!
udbragte de et heit Hurra!
    Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!



12. Ny Opsang for Briggen „Regina."

Den Jomfrus Skjønhed er ei rar —
Singsallijo!
som kun een Sang til Ære har.
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!

Regina flere har sig jo!
Her synge vi paa Nummer To.

Hun boede paa Gøthastrand.
Nu er hun gift til Norges Land.

Den Jomfrus fine fagre Krop
paa „Mastehugget" voxte op.

Men Rygtet om den Jomfrublom
lovsyngende til Norge kom.

Og det var Kaptain Andersen
gjør sig parat at fare hen.

Han friede til Regina da,
og fik et svenskt og frejdigt Ja.

Paa hendes Brystdugs hvide Lin
en Rosenknop han satte fin.

Den Rosenknop var Norges Flag.
Den udsprang hendes Bryllupsdag.

„Nu!" — sagde Kaptain Andersen —
„Min Brud! fra nu du bære den!"

„Læg bort for den din Sløjfe blaa!
Nu Rosen rød du bære maa!“

Og det var Kaptain Andersen
kom med Regina hjem igjen.

Med Halen Gøthalejon slog,
da med Regina bort han drog.

Men hjemme paa den norske Kyst
stod Bryllupet med Gammenslyst.

Og Parret drog derovenpaa
til Engelland paa Bølgen blaa.

Der pynted han sin fagre Brud
saa som en Dronning hun saae ud.

Og kommer hun til Gøthaborg,
vil svenske Hjerter føle Sorg.

Det maa vel bittert nage dem,
en Nordmand fik Regina hjem.

Men nu langt meer er hun fornøjd,
end da hun hjemme laae fortøjd.

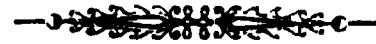
Nu vifter hun sin røde Dug
for „Klippan“ og for „Mastehug.“

Og som en Borgerinde fri
hun gaaer for Elfsborgs Batteri.

Thi som en rigtig Skandinav
sit Hjerte hun en Nordmand gav.

For Hende derfor og for Ham
Singsallijo!

et Hurra under Bovenbram!
Singsallijo!
Hurra! Hurra! for Singsallijo!



Hungersnøden.

Stjerner! følte I, som see
hele Jordens tause Ve,
o, da saae paa den I ikke
ned med saa krystalne Blikke,
spejlte jer med samme Kulde
i dens Øjne taarefulde
som i Isens blanke Øde!
Gløde vilde I, og bløde
Strømme ned af himmelsk Smerte.

Ak, jeg tænker mig med Gru,
at du har et Rigmandshjerte,
skjønne Stjerne, siden du
kan saa smilende nedsee
hist hvor under Dalens Tage,
jevnede med Bakkens Sne,
Folket jordet har sin Klage.

Hvo kan høre den? Og neppe
Nogen af de Andre troer,
Folkets Nød er fuldt saa stor.
Under Vintrens Dødningteppe
ned sig Hungeren har rodet,
forat myrde uforstyrret,
forat suge Hjerteblodet,
stille, langsomt, uden Vunder,

af de Arme ud derunder.
Bredt er Fjeldet, uden Sti;
Nabobygden faaer kun vide
Rædslen paa sin egen Side;
Vejen gaaer den Dal forbi;
glemt og eensom maa den lide.

Over den igjennem Ljaaren
seer det brustne Øje, hvor
som et Tagskjær Bræen groer,
for at styrte ned til Vaaren.
Spar din Angst for dine Kjære,
Stakkel der paa Lejet! thi
inden da det ogsaa være
vil med alle dem forbi.

O, jeg skulde kjende Dalen!
Ingensteds saa grøn var Birken,
ingensteds saa hvid var Kirken,
ingensteds saa Bygget gro'de . .
o, jeg skulde kjende Dalen,
hvor de gamle Dyder bo'de!
Gjæstfriheden stod i Svalen,
indenfore ved sit Fad
frydefuld Tilfredshed sad.
Ak! nu maa jeg Skuur og Mejse
raade, at de ilsomt rejse;
Foraarskragen maa jeg raade,
at han ikke flyer — til Baade
for sit eget sultne Skind —
i det Dødens Lukke ind.

Ingen Vej fra Grænd til Grænd!
Alle føgne er igjen.
Arnen røg dog undertiden,
men nu er det længesiden.

Mon ei Folk paa Gaarden er?
Ingen Sti til Fjøset meer.
Hvor mon Gjenterne da føjte?
Høre de ei Koen hrøjte?
Hvor fortvivlet og hvor hæst!
Ve, den Stakkel indelæst!
Hvorfor jog man Nissen væk,
han, som lægger Halm i Baasen,
Salt i Krybben, Hø i Hæk?
Han, han kunde sprænge Laasen.

Een — o, er der Liv endnu?
Een har hørt det, og med Gru.
Gjenfærd af ėn Mand, som lever,
inde sig paa Lejet hæver,
hvor han Liget har ved Siden
af sin Ældste, skjøndt en Liden.

Dybt indsjunkne Øje flammer
end engang af rædsom Jammer.
Han vil op . . hvad vil han? Der
findes jo ei Halmstraa meer?
Løvet slap før Kyndelsmisse.
Døden, Døden er den visse.

Mandens Øje taages atter.
Med en Hulken som en Latter
synker ned han ved sin Lille,
den, der blev medeet saa stille.

Stjerner! o I ikke skue
kunde i den mørke Stue.
Ellers eders Straaler jaged
borende I gjennem Taget;
eders Glands i Melk henflød
for at lædske Denne der,
som saa skyldløs var som jer,
men nu ligger stiv og død.

Det er koldt og mørkt paa Gruen.
Alt en Uge slukt er Luen.
Thi saa længe er det siden
Konen gik med nok en Liden
ud paa Bygden, for at friste
Liv i Den, hun mindst vil miste:
Mödre vide det: den Sidste:
Den, hun fødte under Juul.

Ve, hvor har hun nu sit Skjul?
Hvast har Snoen siden strøget;
rædsomt har det siden føget;
Svalen ligger fuld; for Sne
kan man ei af Vindvet see.

Tys! det banker paa, det banker.
„Anne!“ — sige Mandens Tanker —
„Anne, kommer du engang?“
Ak, det er en sulten Skjære,
som ei længer kan sig nære,
og nu gjæste vil hans Trang.

Om en Stund igjen det rusler,
som om En ved Arnen pusler.
„Anne, er Du der? Du maa
nøre op; jeg fryser saa.
Vandet, Anne, som du satte,
da du vandred, her ved Sengen,
frøs tilbunds den første Natten;
og jeg troer, at ei med Drengen
det er rigtigt; men se selv!
Han saa stille blev ikvel.“

Lyden, ak, er Vindkast bare,
som igjennem Piben fare.
Lig en Aand, der halvt sig former,
men igjen i Jorden siger,

Asken er det kun, som stiger
op tilvejrs, naar ned det stormer.

Det er Nat. Den Arme vide
kan ei i den mørke Stue,
uden Dag og Arnelue,
i sin sløve Vanvidsblund,
hvad det lange Døgn mon lide.

Anne i den samme Stund
under Skovens vilde Træ
søger for sin Spæde Læ.
Ve! hun har ei meer i Brystet.
Ud det Sidste har hun krystet,
blandet det med smeltet Sne.
Ve! der er ei mere! Ve!

Stjerner, o I samme, som,
tændte an i Nattens Dom,
glimre nu herovenover
Syndeverdenen, som sover! . .
Stjerner! Moderens Elende
blikked ned I Stolte paa . .
ak, hvor kan I funkle saa?
En Ulvinde gik rundt hende
med ærbødig Ømhed, sænkte
ned sit mørke Blik, og tænkte
vel paa sine egne Smaa.
Arme Mose, hvor hun sad,
ønskte kun at kløve Sneen,
række op til Moderveen
i sit hvide bittre Blad
fuldt og sødtanrettet Fad.
Gentianen gjerne vilde
sine Sommerkroner spilde,
blot den kunde skyde strax
op i hendes Skjød et Ax.

. . . Tys! Hvad er det? Kvinden spejder.
Gjennem Sneen det arbejder.
Lys nu Stjerne! Hjælp nu Gud!
Det er Hjælp: et Kongebud!
Carl Johan har seet Nøden;
han vil frelse dem fra Døden;
han vil Folkets Jammer binde;
han ei kjender anden Fiende.

See som Stjerner da hans Øjne,
op blandt dem om Natten fløjne?
Faaer han Meldinger i Salen
da af Ørnene fra Dalen
om hvad i dens Dyb de saae?
Bragte Drengen da, som laae,
ved sin Faders Hjerte stivnet,
i Sekunden gjenbelivnet
med en Engels Form og Sands,
Klagerne til *Carl Johans?*

Kongens Ankomst.

Tør en banlyst Harpe lyde?
Hvo vil Flodens Flugt forbyde?

Paa dens Vover end ei flommed
troløs Priis for Kongedommet.

Frihed, Kjærlighed og Smerte
tonte fra dens Aandehjerte.

Republikens Kolonnader
skinne bag dens Strengerader.

I dens Dyb sig Idealer
som i Tryllespejlet maler.

Heller Syner mig forvirre,
end en Løgn dens Malm skal irre!

Før den fuld af Drømme hænge,
end af kjøbte Messingstrenge!

Serafimerkjeden vejer
op ei mindste Streng, den ejer!

Kongens Riddersmænd om Skjalden
sige dog, han er en Falden,
lynildslagen og begravet
dybt, som Ikarus i Havet.

Vel! naar Dømtes Lovsang toner,
Himlen sig med Dybet soner.

Som to Naadenshorn de Tvende
sig imod hinanden vende.

Fuldt af Stjerner drysses Helved,
og Dæmoner fylde Hvælvet.

Konge! hvad om dine Bolde
ei som Skjalden af dig holde?

Hvad, om Kjærligheden svigter
før din Ridder end din Digter?

Hvad, om Æreporten lued
usselt mod det Syn, han skued?

*

Hvor *St. Halvard* kneise skulde,
ligge *Giller* sex imulde.

Da „Nu kommer Kongen!“ brused,
kom de alle frem af Gruset.

Kalk fra Kalk og ud fra røden
Tegl sig skilte Purprets Gløden.

Langsmed Ladegaarden stiller
sig i Rad de Konge-Giller.

Tre mod Tre med Blus i Hænder.
Højere Skarlagnet brænder.

Som den Højeste i Skaren
fremmest stod *Jorsalafaren*.

Eisteins røde Ørn i Ryggen
lyste blodigt frem af Skyggen.

Ingis Beenrad, skjøndt den mindste,
hvidere end Maanen glinste.

Konning Carl, du ind i Staden
rulled gjennem Kongeraden.

Som du kom dem nær tilmøde,
voxte Huldet paa de Døde.

Da de saae dig, svulmed Barmen,
Musklen gjød sig fuld om Armen.

Øjet ud af Hovedskallen
lyste kjækt som før paa Valen.

Læben syntes end at klinge
af en Tale, endt paathinge.

Kronerne som nye funkled,
Øjets Glands dem dog fordunkled.

Ha, det var et herligt Skue:
Konger sex i Skarlagslue!

Konning Carl, da fik du Fyldest:
Norges Konger gav dig Hyldest.

Sigurds Blik, det dunkelbrynte,
„Dine Fiender Ve!" udlynte.

„Hil dig!" laae paa Ingis Tunge.
„Hil paa gamle Tomter, Konge!"

„Tag ved Folkets Arne Sæde!
Hvil dig i de Fries Glæde!"

„Frihedsflammen dig ei brænder.
Vi fra gammel Tid den kjender."

„Uden den — det har vi fristet —
fryser Troskabs Blod i Brystet."

„Deri holdes Sværd i Hede
for Normannakongens Vrede."

„De i Glød, om du begjerte,
slængtes i din Fiendes Hjerte."

Saa de gamle gjenbesjelte
Konninger til Kongen mælte.

Folket dog ei saae, ei hørte
andet, end at Kongen kjørte.

Synets Herlighed sig dulgte
for den Flok, som Vognen fulgte.

Gabende de blinde Stakler
saae af Rækken kun dens Fakler.

Da „Nu kommer Kongen!“ brused,
kom de alle frem af Gruset.

Kalk fra Kalk og ud fra røden
Tegl sig skilte Purprets Gløden.

Langsmed Ladegaarden stiller
sig i Rad de Konge-Giller.

Tre mod Tre med Blus i Hænder.
Højere Skarlagnet brænder.

Som den Højeste i Skaren
fremmest stod *Jorsalafaren.*

Eisteins røde Ørn i Ryggen
lyste blodigt frem af Skyggen.

Ingis Beenrad, skjøndt den mindste,
hvidere end Maanen glinste.

Konning Carl, du ind i Staden
rulled gjennem Kongeraden.

Som du kom dem nær tilmøde,
voxte Huldet paa de Døde.

Da de saae dig, svulmed Barmen,
Musklen gjød sig fuld om Armen.

Øjet ud af Hovedskallen
lyste kjækt som før paa Valen.

Læben syntes end at klinge
af en Tale, endt paathinge.

Kronerne som nye funkled,
Øjets Glands dem dog fordunkled.

Ha, det var et herligt Skue:
Konger sex i Skarlagslue!

Konning Carl, da fik du Fyldest:
Norges Konger gav dig Hyldest.

Sigurds Blik, det dunkelbrynte,
„Dine Fiender Ve!“ udlynte.

„Hil dig!“ laae paa Ingis Tunge.
„Hil paa gamle Tomter, Konge!“

„Tag ved Folkets Arne Sæde!
Hvil dig i de Fries Glæde!“

„Frihedsflammen dig ei brænder.
Vi fra gammel Tid den kjender.“

„Uden den — det har vi fristet —
fryser Troskabs Blod i Brystet.“

„Deri holdes Sværd i Hede
for Normannakongens Vrede.“

„De i Glød, om du begjerte,
slængtes i din Fiendes Hjerte.“

Saa de gamle gjenbesjelte
Konninger til Kongen mælte.

Folket dog ei saae, ei hørte
andet, end at Kongen kjørte.

Synets Herlighed sig dulgte
for den Flok, som Vognen fulgte.

Gabende de blinde Stakler
saae af Rækken kun dens Fakler.

Da „Nu kommer Kongen!“ brused,
kom de alle frem af Gruset.

Kalk fra Kalk og ud fra røden
Tegl sig skilte Purprets Gløden.

Langsmed Ladegaarden stiller
sig i Rad de Konge-Giller.

Tre mod Tre med Blus i Hænder.
Højere Skarlagnet brænder.

Som den Højeste i Skaren
fremmest stod *Jorsalafaren.*

Eisteins røde Ørn i Ryggen
lyste blodigt frem af Skyggen.

Ingis Beenrad, skjøndt den mindste,
hvidere end Maanen glinste.

Konning Carl, du ind i Staden
rulled gjennem Kongeraden.

Som du kom dem nær tilmøde,
voxte Huldet paa de Døde.

Da de saae dig, svulmed Barmen,
Musklen gjød sig fuld om Armen.

Øjet ud af Hovedskallen
lyste kjækt som før paa Valen.

Læben syntes end at klinge
af en Tale, endt paathinge.

Kronerne som nye funkled,
Øjets Glands dem dog fordunkled.

Ha, det var et herligt Skue:
Konger sex i Skarlagslue!

Konning Carl, da fik du Fyldest:
Norges Konger gav dig Hyldest.

Sigurds Blik, det dunkelbrynte,
„Dine Fiender Ve!“ udlynte.

„Hil dig!“ laae paa Ingis Tunge.
„Hil paa gamle Tomter, Konge!“

„Tag ved Folkets Arne Sæde!
Hvil dig i de Fries Glæde!“

„Frihedsflammen dig ei brænder.
Vi fra gammel Tid den kjender.“

„Uden den — det har vi fristet —
fryser Troskabs Blod i Brystet.“

„Deri holdes Sværd i Hede
for Normannakongens Vrede.“

„De i Glød, om du begjerte,
slængtes i din Fiendes Hjerte.“

Saa de gamle gjenbesjelte
Konninger til Kongen mælte.

Folket dog ei saae, ei hørte
andet, end at Kongen kjørte.

Synets Herlighed sig dulgte
for den Flok, som Vognen fulgte.

Gabende de blinde Stakler
saae af Rækken kun dens Fakler.

Men i Kongens Barm sig rørte
alt, hvad Skjalden saae og hørte.

Vist hans Hjerte slog ei sagte,
da han gjennem Oslo agte.

Rullende paa dets Ruiner,
stod det gjenrejst i hans Miner.

Norges Storhed om sin Isse
følte Kongen da tilvisse.

Og i Sindet op sig stiller
Raden af de kronte Giller.

Nu igjen blandt Kalk og Stene
ligge sammen deres Bene.

*

Men meer skjønt end Kongeraden
og det Lampetaarn i Staden,
Drot, et Æresblus dig brændte
i en Vraa, som Ingen kjendte.

Gammel Enke sad ved Gløden,
som du tændte an for Nøden.

Og hun seer med Glædeszittren,
Carl, dit Navn i Emmens Glittren.

Enkens Tankespil Rosetter
af Rubiner om det fletter.

Skjønnere illumineret,
Konge, har det aldrig været.

Skjønnere det aldrig brændte
end i Taarens Transparenter.

Derigjennem klart jeg kjendte
Himmelen, som, Carl, dig venter.

Armodstaarerne, du lindrer,
forud der som Stjerner tindrer.

De af dig beklædte Spæde
Purpurskyer for dig brede.

Om dit Sværd Taknemligheden
fletter Roser ifra Eden.

Og Basunerne ved Dommen
juble som dit Folks „Velkommen.“



Robert Major.

Hvor yndigt maa ei Irland være!
Dets Skov hvor mørk! Dets Høj hvor grøn!
Hvor ligt Slavinden ei, hvis Ære
er Skjønhed og en Helt til Søn!

Som hende elskes det med Flammer
af Smerte og af Kjærlighed.
Dets Toner i Balladens Jammer
forfølge Emigrantens Fjed.

Did først og saa til Himlen vilde
den gamle graa Republikan.
Han saae, da han i Døden smil'de,
„the Emerald of the Ocean.“

En Slægt, hvis Blod er koldt og vandet,
forbauset fatter ikke, hvi
den Dødes glade Smiil er blandet
med zittrende Foragt deri.

Som var ham Døden kun en tæmmet
og lydig Ørn, han kalder den,
at bære iilsomt ham til Hjemmet,
og derifra til Himmelen.

Den Eneste, som han vil tvinge,
den *Fitzgeralds* og *Tandys* Ven,
er Dødens Magt, at den skal bringe
ham til det elskte Erin hen.

Hvor yndigt maa ei Irland være!
hvor yndigt for at elskes saa?
Han ønsker, Himlens Bund maa bære
sligt Grønt, hans Barndom hvilte paa.

Han vilde did med Magt — hvor syndigt!
Med Magt han vilde did igjen.
Men Irland, hvor er Irland yndigt!
og hvor barmhjertig Himmelen!



Ludvig Mariboe.

Nu tom er Haanden, træt og tom,
der skjænkte Norges Fattigdom
meer Guld, end nogensinde dette,
om det har Hjerte, kan forgjette.

Hvor famler den i vildsom Leg
omkring hans Pande høj og bleg!
Den efter Borgerkrandsen leder,
som, Normænd, han jo fik af Eder?

Nu har han ikke mere Guld,
nu vil han samle Haanden fuld
af Egebladene — det Sidste
at give Norrige, han vidste.

Dem vil han over Norge strøe.
Først da han synes, han kan døe,
naar Landet han sin vundne Ære
kan segnende igjenforære.

Hvor smiler han! hvor glad og stolt,
somom han Rigdomshornet holdt,
og kunde drysse ned som Gave
i Norges Skjød Aladdins Have.

Hvor smiler han, idet han strøer!
Ak, stakkels Gamle, hvad du gjør!
Det er dit Haar, af Kummer blegnet,
ei gyldne Blade, ned du regned.

Thi Folket gav dig ingen Krands.
Det har en kort Erindringssands.
Det kommer først med den paa Baaren,
og troer at sone Alt med Taaren.

Men *Jeg* vil med taknemlig Aand
dig kysse, magre, blege Haand,
som Norrige, min Moder, skjænkte
vel meer end eengang, da hun trængte.

Og jeg ærbødig see vil i
hans vilde Feberfantasi

en Blomst, som, da han har ei Andet,
hans Aand har skudt for Fædrelandet.

Thi hør, hvor tit han nævner det!
og hvergang rødmer Læben let.
O, skjønne Tankeblomme, gløde
du vil paa Læben, om han døde!



Livets Musik.

Legende.

(Ved en Concert af Violoncellisten Gehrmann.)

Af Alt frembrød paa første Bliv
et Liv af Liv, et Livsens Liv.

Som Slanger Kvistene sig sno'de,
med synlig Aanden Græsset gro'de.
Sig Palmens brede Blade rørte
som Fuglens Vinger op og ned,
endskjøndt de ikke kom afsted.
Syringens Blad, somom det hørte,
liig spidset Øre oprakt stod.
Man Pulsen saae af Rosens Blod;
og alle Markens Blommer vare
som Læber, der med Smiil kun svare,
som Øjne, der i Afstand dog
forstaae at tale Blikkets Sprog.

Det var et Liv af første Bliv,
et Liv af Liv, et Livsens Liv.

Men Alt var lydløst; lydløst Alt!
Selv Bølgens høje Røst var kvalt.

Som Hvælv af Luft henpaa hinanden
de rulled tause over Stranden.
Og Fossen styrted uden Gny,
som Skyen glider over Sky.

Og skjønt, men taust som Marmel var
det Skabtes første Herskerpar.
De talte ikkun til hinanden
med Haand til Læben og til Panden.

Meer livligt Liv de leved dog,
meer fyrigt deres Hjerter slog.
Endnu, naar Livet højest stiger,
fra Tungen Lyd og Mæle viger.

Men gid i Barmens Dyb begravt
de Marmorhjerte havde havt,
for dødt og koldt til i sin Banken
til Synden at undfange Tanken!

Dog skede det i Blodets Varme.
Men Herren ynktes med de Arme.
Han ei dem knuste, som fortjent,
men standsed Synden, som var ment.

Før Tanken brød i Udaad ud,
i Hjertet standstes den af Gud;
men, til en Straf, og med det Samme
Bevægelsen ved Livets Flamme.
Ja, til en Straf, saa let som givet,
Han tog Bevægelsen fra Livet.

Medeet laa Floden i sin Dal
som blaa Emalj, som fast Krystal.
Men øverst oppe under Fjeldet
som Marmorlag stod Fossevældet.
Vel Fuglen fløj, men som paa Bly.
Som Iis paa Vand stod Luftens Sky.

Ei vifted Vind i Lundens Haller.
Den stod som Havenes Koraller.
For Menneskets fortvivlte Blik
Alt lignede et Mosaik.

Forbandelsen var rædsom. Alle
Serafer ned for Herren falde;
men Ingen vover til hans Vrede
for den fortabte Jord at bede.

Da zittrede det Straalehav,
som Thronen bølgende omgav;
og, kløvende dets Lys, frembryder
Almagtens egen Røst, der lyder:
„*Den* løser Jorden fra min Vrede,
som har en Kjærlighed saa stor,
at han forlader Himlen for
den arme Adams Skyld dernede.“

Men alle taug. *Da* Kjærlighed
brast første Gang i Englens Hjerte;
selvoffrende for Jordens Smerte
vil Ingen svinge sig derned.
Hos Englene, de Skrækbetagne,
sank Vingerne, af Lamhed slagne.
Selv Engelen „Barmhjertighed“
kun lover Graad i Hjælpens Sted.

Da lød en Røst, den Røst, som Stjerne
til Stjerne toner i det Fjerne,
det *Harmoniens* var, som talte,
— den Engel, paa hvis Vinger Gud
Konturerne til Alt afmalte,
før det blev til paa Blivets Bud:
„Farvel, I Himmelske! Farvel!
Jeg Jordens Liv gaaer at befrie.
Det skal ei meer forstenet tie!
I Jordens Liv ton ind, min Sjel!“

Fra Himlen Tonens Engel svunden
har sig til Støvets Læbe bunden.
Den første Tone lød derfra:
et jublende Halleluja.
Da vifted Bladene, og Bækken
løb syngende igjennem Hækken.
Som en uhyre Sølverstreng
klang Fossen, spændt paa Fjeldets Hæng.
I Skyen dirred Lærkens Lyst,
og ud fra Droslens fulde Bryst
sin Vemod tonte Sommerkvellen.
Allivet ud i Toner brød;
ja selv i Granens tause Skjød
opvaagnede Violoncellen.

Smukke Skyer.

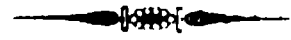
Se hist, min Elskede, hist, hvor Dagen
til Hvile lægger sig paa Skarlagen,
hvor Solen dalte
blandt Skyer gyldne og purpurmalte!
Se der i Vest
i hine svømmende skjønne Lande,
først der, kan hænde,
sit Vuggeløfte vil Skjebnen sande,
at jeg, din Elsker, skal blive Præst.

Den Straale hisset i Luften jaget
er Kirkespiret, hint Gyldne Taget!
Hint Violette
derudenfor er en Blomsterslette.
De mørke Lag,

af Straaler brudte, er Lunde dunkle,
hint Røde Hjemmet . . .
o se, hvor Vindverne gyldne funkle!
Vi kunde være der end idag!

Din Guitar vil paa sin Plads at hænge
du finde, Elskte, med Straalestrenge.
Og dine Blommer
i Vindvet hilse dig, naar du kommer.
Derudenfor
i Leg paa Engen sig himmelfødte
Smaaengle tumle,
for hvem ei moderlig Smerte blødte.
. . Dit Hjerte føder, o en er vor!

Omkring os, Elskte, i glade Skygger
en salig Menighed boer og bygger,
hvor henrykt Folket
min Lære seer i dit Aasyn tolket!
Dit Klædebon
de kysse Alle med Sammenstimlen
omkring dig, Hustru,
naar hjem fra Kirken igjennem Vrimlen
vi vandre begge to Haand i Haand.



Tempel-Skalden, Uppsala-Ärkebiskoppen
Johan Olof Wallin.

Det är en sorg hos våre grannar:
der ligger Ärkebispen blek.
Men blekare dock Sverge sannar
sin harpas död bland zittrors lek.

Wallin är död. Som menigheten,
när orgeln tystnad, Sverge står.
Dess saknads tårar för poeten
är härligst glans kring bispens bår.

Hans hand har hvilat på min hjessa.
Den lagerlös då är berömd,
Han signat mig; det var en messa,
som kunne frälsa en fördömd.

Brann af Apostlaeld hans finger?
Ty strax jag sjøng hans modersmål —
det sköna, som af silfver klinger,
det stolta, som har ord af stål.

Nu kall din hand på pannan bäfve!
Den brinner af en smärta: ty
inom den dör (Nationen lefve!)
hvar enda dag en poesi.

De föds väl starka nog, men dömda
sin tunga från af denna slägt.
Men andarna, till himlen römda,
tag, helgon, i din varotägt!

Till diktens himlahvalf du söke,
förblödda skaldestyckes själ!
Småänglaskaran du föröke
kring tempelskaldens harpospel!



Skaalsang for Norges Ungdom.

(Mel. Og kjöre Vatten og kjöre Ved.)

Gid Norge leve, det dyre Navn,
i alle Hjerter i Nationen!
Da for tilvisse til Kjøbenhavn
med første Dampbaad Ambitionen.
Thi den, jo mere den er „honet,"
fordærver Norriges unge Æt:
Sønnen blir slet,
Pigen koket,
og Jeandefranceri blir Tonen.

Men fyld Pokalen, og send den rundt!
Skaal for hver Yngling og hver Pige,
som føler varmt, og som tænker sundt,
og seer fornemt ei paa sin Lige!
Dog gives Aber uden lodden Svands,
saavist som Mennesker foruden Sands,
Falskhed i Glands,
Kviste i Krands,
og Usselhed i Norges Rige.

Men Taagen farer fra Fjeldets Tind,
og Elven blaaner dybt i Dalen.
Fra Folkets Arner du Gejst forsvind,
som aander ud din Gift i Salen!
For Ejnars Alvor i Normands Sind,
for Axels Øje og Valborgs Kind,
Blodet som fiin
glødende Viin —
for Norges Ungdom gaaer Pokalen!



Sang for Skydeselskabet „Kristian Augusts Venner.“

O Fædreland, Du ejer
hver Normands Arm og Blod!
Tvivl ei da om din Sejer
saalidt som om hans Mod.
Han slumrer ei i Freden:
Paa Fienders Overmagt
saa vak som Ørn i Reden
han vaager paa sin Vagt.

Om Sværdet ved sin Hofte
han end ei drager ud,
trofaste Rifle ofte
maa ned til Prøveskud.
Det Bly, som Maalet rammer,
vel rammede sin Mand,
om Krigens vilde Flammer
slog om vort Fædreland.

Selv Byens stille Borger
ei dæmpe kan den Lyst:
han vælter Dagens Sorger
en Aften fra sit Bryst.
Han i det Grønne øve
vil Ungdomsdont igjen:
sin Rifle vil han prøve,
Den er hans ældste Ven.

Flyv sikkert da, vor Kugle!
Tør hænde, du engang
kan træffe andre Fugle
end Glædens paa vor Stang.

Om Ørnesværmen bryder
    engang fra mørken Øst,
paany blandt Normænd lyder
    Kolbjørnsenernes Røst.

Et Hurra, Skytter gjæve,
    da for vor Kappedyst!
Et frejdigt Hjerte leve
    i hver en Skyttes Bryst!
Vort høje Hurra vifter
    fra Skjoldet Tidens Rust —
et Minni for vor Stifter,
    for Kristian August!



Til en Pebersvend.

Mel. Gubben Noah etc.

Vinen herlig,
Vennen ærlig,
da det gaaer nok an,
at man tyst fordrager
Pebersvendens Plager,
da undværlig
er en kjærlig
Pige for en Mand.

Men til Kulde
blev dit fulde
Hjerte ikke skabt.
Ve den stolte Synder,
hvem ei Kvindens Ynder
ildbeliver,

saa han giver
Konsekvensen tabt.

Ingensinde
vil en Kvinde
træffe Barm meer om.
Venlig, aaben er den
for den hele Verden.
Gid hun bare
maatte svare
til din Ungdoms Drøm!

Spejd, mit Øje,
dybt og nøje
i det fulde Glas!
Gid jeg der maa finde
Billed af en Kvinde,
som kan være
Dig, min kjære
Hjertensven, tilpas!



Fabler.

(Efter Lafontaine.)

1. Jægeren og Løven.

Sin Hund en Jæger havde tabt.
„Den Løven tog — han sagde — men
jeg Løven sværger Død igjen;
ha! træffes vi, undgaaer han knapt!“
En Hyrde hører det, og mæler!
„Bag Bjerget, i hin Egeskov

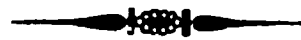
den Vældige i Skyggen dvæler.
Jeg er beskyttet for hans Rov
ved maanedlig at give ham
i Told et Lam.“

End talte de, da Løven (som
tilfældigviis) med Brølen kom,
og Praleren paastedet (som
tilfældigviis) sig vendte om,
og løb saa rapt, at Folkerygtet
har nævnt det stygt, men sandt: han flygted.

Ja, Hyrden har fortalt, at ei engang
han Tid til Åfsked fik, men sprang,
saasnart han øjned Løvehuden,
nok den foruden.

*

Hvor Mange mellem Os,
der førend Krigens Fare
de største Helte vare,
løb ei ved første Skud fra Glommen og til Moss?



2. Bysten og Ræven.

Et Æsel dømmer efter ydre Skin,
men Ræven trænger alt til Grunden ind;
beskuer skarpt sin Mand fra alle Kanter,
og seer han, Klæderne og Diamanter
ham laaner Værdet kun, da tager han
— som engang en af hans Forfædre gjorde
om Billedet af stor, henfaren Mand —

saalunde sandt, men spottende tilorde:
„Hvor skjøn en Pande! Øjet som en Stjerne!
O stolte Hoved, blot du havde Hjerne!“



8. Græshoppen og Myren.

I sin Eng Græshoppen sang
hele Somren varm og lang,
lod saa inderlig elskværdig,
hjerteglad, tilsinds saa let,
næste Dag sig selv forsørge.
Somren har jo Maden færdig?
Hvi da med Bekymring spørge
om at blive daglig mæt?
Men da Vintren kom og mejed
sidste Straa, som Marken ejed,
da nu i det Altings Øde
Larven selv ei fandt sin Føde,
drev den bittre Sults Elende
hen til Myrens Hytte hende.
„Kjære Nabokone, hør!“
— saa hun bad ved Myrens Dør —
„af Medynksomhed og Naade
giv mig Lidt til Levemaade!
Paa dit Stabur og i Laden
har du neppe Rum til Maden.
Og med Renter skal det alt
bli'e til Sanktehans betalt.“
„— Søster, Sommeren er lang:
sig mig, hvad har du bestilt?“
„— Troer du kanske jeg har hvilt?
Hvad bestilt? I hvad! Jeg sang,

dyrkede med rastløs Flid
jo Musik den hele Tid!
Det mig undrer, om mit Spil
ei du ofte fik at høre.
Kunde jeg vel bedre gjøre?"
„Søster, nei; men dans nu til!"

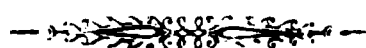


4. Bonden og Ormen.

En Bonde fandt i stenigt Røs
en Orm, som noget rædsomt frøs.
Der laae den næsten uden Liv,
med Rim bedækt og pindestiv.
Det syntes Bonden noget grumt,
skjønt Orm ei ellers var hans Dyr;
han bar den hjem — og det var dumt —
og varmed den ved Arnens Fyr.
Men Ormen — o det Skarn! af Varmen
var neppe halvoplivet før
den bed sin Redder dybt i Armen,
ja dybt og giftigt . . Manden døer.

*

O Norrige! hvor Du er tit
af fremmed Slange skadebidt!
De i din varme Arne ruged,
de Blodet af dit Hjerte suged!
Du gav dem kjærligt Ly og Brød.
Det blev din Bondes bittre Nød.



Ved Sekularfesten
i Anledning af Bogtrykkerkunstens Opfindelse.

1. Vord Lys!

(Kantate i Vor Frelsers Kirke.)

Chor.

„Vord Lys!“ Det forkyndes i evigt Endnu
for navnløse, blindfødte Stjerner
hist ude i Mulmenes Fjerner.
Forherliget vorde dit Rige og Du,
Herre vor Gud! Hallelujah!

Solo.

Mulmet Herrens Bud annammed:
„Vorde Lys!“ og Skyen flammed
i det første Gry.
Langsmed Strand da Bølgen sejled,
viste første Gang i Spejlet
den fagre Sky.

Recitativ.

Guds Røst af døve Nat blev hørt;
den Bjergets tause Dyb fornemmed,
og Luftens Streng blev rørt,
og Vindene sin Harpe stemmed;
Stjerner sprang af Nattens Bryst,
Bjerget stod demantbelyst.

Solo.

„Vord Lys!“ Hvor var et Liv før det blev sagt?
I Mulmets Moderliv laae Alt begravet;
Vulkaner stønned under Havet;

iblinde Taagestøtter raved,
og Landets Omrids var ei lagt,
før Lysets Kilder strømmed ovenfra:
fra Jehovah.

Da rulled Bjerge sig i Fjernet hen,
saa let som Skjønhedstræk af Mesters Pen,
og Dale sank sig: fra de grønne Høje
sit Telt opspændte Himmelen;
Jorden, sin Brud, den saae med henrykt Brudgoms Øje,
og Pagtens Ring imellem dem
syvfarvet sprang af Skyen frem.

Kvartet.

„Vord Lys!“ til Jordens Liv blev sagt.
I Blodet Lysets Glød blev lagt.
Livets Øje vaagned og straalte.
Da fremtreen Blomsten i sin Pragt,
og Falkens Øje ud sin Jagt
i Rummet maalte.
Sin Vej i Støvet Ormen fandt,
og Bien i sin Blomst forsvandt;
første Solglimt Liljerne blegte;
Papilionen fik sit Slæb;
Insektets vaagnende Begreb
i Følehornet pegte;
Og Lysets første Morgenlyst
i Rosens Hjerte brændte tyst,
og klang fra Fuglens Bringe;
Et taust, men højt, Hallelujah
i Cirkler skrev i Skyen da
den stærke Ørnevinge.

Solo.

Se, Aanders Verden sine Bjerge har,
hvis Tinder bade sig i Lysets Vove,
hvis Skygger i det Blaa er Laurbærskove,

hvis Navne Mindets Mejsel skar:
de Gudemennesker, som Livet Love
og Tanken Flugt og Sandhed Sejer gav.
. . Er Horeb højt som *Mosis* Stav?
Og hvilket Pelion
af glandskront Storhed er ei *Solons* Aand?
O hvilket Himalah
af Heltenavne har ei Oldet da?

Og dybe Vande Aandeverdnen har:
Genierne, der i sin Dybde grunded,
der tordnede, naar sløve Aldre blunded,
de Styrkens Strømme, der sin Skranke skar.
Hvo har vel Bund i *Platos* Dybhed fundet?
Mon Hellespont, af *Heros* Blus belyst,
er dybt som *Stagiritens* Bryst?
Mon yndigt Archipel
er klart som *Sokrates's* skjønne Sjel?
Og mon Skamanders Bugt
er skjønhedslinjet som sin Digters Flugt?

Euklidens Tavle — o hvor er sligt Hav?
sligt trofast Spejl for Maane, Sol og Stjerne?
Den Verden, Oceanet vidste af,
stod forud tegnet i *Columbi* Hjerne.
Og Rhinen bruste, i sin Slette løst,
saa højt og herligt ei som *Luthers* Røst.

Flyd sammen, stærke Floder! Ei saa rig
Velsignelse I strømme over Jorden,
som *Gutenbergs* Geni. — O gjennem dig,
vor Mester, Lysets Vorden først er vorden!
Han over Jorden gjød en Straaleregn
af aandbelivte, sære Trylletegn.

*

Chor.

„Vorde Lys!" o hellig Gud,
du forkyndte Aanders Hære.
Smykkede med Lysets Ære
gik de ud,
store Gud,
paa dit Bud.

Jordens Hersker stolt fremtrinér:
skinner ikke i hans Miner
Lysets Ord
over Jord?
Se, som Floderne sig dele,
strømmer gjennem alle Sjele
samme Guddoms Lys.
Kundskabs Skat, genifuld Hjerne
fælles er som Sol og Stjerne;
fælles Eje, fri,
som den Ørkenens Cisterne,
Vandrer gaaer forbi,
er du, Geni!

Diamanten, Dybets Kjerte,
gjemmer ei saa fast sin Glands,
som sit Lys Cherubens Sands
og den Kvindebaarnes Hjerte.
Det er Kaldet, Gud dem lærte;
Lysets Flod
er det Blod,
som igjennem Aander strømmer;
Gravens Svælg det ei udtømmer;
under dem,
gaaer det frem
mod sit Hjem.

Recitativ.

Men *det* er Aandelysets Guddom, at
det straaler ud sin Glands i Slægtens Nat.

Mon Bølgen ruller med Ideens Fart
om Jord?
Hvad har som Typens Tunge Lysets Ord
forklart?
„Vord Lys!“ igjennem *den* har Herrens Magt
end engang sagt:
Vord Lys! giv Frihed Flugt og Sandhed Agt!
Metalbogstavets Tunger,
den Lysets Gud lovsjunger!
Vor store Mesters Kunst er Guds, Guds stærke Røst, der
runger:
„Vord Lys!“



2. Skaalsang for Kongen.

Elske Bedrifterne ikke sit Minde?
Storheden ei sin Udødelighed?
Dagen vil synke, men Stjernerne rinde;
Saga med Blus sænker Konningen ned.
Konge! forlængst Du en Saga har levet,
herlig som Hines i Sturlesons Skrift.
Dit er det Navn, Du med Straaler har skrevet,
Menneskehedens din Heltebedrift.

Førend den naaer til de blaanende Fjelde
hendøe vil Højtidsbasunernes Røst.
Konningens Lovsang med dybere Vælde
toner i Normandens trofaste Bryst.
Kling dog, Basun! Du hans Lovsang betyder.
Denne igjen er Begyndelsen til
Kvadet, som først over Gravene lyder:
Sagaens Leve, Historiens Hil.



3. For Fædrenelandet.

For Norge, for vort Fædrenord
opløft dig, frie Presse!
Dets stærke Aander Spyd af Ord
i dig for Norge hvæsse.
I Skrin er Kjæmpeoldet lagt;
nu staae de høje Ord paa Vagt.
Til Norges Ære brug din Magt,
din Magt, vor frie Presse!



4. For den norske Literatur.

Der boer ei Glæde i de tause Lunde;
der maa den klare Maaltrost slaae.
Og Folket lever først paa Skjaldes Munde;
dets Tanker maae sit Mæle faae.
Det høre maa, som i sin Dal,
i Digt og Skrift sit Maals Metal.
Det sine Sønner Sproget gav.
Giv Smykker det igjen deraf!

Hvor glimre alle Lierne af Blommer!
Du spotter os, vort Lands Natur!
Hvor sejrende fra Fjeldet Elven kommer!
Bryd frem som den, Literatur!
O unge Kraft, hvor glad en Dyst!
Du strømmer jo af Folkets Bryst,
af Fossen fik du Strengeleg,
din Væxt med Klippens Højhed steg.

Men Friheden har diet dig med Luer —
O ogsaa den jo Folkets er!
Hvad Frihedstempel ere Jøklens Buer
mod Højden i dets Karakter?
Det Denne er du stammer fra.
O lign din ædle Fader da!
Gjengiv dit Folks og Lands Natur,
fremblomstrende Literatur!

5. For Trykkefriheden.

Hvor trives noget Godt og Skjønt
og Stort i Tvang?
Kvæl Engen — Græsset blier ei grønt;
bind Ørnen, døer den paa sin Pynt;
stands Kilden, som med Sang begyndt
har raskt sin Gang,
og den en giftig Sump vil bli'e!
Naturen hader, stærk og fri,
al Tvang.

Kan Aandens Kilder, Tankens Flugt
da taale Tvang?
Skal Sandhed ikkun straale smukt,
i eget Hjerte indelukt,
som jamrende Aladdins Frugt
i Hulen trang?
Nei, Presse, løft din stærke Arm!
befri Alverden i din Harm
fra Tvang!

og Græsset skyde Pusten lidt.
Der har hun — nu! det skeer ei tidt —
alt hen til Havegjærdet rokket,
af Duften efter Regnen lokket.
. . Velkommen ude, gamle Moer!
Der løfter hun sin Datters Noer; . . .
Den Vesle prøver mangegange
den ludende Syring at fange,
den svævende Turkisagraf,
den Perlekvast imellem Løvet.
Den Vesle griber til, og af
Syringens fine Vasers Bund
der falder funklende i Støvet
et Honningdryp i Ormens Mund.

*

O barmhjertige Gud! dette Dryp faldt som et Blus af hellig Olje i min Sjel.

Jeg veed nu, at dit sandeste Navn er „Velsignelse," større end Barmhjertighed og Kjærlighed, større end alle Tempelnavne, for stort for Templet, kun rummet under Himmelens Hvælving.

Ja „Velsignelse" er Guds sandeste Navn. Thi den strækker sig til hele Tilværelsen, og Ormens skjønneste Øjeblik ere ogsaa Guds. Se Skyen og Insektet flammer af den samme Fryd! Det er et Øjeblik, hvori Jordens Herre føler Deeltagelse i Blomstens, som i en Søsters, Glæde, og hvori Ingen kan knuse en Larve.

Det er et Øjeblik af Forsoning og Salighed, som ikke glemmes, skjønt det er uden Gjerninger netop formedelst sit overstrømmende Liv, uden andre Tanker end de, som Naturens Henrykkelser iprænge Sjelen uvilkaarligt som Træets Draaber i Jorden dets Overflødighed. O jeg læser disse Draabernes Træk. De synes hebraiske: ברכיה (*Bærækjah*) ɔ: „Gud er Velsignelse." Larven løber dem op, og udfører dem videre i Støvet.

*

Hvor lavt de fagre Skyer digne!
De Engles Blomsterhaver ligne.
O sad jeg hist paa Fjeldets Tind,
    jeg saae derind!
I dem den Regn, der saa kan signe,
maa være Springvand først:
Fra dybe Marmorskyers Cisterner
den, legende med gyldne Stjerner
højt springer op i Himlens Blaa,
i Regn af Farver falder saa,
at lædske Himlens Blomsters Tørst;
og Draaberne, som de ei trænge,
igjennem deres fine Løv
de drysse ned paa Jordens Enge
som vellugtsvangert Perlestøv.
Hvad Under da, at til hver Draabe
har en Velsignelse sig klæbt?

Det regner ikke meer. Et Net
af Perler over Alt er spredt.
Et gyldent Mulm af Frugtbarhed
er rullet over Aasen ned
— en Helte-Tordens Sejerskaabe,
der har en anden Torden dræbt,
og skaffet Sommerkvellen Fred.

. . Hvor Alt er friskt i denne Stund!
Endnu er Regnens søde Draabe
ei smeltet hen i Rosens Mund.
Det gamle Æbletræ ei nænned
at ryste sine Blomster ned,
før disse havde smagt den med,
og ydet denne skjønne Kvel
sin sidste Duft til Takfarvel!
Imorgen ere de ei meer;
hengivne, nøjde for i Aar,
de alle ned fra Kronen flagre,
og Træet Pladsen, hvor det staaer,

taknemlig med sin Pragt besneer.
Iaften, skjønt for sidste Gang,
de ere dog ei mindre fagre,
som Fromme Dagen før han døer
har samme Smiil og samme Sang
paa Læberne som før.

*

Med disse saa snart affaldende Blomster med den fineste Rødme i den skjæreste Bleghed og med den sødeste af al Vellugt bør Brudene pyntes; ikke med de halvudsprungne Roser, hvis Blusel er bevidst Blussen og som med krampagtig Styrke holde sine Kalke sammen.

*

O hvilken Aften! Al sin Pragt
har Himmelen til Skue lagt.
Se fagre Skyaustralien!
se yndige Vidunderlande,
adspredte over Himmelen,
adskilte af safirblaa Vande,
hvor røde Skove af Koraller
i tunge Takt med Bølgen svaller!
Der ligge Verdensdele to
med snebedække Alpetinder;
et Suez af en Regnbubro
dem begge til et Heelt forbinder.
I Bunden af en Himmelbugt,
langs blomsterkrandste Kyster malt
med Skjønhedslinjers blide Flugt,
i Bunden inderst derifra
fremglimrer Aftenstjernen alt,
som Tinderne af Alabaster
paa Adrias Venezia,
mens Solen lange Afskedsblik,
saa ømme som dem Eden fik,
endnu udover Marken kaster.

O helligt Fredens Øjeblik!
o Himmelens Forsoningsstund!
Nu Stjerne, Sol og Maane straale;
Medbejlerne hverandre taale;
de bejle til hinanden kun.

*

O, hvem kan frygte at døe under en saadan Himmel? Hvem hade at leve paa en saa velsignet Jord? Nu er der kun skummelt etsteds, og det er — i Kirken.

Nei, se dens Vindve fuldt sig tænder
med gloriestraalende Legender.
O læs, min Sjel — dit Syn ei svigte —
de søde Solens Afskedsdigte!
Blandt Svalerne, som flagre der,
og paa de høje Vindver banke
med sine Vingers fine Fjer,
er nu min Sjel med al sin Tanke.
(Der sidder et Gespenst af den
hist i et Lysthuus kun igjen.)
O hvad Vidundere den seer!
Men for at kunne uden Fejl
dem alle skildre ganske sande,
den for det Himmelske bør være
saa klart Uskyldighedens Spejl
som disse Pintseliljers skjære,
i Perler toede, Stjernepande,
min Læbe saa uskyldig reen,
som Rosens der, som nys har slukket
sit hede Purpurs Tørst, og drukket
en smeltet Draabes Ædelsteen.

*

O hvorfor skulde jeg ikke sige, at jeg saae Forklaredes Ansigter, ikke større end Diamanter eller Kjærmindernes, og at de bønfaldt Gud om et Velsignelsens Aar for det Land,

som engang var deres Fødeland? I een Rude bølgede gyldne Ax, og smaa Væsener høstede, en anden rødmede fuld af Kløver, i en tredie vævede yndige Sylfer Nationens Farver; Kongens Navn brændte i en fjerde, og i nok en sad Josefines Genius omgivet af smaa Engle, der holdt Ax i Hænderne, gyldne og ikke større end Liljernes Kolber.

*

Jeg kjendte Mange af de Forklarede. De vare engang alvorlige Mænd, Nationens Patrioter, med skyggefulde Pander og ikke altid blide Øjne. Men nu var Øjet paa Sommerfuglens Vinge vredere end deres, Perlens Pande mørkere.

Der var Kristian Krohg og Schultz og Knudsen og Rosenkranz, den Medlidende. Der var Øvergaard, med Hovedet forbundet med et hvidt Rosenblad. Han viftede med en Furukvist, og der faldt gyldne Korn ned fra den, som bleve til Ax før de naaede Jorden.

*

Mit Øje blindes fuldt af Taarer,
meer søde end det Perleblod,
som springer ud af Skyens Aarer,
meer søde end den Honningflod,
som Himmelens Barmhjertighed
har drysset over Landet ned.
Det er da, siden Øjenettet
er blindet til af dunkel Graad,
min Sjel, og ikke det, som seer
det ømme himmelske Beraad;
og Jubelsynet er forjettet,
og hvad jeg saae, det skeer! det skeer!



Olavus Kynsberg.

Ocius tandem, miseri, nunc dextræ
oscula figite, nesciæ sinistram!

Adest occasio, manu nunc porrecta
gratiis primum vestris: festinate!

Ocius illam, tactam ac Mimosam,
retrahi gratis experti, festinate!

Pallida, eheu, friget manus illa,
famis canistrum, fulcrum miserorum!

Oscula tandem serotina capit
virtus velata ejus, nec rubescit.

At osculate! Oscula nam marmor
mortis umbrosis floribus obtegunt.

Charon transmittit etiam sine ære,
lacrima albis digitis fulgente.

Obolum dedit ultimum amico,
denuo quærens sinu in inani.

Mens o honesta, margaritæ instar,
vitæ operta, agnita ex morte!

Coeli in corona beatorum splendes,
luces sub gleba clarius sepulcri.

Ecce per hunc lapideum pallorem
risu hilari genius pellucet!

Ditius terris mare atrum, vitâ
ditior morsque, omnium possessor.

Animum nunquam magis pretiosum,
carius neque pectus tamen cepit;

Adamantinam magis neque fidem,
aurum hilaritatis meliusve.

Genium coelestes bene quam præclarum,
pectus quam molle miseri noverunt.

Melius vero eum perceperunt
plurimi non ac lingvam hanc superbam.

Ingeniosus, potior ac putus
fuit ad modum lingvæ Romanorum.

Animi ejus ipsis est in coelis
lingva superba illa ac in terra.

Etiam quidem mutum is dolorem
sane in corde palpitantem audit:

Ejus dilecta lingva tamen utor,
florem lugentem in sepulcro ponens.

Vita tam parca illi fuit florum:
cur non in morte unicum haberet?



Til Den, Buketten kom fra.

Der er — det kan jo gjerne være —
meer Guddom, meer serafisk Ære
i navnløs Godhed, ukjendt Dyd,
meer Skjønt i Tak, der ei har Lyd.

Hvad Lyd har *min*, der ikke kjender
den Haand, som disse Blomster sender?
Saa navnløs er ei Blomstens Duft,
der svinder i den øde Luft.

Vel! den beskedne Guddom have
du, naar du vil, navnløse Gave,
at Takken aandes, som til Gud,
paa Maa og Faa i Luften ud.

Men hvis ei vilde Skjebners Naader
men himmelsk Retfærd Verden raader,
da maa min Tak dog komme til
det Sted den skal, didhen den vil.

Var paa et Rosenblad den skreven
og hen med Strømmens Vover drεven,
det burde af den vilde Flod
etsteds opskylles for din Fod.

Velsignelsen, henhvisket, burde
ei Vinden sønderrive turde,
men til dit Hoved bringe den,
som Slør af Sylfer vævet, hen.

Ak, er Du ung, som dine Blommer,
da gid en trofast Elsker kommer!
Om kommen, gid da blusse med
Blodrosens Ild hans Kjærlighed!

Gid hvad din Lytten Han fortæller
i sværmeriske Sommerkveller
maa være skjønt vidunderligt,
som denne Nellikroses Digt!

Hvor spraglet! Hvilke Poesier
dens lukte Knop endnu fortier!
Og gid din Elskers tause Mund
om nye Skjønsagn drømme kun!

Gid din og hans Roman maa komme,
som denne Centifolieblomme,
til at bestaae af Glæde al,
af skjønne Blade uden Tal!

Er Du en Moder, Ubekjendte,
som din Roman forlængst alt endte,
men Ømhed har alligevel
selv for en fremmed *Ismael:* —

Gid dine Børn og Børneætten
da glæde dig, som mig Buketten,
hvis Lyst kun har det ene Savn,
at stum den ikke veed dit Navn.

Jeg Viin paa Blomsterne vil gyde.
Kanskee vil deres Blod da flyde,
Livsgejster stige i dem, saa
de Navnet over Læben faae.



Bejnaelven.

(Paa Drammensbroen, 23de Februar 1840.)

Hvor er min fyrige, min kjække Elv,
min *Bejna*, Helten mellem Norges Strømme,
den klare Tanke mellem Dalens Drømme,
den dybe Vilje, stærk som Skjebnen selv?

Her aabner du et Øje; — men hvor mat!
Hvor taareblegt det blinker og forsvinder!
Det synes fuldt af døende Kjærminder,
en Blaanen af en trætvakt Foraarsnat.

Hvor fromt og mildt er Dybet! Men iblandt
som Stjerner funkler det igjen dernede,
og Strømmen leger med sin Højtidskjæde
af blaa Safir og hviden Diamant.

Ha, hviler du, min Strøm, saa rask som Blod,
som hvilte ei, som Roligheden hader
alt ifra dengang Jøkelen, din Fader
i Hallingdal, du brusende forlod?

Den gjæve Gubbe elsker selv sin Ro:
Han vandt dertil i Guders Kampe Retten;
men lidet kun han liker den hos Ætten.
— Ha, *Bejna*, lad os lyde ham, vi To!

Iil frem, iil frem, fuldendende dit Værk,
du kjække Helt imellem Norges Strømme,
da klare Tanke mellem Dalens Drømme,
du dybe Vilie, som en Skjebne stærk!

Rul hen! at du kan rulle blidt, jeg veed.
Blaaklokkerne paa dine Engebakker

for Vinden bøje ei de smekkre Nakker
med dine Bølgers søde Ydmyghed.

Men du, som nylig var saa blød og øm,
hvor kan du bruse herligt i din Vrede!
Hvad vil du, Stolte, som jeg maa tilbede?
Er det din Vaagnen af en Ungdomsdrøm?

Vaagn, Dyb, saa fuldt af rappe Stjerneskud!
I Havets Skjød de tindrende forsvinde!
Dit Rigdomshorn vil fuldt af nye rinde.
Strø ødselt, somom Havet var din Brud!

Mød det paa Fjorden, paa din Sejerssti!
Hist hænger røden Flag fra frosne Snekker.
Det er den første Blomst, din Brud dig rækker.
Iil ud det norske Banner at befri!



Kongens Skaal i Champagner.

Champagner er min Yndlingsdrik,
og ikke min alene.
Den funkler med Demantens Blik,
som Vand af Ædelstene.

Ja Edens Himmel efterlod
sit Solskin i dens Druer.
Den bruser som Serafens Blod,
naar hans Begejstring luer.

Blandt Vine, skjøndt Aristokrat,
den bundne Vid befrier,

og maler i sit Dyb en Stat
  af skjønne Fantasier.

Gid altid for alt Skjønt og Ret,
  i Fred og i Kampagne,
vort Sind maa være lyst og let,
  og fyrigt som Champagne!

Hvad Syn er skjønt vel som mit Lands
  den gamle, vakkre Konge?
Og gives større Ret end Hans
  til Lov fra Skjaldens Tunge?

Der staaer Han som om *Harald* brød
  sin Kjæmpehøj paa *Karmen!*
Hans sorte Lok er sølvbestrø'd
  som gammel Ørn om Barmen.

Hans Blik, som nylig funkled saa,
  kan som en Moders drømme.
En Skaal for Hvad han tænker paa
  jeg frejdigen tør tømme.

Paa Norge tænker han, om det
  han end en Nød kan lindre.
Skaal, Konning min! alt Skjønt og Ret
  vi skulde jo erindre?

Paa Nødens Taarer tænker han . .
  Ve mig, mig Vinen brænder!
En Viin af Diamanters Brand
  var mellem mine Hænder!

Tilgiv mig, Armod! for din Ven
  mit Hjerte den har drukket.
Nu staaer jeg angrende igjen,
  som om min Engel sukked.

O Vinternat, o sval min Sjel,
  du kolde og du dunkle!
Ha drikke I paa Kongens Vel,
  I Stjerner, som saa funkle?

Er I Pokalerne af Guld,
  hvoraf de Engle drikke
min Konges Skaal? af Perler fuld
  staaer en i Folkets Blikke.

Thi hvis den Graad, han Lindring gav,
  laae udsprængt over Jorden,
da tindred Bjergene deraf,
  som Natten over Norden.

Det er et herligt Kongedom
  af undertvungne Smerter.
Af Roser grændses Persiens om,
  men *Carl Johans* af Hjerter.

Det varmest glødende i det
  i Aften frem sig hæve!
I Aften er det *skjönt* og *ret*
  at juble: Kongen leve!



Menigmands Juleønske for Kongen.

Blandt dine Venner, Kong *Carl Johan*,
en stærk og trofast er Menigmand.
Du sov vel knapt i min Hytte godt,
men ikke tryggere i dit Slot.
Dit Hoved gav i mit Skjød jeg Læ,

og rundtom laae mine Børn paaknæ.
Jeg kalder Dig, hvad dit Aasyn lærte:
„Carl Örneöje, Carl Ædelhjerte!“
og ønsker af et oprigtigt Sind
en Skaal, som gjør mig mit Øl til Viin:
Gud signe Kongen, den Folkeven,
fra denne Jul og til Jul igjen!
Gud signe Kongen til Krop og Sjel!
Gid her hos Os stod Hans Julekvel!
Gid hver Velgjerning, Du Norge skjænkte,
gid hver en Tanke, før det Du tænkte,
en Engel blive for Dig! Da vrimle
din Højsal vilde som Herrens Himle.
Og gid enhver af dem Dig berede
en Sundhedsdrik i din Juleglæde!
Ja vidste jeg, at Du da var glad,
da sad og Glæden ved Armods Fad.

Hans Øvergaard.

(Nationalrepræsentant, Kaptain. † 17de Maj 1840.)

Var der ikke Vemod nok
 i din Susen før,
Østerdalens Furustok?
Sorg i Flodens Sang, og Kummer
 for din Bondes Dør?

Var der ikke nok tilforn
 Tungsind, Skræk og Død,
Blaamyr, i dit Jægerhorn,
naar dets lange, hule Toner
 frem af Skoven brød?

O, endskjønt du frejdigt klang,
som om i dit Bryst
Sejrens eget Hjerte sang,
jamred altid dog en Smerte
i din Jubels Lyst.

Men nu lyder ene Hin,
uden Sejersrøst!
Myrd da, Horn, med dine Hvin
Skovens rædselfulde Echo!
Bor dem i dets Bryst!

Thi det vilde være fælt,
fra den dybe Skov,
tusindmælet, gjenbesjelt,
Hornets Klagehyl at høre
for sin bedste Helt.

Ak, den mørke Furuhal
langsmed Glommens Strand,
dybe, gamle Østerdal
har sin egen høje Klage
for sin bedste Mand!

Gjennem hele Østerdal
lyder Klagen da.
Dybe Støn fra Skovens Hal
svare Hornets hule Jamren
overaltifra.

Med det høje Drapa bland
dig, min Sørgesang!
Ak, et Vivat for hans Land
i hans Hjerte fanged Døden,
før det fik sin Klang!

Harpe, Sorg af Hornet lær!
lær dens Røst det af!

Aldrig Musen mere nær
Himlen knæler, end paa denne
ædle Normands Grav.

Egebladene.

Vær from, og tro, at Haaret
er paa dit Hoved talt,
at samme Haand har skaaret
hvert Blad i dets Gestalt,
som Sol og Stjerne vejer!
Vær from, og tro forvist,
at Græsset der, som nejer,
gjenhilses venligt hist!

*

Tre Alen i den sorte,
bemoste, kolde Leer,
opspringe Klarheds Porte,
hvor døde Øje seer.
Men hvi en Rast saa længe,
naar Fromheds Eenfold fik
et Engleøres Strenge,
Cherubens Klarsynsblik?

*

Se nøje, skal du øjne
det Store i det Smaa.
Sig Guddomstanker højne
paa Græssets veke Straa.
Dets Blegnen er et Minde;
og paa det faldne Blad

Moralen vil du finde
af Somrens Jubelkvad.

*

Lyt til, og hør Basuner
fra axnedbøjde Mark!
Der løbe Skjalderuner
i Træets runkne Bark.
Det slagne Straa har sjunget;
og Mossens elsgraa Hud
har Guddomshænder tunget
i Skjønhedslinjer ud.

*

Gejst er ei i dens Tanker,
der er saa sjelearm,
at han ei troer, der banker
en Puls i Blomstens Barm,
at Blade tale kunne
med Liv fra Træ til Træ . .
O hør de tusind Munde
i sladdrende Allee!

* * *

I Styrtningen, hvor Bjerget
betænker sig med Gru
paa Spranget, det har sværget,
og sværger paa endnu,
en Eg har Roden gravet
— saa er dens vilde Smag —.
Den vajer over Havet
som Landets Herskerflag.

*

I Uren dybt dernede
alt Rognen visner af,
og Haslen allerede

bedækker Primlens Grav.
O, var nu skarpt vort Øre,
spirituel vor Tro,
da kunde vi vel høre,
hvi Egens Blade loe.

*

Septembermaaneds Nætter
kan sove under dem.
De taagehvide Vætter
da spare Bondens Hjem.
Men hellere de spøge
omkring hans Agerreen,
mens Løvet kun de øge
om Egens stærke Green.

*

Med dunkel Styrke farved
hver Høstnat kun dens Top,
og vilden Iling marved
og nerved Grenens Krop.
Hvor mørkbronzeret lyste
udødeligt hvert Blad,
som de paa Cæsars Byste
i Sejrskoronens Rad!

*

Men Stormen rev forleden
to friske Blade løs.
(Den vilde nok i Vreden
ta't Egen med tilsjøs.)
Hvor højt dem Stormen slynger,
de mødtes under Sky.
„Hvorhen?“ det Ene synger.
„End Du? hvor vil Du flye?“

*

„*Jeg* agter mig at sænke
hist paa den friske Grav.“

„*Jeg* vil mig længer tænke:
hist over Søndenhav.“

„*Min* Tunge lydt skal tale;
thi tyst er Norges Sorg.

„*Jeg* vil paa Kisten dale,
man bær' til Jarlens Borg.“

*

„*Jeg* søger Frihedsmanden;
Du en Aristokrat.
Jeg Hjertet, *Du* Forstanden.
Bedst at vi skilles ad.“

„Men nævn mig Jarlens Mage
i at udøve Godt,
og tæl de glade Tage,
som voxe rundt hans Slot!“

*

„*Jeg* søger Bravheds Hjerte;
Du Klogskabs Pande kold . . .

„Se, Norge staaer med Smerte
ved Jarlens vendte Skjold!“

„Farvel! Endskjønt vi gro'de
ifra den samme Kvist,
to Hjerter i os bo'de . .“

„Lad Døden bryde Tvist!“

*

Og Bladene sig skilte;
til *Holst's* Grav fløj et.

Mod Syd det andet ilte:
til *Wedel's* Kiste det.
De begge ædle vare,
de Børn af samme Kvist.
Kun — Tvende Eet ei vare.
Men Døden bryder Tvist.



Oktobervers.

Her hvirvles i de gustne Blade
isønderrevet spredt afsted
det hele skjønne Digt, den glade
Skjærsommer fantaserte ned.
Det akkurat den Sværmer gik
som mig: han fik, han fik — Kritik.



Kysset.

Endnu, endnu, o Elskte, en Sekund
lad mine Læber paa din søde dvæle!
Da smelter Grændsen mellem vore Sjele.
Det er din Sjel jeg kysser paa din Mund.



Hjertesuk.

Hug „Spaniolens“ Krands ito!
Isønderriv mit „Blomsterstykke,“
blot I vil unde mig den Lykke
af Ret — bevar's! nei, kun af Ro!



Indledningsdigt til „Tønsbergs Merkur.“

I Mænd af *Tönsberg!* Guds Fred Enhver!
I see Merkuren alt kommen er.
Han kommer ned fra det gamle Slot.
Han hilser Eder med Nyt og Godt.

For munter han er til at boe i Grus.
Ind vil han i Borgerens venlige Hus.
I mindes Alle *Björn Farmand* vel:
den gjæve Kjøbmand med Konningsjel?

Bjørn Farmand var jo en Slags Merkur?
To Navne er det, men een Natur.
Saa tænk, at Bjørn er nu kommen hjem
til gamle Tønsberg, til Kongsgaard Sem.

Med Fjer paa Hatten og den paasnur
Bjørn Farmand kommer som en Merkur.
Hans Kiste er fuld af glædeligt Nyt.
I Mænd af Tønsberg, træd til og lyt!

Han bringer med sig et Glædesry
om Gjenopblomstring af Tønsbergby.

Det gamle nedsjunkne Tønsberghus
om kort skal rejse sig af sin Grus.

Dets Taarn, den Konge af Steen, paa Høj
i Luften tænder sin gyldne Fløj.
Af Glæde hopper den vilde Sjø
om *Tjömös* Strande og *Nöterö.*

Og Hovedstaden for Agdesid
da Tønsberg bli'er som i gammel Tid.
Hvis „Tønsbergtønde" var viinfyldt Maal,
han drak dets Handels og Sjøfarts Skaal.

„Som Stjerneregn over Havets Spejl
sig sprede Tønsbergs Farmandssejl!"
Han drak et Vivat for Tønsberg By:
Det Gamle kommer sig nok paany!

Börnesange.

1. Aftenbøn.

Naar jeg lægger mig til Hvile,
Tretten Engle om mig staae:
Tvende ved min Højre smile,
Tvende til min Venstre gaae,
To paa Vagt ved Hovedpuden,
To ved Foden desforuden,
To mig dække,
To mig vække,
En mig viser
alle Himlens Paradiser.

2. Godnat.

Godnat! Godnat!
Kryb under dit Dækken,
med Nelliker stukket, med Roser besat,
med sølvhvide Blade fra Bringebærhækken!
Imorgen igjen, hvis Gud saa vil,
vækkes du op af Fuglenes Spil.



3. Ammens Uhr.

Maanen skinner; Barnet græder.
Klokken slaaer Tolv.
Gud, I Syge, hjælpe Eder!

Gud Alt kjender; Musen bider.
Klokken slaaer Eet.
Drømmen over Læben glider.

Sirris synger, Tømmermand banker.
Klokken slaaer To.
Drømmen faaer saa kloge Tanker.

Hanen galer; Vinden vifter.
Klokken slaaer Tre.
Bondens Søvn nu Siden skifter.

Hesten puster; Døren knager.
Klokken slaaer Fire.
Gutten Hø til Krybben drager.

Svalen vaagner; Solen rinder.
  Klokken slaaer Fem.
Vandringsmand sin Sko nu binder.

Hanen kagler, Gaasen skriger.
  Klokken slaaer Sex.
Staaer op, staaer op, I dovne Piger!

Løb til Bageren! kjøb en Kage!
  Klokken slaaer Syv.
Nu maa Ild under Melken sprage.

Barnet vaagner sundt og stille.
  Klokken slaaer Otte.
Bring nu Mad og Brød til den Lille.



4. Hvor ofte skal Gud takkes?

Saa mange Gange som der er Sand
paa Havsensbunden, paa Flodens Strand,
som der er Blommer paa Eng om Vaaren,
som der er Draaber af Blod i Aaren,
som der er Stjerner paa Nattens Hvælv,
som jeg har syndet mod Gud, jeg Selv,
som der i Skoven er Bar og Blade
og Straa og Agner i Bondens Lade,
som der er Torne i Nypehæk,
som der er Smaafisk og Steen i Bæk,
som Træet kløves kan ud i Splinter,
som Sneens Flokker i barsken Vinter,
saamange Gange som der er Myg
om Sommerkvellen paa Flodens Ryg,

som der om Høsten er sorte Krager,
som der er Ax paa en vakker Ager,
som der er Penge i Engelland,
som der er Gnister i Ildebrand,
som der i Kummerens Barm er Taarer,
som der er Spørgsmaal og Raad hos Daarer,
som der er Tagsteen paa Kongens Slot,
som man har Venner, naar det gaaer godt,
som der er bølgende Græs paa Marken,
som der var levende Dyr i Arken,
saa mange Gange, og flere med,
skal Gud lovprises i Evighed.
Amen!



5. Smaafuglene paa Juleneget.

Hvor grøn er Skogen i *Solör! Der,*
der synger ikke Smaafuglene meer.

Thi Bondens Suk har dem reent forstemt:
og Fogdens Dumbjelder har dem skræmt.

De klinge langsad den tyste Mo.
Dog sidste Julekvel sang der To.

„Kom, vesle Sisik! følg med! følg med!
Et herligt Julekvelsmaal jeg veed.“

„En fattig Husmand bag Skoven boer;
Han gi'er os et Neg iaar som ifjor.“

„Han ejer kun tre, dog gi'er han os et.
For Jesu Skyld, saa gjør han det.“

„Og hør du Smaasisik, stur ei saa;
men følg med din Fætter, Spurven graa!“

„Jeg kalder mig graa, skjønt jeg er gul;
thi jeg har pyntet mig nu til Jul.“

„Det fyger højt over Bondens Tag;
i Neget sætte vi os imag.“

„Vi sidde til Ørene op i Mad.
Julen gjør ogsaa Smaafuglen glad.“

„Vi fylde Kroen med Julebrød:
for os er ogsaa den Frelser fød.“

Saa fløj de Sødskendebørn afsted.
Om Julekvellen er Lykken med.

Forbi en Skjære de heldigt slap,
der vippede paa en Vejrhanes Knap.

Sig Katten listed paa Laavebro;
han skottede lysten op til de To.

Men Sulten gjør baade døv og blind;
de styrtede sig i Neget ind.

Der sad saa lunt de i Sno og Sne;
kun højest Stjerne dem kunde see.

Der sad de trygt paa den høje Stang;
den Julenat blev dem ei for lang.

Der sad de begge til Messetid.
Da Klokkerne ringte, saa fløj de did.

De satte sig paa det højeste Spir;
der stod en Hane af Guld til Zir.

De satte sig paa den Hane af Guld;
der saae de Himlen af Engle fuld.

De hørte En af de Engle kvad:
„glem aldrig, Barnet mit, Tak for Mad!"

Da slog det haardt dem, at det var glemt,
at Sligt er ilde, om end fornemt.

„Vi byde Skjæren og Katten Trods;
vi maae tilbage at takke for Os."

De traf den Husmand i bitter Graad:
„Nu veed jeg ikke mit arme Raad."

„Til Nytaar kommer den Foged slem.
Han plyndrer fra mig mit lille Hjem."

Sligt tyktes de Smaafugle altfor svært.
De sukked til Gud for sin gode Vært.

„O Gud vil vistnok i Naade see
til dig, som gav os et Neg af tre!"

„For Jesu Skyld du lod os det faae.
Vi ere ogsaa Guds Børn, skjønt smaae."

„Vi komme nu for at takke for Mad:
Gud gjøre god Fattigmands Hjerte glad!"

De Smaafugle fløj til det tomme Neg:
knapt komne did, de af Glæde skreg.

„Her er et herligt Mirakel skeet.
Lad komme nu Foged og Skriver med!"

„For hvert et Korn er en tung Dukat
fra Straaet skudt i den hellige Nat."

„Der er vel tusind, ja tusind og ti.
Med mindre er vel din Sorg forbi.“

Den gamle Skjære paa Taget skreg:
„Godhjertes Ager bær gyldne Neg.“

„Men gid det Guld, den Foged skal faae,
maa blive til bare Agner og Saa!“

Nei, arge Skjære, gid det bli'e Korn!
Og Bondens Korn Guld som tilforn!



6. Vejrhanen og Maaltrosten.

„Snarrarrar!“ „Hvad er det for en Fugl?
Er Gjertrudsfuglen ude,
for Vaarregn at bebude
saa nære over Jul?

„Snarrarrar!“ Det er en Fugl af Træ.
Tre Pinde er det Hele,
forglemt paa Bondens Mælė
alt siden der kom Sne.

„Snarrarrar!“ Vejrhanen bliver stolt;
„Du Maaltrost der paa Grene
nu synger *jeg* alene.
Det høres i dit Holt.“

„Snarrarrar!“ Jeg synger Aaret om.
Du kun mens Løvet skyder.
Da, siger man, du byder
lidt af din Fattigdom.“

„Narnarnar! Se Vandringsmanden flyer
forbi Vejrhanens Ager,
men hvergang Trosten klager,
da standser Folk og Dyr!"

7. Examen i Religion.

Det vilde glæde mig ret at vide,
hvem sender Sneen ved Vintertide?
— Det er den samme og store Gud,
som lærte Moses de hellige Bud.

Hvem lærte Fuglen i Træets Skygge
saa lunt et Rede med Kløgt at bygge?
— O det er Ham, som har sagt: jeg vil
hver liden Spurv sende Spise til.

Hvem lærte Myren at samle Føde,
og godt at leve, naar Alt er øde?
— Hvem anden end Gud, som giver os Raad
i Myrens Dont og i Biens Daad?

Hvo gav det Purpur til Rosens Blade,
og lader i Perler sig Marken bade?
— Den samme Gud, som i Himlen boer,
hvor Solens straalende Rose groer.

Hvem tvinger Jorden til Korn at yde,
og Tornebusken til Bær at skyde?
— Just Han, som sendte den Manna sød
til Israels Børn i Ørknens Nød.

Hvo lærte Sommerfuglen derinde
i Puppens Skal til sin Kaabe at spinde?
— Det gjorde Gud, som har Ingen glemt.
Ham Intet er lidet, Intet fornemt.

Hvem sendte Jesus at døe for Andre?
Hvem lod ham Vejen til Golgatha vandre?
— Det gjorde hans Fader, ja hans og vor.
Den Grumhed gjorde, at mange troer.

Har Mennesket Noget, som Gud ei foragter,
saa mægtig han er over alle Magter?
— O ja! At ret vi hans Vilje har lært,
og leve derefter, — det er ham kjært.

8. Norges Konger.

Harald „*Haarfager*" erobred det hele Rige.
Smaakongerne maatte paa Jarlestol stige.
Erik „*Blodöxe*" blev for sin Grumhed forjagt;
fik saa i England en Greves Magt.
Hakon „*Adelsteen*" bygged først Kirker op
og vake Varder paa Fjeldets Top.
Harald „*Graafell*" ligned Erik i Sind.
Han brændte Sigurd Hladejarl ind.
Hakon Jarl af Magten blev grum og haard.
Ham dræbte Træl Karker i Thoras Gaard.
Olaf Trygveson kristned med Ild og Ord.
I Svollderslaget han sprang over Bord.
Erik og *Svend* Jarler af Hladeæt,
de skiftede Landet og Hvermand Ret.
Hellig Olaf kristned med blodig Daab.
Ved Stiklestad faldt han for Bøndernes Hob.

Europa, *Asia* og *Afrika*,
Amerika og Øverd'nen *Australia*.

Og de indeholde Fastland og Søer,
Oceaner, Floder, Stræder og Øer,
Halvøer, Bjerge, Fjorde og Vigér.
Forbjerget langt ud i Havet stiger.

I *Riger* Fastlandet ud man skifter,
og Riget i Provindser, Amter og Stifter.
Folkeslag leve glade deri,
naar de ere flittige, kloge og fri.
— Det er nu en Stump af min Geografi.



10. Norges Grændse.

Et Fædreland fik jeg i Vuggegave
saa godt som ikke Alle det have.
Nordsøen ombruser dets vestre Kyst,
i Iishavet bader Nordkap sit Bryst.
I Øst det fast med Sverige hænger,
men Kjølens Fjeld mellem begge stænger.
Sydud de danske Øer flyde.
Jeg bytter ikke med Svensk og Jyde.



11. Regning.

Tregang tre er ni, tregang fire tolv,
og femten er tregange fem.
Tregange sex er atten.
Moletten ei forglem!

Fire Gange fire er sexten
Talgoxer i Træets Top.
Firgang fem er tyve
Dragouer i Galop.

Fire Gange sex er firogtyve
smaa hvide vakkre Lam.
Fire Gange syv er otteogtyve
Karudser i en Dam.

Fem Gange sex er tredive
Smaagutter paa en Bænk.
Men sporges der i Moletten,
da heder det: Smaagut, tænk!

Fire Gange otte er toogtredive
Smaagrise om en So.
Fire Gange ni er sexogtredive
Spurve paa Laavebro.

Fem Gange otte er fyrretyve
Jomfruer i en Dands.
Fem Gange ti er femti
Fioler i deres Krands.

Sex Gange ni er firogfemti
Trompetere tilhest.

De blæse et vakkert Stykke
for Den, som regner bedst.

---

12. Pattedyr.

Hunden kommer, er den kaldet;
Katten lister sig da bort,
Gjeden er paa Knæet skaldet,
Bjørnens Hale ganske kort.

Stolte Hest kan langt mig føre,
han kan trække Plog og Harv.
Mikkel Ræv med spidse Øre
er og blier en listig Skarv.

Ulven tuder fælt i Skoven,
følger rappe Hares Spor.
Musen lever godt paa Laaven.
Grævlingen i Bakken boer.

Gaupen lurer ifra Træet
paa den arme Finlaps Reen.
Koen tygger Drøv paa Kveet.
Røskat gnaver under Steen.

Lodne Jærv er altfor slugen.
Gjeden gnaver gjerne Bark.
Otren lister sig paa Bugen,
stjæler Fisk i Fiskepark.

Der er endnu mange Flere,
der er Flaggermuus og Vaand,

Bæveren, som kan undvære
til sit Huus Bygmesters Haand.

Alle gaae i egne Klæder,
har sin egen Karakteer,
egne Plager, egne Glæder.
Gud, vor Fader, deres er.

Alle maae hvad de fortære
skaffe sig ved egen Magt.
Gid til Menneskenes Ære
det om dem kan blive sagt!

13. Sommerfuglen.

Den prægtigklædte Sommerfugl
er fløjen fra Guds Haand.
Han gav den gyldne Ringe
og røde Purpurbaand.

Han lærte den at flyve højt,
højere end jeg er.
Den har nok Fuglens Lyster,
men ei dens Duun og Fjer.

Og alle Verdens Mennesker
og alle Kongebud
ei gjøre kan en Sommerfugl.
Det kan alene Gud.

14. Hunden.

Jeg aldrig Hunden meer vil slaae,
men klappe venligt den,
dens Hale til at logre faae;
den bliver da min Ven.

Det Venskab ei foragtes bør;
thi han saa trofast er.
Han glemmer ei hvad godt jeg gjør,
hans Blik mit Hjerte seer.

Kom da, min kjære Kammerat!
Jeg dele vil mit Brød.
Min Haand skal tjene Dig til Fad,
min Ven i Liv og Død!

15. Fuglene.

Örnen er Fuglekonge;
den staaer i rædsomt Ry.
Blod smager bedst dens Tunge.
Den svæver over Sky.

Papegøjen er en Sladrer
om Alt, han veed ei hvad.
I Dammen Anden snadrer;
den vrager ingen Mad.

Den sorte Krage stjæler
i Furen spildte Ært;

men vanskeligt man tæller
    de Mark, den har fortært.

I Luften Lærken synger,
    Bogfinken i et Træ.
Paa Vandet Svanen gynger
    sin Barm saa hvid som Sne.

Hanen Ladhans vækker
    med Røst som en Trompet,
mens Moders Høne klækker
    et Æg, hver Morgen et.

Hvormange Snes forresten
    ei lige til er sagt.
Man kunde sige næsten,
    at Penge den har lagt.

Paa Taget hærmer Stæren;
    han hærmer hvad han vil.
Sin Hytte bygger Skjæren
    af Pinder i en Piil.

Men Skovens Syngemester
    er Taletrosten dog.
Han i sit lille Hoved
    vel har en Nodebog?

De synge alle Fugle;
    men hver paa egen Viis.
Selv gamle Kirkeugle
    vil kvæde Herrens Priis.



16. Dompapen.

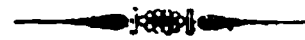
Se, som en Rose sidder
i Rognens højeste Kvist
rødbrystet liden Dompaphan
ved Siden af Hunnen graa.

Hvor prægtig er dens Vinge!
Med den den flyver saa højt.
Den spiser sure Rognebær,
men takker dog Gud derfor.

Af Mos og tørre Kviste
sit Rede bygger den tæt.
Den klækker der sin Yngel ud,
og synger til Gud sin Tak.

Den gier en dygtig Lexe
til de uartige Børn,
som sove og som spise, men
dog takke ei Gud derfor.

Den lille Skolemester
i Rognen har mig lært,
at takke Gud derovenfor
for Rede og Mad og Liv.



17. De tre Par og den Ene.

For Øren *to,* men Mund kun *een,*
vi have Gud at takke.
Thi *Meget* skal du høre; men
kun *Lidet* derom snakke.

To Øjne og *een* Mund . . Hvordan!
Det kan dig ei fornøje?
Thi *Meget* maa du see, men kan
du mangt Et taus fordøje?

To Hænder har du og *een* Mund;
Det Herrens Kløgt dig vise!
De *To* til Arbejd ere, kun
den *Ene* til at spise.



18. Børnenes Nationalsang for Kongen.

(Mel. God save the King.)

Gud signe Kongen vor!
Gud ham bevare for
Sygdom og Sorg!
Gid Himlens Miskundhed,
Barnets og Hyttens Fred
sænke sig stille ned
over hans Borg!

Vare vi Engle smaa,
skulde vi rundt ham staa,
være hans Vagt,
strø om hans Leje tyst
himmelske Drømmes Lyst,
gjøre i Folkets Bryst
herlig hans Magt.

Thi i hvert Øre ind
sang vi hans Ædelsind,
hvor han er god,

at han er Armods Ven,
huldrig som Himmelen,
at ham ei Sorgen end
uhørt forlod.

Og for hvert Øje, i
herlige Farver, vi
malte hans Daad:
at han et Kongedom
vandt i hvert Hjerte, som
saa, at han, hvor han kom,
aftørred Graad.

Derfor af Folkets Mund
signes hans Aftenstund,
han og hans Slægt.
Gud da forøge hans
Hæders og Krones Glands,
let som en Rosenkrands
gjøre dens Vægt!



19. Smaagutternes Nationalsang.

Vi ere en Nation vi med,
vi Smaa, en Alen lange:
et Fædreland vi frydes ved;
og vi vi ere mange.
Vort Hjerte veed, vort Øje seer,
hvor godt og vakkert Norge er,
vor Tunge kan en Sang blandt fleer
af Norges Æressange.

Meer grønt er Græsset intetsteds,
    meer fuldt af Blomster vævet,
end i det Land, hvor jeg tilfreds
    hos Fa'er og Mo'er har levet.
Jeg vil det elske til min Død,
ei bytte det, hvor jeg er fød,
om man et Paradiis mig bød,
    af Palmer oversvævet.

Hvor er vel Himlen mere blaa?
    Hvor springe vel saa glade
de Bække, som i Engen gaae
    for Blomsterne at bade?
Selv Vinteren jeg frydes ved,
saa hvid og klar som strøet med
al Stjernehimlens Herlighed
    og hvide Liljeblade.

Jeg ikke vil for fremmed Vaar
    min norske Vinter bytte,
og fremmed Slot ei nær forslaaer
    imod min Faders Hytte.
Han siger, han er der saa fri,
Det ei saa nøje fatte vi;
men noget godt er vist deri,
    som værd er at beskytte.

Gid jeg da snart maa blive stor
    — jeg har saalænge biet —
at tappert jeg kan værne for
    min Faders dyre Frihed!
Og skulde Nogen vel med Magt
faa Fædrelandet ødelagt?
Hvert Liv, min Fader jo har sagt,
    er til dets Frelse viet.

Det leve da som Gran og Fyr,
    de stærke, eviggrønne!

som Stjernerne bag sine Sky'r
    er altid lige skjønne!
Kom Vaar og Høst, som altid før,
med Blomster for min Moders Dør,
med gyldent Korn paa Faders Stør,
    som vil du dem belønne!



20. Vesle Hans's Eventyr.

Mel. Skjære, skjære Havre.

„Vinteren er kommen.
Se, hvor hvid den lyser!
Hututu! min Bedstemoer
hun sidder nu og fryser.
Jeg maa gaa i Skoven,
finde Kvist og Kvas derfor.
    Hun jo mig
    saa tidt hos sig
har varmet ved sit Hjerte?“

Vesle-Hans til Skoven
vandrer ufortrøden:
Stakkels gamle Bedstemoer
har ingen Ved til Grøden.
Bare ikke Ulven,
bare ikke Bamsen stor
    bryder frem
    fra Skovens Hjem,
og tager hele Gutten.“

„Gamle Bedstemoder
maa da Livet miste,

stirre paa den vilde Skov,
til hendes Øjne briste.
Jeg igjen vil komme,
kjære Ulv, og bli'e dit Rov,
    bare jeg
    maa gaa min Vej
med dette lille Knippe."

„Hør, hvor Vinden tuder
i de tørre Grene!"
Vinden har saa barsk en Røst,
men vil dog bedre mene:
den vil bare give
Hans hver Kvist, som sidder løst.
    Hans skal den
    ta'e op igjen
og i sit Knippe binde.

Nu er Knippet færdigt;
knap han kan det bære.
Det sin gamle Bedstemor
vil Vesle-Hans forære.
Hvor skal Vej han finde?
Sneen over Stien for.
    Glad og angst
    han ta'er sin Fangst,
men veed ei Vej at finde.

„Hu, hvor fælt det rasler!
Bamse! Hu! der er den!
Hans dog slipper ei sin Bør
for alt hvad godt i Verden.
Liden Ekhorn bare
al den Støj i Skoven gjør:
    den kun vil
    ham Vejen til
hans Bedstemoder vise.

Liden Ekhorn foran
hopper langsad Gjærde,
svinger sig fra Green til Green;
der er ei Ondt paafærde.
Vesle-Hans bagefter
slæber sig paa tunge Been.
  Gode Børn
  ei Ulv og Bjørn
tillader Gud at ændse.

„Gudskelov der ligger
Bedstemoders Hytte.“
Ekhorn sætter sig paa Tag;
nu har han gjort sin Nytte.
„Nu skal Bedstemoder
varme sig i Ro og Mag.
  Eventyr
  om Skovens Dyr
hun skal mig nu fortælle.“

Vesle-Hans paa Døren
banker med sit Knippe:
„Kjære, gamle Bedstemor,
du vil mig ind dog slippe?“
Bedstemoder spørger,
saa han knap sit Øje troer:
  „hvor har du
  vel plukket nu
de Blommer, som du bærer?“

Hans ei troer sit Øje.
Er det bleven Sommer?
Hver en Kvist i Knippet var
bedækt med friske Blommer.
Heggen sine hvide,
Tornen sine røde bar,
  Birkens Blad

saa frodigt sad
som ved Skjærsommertide.

Vesle-Hans med Taarer
sig mod Væg mon vende:
„Hvilken Gavn er nu derved?
Det kan jo ikke brænde.“
— „Kan det ikke brænde?
Ak, mit Barn, din Kjærlighed
er den Ild,
som, varm og mild,
min Vinter gjør til Sommer.“



91. Reenlighed eller Linerlen.

(Mel. Skjære, skjære Havre.)

Bækken gaaer i Engen,
Bækken godt sig morer nok,
springer over Rod og Stok
og over høje Stene.

Bækken leer bag Grene;
hør den leer i Græsset godt!
Alt, hvad der er sort og graat,
kan Bækken ikke lide.

Liden Bæk vil gnide
Stenens stygge Ansigt hvidt,
vasker den saa jevnt og tidt
med Voverne, som glide.

Reen den bli'er med Tide,
om den ikke bliver hvid.

Dengang Stenen trilled did,
da var den sort og muldet.

Nu er den som Guldet.
Reen som Guld jeg ogsaa bli'er,
blot du, lille Bæk, mig gi'er
i Haanden blot en Draabe.

Jeg kan længe raabe;
Bækken gjør dog ikke Stop,
løfter ei en Draabe op
at øse mig i Haanden.

Men paa Siljevaanden,
voxende paa Bækkens Bred,
hopper liden Erle ned,
og dypper hele Vingen.

Hjælp dig selv er Tingen!
Det har jeg af Fuglen lært.
Bækken har mig Vand forært,
men selv jeg maa det tage.

Nu kan Fuglen jage
rundt om Himmelen med Lyst.
Se, hvor straalende dens Bryst
de friske Vinger føre!

Jeg som den vil gjøre:
Haanden vil jeg dyppe ned,
vaske den og Ansigt med,
saa det taer ingen Ende.

Saa tør jeg det vende
frejdig did, hvor Fuglen fly'er
see, om ei blandt Himlens Skyer
jeg kan Smaaengle kjende.

Milde Blik de sende,
naar de see, at jeg er reen
som den klare Ædelsteen,
der kan i Mørket brænde.



23. Asylbørnenes Sang til Arveprinds Carl Eugen.

(Mel. I Dalens Skjöd en Hytte laae.)

Til *Carl Eugen* vi tør ei meer
saa frit som forhen tale:
For længesiden voxet er
han jo ifra os Alle.
Han bærer allerede Sværd;
han er en Sang af Mænd alt værd.

Han rider ikke meer forlængst
paa Kongens Knæer Ranke.
Han tumler alt en vælig Hengst,
saa sky som Angstens Tanke.
Hans Moder seer med Stolthed til
sin Førstefødtes Ridderspil.

Han bærer Sværd og Portd'epée;
det maa hans Fader fryde.
Gid det Mirakel maatte skee,
at Blomster det vil skyde!
Hvor herligt, om fra Heftet af
det Blomster skjød som Arons Stav!

Hvor herligt, om dets hvasse Od
i Rosenknopper døde!
om Eggens Blaanen kun bestod

i Anemoner bløde!
Hvert Blomsterstraa, hver Rosenkvist
sin lille Søster gav han vist.

Da vilde gamle Kongen lee,
hans ømme Bedstefader;
hans Moder med et Øje see,
som sig i Straaler bader;
Hans Fader vilde sige: Du,
min Søn *Eugen*, er Barn endnu.

Ak, er Du det, da tør vi nok
en Barnesang Dig byde.
Dit Rige var en Børneflok;
det vil Dig endnu lyde.
Tag da, om Du det har forladt,
vor Kjærlighed! Den er din Skat.

Der er ei anden Blomsterflor
paa Armods tørre Kviste.
Den Kjærlighed, som derpaa groer,
vil dog ei Kongen miste.
Og skulde Du foragte den,
som ligner ham i Alt, *Eugen?*



23. Asylbørnenes Sang paa Kronprindsessens Fødselsdag.

Vi ere fattige og smaa;
men saa var og Vorherre,
dengang han i sin Krybbe laa;
vi have det ei værre.

Her have vi vort Betlehem;
hid Kongen selv bar Gaver frem,
Guds Engle signe ham for dem,
den gode gamle Herre!

Vi ere fattige og smaa,
ja fattige og mange,
som Buskens Knopper, Engens Straa,
som Løv i Skovens Gange.
Dog ere vi i Magt og Aar
just efter *Hans* bestemte Kaar,
som Alting allerbedst forstaar.
Vi Sorg ei deraf fange.

Men Engens Straa har og sin Lyst!
Hvor leger det for Vinden!
Og Hybenen paa Klippens Bryst
har Rosenrødt paa Kinden.
Lidt Straa, en Knop fra Hybnens Stok
— den Krands er smuk, skjønt simpel nok.
Kom lad os flette en i Flok,
med Rosenrødt paa Kinden!

Thi selv vi nok, bag snedækt Tag
maa Krandsens Blommer være,
vi gjerne flette vil idag
til Kronprindsessens Ære.
Hun seer den ikke med Foragt:
ved hendes Hjerte Børn har lagt. —
Hun kalder os en Englevagt
om sig og sine Kjære.

Thi om vi slynge *her* vor Krands
fjernt fra vor Kronprindsesse,
— en Krands af Smiil og Øjnes Glands
og Hjerter veltilfredse —
Guds stærke Engle bære den

usynlig gjennem Himmelen.
Ja vore Sjele flyve hen,
hen til vor Kronprindsesse.

---

24. Asylbørnenes Sang før General Birch,

paa Skjærsommerdagen 1841.

(Mel. En Sömand med et modigt Bryst.)

Nu kommen er, paa Guds Befal,
den dejlige Skjærsommer.
Da alle vi nok plukke skal
vor gode gamle General
en Krands af Markens Blommer.

Se, Dage komme, Dage gaae
fra Himlens store Sale.
Først Martses fattige og graae,
Aprilens spraglede derpaa.
De ere Sødskend alle.

Saa kommer Majens Treti-Een.
Da Himlen leer af Glæde.
[illegible] pynte sig med Birkens Green,
[illegible] interens forglemte Steen
[illegible]e med Violer klæde.

[illegible] komme, liig en Dronnings Børn,
Skjøn-Junis glade Dage.
[illegible] snarere end Fjær paa Ørn
[illegible] Roser frem paa haarden Tjørn
og Græs paa Bondens Tage.

Men herligst kommer *Sanktehans,*
den Konge mellem Dage.
Han af sin Krones Rosenkrands
stormodig gi'er en Knop til Mands,
og har dog nok tilbage.

De Dage Solen højest staaer
hans Regimente varer.
Naar Kong Sankthans saa heden gaaer,
en Høstaks Kjæmpehøj han faaer
af muntre Slaatteskarer.

Idag (tre Dage netop før
hans egen Fest skal være)
Sankthans en prægtig Højtid gjør,
saaledes som sig hør og bør,
til „*Generalens*" Ære.

Fra Træet vajer han med Flag,
fra Ageren med Fjære.
Hvor staae dens Ax som Spyd i Slag!
Han mønstrer af sin Hær idag!
til „*Generalens*" Ære.

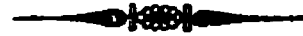
Idag befol han Hybnen strax
sin første Knop at bære.
Han bød en Flor af alle Slags,
og Agren skjød sit første Ax
til „*Generalens*" Ære.

Og Sankthans selv er pyntet ud
saa prægtig han kan være.
Idag, som paa et himmelskt Bud,
staae alle Markens Blommer Brud
til „*Generalens*" Ære.

Thi ingen Rose er saa blød
som Hjertet hos den Kjære.

Hvor fuldt af Dug for al vor Nød!
Hvad, om med eet deraf frembrød
en Engels hvide Fjære?

O dejlige Vidundersyn!
Det over os vil svæve
med Rosers Glimt og Liljers Lyn;
men vi, vi jublede i Sky'n:
„Asylets Engel leve!“



25. Asyl-Børnesang til en Velgjørerinde.

Christ give Dig, som er saa from,
som elsker saa os Smaae,
saa riig en Fred, saa mild en Dom,
det Himmerig, vi drømte om,
da vi i Vuggen laae.

Vi hopped tidlig frem af den,
som nøgne Spurve smaae,
men Redet fandt vi ei igjen,
og fjern, o fjern var Himmelen,
saa fjernt og koldt dens Blaa.

Det truede at gaae os galt
i Verdens Suus og Bruus:
Paa vilden Sti vi traadte alt,
vort Dække var en daarlig Pjalt,
den mørke Sky vort Huus.

Da aabned Du din ømme Favn,
da brød Du os dit Brød!
„Kom hid, I Smaae! I Jesu Navn

jeg stiller eders Sorg og Savn,
jeg mætter eders Nød!“

Guds Himmel i en Moders Barm
sin Miskundhed har sænkt.
O der er Himlen lys og varm,
som den vi i vor Vugges Karm
i Drømme havde tænkt.

Christ give Dig, som er saa from,
som elsker saa os Smaae,
en Moders rige Dronningdom
i Himmelen, vi drømte om
da vi i Vuggen laae!



26. Barnet og Børnevennen.

Indledningsdigt til Bladet „Börnevennen.“

Barnet.

Over dybe Dale
flyver Spurv og Svale,
over store Skove
tør sig Kragen vove,
over Fjorden rejse
tør selv lille Mejse,
og for højt for Svanerne
ingen Fjelde knejse.
Nogle ville ud at see,
Andre for at høre.
O, hvor lykkelige de!
Deres Ønske flux kan skee,
blot de Vingen røre.

O, hvor jeg maa stunde
efter, at jeg kunde
følge Spurv og Svale
over dybe Dale,
over Skoven drage
med den gamle Krage,
over Fjordens vide Bugt
kjækt med Mejsen jage!
Gid jeg fulgte Svanens Flugt
over høje Fjelde!
Om hvormeget Skjønt og Smukt,
fremmed Blomst og fremmed Frugt,
fik jeg da at melde.

„Børnevennen."

I dit Øjes Ringe,
Barn, der er en Vinge,
som du ud kan spile
uden Rast og Hvile.
Svalens ei sig maaler
med dens rappe Straaler,
hvorpaa Tanken ud kan flye
fra dit Øjes Skaaler.
Over Svanen i dens Sky
kan dit Blik du hæve.
Den er tung mod det som Bly.
Hvert Minut du i en ny
Verden, Barn, kan leve.

Blot, naar du vil hige
ud i Verdens Rige,
spejde selv i Himlen
over Stjernevrimlen
maa du med dit Øje
følge trofast nøje
disse Træk, som Rad paa Rad,
her sig sammenføje.
Linjerne i dette Blad

skulle did dig føre,
hvorom nys din Længsel bad.
Svalelet og spurveglad
kan du Rejsen gjøre.

Hvor skal Rejsen gjelde?
Ikke godt at melde.
Skal vi bytte Hjemmet
med en Verden fremmed?
See de fagre Blommer
i en indisk Sommer?
Følger du min Linjes Træk,
did ihast du kommer!
Trylle vi det Syn saa væk
om for andre skjønne,
vexlende, som Spejl i Bæk,
mange, som paa Hybnens Hæk
Roser blandt det Grønne?

Eller skal vi gjæste
det som er det Bedste?
sætte Tankens Stige
op mod Himmerige?
over Stjerner nærme
os til Engles Sværme,
hvor i Leeg de tumle om
og efter Barnet hærme?
Barn, du kan, hvis du er from,
Deel i deres tage:
Uskyldsdrømmene derom
ere Englene, der kom
for dig did at drage.



27. Asylbørnenes Sang paa Kong Carl Johans ottiaarige Fødselsdag.

(Mel. En Sömand med et modigt Bryst.)

O Fattigdom, midt i din Trang
du har en Rigdomsdynge:
Du ei misunder Nogens Rang,
ja Kongen selv du kan en Sang
af fulden Hjerte synge.

Ja Kongen selv, just ham, just ham,
det var vel værd at kvæde.
En Løve i sin Sejersbram,
har han et Hjerte som et Lam,
og kun i Godt sin Glæde.

O, hvis at skabe om os Smaa
det maatte Gud behage
flux til en Sværm af Spurve graa,
da fløj vi op, og dalte paa
Kong Carls Palladses Tage.

Da aabned Vinduet han vist,
og med sin Haand, den milde,
han strøed Smuler her og hist.
De arme Spurve Livsensfrist
den gode Konge vilde.

Men vidste gamle Kongen om,
at Børn de Spurve vare,
da glemte han sit Kongedom,
og raabte: „Til mit Hjerte kom,
du arme Børneskare!“

Thi synge vi af al vor Magt
hans Priis, saa godt vi lærte,
som om det skeet var som sagt,
at Vi, vi Smaa, Vi havde lagt
saa nær hans ædle Hjerte.



28. Norges Smaa til Kong Carl Johan paa hans ottiaarige Fødselsdag.

(Mel. En Sömand med et modigt Bryst.)

Fjernt sidder Kongen paa sit Slot,
herfra vel hundred Mile.
Vi Stakler her vi ønske blot,
vi kunde til den elskte Drot
igjennem Luften ile.

Naar flyvende han komme saae
de Børneaasyn mange,
da tænkte han maaskee som saa:
mon komme Engle fra det Blaa
min Sjel for Gud at fange?

Ak Engle Vi, som græde kan,
men ei fra Stedet komme?
Den arme Spurv er bedre han.
Vi spile vore Fingres Spand;
de blive fjedertomme.

Men i den Vinterluft saa klar
af fulden Bryst vi synge.
Hvad om en Sky til Kongen bar

hver Tone, som vi sjunget har
her i vor Børneklynge?

Hvad om den dryssede dem ned
paa ham som Regn af Perler,
der brast og ham besprængte med
en Dug af Uskylds Salighed!
Da tabte Spurv og Erler.

Men Engle, Himmeriges Smaa,
som vi er Jorderiges,
hans Sjel vil engang fangen faa,
naar, i Triumf bortført, det Blaa
skal af Kong Carl bestiges.

Til da vi Norges Børn ham til
vor gamle Moders Hjerte
fastholde i Forening vil.
At elske ham med fyrig Ild
af Far og Mor vi lærte.





29. I Barnekammeret ved Carl Johans Død.

Barnet.

Siig mig, kjære, søde Mo'r,
hvorfor Fa'r er saa bedrøvet!
jeg min Lexe jo har prøvet?
og jeg kan perfekt hvert Ord.

Moderen.

Kongen er saa syg, saa syg.
O mit Barn, din Fader frygter
for de mørke Sorgens Rygter . . .
Kongen er saa syg, saa syg.

Barnet.

O fortæl mig Alt, min Mo'r!
Ogsaa Du jo bort dig vender . .
der er Graad paa dine Hænder,
og du syer jo paa et Flor.

Moderen.

Barn, mit Barn! ja han er død;
Carl Johan forladt har Støvet;
derfor er din Fa'r bedrøvet,
og din Moders Taare flød.

Barnet.

O da vil jeg græde med!
Jeg har læst om ham saa meget.
Carl Johan jeg selv har leget
naar jeg paa min Ganger red.

Moderen.

Seer du Barn! hist bryder frem
Aftenstjernen som en Taare.

Bed! den skinner paa hans Baare,
O, nei smiil! den er hans Hjem.

Barnet.

O, hvad Foraar vil vi faae!
Han vil bede Gud at sende
over Landet uden Ende
klare Dage, himmelblaae.

Moderen.

Søde Barn, hvor smuk en Tro!
Alt Du seer ham Vingen sprede.
Ja lad os for Landet bede
med dets Skytsaand hist, vi To!



Min Vivs Hjemkomst.

Gudskeelov, min hulde Hustru!
Gudskeelov Du engang kommer!
O Velsignede, velkommen!
O velkommen tusind Gange,
var dit Fravær ei slig Sorg!
O med tusind Kys velkommen,
da dit Fravær er slig Sorg!
O velkommen hjem igjen,
til mit Hjerte hjem igjen,
inden disse Armes Grændser,
hvor, min Viv, Din Verden ender!
O velkommen hjem igjen!

Jeg har længtes, til jeg blegned,
til mit karske Hjerte sygned,

aabnet Favnen, fanget Luften,
til min stærke Arm var segnet.
Du maa troe det, ja ved alle
denne Midnats vaagne Aander!
skjøndt imorgen ved dit Hjerte,
Elskte, Du min Kind vil finde
blussende af Glædens Sundhed.

O velkommen, hulde Hustru!
skjønne Text for mine Sange!
søde Smag for mine Læber!
bløde Marmor for mit Favntag!
ædle Billed for min Aands
dybe, jublende Tilbeden!
O velkommen hjem igjen!

Ak, hvad kan min Styrke tvinge,
saa jeg ikke op kan springe?
Ak, hvad binder mine Arme,
at jeg ei Dig kan omfavne?
Ak, hvad kan mit Øje blinde,
saa det ei sit Syn kan finde?

Har mon hist fra Dødninghaven
stakkels ugift Kvindes Gejst,
svøbt i Hyldens Duft paa Graven,
sig i Sommernatten rejst?
er ind af mit aabne Vindu
opad lette Ranke stegen,
for med Trolddom mig at gjække,
min Henrykkelse at vække,
for med den Bedragnes Kval
sin at kunne vederkvæge?

„Det er mig, og ikke Hende,"
klang det, klang, som om man kunde
tænke Klang fra Engens Klokkes
og Konvallens spæde Munde,

Toner i en Liljes Stengel.
„Det er mig! Du bør mig kjende:
Jeg er Din og Hendes Engel,
død forlængst, og før jeg vidste,
at jeg var din første Elskov.
Jeg velsignet har din sidste,
aandet al min Ømhed ind
i din Elsktes Jomfrusind,
strøget ned med bløde Vinger
Ringen først paa hendes Finger.
Naar I ere glade sammen,
er det mig, som altid fylder
med den Tanke Eders Sjele,
at Serafer Glæden dele.
Da for Alteret I knælte,
holdt jeg over eder Begge
svævende en himmelsk Krands
med en nær udsprungen Knop
for ethvert af eders Løfter.
Jeg for Herrens Throne lagde
knælende den som et Offer;
og der ikke een er visnet,
men den er endnu saa frisk
somom den var nylig dyppet
i en Evighedens Kilde.

Og nu er jeg kommen hid
for din Hustrus rene Leje
at bestrøe med hvide Roser.
Thi — maaskee jeg burde tie —
thi hun kommer end i Nat.“



Dalvise.

Det er min Sjel en frydfuld Trang
at gjæste Norges Dale.
Den gamle Fjeldkoll elsker Sang,
den glade Hjerters Tale.
Kom til den fagre Maridal!
til Klejvens *) svimlende Portal!
Kom hvorsomhelst, og Norge skal
dig i sin Favn husvale!

Hvor strømmer ud Berusning sød
fra Dalens Bjerkelunde.
Det var en Drøm i Engles Skjød
paa deres Mos at blunde.
Hvad Harpespil i denne Bæk!
Hvad Melodi! hvor sød en Skræk!
Bestandig ny den toner væk —
ak! som fra Perlers Munde.

Hvad tænksomt sværmersk Øje fik
du Kjernets stille Vove!
hvad Ord den susende Musik
i Aasens dybe Skove!
Den Mand er ei i Norge fød,
som den ei gjør om Hjertet blød.
Det er hans Vuggesang, der lød
ifra de dybe Skove.

Didind, hvor Fyrren suser, ind
tør ingen Nidding vandre,
som har forglemt i troløst Sind
sit Fædreland for andre.
Ham vilde Rædsel gribe, — bleg
han vilde høre Skoven skreg,

*) Krogklejvens.

hvor klagende dens Røster steg.
Did tør ei Nidding vandre.

Ham vilde, som en Dommer haard,
hvert Fjeld imødetræde.
„Hvad vil du i din Moders Gaard,
som glemt har hendes Kvæde?“
Hvor Kjernets Blik blev kummerfuldt!
Ak det, der smile kan saa huldt!
Ve Den, hvis Barm ei voldsomt slaaer,
ved Hjemmets Syn, af Glæde!

Vi nærmere i Dalens Favn
os føle Norges Hjerte.
Dets ærlige og gamle Navn
vi der af Fossen lærte.
I Fjeldets solbelyste Tind
det blotter os sit høje Sind,
og derifra det spejler ind
sig Selv i Folkets Hjerte.

Igjennem Folkets Aarer lad
sig Glommens Styrke vælte!
Som Rjukans kjække Styrtebad
saa fyrige dets Helte!
Lad i dets Kvinder Ringerig
med bliden Ynde præge sig!
Vær Gausta hver en Gubbe liig,
som sig tilthinge meldte!

Hvor styrtende mod Tyris Strand
fra Aasen Klejven iler!
Saa først ved Maalet, Idrætsmand!
din stærke Vilje hviler.
Som Kolven fra det spændte Staal,
din Kraft forfølge vil sit Maal:
dit Vel, en Daad, o Fædreland,
en Daad hvortil du smiler.

Hist slanken Silje, Hæg og Piil
 og Rogn sig sammenranke.
Det nøgne Fjeld de dække vil —
 Det er en kjærlig Tanke.
Saa, norske Brødre, Bryst ved Bryst,
vi ville med vemodig Lyst
vor Moders Brøst selv hylle til —
 Det er en kjærlig Tanke.



George Frederik von Krogh.

Er det ikke Hjertelag, Geni og Ulykke,
Gud giver Udødelighedens fagreste Krandse?

Døden følger den Lykkelige, som en tyrannisk Herre;
den Ulykkelige som en Tjener,
der stedse er rede at modtage sin Herres Kappe og Maske.

Hvormangen stolt Sjel kastede ikke dem begge i hans Arme?
Da vidste de forbausede Mennesker,
at der havde været en høj Aand imellem dem.

Trofast som Camoens's Neger, der betlede for sin Herre,
er Døden vedhaanden, naar Nøden bliver for stor.

Hvad betler han om for *George?* Fem Fod Muld af Jorden
for Den, som nu ejer en grændseløs Himmel.

O læg ham under de Stene, I gave ham at æde!
En Engel vil græde Blod derover, og Gud lade en Rosenbusk
 opspire.

De ere dog blødere end de Løjbænke, hvorpaa hans Undermænd hvile.
Der er Hjerter i disse Stene; thi de skjule hans Kummer.

Døden, den venlige Sorte, smiler . . . O, han maa vide en sød Hemmelighed.
Han maa have et blødt Hjerte; thi Jammeren tier ved hans Bryst.

Øjnene synke igjen af Henrykkelse under hans Kys,
det eneste Kys i Verden, som tilfredsstiller og er trofast.

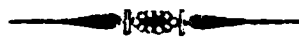
Det er et Øjeblik, hvori Himlen nedsænker sine Stjernekroner.
O *George,* hvor din Pande straaler! Er Betleren bleven Aanders Fyrste?

Er det ikke Hjertelag, Geni og Ulykke,
Gud giver Udødelighedens fagreste Krandse?

O *George,* da maa Du erholde trende:
en af ømme Violer for dit Hjerte, en af Laurer for dit Geni;
men Blomstens Navn for din Kummer er kun i Himlen kjendt.

Stimle Engle om din Grav — se, de ville vige tilside,
tilside for Bonden, som trænger sig frem med en Egekrands.
George, George! hvi funkler din Aand stærkest ved Synet af *den?*

Den er for Patrioten og Oplysningens Ven.
De Ædelmodige! de have vist taget fejl; thi nu har den ingen Torne.



Omen accipio.

Nu blev mit Huus velsignet:
en Svale fløj derind,
saa snar og glad som Tanken,
der gjennemfoer mit Sind.

De Begge kom fra Himlen.
Lod sig min Tanke see,
den guldblaa var som Svalen,
eller hvid som Sne.

Og Mage kom med Mage.
Det var et Varsel meer.
Thi noget Godt ei kommer
alene, siges der.

Uskyldighed og Ømhed
just søgte sig et Hjem.
Held dig, min nye Hytte,
at du behagte dem!



Peder Øvergaard.

Nu græde Mænd — o elskte Døde!
  nu græde Mænd for Dødens Magt.
Som disse gustne Blades Møde
  paa Gravens Rand er Venskabs Pagt.
I frodig Krands de sad som vi;
  nu hvirvles de ad Stormens Sti.

Se Levningen i disse Blade
af Høstens bittre Spottedigt;
Triumfen, hvormed den kan hade,
hvad Somrens er og Somren ligt.
Den ham ei kunde elske da,
vi skilles blegnende ifra.

Thi blid var ingen Sommermorgen
som hans Gemyt; som hans saa blødt
var Hjertet ei, hvis Glød forborgen
gjør Rosens Smiil saa sødt.
Saa mild var ingen Sommerkvel
som han, vi hulke vort Farvel.

*

Nu er hans Sjel saa lys og herlig
som Paradisets Morgengry.
Lad Klagen derfor, vild, men kjærlig
med disse Høstens Blade flye!
Han, som var vor, er Engles Ven.
Han bliver vor engang igjen.



Sujetter for Versemagere.

I. Sydsösejleren.

Lyksalige Skib, som forlader dette Land!

Skal jeg give dig et Ønske med, er det ikke „Lykke paa Rejsen", men at du maa forlade det for evigt. Ak! mit Ønske er tungt; det kan tynge dig tilbunds, og saaledes opfyldes.

*

Lyksalige Skib! Dine Vimpler lee, dine fulde barmede Sejl ere som en Flok af jublende Svaner, hvis Forviisning til

Nordpolen er endt, og som nu kunne vende tilbage til de palmekrandste Søer.

*

Hvor dit Bryst bruser, som om der var Sjel deri, og du frydede dig over Farten mod din Bestemmelse: de varme grønne Strande, jeg synes at have seet i min Barndoms Drømme!

*

Eller skulde det have været *för?* Vist er det, at didhen var ogsaa *min* Bestemmelse. Men tro ikke, at een Skjæbne raader i Verden. De briste mod hinanden som mødende Pile, de sluge og sluges som Uhyrerne i Vanddraaben, de kjæmpe og dræbe hinanden for Herredømmets Skyld som Menneskene.

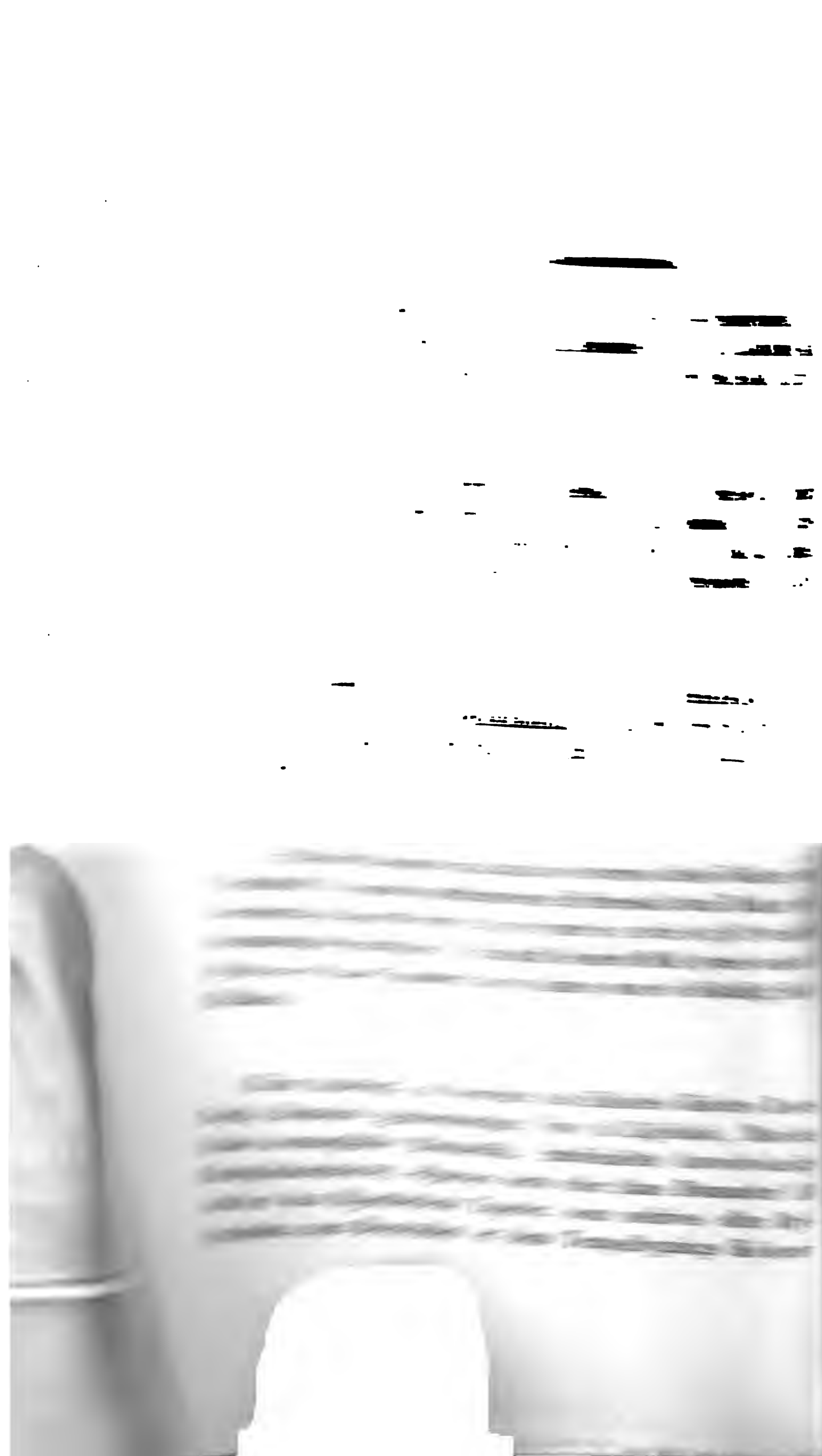
*

Min Fødsel maa have været et Skibbrud mellem disse barske og vilde Klipper. Ve mig, naar jeg endelig kan forlade dem, vil jeg ingen Læbe have for de søde Frugter i min Sjels Fædreneland, intet Fodtryk for det elastiske, duftende Grønsvær, ingen Arme for de slanke brune Piger til at nedryste Orangerne over dem med!

*

Dog skynder eder, Dage, og gjører mit Hoved hvidt som hint svindende Sejl. Dødens Segl vil da kappe det sidste Toug, og jeg vil komme efter. Thi Himlen er der, hvorhen vi længes, Helvede der hvor vi længes ifra.





'e Buer, endnu efter Aarhundreder skinnende som Alaler blegguul Jaspis.

*

ı til Tingenes Væsen! Føl Henrykkelsen, Dødelige, i at ue denne Hvirvelsøjle: den er endnu smekkrere end uens Slankhed! Bedæk med tusinde brændende Kys de ejede Knogler, forstenede Liljeknopper, værdige at være ne i en bedende Engels Rosenkrands! Besyng Tindin- Elfenbeensdiadem, Tændernes uforgjængelige Klenodier, .enes Tvillingharper, Hoftebladenes endnu fuldkomnere ..oni end Sommerfuglens udslagne Vinger, Rejsningens .. Dristighed, den hele Skelets herlige Konstruktion af .uedslinjer, som have faaet Marmorets Evighed.



Af „Vinægers Fjeldeventyr."

I.

(Mel. Sola gjeng bak Aasen ne.)

Ve dig, Skjald! det er din Død,
synger du herhjemme.
Kilden liig i Jordens Skjød,
kvæle du din Stemme!
Dvergen hører Kildens Kval.
Ingen din fornemme skal.

Gjem dit Kvæde i dit Bryst,
skjøndt det er en Smerte.
Folkets Mund er bleven tyst,
sygnet er dets Hjerte.
Kun et ensomt Echo til
dine Sange lytte vil.

Ve, er Folkets Øre døvt
for dets egen Stemme?
finder det sig ei bedrøvt
meer i Norge hjemme?
Har til eget Kvad, forstemt,
det da Melodien glemt?

Folkets Hjerte var engang
fuldt af herlig Tale:
Harperne i Oslo klang,
Langeleg i Dale,
Skjalden sad paa Folkets Skjød,
Kongens Purpur om ham flød.

Fjeldet paa sin Tomt dog staaer,
som i gamle Dage,
og de vene Liers Vaar
vender tro tilbage,
af de mørkblaa Aasers Flugt
inden samme Linjer lukt.

Landet vi, det tause Digt,
uforandret møde.
Norge staaer der, Harpen ligt,
ak, hvis Digter døde.
Ingen spiller meer paa den,
kommer Skjalden ei igjen?

* * *

II.

(Mel. Ifjor gjett'æ Gjeita.)

Hvad vil han i Byen? Hvor snart han kan glemme,
der norskhjertet Skjaldskab har allermindst hjemme!

Søg dybt ind i Norriges ensomme Dale:
der lytter dit Fædreland til din Tale.

De blaanende Aaser, som svindende jage
hverandre i Fjernet, dit Kvæde gjentage.

Af fuldeste Bryst der dets Echo dig svarer;
der Aasernes Rækker er jublende Skarer.

Hvad vil du i Byen? Hvor snart du kan glemme,
der norskhjertet Skjaldskab er allermindst hjemme!

Men træffer paa Vejen du Hvidtorn, den hvasse,
dit Hoved ærbødigt af blotte du passe!

For den burde Liljen, den knejsende, neje,
og Roserne knæle paa Alfareveje.

Thi taggede Hvidtorn er Lauren, som Norge
sin Digter, saalænge han lever, vil borge.

Den trykker til Blodet det ind om hans Pande.
Dog sukker han ei efter fremmede Lande.

* * *

III.

Hjertet styrkes ved at lide,
Armens Muskler ved at stride,
Stemmen hæves i en Blæst.
Først en Mand, hvis Kraft ei svigter,
saa en frejdigsindet Digter; —
dette er dit Kald dernæst

Sørger du, — da blot en Strimmel
Lyseblaat af Foraarshimmel,
og du juble vil af Lyst.
Du, hvem Duggen kan beruse,
siig, hvor er den Magt, der knuse
kan et saa fredsaligt Bryst?



Mig selv.

Jeg i slet Lune, Morgenblad? *Jeg*, som kun behøver et Glimt af Solen
for at briste i høj Latter af en Glæde, jeg ikke kan forklare mig?

Naar jeg lugter til et grønt Blad, glemmer jeg bedøvet
Fattigdom, Rigdom, Fiender og Venner.

Min Kats Strygen mod min Kind udglatter alle Hjertesaar.
I min Hunds Øje sænker jeg mine Sorger som i en dyb Brønd.

Min Vedbende er voxet. Didudaf mit Vindu har den baaret paa sine brede Blade
alle de Erindringer jeg ikke bryder mig om at gjemme.

Den første Foraarsregn vil falde paa Bladene og udviske nogle troløse Navne.
De ville falde ned med Draaberne og forgifte Regnormens Huler.

Jeg, som læser Henrykkelser paa hvert af Centifoliens, den Vaargaves, hundrede Blade —
mig skulde en slet Avis bringe til at kvæle en Sekund med Ærgrelse?

Det vilde være som at dræbe himmelblaa og rosenrøde Sommerfugle.
Den Synd gyser mit Hjerte for i sit Inderste.

Det vilde være som at overøse mit endnu ugraanede Hoved med Aske,
og at bortkaste de Diamanter af straalende Sekunder, Tiden endnu nedsaaer derover.

Nei, frisk I Journalister, hvæsser eders Rævekløer kun paa Klippen!
I rive kun Blomster løs og lidt Mos til en blød Grav.

Som Insektets Stik i Muslingen, avler Fornærmelser kun Perler i mit Hjerte.
De skulle engang pryde min Aands Diadem.

Jeg hade? Naar en Fugl flyver over mit Hoved, er mit Had flux tusind Alen borte.
Det flyder hen med Sneen, det gaaer med de første Bølger fra Land og langt ud i Havet.

Men hvi skulde ikke mine Aarer vredes?
Berøv ikke Landskabet dets brusende Bække!
Højstærede Vidjebuske, tillader Bækken at skumme, naar den gaaer imellem Stene!

Jeg elsker ikke evindelig blaa Himmel, som jeg hader dumme, glanende Øjne.
Har jeg ikke en Himmel, fordi den er fuld af drivende Skyer, Solens Eventyrslande?

Og om jeg ingen havde, er Guds ikke stor og herlig nok?
Klag ikke under Stjernerne over Mangel paa lyse Punkter i dit Liv!
Ha, de blinke jo somom de vilde tale til dig!

Hvor straaler Venus iaften! Har Himlen ogsaa Foraar?
Nu have Stjernerne lyst hele Vintren; nu hvile de og fryde sig. Halelujah!

Hvilken Rigdom for en Dødelig!
Min Sjel fryder sig i Himlens Foraarsglæde, og skal deeltage i Jordens.
Den tindrer stærkere end Vaarstjernerne, og den vil snart springe ud med Blomsterne.

Herlige Aftenstjerne! Jeg blotter mit Hoved.
Som et Krystalbad nedfalder din Glands derpaa.

Der er Slægtskab mellem Sjelen og Stjernerne.
Den triner i Stjernelyset udenfor Ansigtets Forhæng, hvis Folder ere forsvundne.

Straalerne overgyde min Sjel med en Rolighed som af Alabaster.
Som en Byste staaer den i mit Indre. Stirr i dens Træk!

Nu ere de, som I ville have dem. De spodske ere stivnede.
Min Sjel har kun Ligets milde Smiil. Hvi forfærdes I mere?

Den Djævel! Bysten har et leende Hjerte under sin Rolighed.
Ve eders matte Fingre, at I ikke kunne faae fat paa *det!*



Efter Tidens Lejlighed.

Stenen i Stefanens Pande —
Den er Løgnen mod det Sande.
Taabelige, grumme Haand,
som vil sigte paa en Aand!

Ha, hvad Sejersglands, der bryder
af det Saar, hvis Blodstrøm flyder!

Løgnen kun Sekunden vinder.
Intet Sandhedsord forsvinder.
  Som et Vift af lette Lin
  løsner styrtende Lavin,
er Det nok til at begrave
Verden, naar den er aflave.

Men det maa ei hviskes stille.
Sandheds Ven ei blot maa ville.
  Vær i Et og Alt dig Selv!
  Det er Sejrens Kunst, min Sjel!
Som Stefanen mellem Stene
maa du staae, om selv alene.

Min Hustru.

Før, i din Jomfrulighed,
elskte Viv! før med min Eed
du dit sagte Ja troloved,
var du Engens Klokke liig,
der med yndigt bøjet Hoved
mellem Græsset skjuler sig.

Vist Tilfældene, de sære,
smaa, som Aandepust forsvundne,
Guds usynligen forbundne
himmelsendte Engle ere.
Thi et sligt Vidunderspil
førte mig iblinde til
dig, min Hustru, underbart,

som den vilde Bies Fart,
der igjennem Engen jager,
eller Sommerfuglens Nærmen
i sin Sværmen
legende den Blomst opdager
mellem Stene,
som bør smykke Bruden ene.

Nu, nu er du, som min Viv,
rødmende og frugtbetynget
Brombærbusk, der fast har klynget
til det vilde Fjeld sit Liv.

Ha, hvad synes du da om
Dybderne derrundtenom?
Svimler, angest forat slippe,
svimler du da over disse
Afgrundsdyb omkring din Klippe?
Dermed maaler
den kun Højden af sin Isse.
Somom Klippens Pande straaler
af en Herskers Højheds Fred,
bævede de ere, med
Trældomsfrygt, til Foden ned.

Eller skrækkes du, fordi
Ravne fæle
sortne skrigende forbi,
somom vare
de hiin Afgrundsdybdes Skare
hylende fordømte Sjele?
De ei rokke
Klippens Ro med sine Flokke.
De forhindre
ei, hvor højt de flyve op,
Klippens Top
fra i stille Glands at tindre.

Der, paa Højden uden Læ,
der paa Ravneklippen rødmer
dine Sødmer,
mit velsignte Livsenstræ!
Her, her ved et mandigt Bryst,
under fredsæl Pandes Dække
hviler leende min Lyst,
glad og sikker, som den kjække
Rødmende i Klippens Revne,
netop hvor (somom just der
haarde Klippes Hjerte er)
netop hvor, med frugtbar Evne,
smuldrende den har beredt
Anemoners muntre Vrimmel,
Gentianers sunde Blød,
Saxifragers blege tyste
Tryllekreds et sikkert Sted,
for med dem at gjennemflette
Moseteppets bløde tætte
Fløjelshylle
rundtom Brombærbuskens Rod.

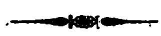
Hvor maa Busken da forlyste
sig imellem Jord og Himmel!
Og hvor kan min Pande skræmme
dig med sine Skyers Hast,
naar du bort dem kan fortrylle,
deres vrede Rullen tæmme
med det søde Solskin i
eet af dine Øjekast?

Lad dens Skyer rulle hen,
hen som Voverne ad Vandet!
Lad dens Harm paa Brynets Hvælv,
høj og fri
hæve sig og døe igjen,
gaae, som Bølgen i sig selv,
i sin egen Styrke under!

Thi hvad er de Skyer andet,
Panden saa omskumles med,
end kun Skygger af Sekunder,
som tilhøre Verdens Kivs
Døgnforløb, men ei vort Livs
altbegyndte Evighed?

Hvad, hvad var en Klippe, som
ingen Afgrund sortned om,
ei af Ravnes Flugt ombeltet,
ei af Skyer overteltet?
hvad en Mand, hvis Overmagt
var af Lavhed ei belejret?
hvad, hvis ikke hans Foragt
raged over den ivejret?

Men hvorledes
var vel Klippens Stejlhed skjøn
uden Busken, som i Løn
i hiin Klipperevnes Ro
over Svimmeldybet fredes?
og hvorledes jeg vel fro
i min Smerte,
uden dig, min Viv, vedhjerte?



Min Fødselsdag.

Gudskelov, at du er over,
Dag, da jeg blev fød.
Ruller nu, I muntre Vover!
Straal nu, Rose rød!
Ak, igaar hvor tungt I sukked!
Rosen sine Kalke lukked.

Gudskelov, at du er over,
Dag, da jeg blev fød!

Nu idag du atter lette
kan, Natur, dit Bryst,
Harpen til mit Hjerte sætte;
det igaar var tyst.
Ak, igaar hvor mørkt derinde!
hvor var mine Øjne blinde
for Naturens Lyst!

Fyld mit Bæger! Jeg vil drikke
paa min Fødselsdag:
den, naar Tørvene de stikke
til min Gravhøjs Tag.
Jeg vil fejre den derinde,
vande vil dens Græs min Fiende
med et smeltet Nag.

Folkeviser.

1. Stejnbryter-Vise.

(Den almindelige Minerermelodi.)

Nisser og Dverge
bygge i Bjerge;
men vi skal mine dem alle herud.
Thi mens vi synge
muntre i Klynge,
sprænge vi Bjerget i Luften med Krud.

Ja lad os bore
dybe og store
Huller i Graastejn og Blaastejn og Flint!

Da mens vi synge
muntre i Klynge,
sprænge vi Bjerget i Stykker og Splint.

Hurra! det knalder!
Satans Rabalder!
Hurra, Minerer! du vinder tilsidst.
Thi, mens vi synge
muntre i Klynge,
sprænge vi Bjerget ved Magt og ved List.

Fjeldet skal bæve
under vor Næve.
Hurra, Minerer! Nu knalder dit Skud.
Nisser og Dverge
bygge i Bjerge,
Hurra! nu mine vi Nisserne ud.

---

8. Skildvagt-Nyn.

(At nynne paa Post, efter egen Melodi.)

Nu er der Fred, ja Gudskelov!
I Jorden løber Bondens Plov.

Og hjemme gaaer min Moders Rok.
Jeg hører den, skjøndt unna nok.

Nu er alt Freden en treti Aar.
En voxen Æt omkring den staaer.

Nu er der Fred. Den er forrost.
Hold Øjet vakt og paa sin Post!

Hold Hjertet friskt og Sjelen kvik,
som om til Krig alt Trommen gik!

Thi Freden er saa gammel nu,
at den kan døe før jeg og du.

Den synger vel imens den saaer,
og krandser fro med Ax sit Haar.

Dog bærer den (thi klog den er)
paa Skuldren blankt og ladt Gevær.

Og Mænd paa Post har Freden sat.
Forlod de den, da Fred — Godnat!



8. Vise om Syne-Martha paa Vejtastrand i Sogn.

(Mel. Lykken vender sig ofte om.)

I *Sogn* har Herren aabenbart
sin Herlighed og sin Vælde.
Der styrte Fossene ned i Fart
i Havet fra svimlende Fjelde.
Gud fri os bare for Overtro!

Mon Sogningen da behøver meer
for Herren ret at tilbede,
især naar dygtige Præster er
ved Kirkens Altar tilstede?
Gud fri os bare for Overtro!

Dog har man sagt, at paa *Vejtastrand*
har en erbarmelig Kvinde

seet hele Helvede staa ibrand
    og mange Sjele derinde.
Gud fri os bare for Overtro!

Sin egen Fader hun saae i Beg
    og bare Svovel at syde,
og Nilsa-Peer hun hørte skreg
    i Fandens kogende Gryde.
Gud fri os bare for Overtro!

Det kogte i hendes Hjerneskal
    og i hendes egen Mave.
Thi Naaden reder ei slig en Kval
    alt under Synderes Grave.
Gud fri os bare for Overtro!

Han tugter Sjele med Angers Ild;
    men ei med Svovel og Tjære.
Dog kan den svovlede Flamme mild
    mod Syndens Kvaler tidt være.
Gud fri os bare for Overtro!

Hun siger, Engle om hende gaae
    med lysen Aasyn og Pande.
Men Englene boe hist i det Blaa
    hist i de himmelske Lande.
Gud fri os bare for Overtro!

De give Marthe en lang Goddag,
    fast de for Syndere græde,
og skjøndt de danne for Herrens Sag
    med Jordens Slægter en Kjæde.
Gud fri os bare for Overtro!

Hun siger, ofte hun Psalmesang
    rundtom i Luften kan høre.
Jeg tænker Blodet vel mangen Gang
    har suset for hendes Øre.
Gud fri os bare for Overtro!

Hun siger, at hun en Fugl har seet,
saa hvid som Sneen at skue,
og om dens Hals, hvis hun saae ret,
af himmelske Straaler en Bue.
Gud fri os bare for Overtro!

Men Fuglen har hun nok klækket ud
i egen drømmende Pande.
Gud vil ei slige Sendebud
med sine hellige blande.
Gud fri os bare for Overtro!

Thi Han i Bibelen givet har
os stærken Engel ved Side,
og vor Samvittighed, øm og klar,
er Marthas Fugl den hvide.
Gud fri os bare for Overtro!

Gud fri os alle for Overtro!
Sig selv Han jo aabenbarte.
Det nok for Alle kan være jo;
og da vel ogsaa for *Marthe?*
Gud fri os bare for Overto!

Gid *Syne-Marthe* faae sin Forstand,
og desforuden sin Helse!
Hun er for syndig til Folk og Land
med sine Syner at frelse!
Gud fri os bare for Overtro!

Hun er en stakkels enfoldig Tøs,
der burde Ingen forføre;
og at hun har sig en Skrue løs,
er godt af Alting at høre.
Gud fri os bare for Overtro!

Jeg vil mig vandre til Kirkens Hal,
for Dyd og Sandhed at lære,

og hvis der saa er Messefald,
er Gud derude mig nære.
Gud fri os bare for Overtro!

Han peger i det svimlende Fjeld,
Hans Skrift er de lysende Dale,
og i det rungende Fossevæld
jeg hører hans hellige Tale.
Gud fri os bare for Overtro!

I *Sogn* der mangler man ei paa Sligt,
paa Alnaturens Vidundre.
Det hele Land er jo som et Digt,
som Sol og Stjerne beundre?
Gud fri os bare for Overtro!



4. Hjemkomsten.

Her, Berith, min Berith, er Gudmund tilbage.
Nu døer i vort Favntag Adskillelsens Klage.

I prægtige Gader jeg monne omvanke,
men Berith, min Berith, hos Dig var min Tanke.

Jeg saae kun Dit Hjem, min Lyksaligheds Bolig,
det Tag, som beskytter min Elskede trolig.

„Gid Engle derover maae Vingerne spænde!"
Saa tænkte jeg — „Gid de maae værne om hende!"

„Gid de maae Velsignelser ryste derover!
og liflige Drømme om mig, naar hun sover!"

Vel tusinde Skjønheder saae jeg i Staden.
I Silke de braste forbi mig paa Gaden.

Men blindt var mit Øje for Frøkner og Fruer.
De syntes mod Berith som Kraaker mod Duer.

Hvor bause de vare, fornemme og fine,
de havde ei Roser saa friske som Dine.

Mit Øje sig lukte, min Sjel var derhjemme.
Jeg kunde dens Flugt i min Længsel ei tæmme.

Jeg tænkte paa Dig, paa vor Fryd, naar jeg kommer,
og, Berith, jeg tænkte paa næste Skjærsommer.

Naar guldgrønne Kaabe om Fjeldbirken bølger,
da gaaer du tilsæters, og efter jeg følger.

Der er det saa eensomt, saa eensomt og stille,
ja netop, min Berith, som Elskende ville.

Naar fjernt da du hører en Luur, som du kjender,
min Brud! det er mig, som en Hilsen dig sender.

Naar Echoet døer over Hugakolls Mønning,
da kommer jeg selv over Sæterens Grønning.

Frygt ei det Gevær, som paa Skulderen hænger!
En Rose til Dig frem af Løbet sig trænger.

Da, Berith! som nu af min Elskte omfavnet,
i glødende Kysse forglemmer jeg Savnet!



5. Lad-Hans.

(Mel. Iðer gjett'æ Gjeita.)

Det Guld er tilvisse ei meget at rose,
som drypper ei Kobber i Armodens Pose.

Men, *Ladhans!* idag faaer du ikke en Skilling;
thi Lediggang, seer jeg, er al din Bestilling.

Og Dovenskabs Tiggen i Gavmildheds Hæle
vil ei den alene, men Nøden bestjæle.

Men hør, hvad jeg siger! Det gavner tilvisse
dig mere, min Gut, end en Dalers Almisse.

Dog mærke du først, at du Hjælpen forsager,
hvis Raadet du kun gjennem Ørene jager.

Den Sult maa arbejde, som lyster at æde.
Den Armod maa spinde, som vil sig beklæde.

Det Brød, jeg vil spise, det maa jeg vel hente.
Thi førend det flyver til mig, maa jeg vente.

Gud giver hver Fugl nok dens Frø til at æde;
men ikke han kaster det hen i dens Rede.

Og det er en Regel, du vel bør at vide:
hvo Kjernen vil spise, maa Nødden først bide.

Og glem ei, at, hvile en Fattigmands Hænder,
da hvile medrette vel ogsaa hans Tænder.

Hvor griner du, Ladhans, som Arbejde hader;
men Flittighed leer, som i Sveden sig bader.

Og Den, som vil dovne sig Ugen tilende,
vil Gud ingen Sabbath derovenpaa sende.

„Godvilje“, den Smaagut, har, sig til en Ære,
optrukket det Vognlas, „Drog Rise“ lod være.

Den Rise var „Doven Drog“ — Tosken, som undred
sig over, om Fjeren ei vejed et Hundred.

Tag fat paa dit Værktøj, min Gut, uden Votter!
Med Handsker paa Lab fanger Katten ei Rotter!

Den Flittige faaer vel et Huus af en Hytte.
God Spinderske ofte sit Linned kan bytte.

Men let vil det Barn, som ei lærer at virke,
først stjæle i Naalehuus, siden i Kirke.

Sin Løn maa paa Haanden Arbejderen have.
Tag glad imod Løn, men saa glad ei mod Gave!

Et Haandværk, om end det er sodet om Munden,
af skinnende Guld har sin Hjerterod tvunden.

Reent fattig er Ingen, thi Tiden er Penge;
men ikke som disse den gjemmes kan længe.

Og det er en Sandhed, vel bedre end Penge:
„Hvo hjælper sig selv, hjælper Herren, den strenge.“

Og, trykker dig Armods Elendighed svare,
da laan af dig selv ved at virke og spare!

Et Fattigmandsbarn, som gjør Træskeer, kan hænde
ei, før det til Gjæst be'r al Bygden, vil ende.

Thi Flid, som sig gifter med Tiden, til Smykke
har Glæde, og Barnet, de faae sig, er Lykke.

Langeleiken,

en Krands af Digtninger i Dölemaal.

1. Tel den venast Gjente i Hallingdal.

(Mel. Markje grönas, Snjogen braane.)

Næbnas ska taa me ho inkji,
Ho, som Prisen bæra skal,
so desfleire vene Augo
glema kan i Hallingdal,
aa desfleire fagre Kjaka
raune kan som Ros i Sol.
Thi der æra mange slike
ifraa Næs aa alt te Goel.

Aa kor fins den vene Gjente,
som trur inkji um se sjøl,
at ho gjævast æ taa alle,
lik'som Gull imyljo Sylv,
lik'som Bjørkji myljo Græna,
at dæ æ umogele
nokan a'en meint kan væra,
nær der talas so taa me?

Ho, e meina, har no Augu
like Markjis Klukku blaa
glemande ti Morgoduggi,
Tænna just som Mjølk aa sjaa;
Smiledækka som dæ Haale
ti eit Rosebla, aa Maal
klingande som nær ein Gullring
ringla ti ein Sylverskaal.

Glema, stmale. Kjaka, Kinder. Græna, Graner. Smiledækka, Smilehuller
Haale, hule.

Henna Let æ kvite Jukkuls
    Raunande ti Morgons Brand.
Haare bær ho i ei Krune,
    fletta um mæ raue Band.
Dæ æ gjylt som Solestraaler,
    som ein Dronnings Kaape si.
Va' e no ein liten Blomme,
    døie ville e deri.

Levandes ho æ som Bækken,
    rak som einstak Syljuvaand.
Arbe gaaer, som Kulu trille,
    unde henna flinke Haand.
Grasstraaé som Staalfjør æra
    unde henna lette Fot.
Tænk de henne daa i Dandsen!
    Dands mæ henne, har du Mot.

Jedne taa glaværugt Hjerta
    kvæe ho mæ Trollemagt,
som um Huldres bedste Langspel
    va ti henna Bringe lagt.
Aa ho kjenne Tona fleire
    ell' ein minnug Talatrost.
E nok trængte fleire Visu
    før e henne fuldt fek rost.

Aatte Gull aa Sylv e, skulle
    e vel henne gjeva daa
slik ei prægtig Brurekrune,
    som dæ kunne ljøse taa.
Men daa bærre Vers e eige,
    kem skull' dei tehøire daa
a'n el' den venast Gjente
    e ti Hallingdale saag?



Gjylt, gyldent. Einstak, eenstammet. Minnug, som har skarp Hukommelse. Bærre, bare.

7. Devegge-Hodne.

(Mel. Je tente paa Kjölsta ifjor.)

At Huvudn hava Hodn,
kan ikkji rarar være,
end dæ at sit strivuxte Kodn
dei høge Bakkji bæra.
Men dæ, at eit Hodn te Øl
kan hava Huvu sjøl,
ja Vilu som stivaste Kar,
den Tingen tikji me rar.

Ja hverken ein Bok hell' ein Kar
kan hava striar Vilu
end Hodne paa *Devegge-Gar*
i Stugu te Fru *Belju*.
Før vælte e „Brusteinen" op
paa Skogshodns høge Top,
før e ville vaaga paa
at taka Hodne derfraa.

Sju Alni vel Karadn rak
daa Kubba vax saa druge.
Tri Stokka fraa Gaalve te Tak
va nok te den heile Stuge.
Saa faste som klingande Jødn,
va tvau no nok te Dydn.
Mæ Klæe saa fint aa saa blaat
va Stugo dytta te godt.

Aa Tjuven, saa dristeli tok
i gamle Daga Hodne,
han turt ikkji slaa nogen Krok,

Turt ikkji slaa nogen Krok, behövede ikke at böje sig.

daa han glap gjønnom Dydne.
Saa stiv i sin Ryg som i Sind,
han ubøgd gik derind.
Mæ Dydne dæ had inkjen Nau,
skjøndt hoggjin bærre taa Tvau.

Nigjønnom den gapande Ljor
dei bleike Sjednudn stirra,
daa Tjuven fraa Beljus Bor
greip Hodne heilt førvirra.
Dæ Bore ein Plankji va' breit;
dog satt' en romt aa greit;
mæ Saum i ein glemande Ring
dæ va besligji omkring.

Huf! Han taatte dæ va likasom Saume glema up imot Sjednudn som bleike Dauingaaugon, aa som 'en i dæ blaableike Staalljøse skull' sjaa ***Fru Belju*** aa Greive ***Klemet,*** Mand henna, sittan' ti Høgsete.

„Tak Hodne," sa' dei, „aa me sko 'kji ire paa dæ, æ du Kar te beholde dæ."

„Dæ ska e væl," meint'en, „bærrest e fyst fær dæ," aa tok saa telaups mæ Hodne onde Ærme.

Men Hodne i Vægte tok tel
jo længer dæ kom fraa Bore,
aa kvilte han se lite Bel,
dæ grodde fast i Jore,
saa, skulle han atte te gaa,
dæ va som aa skarka paa
ein knuldrete Bjørketrærot,
der holdt i Bergje imot.

Taa Tvau, af to (Stokker.) Ire paa dæ, misunde dig det. Bel, Stund. Skarka, slæbe.

„Dæ maa væra greskt Gull,“ tænkt'en, aa kom saa aalende sveit te Tjuvehaale sit før dæ tok te ljøsne.

Men Naatte fek eingaangen Slut;
daa saag'en se bedrigjen:
eit raumaala Hodn taa ein Stut,
mæ Masseingring besligjin,
sto gapande paa has Bor;
daa banna'n fæle Or.
„Men,“ tænkt'en, „dæ dugar enddaa
te Øl at drikke utaa.“

Saa tok'en ein Donk, aa slo ti;
men Tjuvgos drugar ikkji.
Te no kunn'en sligji ti,
men inkje faat te drikje.
Dæ rann som ein frusande Bæk
ti Hodnes Djupheit væk.
„Dæ Farian va daa!“ 'en skreik,
aa blei saa darrande bleik.

„Ja dæ va daa Farian!“ sa'en; aa skull so sjaa n'i Hodne kos dæ hadde se. Daa va dæ som Hodne hadde drigji se ut rat n'i Midten paa Jore, aa som 'en skull set n'i ei Juv fuld taa Eldslaaga mæ hoppande Nissar uti.

„Gu' gji e ælder hadde rørt dæ!“ tænkt'en. „Detta Hodn vil nok væra der dæ va.“

Han Hodne saa tok i ein Fart,
aa bar dæ trast atende.
Men alt som 'en vandra, saa vart
dæ Hodne lettar i Hænde.
Men daa han dæ satte saa ne,
af Stærtøl rann dæ full;
dæ glema paany som Gull,
men Fingradn brændte han se.

Aalende, dampende. Farian, Fanden. Juv, Dyb. Atende, tilbage.

Aa slikt eit Mærkji skull alle Tjuva have, som vaaga skjæma ut Hallingdal, om dei endda inkji ville gripe ette Deveggehodne.



3. Thor Hallings aa ho Bergits Attekomst fraa Kristián.

Hallingvise om Bymoderne.
(Mel. Aa kjöre Vatten aa kjöre Ve.)

Gammal Kallen.

„Vælkommin, *Thor,* fraa Kristián!
aa Tak for Bergit 'kji blei atte!
Men, Kors! du seer me ut so dann.
Saag Du ein Dauing siste Naatte?"

Omkvædje taa Alle.

I Hallingdale æ dæ godt aa bu:
der Gar'n min ligg', aa der æ e aa du,
gammaldags Tru finn's der enno,
der æ dæ morosomt aa læva.

„Æ du 'kji vorte Drifte kvit,
so me kunn' Bryllaupøle brygje?
El' læva Bymadn fett aa frit
taa gamle Gjøldsbeviis aa tygje?"

Omkvædje.

I Hallingdale o. s. v.

Kjærringa.

„Gu' sign de, *Bergit,* som enno har
dei blanke Soljudn ofordækte!

Soljudn, Söljer.

Aa raue Huva sitt' der enno kvar.
Men jabbe sjaa dei ut forskrækte."
I Hallingdale o. s. v.

Thor.

„Ja Gu ski Lov me æra her!
I Sta'en fælen ret e værte.
Po Gatudn Dauinga saa e der
i Kistekjole spankelerte."
I Hallingdale o. s. v.

„Dei likna Fauter fraa gammal Ti,
den ljøte Faut, han Gofa' svalle,
for hundre Aar sea heisjili
regjerte her i Hallingdale."
I Hallingdale o. s. v.

Bergit.

End e daa? Fautfrua saag e brei
mæ Fiskebeine uti Stakkji,
aa alle Døttadn henna; dei
bortsopa Steinadn taa Bakkji."
I Hallingdale o. s. v.

Thor.

„Dæ maatte væra me Stakkji daa,
for Kaapa bærre rak te Svangen,
saa Fjortonæringen va' te sjaa
som Kjærringa ti Kjørkegangen."
I Hallingdale o. s. v.

Bergit.

Aa saag du Kjysa dei hadde, Thor,
taa svarte Flyel kring Kjaka?

Jabbe, Jamen. Ljöte, slemme. Gofa' svalle, Bedstefar fortalte. Heisjili, gyselig. Svangen, Smallivet.

Dei likna plent henna Gomorsmor
mæ kvite Stremmel kring Haka."
I Hallingdale o. s. v.

Thor aa Bergit.

„Dæ va som om forbi us gjik
dei gammaldagse heisjilie
Belætudn, maala po gammal Skjik
po Prestgarsvæggjen taa Strije."
I Hallingdale o. s. v.

„Ja, Kjole, som for hundre Aar;
som Kaparskjilinga va Knappa.
Men vist e trur, at Læg aa Laar
mæ Bomullsfillu va' stappa."
I Hallingdale o. s. v.

Som Bikjeragg va Haare klyvt;
dæ haang som ein Paryk i Nakka.
Som Rivuskaft ti Saaten stivt
sat Snurpelive ti Stakkji."
I Hallingdale o. s. v.

„Ja Gu' veit ko me skulle tru,
om dei'kji voro plænt dei samma
Figuradn vandre te Folkjes Gru
'or Prestestugos Væggjeramme?"
I Hallingdale o. s. v.

„For skjøndt dei bærre Ungdom va',
dei likna plænt dei fæle Draugo,
kring Nasen bleike som Dauinga,
aa raatengrøne unde Augo."
I Hallingdale o. s. v.

Gomorsmor, Oldemor. Belætudn, Billeder. Prestgarsvæggjen taa Strije, Tapeterne (Striveggen) i Præstegaarden.

Gammal Kallen.

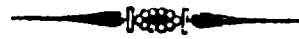
„Dæ Syn va' ljøt. Gu' hjølpe us!
Kjæm gamle Fautens Ti atende,
so tør mæ den ti Bondens Huus
den gamle Striheit væl vende."
I Hallingdale o. s. v.

„So kjæm vel Øxé atte mæst
i Næva stærk hos Hallingmænadn.
Dei gjær' me Faute som vores Prest
ha gjort mæ alle Væggjeklænadn."
I Hallingdale o. s. v.

„Han skar dei te Bryllaupe ner
aat Jomfrué ti Prestegaren.
Aa, Bergit, du ska' stande mæ,
æ Drifte nokoleine faren."

Thor.

Aa jau, e trur daa dæ kan Bryllaup bli:
Po Vægen hadde e no Ti aa fri.
Bergit mæ me eintes i Fre.
No bli'r dæ morosomt aa læva.



4. Valdrisen po Heimvægen.

(Mel. Længje venta Lourdagskvællen.)

No kan inkji væra langt te Valdris at:
Hjærta bli'r so heit ti Live.
Skogjen taatte løipe, Aasadn glie rat,

Æ Drifte nokoleine faren, dersom det er gaaet nogenlunde med Driften.

skjele so nær Skyadn drive.
Beinadn bli so kvikke so te Springedands;
no æ inkji tænkje meire po ein Stands.
Hei! no gaaer dæ glat;
Bakka høg aa brat
taatte jamn so Isens Skjive.

Nær mæ sjumiils Randsfjor eingaang Slut dæ faat,
daa tæ Valdrisen te læji.
Nær ti Etnaelven fyst dæ blinkji blaat,
glime Augo hass taa Glæi.
Nær se Nøsekampen vise so ei Skjy,
fær'en Hug te springje, so po Vinsterfly
Reinans raske Flok
over Stein aa Stok,
over snøbetækte Heje.

Inkji ska e tru e kvilte mangestan:
po Krokkleve va den fyste,
for aa glæe Hjærta mæ den fyste Rann,
so langt Nor taa Snøfjell lyste.
So po Dynnasteinen kvilte e me best,
over „Astri, Halands venast Gjente," rest.
Men e gjik min Væg,
tænkte kun po dæg,
so æ venaste i Valdres.

Inkji saag e Fjell so burge heldan blaa
so de høge Valdrestindadn:
Hugakøll aa Bitihødne, grust aa sjaa,
Grønsendknippun elle Grindadd'n.
Korkji Ringerikji, Haland heldan Land
bar eit Gras so grønt so Valdres allestan.
Dær æ Blomma au
meire frisk aa rau;
aa som Blomo so æ Gjentudn.

Skjele, hurtigt. Daa tæ Valdrisen te læji, da begynder Valdersen at lee Burge, stoute. Grust, barskt.

Sjaa! Dæ glime alt ti Bængna, so ho rann
    ti ein solblank Sylverrænna.
E vil fulgji ho saa skjele so eit Band
    beinast Væg te Heimegrænna.
Men ein liten Bæk ska, onde lystig Røl,
onde Hugakøllen syne me ein Støl,
        hvor ho Gjenta mi
        bur den korte Ti
    Blomo blumstre vent i Liidn.

Rap dæ, Foten min, daa! Skunda dokker, Bein!
    Thi alt Nypekjørre strødde
Røisidn sina bleiknand over Astris Stein,
    venast Møi, so Haland fødde;
aa dei fina Blomo kring mi Gjentes Støl
dø før fyste Riimslag ifraa Hugakøll.
        Alt han længes ret
        te sin kjære Vet;
    aa so staaer jo Stølen øje?

5. Ragne Hallinggjentes Vise.

(Mel. I Gjol jett e Jejten.)

Ho *Ragne* va fattig; maa ut no aa tene.
„Gud trøste ho Mor, som no bli so aleine!“

„Farvel, gamle Farmin! Farvel, vesle Syster!
E gaaer no te Byen, som lite e lyster.“

„Farvel, vesle Brormin! Farvel Allesammen!
E skriv' dikko te nær e kjæm' ne te Drammen.“

Bængna, Bejna. Röl, Sladder. Röisidn, Roser. Vet, Vinter.

„Farvel, gamle Stugo! Farvel gamle Laavaa!
Farvel, gamle Stabur mæ Spirid'n aavaa!"

„Farvel, Hallingdale, mæ Fjelle ti Skyen!
E seer dei (men inkji mæ Augo) ti Byen."

„Farvel, gamle Fjøse! Farvel alle Kjyre!
Men pas Den, som gjæte, aa gaa kringom Myre!

„Farvel, Pellegjeita mi! Farvel Sauo alle!
Pas nøji aa kalle som *Ragne* ho kalla!"

„Daa kjæm dei — dæ veit e — saasnart som dæ kvæller,
som sprat dei, som Huldres, or Bergo aa Heller."

„Farvel *Bjellekua, Gullblomma* aa *Maane!*
No inkji ho Ragne meir kalle „Kubaane."

„Men skulle e gaa før e *Blomma* ha kjæle'?
Ho skjøna, den Stakkar, e sørje, paa Mæle."

„Ho tænkje paa me meir ell' *Han* aa dei Are,
der banna aa kommaa naar e skull'te fare."

„No kjæm' der jo Ingjen? Men mest dæ me gnager,
at Han, som dei Are, ska' væra Bedrager."

Aa *Ragne* sit Anlete bøjir mot „*Blomma*,"
at Mor inkje sjaa skal kor Taarid'n flomma.

Kor venlige Augekast „*Blomma*" kan senne!
Dei synes aa spørja: ko fela der henne?

Kor blanke som Spiglar! kor store aa svarte!
Kor botnlaus en Kjærliheit dei openbarte!

Spirid'n, Spiret. Dei Are, de Andre.

Der syntes staa skrivi mæ Glands taa ei Sjedne:
„o kunne e gjæra de' Glæe! kor gjedne!"

Der saag ho se sjøl, aa der bakom . . Ko seer ho?
Nys gret jo ho *Ragne:* ti Bringa no leer ho?

Der sto jo ti *Gullblommas* Auge bak Jenta
han *Endre,* den Eine blandt Alle ho venta?

Den kom vel, som hadde dæ heitast kring Hjerte.
Gullblomma! du *Ragne* en Kjærest forærte.

En Viisdomens Brynd blev dit Auge for henne.
No kunne ho Den, som va' trufastast, kjenne.

Du al hennes Ømhet, *Gullblomma,* betalte,
daa Belaren se ti dit Auge afmalte.

Mon Himlen har Engle saa smaa og saa glade,
som dei der i *Gullblommas* Auge seg bade?

Der tedde seg tvau jaa korare ve' Barmen.
Og bakom sto' Mo'r, puffa Kallen paa Armen.



Fordums-Venner.

Ballade.

Med Døden i mit Hjerte,
og Smilet om min Mund,
og i mit Blik en Smerte
ifra vor Afskedsstund —
kom, *Ludvig Daa,* min Svorne,
jeg beder, kom min Ven!
Af tusinde forlorne
jeg har en Stund igjen.

Jeg har en Stund at tale
om rundne Dages Strøm,
der kunde søndermale
til Skum vor fagre Drøm.
Vi os ved Fossen sætte!
Se, hvor den Skummet slaaer!
Saa, Venskab, knust din lette
Meeneed i Skum forgaaer.

Du gyser der ved Faldet;
Du tør ei see derned,
som om Du hørte Skraldet
af en forsvoren Eed.
Friskt Mod! Ved Fossen Birken
sin Fane frejdig slaaer.
Histudenfore Kirken
vort næste Møde staaer.

Vi os paa Engen sætte!
Dens Græs er guult og tørt.
Ak, just et Liv som dette
har jo vort Venskab ført?
Det skjød som Græs i Vaaren;
det visnede som Straa;

og Vindens Flugt har skaaren
de Ax, som sad derpaa.

Vi sætte os paa Tinden,
hvor Skyen flyer forbi!
Der sejle To for Vinden,
forbundne fast som Vi.
De splittes i Sekunden.
Forbi Fostbroderskab!
Saa af vort Venskab vunden
vi har hinandens Tab.

Kom, sæt dig ved min Side!
Kom, tryk dig til mit Bryst!
Du skal dets Kvaler vide;
saa lærer jeg din Lyst.
Der var Du engang hjemme
med al den Førstes Ret.
Ve mig, som ei kan glemme!
Ve Dig, som kunde det!

Vi sætte os paa Randen
af vildest Afgrunds Hang!
omfavne saa hinanden,
og saa, min Ven — et Sprang!
Lad Dybet Tvende gjemme,
som vare engang Eet!
Ve mig, som ei kan glemme!
Ve Dig, som kunde det!



Maurits Hansen.

O hvad Dristighed jeg vover,
Maurits Hansen, naar jeg veed,
at din Geist nu blikker over
Skuldren paa Papiret ned!

Dumhed! Graad paa Vers? O Dumhed!
Bort du hykleriske Pen!
Sorgens Poesi er Stumhed.
Aandens Øre hører den.

Jeg vil stirre ud i Himlen.
Tanken flyve som den vil!
. . Ak, der venter Englevrimlen,
Maurits, en Novelle til.

Den har bag din Hyttes Vægge
lyttet mangen Aftenstund;
nu den kommer for at lægge
Øret nærmere din Mund.

Himlen mangler ei Sujetter,
hvor der elskes kan saa ømt.
Genialsk du gjennemfletter
dem med hvad du selv har drømt.

Genius! du maa fortælle.
Himmelens berømte Gjæst!
din fortrinligste Novelle
aldrig blev paa Jorden læst.

I hans Hjerte stod den skreven,
tvang Usynlige til Graad,
Slutningen, isønderreven,
af hans egne Taarer vaad.

Norges Fjelde.

(17de Maj 1842).

Norges bedste
Værn og Fæste
er dets gamle Fjeld.
Skumle Død sig skjuler
i dets dybe Huler.
Varden oppe
paa dets Toppe
spejder Dag og Kvel.

Hør fra Urens
Styrtning Lurens
klagende Signal!
Jægerkjæden skrider
langsad Aasens Sider.
Fjeldets Stemmer
den fornemmer
fra den dybe Dal.

Vælten venter
paa dets Skrænter.
Bonden passer paa,
om han snart kan lade
Friheds Barrikade
ned fra Tinden
over Fienden
som et Uvejr gaae.

Ingen Fejde
kan han spejde.
Hæng da Riflen hen,
gamle Bjørneskytte!
krands med Løv din Hytte!

Tappre Jæger,
tøm et Bæger
for dit Fjeld og den!

Høje, klare
Toner svare
fra det gamle Fjeld.
Folkets glade Løfter
klinge fra dets Kløfter.
O hvor mange
tusind Gange
sang de Norges Held!

Held da Eder,
blaa Geleder
om mit Fædreland!
Fred og gode Dage
over Bondens Tage
stedse skinne,
stedse rinde
over Fjeldets Rand.



Paa en lykkelig Moders Geburtsdag.

Til Mandeltræets Priis, af Blomsters Byrde
til Jorden bøjet af en Sølverregn,
sin Mandoline stemmer Spaniens Hyrde
i Ly af sine fulde Rankers Hegn.

Han seer i det sin Arnes Lykkes Billed,
sin egen sejerrige Kjærlighed,
en øm Penat, med spredte Arme stillet
ved Hyttens Dør, en Vogter af dens Fred.

Romancen lyder; og hans Hustru gjetter,
at Mandeltræets Priis er hende meent,
og under Sangen hun af Efeu fletter
en Krands, og krandser ham, naar den er endt.

Men Nordens Søn taus til sit Hjerte trykker
sin elskte Viv, og peger stille mod
en Glemmigei, som sine lyse Smykker
har slynget yndigt om en Roses Fod.

„Han mener mig, han mener mig og Disse!“
Saa tænker hun, og sætter paa sit Knæ
de elskte Smaa — da skuer han tilvisse
Kjærminder, slynget om et Rosentræ.

Da faaer en taus Romance i hans Øje
paa eengang Ord som Spaniolens Lyst,
og Jublen bryder ud i glade høje
Triumfens Toner fra hans fulde Bryst.

Han kalder sine Venner hid at skue
hans Lykkes Billed i dets fulde Liv,
og i Pokalen, fuld af Sydens Drue,
de tømme Skaalen for hans hulde Viv.

Saa, elskte Ven, i Aften vi besynge
den Lyst, som blomstrer i din Arnes Læ:
din *Caroline*, hvem de Smaa omslynge,
— dit glemmigeiomkrandste Rosentræ.



Frants Henrik Aubert.

(Ingenieurcapitain ved Horten).

Heller styrte ned i Gruus
stoltest Taarn paa *Agershuus*,
heller briste
Haldens gamle *Gyldenlöves*
tordenmørke Bastion,
Vingers Tind sin Krone miste,
— den, som skinner i det Fjerne
som en sjunken søndret Stjerne —
end du skulde saa bedrøves
i dit Hjerte, min Nation!

I Hans kloge Pande stod
mangt et Taarn paa stolten Fod.
Bød Du, *Norge*,
op i Høiden flux sig drejed
qvadersøilet hans Idee,
og du i hans Hjerne ejed
mangen herlig Stjerneskandse,
mangen Borg med Krands og Tinde,
truende mod alle Vinde.
Vilde Bølge skulde standse
for hans Storværk at besee.

Ak, nu ligger Muur og Borg
brustet i en Enkes Sorg!
Alt forsvinder,
som en Drøms Kontur, der blegner,
i den Taare, som sin Flugt
skynder over hendes Kinder!
Værket ved de vilde Vande
standset staaer paa Ligets Pande.
— O jeg seer den . . o hvor tegner,
o hvor meisler Døden smukt!

Ak, en Krands af mørken Eeg
gjør den endnu mere bleg,
som en Bystes
af en Romer, ædelt skaaren,
marmorhvid som Maanens Skjær!
Ak, hvor Døden skjønt forlystes!
Krands om Panden, naar den smuldrer!
Fanen sænkes, Trommen buldrer,
Folket sørgeklædt ved Baaren
for sin stolteste *Aubert!*

Henrik Anker Bjerregaard.

(I St. Olafs Loge, paa hans Begravelsesdag den 14de April 1842).

Lukt er vor Broders Grav, og intet Støvets Øje
har Hans Indvien seet.
Men Vi, Vi vide, at af Mesteren, den Høje,
er den høitideligen skeet.

Han feirer nu sin Pagt med Himlens Saliggjorte
i denne samme Stund.
Det stærke Løsensord, som aabner Himlens Porte,
har han nu lært af Dødens Mund.

Hvor kjærligt hvisked den, bedøvende hans Kummer!
Han lytter henrykt til.
Og om hans blege Mund sank Smerterne i Slummer,
og Glæder vaagnede i Smiil.

Han Logen aaben saae, hvor Universer tindre,
og Verdner slukkes ud,
og hørte Mestrens Kald til Helligdommens Indre,
hvor Han, den Skabte, skuer Gud.

Nu er han en Cherub, imellem Himlens Sjele
som højen Mester sat;
men her i denne Hal hans Genius vil dvæle
i Aften som en kjær Penat.



Ved Bjerregaards Grav.

Kom med Laurbærkrandsen hid!
Nu er Skjaldens ædle Pande
kold og hvid.
Gylden Regn af Laurbærblade
kan ei Ham nu mere skade,
om hans Grav
lige til dens sorte Rande
overdyngedes deraf.

Nu, da Han er bleven Leer,
er det Tiden, at den sene
Retfærd skeer:
Døden faaer sin Laurbærkroning,
Livets Smerte sin Forsoning;
Verdens Dom
bytter sine grebne Stene
nu til gyldne Frugter om.

Nu, da Skjalden ligger Liig,
er Triumfens Time runden.
Laurer sig
mellem Tornens Grene blande,
som sig bored i hans Pande.
Paa hans Grav
lægges nu en blomstomvunden
efeukrandset Thyrsusstav.

Om en Stund sin sorte Top
Graven over Muld vil skyde
sagte op.
Den er Ærestemplets Tinde,
som skal gjemme Skjaldens Minde.
I sin Nød
Norge kan sin Skjald kun byde
Pantheonet i sit Skjød.

Men fra hver en Mund, som kvad
om Hans „Elskede blandt Lande,“
er et Blad
viftet hen, at strø de Veje,
Aanden gaaer fra Gravens Leje
til sin Fred,
langsad elysinske Strande,
under Laurers Dunkelhed.

Og om tvende Uger vil
Graven fuld af Blomster dækkes.
Lyt da til,
skal du med forbauset Øre
Aagots søde Vise høre,
sjungen af
Klokker, som af Vinden vækkes
til en Sang paa Skjaldens Grav.



Med nogle Bøgekjerner til Udsæd ved Christianssand.

Paa gamle Oddernæs vox op,
du ædle Bøgesæd!
Vox rank, vox høj, indtil din Top
blier Ørnens Ynglested!

Da skal hver Stamme nyde Agt,
som om den var en Mand!
En Kjæmpeskov skal staae paa Vagt
paa *Lund* for *Christianssand.*

Ak, sagt med Sorg og ei med Spøg,
ak, mangen Mand med Sværd,
med Sværd og Hjelm, kan med en Bøg
ei maale sig i Værd.

Thi Bøgen er en Patriot,
ja til sin sidste Fliis.
Dens Væxt er et Arbeide blot
til Landets Gavn og Priis.

Den drømmer i sin Skygge kun
om patriotisk Daad.
Den tømrer stilt den seige Bund
til kjække Sømands Baad.

Og sagte af metallisk Steen
paa haarde Voxested
den suger Funker i sin Green
at varme Hytten med.

Det gamle Byens Furutræ *)
seer da din Væxt med Lyst,
og rister for hver Fod du groer
en Rune i sit Bryst.

En Pagt skal mellem begge staae,
fornyet hver en Vaar,
at Ingen af dem skal forgaae,
saalænge Byen staaer.

Giv Ungdoms Elskov snart et Ly,
en Skygge gyldengrøn!

*) Byens Vaaben; — staaer paa Kirkegaarden.

Den Gubbe, som dig planted, fly
din Green en Stav til Løn!

En Slægt meer fri og stolt end vor
beskygge du engang,
mens i dit Ly et Drosselchor
dig gier en bedre Sang!



Norges Storthing.

Norges Højtidsstund er kommen:
aabnet har sig Thingets Hal.
Højt og lydt i Helligdommen
røster nu hver Norges Dal.
Agdesid og Throndelagen
sammen nu kan vexle Ord;
Dovre i sin Døl er dragen
nu tilthinge for sit Nord.

Se, der sidder Gudbrandsdalen
i en gammel Gubbe graa!
Naar han rejser sig i Salen,
høre alle Fylker paa.
Blaa som sine egne Fjorde
sidde De dervesterfra;
høje Opland ta'r tilorde
som paa sit Heidsivia.

Der er Horden og Halogen;
ølen taler Landets Ret.
den klare-Øx i Skogen
bt og hjemligt klinger det.

Norge hører gamle Stemmer,
Asbjørns Røst fra Medalhuus;
onde Tiders Flugt forglemmer
dets Erindring i sin Ruus.

Nidaros og Bjørgvin sidder
der i gjæve Borgermænd.
I en Dommer og en Ridder
triner Oslo frem igjen.
O hvad Fryd for dine Taarne,
Akershuus i hviden Sky!
Herredag af Odelsbaarne
samles atter i dit Ly.

Hakons Hal og Olafs Kirke
rejse ville de af Gruus.
Ha, det var Normannavirke!
Var det ikke, Akershuus?
Og hvad Fryd for dine Taarne,
saae Du Hakons Tid igjen!
Det beroer paa Norges Kaarne:
Tidens Guder er dens Mænd.



Sognefjorden.

Den har været Dødens Gjæst,
Den har sejlet paa en Torden,
Den er døbt i Rædsler vorden,
som har pløjet *Sognefjorden*
Forthun fra til *Sognefæst*.

Har Du glemt dit Fadervor,
  mindes Du ei Bøn at bede:
  lær den af en Guddoms Vrede!
  tænk dig, Synder, da tilsæde
i en Baad paa *Sognefjord!*

Fjorden selv, den Havets Søn,
  af sin Fader dybt i Landet
  bortforviist, som Kain forbandet,
  i sit Mulm, med Fjeldets blandet,
selv den kjender ingen Bøn.

Men den bedre end en Præst
  kan dig lære fromt at bede,
  ryste Hjertet i dets Rede,
  frem de glemte Budord lede,
Du engang som Barn har læst.

Til Befal, til Bøn ei, vant,
  Sognefjordens Stiim af Bølger
  kun sin egen Vilje følger.
  Selv sin egen Storm den dølger
som et Sværd i sit Gevandt.

Vil den suge endnu meer
  Sorthed af Hurungers Skygge,
  skyder den af sine snygge
  tandudskaarne Bølgers Rygge
ud en „Havguuls“ sorte Fjer.

Som af Ravne pidsket da
  skynder den sig didindunder
  Skyens Taarn, hvor Fjorden bunder,
  mætter sig med Mulm, og blunder
til den atter vil derfra.

Da — det er een Times Ro:
  Slumren endt, naar den begynder —

da, da er det Tid, du Synder!
at du dig i Baaden skynder:
Fjorden slumrer ei i to.

Uden Rast og uden Rist
vil den atter til sin Fader:
til det store Hav, som hader
Sønnen med de vilde Lader,
og har derfor ham forviist.

Saa, til evig Fart fordømt,
Fjorden fremad og tilbage
mellem Hav og Bund maa jage,
indtil alle sine Dage
Tidens dybe Horn har tømt.



Hytten.

En Jagthistorie.

Første Jæger.

Herover, Jæger! Her er Ly:
en Skorsteensmuur paaheld.
Her kan vi os for Veiret dy.
Lad Fuglen til imorgen fly,
og Haren gaa i Fjeld!

Anden Jæger.

For Himlens Skyld! paa dette Sted?
Jeg kjender det igjen.
Her var en Jagt, og jeg var med,
her klæber en Begivenhed
i Blod ved hveren Steen.

Første Jæger.

Se her, et Kongelys har ind
i Arnens Krog sig trængt.
Der staaer det dødt med gusten Kind.
Herind! Her bedre Ild maa op,
naar Kjedlen paa er hængt.

Se, Nesler gjennem Gulvet gro,
saa aabent som en Rist!
Og Taget maa du meer ei tro:
her ligger Duefjedre jo;
her slog en Høg forvist.

Anden Jæger.

„Ja her en Høg slog Due ned,
med Næb og Klo af Jern:
en fattig Vivs Uskyldighed,
den hvide Glands om Armods Fred,
dens skrøbelige Værn.

Jeg mindes denne Plet en Dag
med vilden Skog bedækt,
før stakkels *Arnes* Øxeslag
fik Granen fældet, Fyrren flækt,
og reist sin Hyttes Tag.

Her bruste Fyrrene med Magt,
og Lyngen laa i Blod.
Saa øde var den hele Tragt
som Jorden, nylig nøgen lagt
af Straffens sjunkne Flod.

Her dufted vilde Rosmarin
i søvnig Jæterdreng
mangt Underværk af Drømme ind;
og Bakkens mosbegroede Røs
var hvide Troldorms Seng.

Da sov jeg mere roligt der,
end nu, om Højen var
bedækt med Fløjl og Svanefjer;
thi en lebendig Satanas
herover jaget har.

Jeg mindes denne Plet, fortabt
i Skogens vide Skjød,
da den engang i Sved blev skabt
af Fattigdom om til en Eng
af Kløver hvid og rød.

Jeg mindes her en Hytte trang.
Jeg seet har dens Røg:
hvor mild og logrende den strøg
til Skogen, som med Bøn om Plads
for Hytten og dens Vang.

Og Gran og Furu gjerne veeg,
skjøndt Grundens Odelsæt.
Men Satan drive kan sin Leeg
i Skogens Øde, onde Blik
kan glo i Skyggen tæt.

Nu Hytten, somom den kun var
en Larves Blomsterknop,
saa hurtig som en natlig Sop
forsvunden er; hvor Vangen bar,
nu voxer Skogen op.

Thi Aand saa ond som Satanas
herover jaget har.
Hans Jagtrevier var denne Plads,
og dræbende Forbandelser
hans Hundes Hylen var.

Hiin Aand vel gik i Blod og Kjød;
men mere farlig *saa*

han var, end om hans Væsen fløđ
som tynde Taagegeist paa Myr,
naar Kvellen svaler paa.

Thi Flammer brændte i hans Blod,
og Kjødet var i Gjær.
Til Guld hans Hu ei ene stod,
men fattig Skjønhed tog han god·
med brunstig Ulvs Begjær.

Hans Ondskab blev ei mindre ved,
at Han var Advokat.
Da fik han Fjedrene, hvormed
den Rovfugl fløj saa langt afsted
han lysted Dag og Nat.

Hidover Moen jog Han — Ha!
Haloh! Det var en Lyst.
Vel bukked Vandreren, men tyst
han ønsked: gid en Kugle fra
din Flint sad i dit Bryst!

Hidover Moen jog Han — Ha!
Haloh! Det var en Lyst.
Jagttumlen hørtes langtifra,
og muntre Sange tonte da
fra Skogens dybe Bryst.

Men Bulmen drikker Lys og Dug
med en begjærlig Mund,
men gjør til Gift dem i sin Bug,
og Ondes Fryd er en Maneer
at være ond paa kun.

Hidover Moen jog Han — Ha!
Haloh! Da klang det da!
Da hører Han alt langtifra

i Skogens Dyb den klare Lyd
af Lja, som bed ifra.

Der gik i nybrudt Eng en Mand,
af unge Hustru fulgt.
Men Jægren saae, at arm var han,
at Armods Dragt, hvor skjøn hun var,
endmindre havde dulgt.

Fra Skogen havde nygivt Par
sig vundet Huus og Hjem.
Just førstegang hans Ager bar.
Fjernt suste lune Fyrre ned
Velsignelse til dem.

„Nu, *Arne*, har du her dig gjemt
for Bladet i min Bog?
Har jeg, saa har ei den dig glemt.
Hvad, om din hele Rydningsplads
jeg nu i Afdrag tog?

Og har du fundet Raad tilsidst
til Bryllup og til Bo?
Hvad, om jeg nu din Hustru tog,
som Fuglen ifra Magens Kvist,
den Ene af de To?

Men pas nu her paa Jagtens Gang!
Der har du mit Gevær!
Din Hytte er dog ei saa trang,
at ei din Viv for denne Gang
mig gjerne huser der.“

Foruden Lyst for første Gang
til Huus hun fulgte Gjæst.
Saa fræk og stolt hans Tale klang,
og uden den dens Mening har
hun i hans Øine læst.

Hvor rulled, da han traadte ind,
  omkring de overalt!
Fra dem i Flammer skjød hans Kind,
da de paa Ægteparrets Seng
  af Straa og Røslyng faldt.

Han Angsten saae i hendes Sind;
  han gjennemsaae det grant
som Vindvets klare Balsamin;
Han stirrede med Ormens Blik,
  der binder Fuglens Fart.

Hvor undres Han! Thi første Gang
  ham Guldets Magter sveg.
„Jeg er et Barn af Nød og Trang;
dog gjør din Tanke meer end den
  mig Kinden kold og bleg."

„Du Nar, hvad veed din Mand deraf?
  Du for et Øjeblik
kan slette ud det hele Krav.
Det er det usleste Salar,
  jeg i min Praxis fik."

„Dog ingen anden Ejendom
  jeg har end Hjertets Fred.
Det denne er, du beder om.
O *Arne*, *Arne*, *Arne*, kom!"
  — Hun kun med Taarer stred.

„Det koster *Arne* Huus og Hjem
  og al hans Rydningsjord,
hvert Straa, som han har trællet frem,
den Sved, hvormed han gjøded dem.
  Tro mig, jeg holder Ord!"

Den Arme tænkte paa sin Mand
  og paa hans stride Sved.

Saamangen Sommer trælled han.
Nu alt gaaer tabt: det gaaer ei an.
— Hun kun med Taarer stred.

Som Olje faldt de i hans Brand.
Det Vaaben var for svagt.
Hun tænkte paa sin arme Mand.
Før Uhret faldt i Slag og slog
var hendes Offer bragt.

*

Men ude vinked *Arne*: „Se
hvad jeg har skudt imens:
en Duehun midt i dens Bryst!
Men ak, nu ogsaa Magen dens
vil dø af Hjertevee.“

„Jeg ogsaa skudt en Due har,“
lo fuult den onde Gjæst.
„Saa hvid som Sneens Glands den var.
Jeg vædder paa, du er en Nar,
og at jeg sigted bedst.“

„Og kom nu, Mand, med mit Gevær!
Der! drik min Sundhed du!
Og Tak for jeg har været her!
Din Hytte og din Hustru med
kan du beholde nu.“

Nu gik det over Moen — Ha!
Haloh! Det var en Lyst!
Jagttumlen fjernte sig derfra.
Dens Jubels Echo sagtned af,
og Skogen blev saa tyst.

*

Umærkeligt som Lyden døer
langsad de Aaser blaa,

henblegned *Arnes* unge Viv;
ei Aaret løb tilende før
i Hytten Liig hun laa.

Mod Væggen skjulte *Arne* ei
sin Graad da meer som før.
Den strømmed frit i Furens Vei.
„Nu dræber den ei hende meer.
Nu frit den flyde tør.“

*

En Dag til Advokaten kom
en Mand med Bylt og Stav.
„Nu, Morder, tag min Ejendom!
Alt er forbi, min Glæde død,
min Hustru i sin Grav.“

Han løj. Thi ensom Maane veed,
at *Arne* Natten før
lod Hytten, hvor hans Hustru laa,
fortvivlet op i Luer gaa
til Alting brændte ned.

Nu staaer kun denne Muur igjen.
Kom, lad os gaa herfra!
Maaskee er dette Hvide der
en Rest af *Arnes* Hustrus Been,
den Armes — kanskee ja?

Og dette gustne Kongelys
— kom lad os herfra gaa! —
mig stirrer Sjelen fuld af Gys
med Blik saa sygt som *Arnes*, da
jeg sidste Gang ham saae.

Thi *Arne* blev for Mordbrand dømt
ved Advokatens Flid.
Hans Tale bleven er berømt,

han talte stærkt, han talte skjønt
for Jern paa Levetid.“

Men *Arne* er forlængst alt rømt
af sine Slavejern.
Sin Viv han syntes vinked ømt.
Da sprang han over, som paa Skrømt,
det svimmelhøje Værn.

Ak, *Akershuus,* din Bastion
af Kløver vajer rød,
som om et vældigt Norgesflag,
til Ære for den fri Nation,
rundt alle Volde flød.

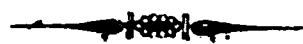
Men mon du har en Kløverknop
for hver en Draabe Blod,
som flød uskyldig fra din Top,
fra *Herluf Hyttefads* til Hans,
der sprængtes om din Fod?

Første Jæger.

Men Advokaten selv? hvordan? —

Anden Jæger.

Han er en Hædersmand.
Nu sidder han paa Dommerstol,
og Folket troer han skifter Ret,
som Gud sin Regn og Sol.



Sujetter for Versemagere.

I. Sneklokkens Roman.

Ak, kunne ogsaa Blomstre være vanvittige? Med hvilket sygeligt blegt Smiil staaer Sneklokken der paa sin grønne lille Plet midt i Sneen!

*

„Jeg venter paa Rosen, min Beiler, Sommerens Søn. Han har sat mig Stevne her. Jeg kunde ikke vente. Jeg er kommen for tidlig; men han vil nok komme.“

„Stakkel! du maa have drømt det under Snelagenet. Han vil ikke komme. Han er Sommerens rige Søn, men du den fattige Vinters Datter.“

„Saa er det; dog siger mit Hjerte mig, at han vil komme. Han har Guld og Fløjel for os begge. Han talte til mig, og nævnte denne Plet.“

*

Tre Dage dvælede Sneklokken, zittrende i den kolde Vind. Men hun følte den ikke mere end Enebærbusken; thi stedse tænkte hun: „nu kommer han og trykker mig til sit glødende Hjerte.“ Den fjerde bøjede hendes Hoved sig; thi hendes Haab begyndte at vakle; den femte bedækkede en graa Bleghed hendes Kinder, thi Tvivl begyndte at nage hendes Hjerte; den sjette kunde Ingen gjenkjende den Fagre; thi hun tvinede hurtigt under Tanken, at hun nu alligevel var for hæslig til at elskes af Rosen; og den syvende var hun ikke mere, thi hendes Hjerte var brustet med Troen paa den Elskede.

*

Hvil sødt, smukke Sneklokke! Din Roman var saamangen stakkels Piges: simpel, men rystende nok til at knuse et Hjerte og en Tilværelse.

*

Udpaa Sommerén kommer Rosen, som en Ridder i Guld og Fløjel. Han veed af Intet; men vilde lee, om han hørte Sneklokkens Historie, og fortælle den for Georginerne og Narcisserne og sin Brud, den kongelige Lilje.

Men se, hvert Foraar kommer jo Sneklokken igjen paa sin Plet. Skulde hun engang have blusset af Liv før Rosen bedrog hende eller hun maaskee selv bedrog sig med Indbildningen om hans Kjærlighed, og den blege, jeg talte med, og som jeg saae forsvinde, kun være Gespenstet, som hvert Aar gjenopliver sin ulykkelige Lidenskabs Historie?

---

2. Historikeren Munthes sorte Kat.

O vidunderlig deilige sorte Kat, hvorfra kom du, letsvævende som en Taage, sagte somom du vilde betro mig en Hemmelighed? Ak ja, den sørgelige, at din Herre havde forladt Dig. En Oriental vilde kalde dig Nattens Diamant; en ufordærvet Hedning vilde dyrke dig som en formummet Dæmon; men Jeg troer, at Du selv er en Fee, omfortryllet til en Kat af en overlistig skinsyg Medbeilerske, eller en Prinsesse fra et fjernt Land, forvandlet til hvad du synes at være formedelst et Forræderi i Kjærlighed.

*

Brudens Handsker ere ikke hvidere eller blødere end dine Poter; Jomfruens Haand ikke uskyldigere; thi skulde der engang være Blod paa dem — hvem har da beregnet alt det, Roserne have maattet udgyde forat pryde Skjønheden? Topasen og Smaragden lyser ikke som dine Øines Speile af gjennemsigtigt Guld; Steenkullets friske Brud er mat imod din glittrende Sorthed, der ligesom er oversprængt af et Regnstøv af knuste Perler.

*

Ak! saaledes lister Døden sig omkring os paa lydløse

Fødder. Saaledes stryger den med troløs Venlighed, mild som et Pust, de fagreste Kinder; saaledes forfølger den os overalt med stirrende Øine, i hvis gule Flammer et sort Glødpunkt af Begjærlighed tindrer frem som en uforbrændelig liden Djævel i Helvedes Luer.

*

I Graven maa det være somom der paa den Dødes Bryst ligger en Kat, stirrende i Mulmet med fosforskinnende Blik ind i det brustne Øje, gjennemskuende hans syndige Hemmeligheder, knugende tung som en Marmorløve, indtil de vise sig een for een, uden Lyd i de rædselfulde Miner.

*

Kun een gjemmer den Døde mellem de sammenbidte Læber: kun een Hemmelighed, som han vil søge at skjule for det gyselige Blik, for de Kløer, der ligesom gjennemrage hans Indre. Det er den, hvorom han fortvivler; den han ikke tør røbe med en Mines Zittren forat Katten paa hans Bryst ikke skal forvandle sig til en Slange og stikke sit Hoved ind i hans Hjerte.

*

Men endelig efter tusinde Aar, i Sekunden da han ikke mægter længer at bevare sin Hemmelighed under det kvalfulde Tryk, da den vil forraade sig for det utaalelige Blik — endelig, i denne Sekund faaer han Luft i et Skrig. Den Albarmhjertige hører det. Paa eengang er det somom Himmelhvælvet revnede overalt under indstrømmende Floder af Lys. Det knugende Uhyre flyer. Dødens Mellemrum er forbi. Aanden forlader sit Liig, og stiger op mellem de Himmelske, hurtig som den stjernelige Draabe fra Kildens Bund forener sig med den skinnende Overflade. Bjerge skulde han bære i sin Flugt.

*

Vidunderlige Kat! du gjør mit Hjerte blødt med din milde Strygen mod min Kind. Du sørger. Din Herre har forladt

dig, men hans Ven har fundet dig som en kjær Huusgud i et Tempels Ruiner. Stryg dig fortrolig mod min Pande, som du gjorde imod hans; thi maa du ikke da elektrisere hans Aand med nogle af disse Funker, den udsprængte over Sagaernes gamle mørke Ruller?

En slet dansk Fremstiller af Hakon Jarl.

Dine Landsmænds Tort, hvem Hakon slog ved Thy,
Du blodigt har paa Hladejarlen hevnet.
Thi Du af Hakon (han, som, dræbt af Karkers Kniv,
igjen fremsprang til Liv paa Oehlenschlægers Bliv)
i Seirens Overmod ei mindste Stump har levnet.
Nu, om ei Karkers Løn, saa vent dig Karkers Ry.

Skinke- og Sylte-Vise.

(I den Schmahrske Stiil).

(Mel. Gubben Noah).

Julegrisen
Julevisen
har fortjent at faa.
Hvis Princip for Dyder
eget Offer byder,
hvo kan taale
vel at maale
sig med Grisen saa?

Kun at made
Andres Fade
er dens ædle Meed.

Derfor spekulerer
den, imens den tærer,
paa hvorlunde
dog den kunde
blive rigtig feed.

Mangen Præst er
Grisens Mester,
mangen Skriver med;
mangen tyk Madamme
grunder paa det Samme,
men de tænke
ei at skjænke
Andre Fryd derved.

Meget mere,
hvis dem nære
Grisen kommer til,
tage de det Bedste
fra sin egen Næste.
Det er ikke
hvad den skikke-
lige Døde vil.

Sig at dele
til det hele
Selskab er dens Meed.
Maa jeg da ei bede
om lidt af det Fede.
Ellers smager
det af mager
Christenkjærlighed.

Hid med Skinken!
Den Cithrinken
vil jeg spille paa.
Og foruden Sylte
kun som luftopfyldte

usle Nuller,
tomme Huller
Julens Dage staa.

Serenade
af „Venetianerne."

O søde Nat, du Geist af yndig Dag,
jeg veed, du muntres af Citharens Slag,
at du kun lytter, naar du dybest tier,
til Fromheds, Sorgs og Elskovs Melodier.

Ei Stjernenattens Negerdronningpragt,
ei Dagens gyldenblaa Emalj slig Magt
har over Hjertet, som din Maanes Smilen,
saa from, som Helgenens i Dødsenshvilen.

I slig en Nat, med Maaneglands saa reen,
at den til Marmor bleger hver en Steen,
og fængsler som med Sølverplader Voven,
og tvinger med et Flor til Tysthed Skoven . .

I slig en Nat, da drømmer Armods Søn
sit Suk saa mægtigt som en Engels Bøn;
hans Hytte reiser sig paa slanke Søiler;
til kjøligt Efev blive Fangens Beiler . .

I slig en Nat er strengest Jomfrus Bryst
for Sukket aabent, aandet fjernt og tyst.
Det ind ad hendes Jalusier finder.
Indsuget det i hendes Barm forsvinder.

Velkommen, Georg Fein!

I min Pokal det klinged
   iaftes af sig selv,
som om en Ring sig svinged
   rundt i dens gyldne Hvælv.
Tre Gange klang det, trende,
   som om der Perler faldt.
Jeg tænkte: mig kanhænde
   et Varsel blev fortalt.

Hvad Bud mon det betyder?
   Et Glædens er det vist.
Saa lifligt ikke lyder
   en varslet Sorg fra Hist.
Det kan en Ven ei være,
   i denne Time død.
Nei, heller en ér nære,
   ilive, frisk og rød.

Og se! just som jeg vilde
   Pokalen hælde fuld,
og hver en Draabe spilde
   ud i den sorte Muld,
i Tanken, at da springer
   en Geist af Jordens Skjød,
som mig Forklaring bringer
   paa hvad den Klang betød . . .

Da se! i Vinen speiler
   et Aasyn sig bekjendt:
min Feins, den raske Seiler,
   just nu tilbagevendt.
Det stod i Gyldenramme,
   i Perler fattet ind.

Hvert Haar det var det samme,
hver Fure paa hans Kind.

Dog sprængt med Hvidt var Haaret.
O Syn, hvor slet du saae!
Hver Kummer, han har baaret,
er bleven Blommer smaae:
smaae Malver og Linnæer
fra Serafiners Bed,
og Paradisets Træer
sin Sne har drysset ned.

En Fred laae paa hans Pande,
hvor Tanken rulled før
som mørke høje Vande,
som Skyers revne Slør.
O mon Germanerinden,
hans Moders Skygge, tyst
og mildt som Søndenvinden
just har sin Georg kyst?

Og i hans Furer legte
nyfødte, muntre Smiil,
omkring hans Mund bevægte
de sig med Straalers Iil.
O Sorg! hvo kan dig hade,
saa yndig i din Død?
Du gjør af Rosenblade
din Yndlings Aften rød.

Han elsket har dig ærligt
— o dybt, med Blod og Marv!
Derfor hans Smiil er herligt,
hans døde Kummers Arv.
Hans egen Død om Munden
det finder blidt som nu.
Nu, da hans Sorg er svunden,
o Glæde, kom nu du!

Lad nu Pokalen klinge
    for gjæve Georg Fein!
Jeg ud en Skaal vil bringe
    for gjæve Georg Fein.
Mit Blod det skulde springe
    for gjæve Georg Fein.
Thi Vinen er for ringe
    for gjæve Georg Fein.

17de Mai 1848.

(A la Schmahr. Gammel Melodi).

Hammerslag
hør's idag
overalt at laate.
Aldrig før den Dagen fik
saa bedrøvelig Musik.
Derfor og
i en Krog
vil jeg ud den graate.

Nei, jeg vil
strikke til
Publikum en Hue.
Den skal være ganske hvid:
slig en, som ved Nattetid
findes paa
gammel graa
Høker i hans Stue.

Er du kjæk,
slaa saa væk
Kneps udi din Lomme!

Vil du have Festmusik
kan du jo et Tiktiktik
i din Pisk
paa din Disk
noksaa lystig tromme.

Hvisk saa da
et Hurra
i din Naboes Øre!
Kanske da, til Dagens Priis,
du af ham paa samme Viis
faar et kjækt
nævedækt
Hurraraab at høre.

Hvis du vil
have til
dit Hurra Salutter,
slaa da Klap med Vaatter paa!
Andre Skud de dundre saa.
Fyr nu for
gamle Nor
og de norske Gutter!

Men hvorfor,
kjære Bror,
skal vi disse ligne?
Nathuen for os ei due'r.
Friere er vor Natur.
I vort Lag
Majens Dag
vil vi højt velsigne.



Herman Ruge.

Bed Gud om en Retfærdigs Død!
O, den dig bedre frommer,
end om dit Liv som Bækken flød
imellem Vaarens Blommer!
Bed om en Grav, mens Du er rød,
om venlig Høst og Hvile sød
midt i din travle Sommer.

O saa Du Ham, hvis Støv vi nu
i Gravens Dyb nedsænke,
Du vilde Døden uden Gru
som venlig Engel tænke,
der smilende til Ham var traadt,
og, om hiin Nat den havde graadt,
da var det for hans Enke.

Hans Læbe smilte, som om nys,
før Daggry var oprunden,
Han havde faaet Engles Kys
paa Pande, Bryst og Munden.
Han laa som bunden af en Drøm,
som om i søde Tankers Strøm
Han slumrende var funden.

Far hen, du Ædle, hen i den!
Du bedre ei kan drømme,
end om dit Liv i Himmelen
forbi dit Blik vil strømme.
Du tog dit Barnehjerte med,
og Mandens Daad kun Dødens Fred
kan lønne og berømme.

*

Bed Gud om en Retfærdigs Død:
om Hans, som nu paa Bunden

af denne Hules mørke Skjød
har Himlens Indgang funden.
O, hvis som Han vi leve kun,
man finder os en Morgenstund
som Han med Smiil om Munden.

Velkommen hjem til Robert H * * *

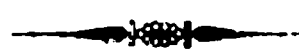
Velkommen hjem, vor gode Bob!
Velkommen hjem!
Nu op og nedad Dovres Top
Du Resten gjør i strakt Galop
til gamle Fatter siger stop,
og trækker frem
de bedste Flasker, som han har;
og var vi der, vi hjalp din Far
med dem.

Thi Du est kommen ifra Rom,
ja fra Paris
i Sind og Sjel ei skiftet om,
trohjertig, norsk og sønlig from;
og, skulde Pungen være tom
paa Ungdomsviis,
saa tænker jeg, at Fatter tror,
at Ho'det fuldt er Godtkjøb for
slig Priis.

Paa Ætna har Du været med?
Paa Ætna? O!
Velkommen da til Os, som ned
om Bollens Krater har i Fred
os sammen sat i Sikkerhed

i hjemligt Bo.
Ikvel den flammer til Din Priis;
thi Du er bleven Normænds Viis
saa tro.

Men Død, Ulykke, Spot og Spe
hver Den, som gjør
sin Fader Skam, sin Moder Ve
ved sig som Jean de France at te
saasnart han fik Paris at se
(ja kanske før).
Thi Mangenen er bleven Nar
i Kjøbenhavn, naar Emnet var
der før.



Ved Overlærer Ulrik Møllers Sølvbryllup.

Hvad Sværmerier er det som henføre,
I To! i denne Aften Eders Sjel?
Mon I Fiolerne og Fløiten høre,
som klang for femogtyve Aar ikvel?

Paa Bruden Brudgoms Øine kjærligt hvile.
De flamme . . Aften, kommer du igjen?
Mon Han paany i Dandsen ned vil ile,
i den, de sammen Bryllupsaftnen treen?

Det var en Drøm. Han saae i Tanken Hende,
med Myrthekrandsen i det dunkle Haar.
Men Dandsen, som de treen, har jo ei Ende
endnu selv efter femogtyve Aar?

Han endnu stedse Hendes Haand jo holder
saa ømt og trofast til sit Hjerte trykt,

som dengang Brudeslørets hvide Folder
    var med de friske Myrthegrene smykt?

Og paa hinanden hvile Begges Øine
    som i hiin Aftens jublende Quarrée,
skjøndt hine femogtyve alt Henfløine
    har overdrysset Lokken med sin Sne.

De Blomster — o de ere Livets bedste,
    vel skjønnere end Myrthens hvide Flor,
og samme Engle dem i Haaret fæste,
    som tegned op, hvad I hinanden svor.

Thi Aar, ja Aar er Kjærlighedens Prøve,
    ei den i Fryd hensmeltende Sekund,
da Elskeren i Kysset kunde røve
    det første Ja ifra sin Elsktes Mund.

Nu toner det, af Dagene bekræftet,
    med Glæders og med Sorgers Eed belagt,
saa stærkt somom til Stjernerne det heftet
    var blevet evig af Dæmoners Magt.

Det er det. Eders Pagt er nu udrustet
    for fleer end andre femogtyve Aar.
I Livet ei og ei i Døden brustet,
    den hisset først sit bedste Bryllup faaer.

Da sænkes ned i Hallen Stjerners Krone;
    i Paradisers søde Dunkelhed
Serafers Fløiter og Fioler tone . .
    . . O Venner, vare ogsaa der vi med!



Norge til Amerika
ved Ole Bulls Didreise.

O Amerika, betro'd
har jeg dig med ængstlig Anen
Ham, min Fattigdoms Klenod,
Ham, mit Hjertes bedste Blod!
Lad Platanen
kjærligt ham imødebruse,
Alleghannen
ham i venlig Grotte huse,
Susquehannen
som en dæmpet Harpe suse
Ham, min Elskling, ham imod!

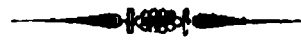
Han med Buens lette Spil
kan til Dands din Panther tvinge,
og (hvad der skal mere til)
Slave-Ejeren til Smiil.
Han kan bringe
Carolinas arme Neger
til at springe
gladere end Barn, som leger,
sig at svinge
snellere end Hjulets Eger . .
O, Han kan det, om han vil.

Men, som om hans Bue blev
pludselig med Tordner svanger,
som om den i Luften skrev
trylleformlet Frihedsbrev,
Skræk og Anger
fylder Herrens Hjertekammer
som med Slanger,
tusind Blik i Mulmet flammer
hos hans Fanger . .

Ve ham, ve ham! Slavens Jammer
klagende min *Bull* beskrev.

Far da hen, far hen, min Søn!
Lad din Tryllebue skjænke
arme Negers Suk iløn
Styrken af en bønhørt Bøn,
saa hans Lænke
for dens Strøg maa sønderbriste!
Da sig sænke
signende Platanens Kviste,
og jeg tænke
kan med Stolthed, dig at miste,
Ole Bull, min Søn, min Søn!

Thi hist Vest, did Du vil fly,
er min egen Friheds Kjerne
voxet i Plataners Ly,
baaret hid paa svanger Sky.
Derfor gjerne
vilde jeg taknemlig sende
til dens fjerne
Fosterland ved Havets Ende
herlig Stjerne,
og af dem, som hjemme brænde,
straaler ingen med dit Ry.



Tiedemanns Petum.

(Ved en Pibe Tobak efter et behageligt Budskab).

Snak med denne fine blege-
Sommerkvellens Trylletaage
over Enge,
hvori Alfer skulle lege,
Feer, som forlænge vaage
oven Senge,
holde alt til Morgnen Bal!
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
I dens lyse Skyer svømme
Sylfer og Sylfider ømme,
Englehovder tusindtal.

Hvor de boltre! hvor de hoppe!
Snart det er som store klare
Perler briste,
som om hvide Rosenknoppe
sprang isønder og en Skare
Alfer viste,
som i deres Bæger laa.
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
Mig en Englevagt omspænder;
døde Venners Aasyn kjender
jeg i disse Masker smaa.

O hvor smukke, skjøndt saa spæde,
disse Aasyn, jeg ei glemmer!
Smukke, blege,
ligne de paa Blaat en Kjæde
ædle Alabastergemmer.
(De, som svege,
ligne sortegraa Agat).
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
Træk for Træk jeg sammensanker

af min *Maurits, Henrik Anker*
min Erindrings døde Skat.

O livsalig Guddomsglæde!
Sky'er udaander jeg, og mine
Skyer vrimle.
Høje Geister dem betræde,
Engle svæve, som i sine
lyse Himle,
tydeligt mit Blik forbi.
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
Læben aander ud en Sommer
hvide og violblaa Blommer.
Drømme vugge sig deri.

Her, her er mit Kongerige
inden disse hvide Bjerge,
som saa hvalte
rundt mig taarne sig og stige,
fulde af en Slægt af Dverge,
der gestalte
flux sig efter mit Befal.
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
Vil jeg, flux de af dens Skyer
bygge marmorsøilte Byer
og en prægtig Kongesal.

Vil jeg, flux min Armod haste
de med Guldstøv at besprænge;
rundt min Hytte,
let som om de Slør udkaste,
brede de violblaa Enge.
. . O hvad Bytte
mod Novembers udenfor!
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
Paa mit Hoved valmuprægtig,
gylden, skjøndt som Guld ei vægtig,
Kongekrone sat jeg tro'r.

Ja, her er mit Kongerige!
her min Republik (den sande)
inden disse
Grændser, som mod Fjernet hige,
blaanende om glade Lande!
her mit visse
odelsegne Landestrøg!
— Tiedemanns Petum! Tiedemanns Petum! —
O hvor stolte Idealer
ere mine Generaler
i mit Ginistan af Røg.

Archiv-Vise.

Archivaren,
— Gud bevar'en!
kvæles fast af Støv.
I sit Kjælderlukke
maa med Savn han sukke
mod Pokalen
tømt i Svalen
af det friske Løv.

Udenfore
høje store
Træers friske Suus
trænger til hans Øre.
Ha! han maa dem høre;
han er bunden
dybt i Grunden
under Agershuus.

Nattens Fugle,
Ravn og Ugle

føre bedre Liv.
Frit de kan derude
rundt om Taarnet tude;
men hans Tunge
kan ei sjunge:
den er tør og stiv.

Hvilken Slyngel-
Æsel-Yngel
kan misunde ham,
om han i Madera,
Guldviin fra Frontera
Struben lædsker,
eller vædsker
Støvet med en Dram?

Sine Skroller
vel han holder
i en høj Respekt.
Men hans Sjel og Tunge
hylder Nord, det unge,
om han kvæder
Oldets Hæder,
af sit Støv bedækt.

Deraf roder
han Klenoder
for sit Norge frem.
Æressagn han henter
frem af Pergamenter.
Intet heller
han fortæller,
end Alverden dem.

Archivaren
— Gud bevar'en! —
elsker da sit Støv.
Han i det jo finder

Norges Hædersminder.
I sin Kjælder
boer han heller
end blandt Rankens Løv.

Dorthea Gløersen.

Saa stille gaar Nymfæen under
sin tyste Indsjøs dybe Blaa,
som hun forsvandt for ham, der grunder
histhenne over Tabet saa.
Som Tonen i et Instrument,
saa leved Hun, saa har Hun endt.

Thi væver Døden selv i Floret
en Krands af unge Roser ind;
thi hendes Liv, skjøndt Døden svoret,
var viet Livets Glæder ind.
Forbi! forbi! . . . I Gravens Hjem
Han veed, Hun bedre har, end dem.

Der groe de gravnedlagte Kjerner
som Zvibler op i Liljers Glands,
og Ømhed øjner ingen Fjerner
fra hendes Hjerte og til Hans.
Til Hans? — O, Død, nu sejrer Du!
Nei, Døden har kun dette Nu.

Til „Intelligenssedlernes“ Factor, Jensen,

paa hans 63de Födselsdag. (1ste Juledag 1843).

Mel. Gubben Noah.

Gamle *Jensen*
(„Telligensen“)
har idag levert
Døden udi Hænde
Blade sexti trende
af sin lille
Livspostille
sat og korrigert.

Vist paalænge
har den strenge
Principal ei faat
Text saa reen at læse . .
Lad ham paa sin Næse
Briller sætte, —
knapt at rette
finder han lidt Smaat.

Derfor hefter
han bagefter
nye Blade ind:
Livsensark *in blanco,*
Folio nyt *in banco.*
Tigang trende,
kan vel hænde,
faar det gamle Bind.

Da kan Døden
ufortrøden
lukke Bogen til.
Permen han begrave!
men til Julegave

han forære
Engles Hære
Jensens Livspostil.

Den vil smage,
ja behage
vist af dem Enhver.
Thi med skjønne Skrivter
staar deri Bedrivter,
som belønnes
hist, og skjønnes
bedre der end her.

Naar vi ende
sexti trende,
gid vi Alle da
saa korrekte være
som vor brave kjære
gamle *Jensen*,
„Telligensen!"
Gubbens Skaal! Hurra!



Med „Tone", Maurits Hansens sidste Novelle.

Ak! imellem disse Blade
og den himmelske Novelle,
Maurits Hansen nu for glade
Serafiner maa fortælle,
har hans Dødssuk tont: Vi have
her i Haand Hans sidste Gave.

Havde Døden Pennen revet,
før han endte, Ham af Haanden,

„*Tones*“ Slutning digtet blevet
var blandt Himmelske af Aanden.
Elsket vilde de hans *Tone,*
Engelen som Bondekone.

Muntrere da var tilvisse
hans Fortællings Ende vorden.
Thi en serafinsk Novelle
skjøndt begyndende paa Jorden,
ender ei ved Graven; denne
er kun et Kapitels Ende.

Tones Fryd, da Hjertet kunde
af sin Kval omsider briste,
da hun hørte selv, hvorlunde
Mulden faldt paa hendes Kiste,
maatte han i Skjaldetale
da i Engles Kreds afmale.

Hendes nye Skjønhed, dannet
i den Gravnedsænktes Billed,
skabt af Lys med Skygge blandet,
Perlens ligt, saa skjært formildet,
skildred Han med Skjaldegaver
da for lyttende Serafer.

Og hvorlunde Himlens Fyrster
sig forelskede i Hende,
at et Bryllup med den Bedste
blev tilsidst Novellens Ende
— dette alt om *Tone* vilde
Han for Englene afbilde.

Og af deres Smiil han fatted,
hvor dem Døden lidt betyder,
at de fryde sig, naar Klokken
til den Ædles Liigfærd lyder.

Vi, vi fatte ei den Glæde,
Vi, som for den Tabte græde.

Og naar endt Han havde, vilde
Jubel gjennem Himlen lyde:
„Held os! hid en Skjald er kommen
for de Himmelske at fryde!
Elskte Digter! du fortælle
maa os endnu en Novelle!“



Til Sognepræst Hesselberg, paa hans Hustrus Begravelsesdag.

O Mand og Præst! af Gud Du prøves
i Troens Trofasthed idag.
I Kamp med Død og Sorg Du øves.
Nu tæller Gud Dit Hjertes Slag.
Lad slaae, men som et Sejersværk!
Du sejrer, thi din Tro er stærk.

I sidste Smiil, som over Kinden
din elskede *Alette* gled,
imellem Englen og Christinden
forsvandt den sidste Forskjel med.
Det er jo Dødsmysteret, Præst?
Det er, det er; Du veed det bedst.

Thi vende frejdig Du tilbage
til Huset, som hun har forladt,
for ind sin Plads i det at tage,
som over Stjernerne er sat.
Der venter hun paa Dig og dem,
som sorge i dit øde Hjem.

Og naar din egen Læbe blegner
med ømt Farvel til Dine hen,
med fromme Kors hun den betegner,
og kysser Livet frem igjen.
„*Alette*,“ hvisker da din Mund,
saa glad som i din Bryllupsstund.

Og Himlenes Serafer komme,
en Højtidskrands de bringe med;
et Barneansigt af hver Blomme
vil smile frem i søden Fred.
De ligne dem, hun dig har bragt,
og ved dit Faderhjerte lagt.

Efter Døden.

O da! didhen ei Sorgen naar!
O da, o der ei Meen og Saar
den Skjønhed, jeg til Legem faar
kan skjænde eller skade!
I Dybet af Algodheds Smiil
den unge Engel lys og mild
sit Legeme af himmelsk Ild
evindelig kan bade.

Til Mjøs-Dampbaaden Jernbarden.

Jernbarden selv kan sjunge
sin egen Poesi,

som Bølgens hvide Tunge
skal højlydt stemme i.
Og alt som stærken Bølge
har sjunget ud sit Chor,
den i et Æresfølge
med Perler strøer hans Spor.

Da maae vel norske Hjerter
forene sig i Sang
til jublende Concerter
med Vovers stærke Klang,
fra Minde, hvor nu Valen
er rød af Kløvrens Blod
til vi i Gudbrandsdalen
alt øjne Dovres Fod?

Se alt som Snekken higer,
som Fjernerne forgaae,
se gamle Kongeriger
i lange Omrids blaae!
Som Mjøsens Kongethrone
hist dukker Helgø frem.
O her lad Sangen tone
i Hjertet af vort Hjem!

Held dig, Vidundersnekke
paa Mjøsens stolte Fjord!
Dig som maa Minder vække
om Dragerne i Nord!
Thi staalsat er din Bringe,
berømmeligt dit Navn,
og, som til Kamp at springe,
staaer Løven i din Stavn.

Gid frie Mænd du bære,
Jernbarde, maa ombord,
hvis Daad er Norges Ære,
dets Glæde deres Ord!

Gid Frihedsflaget flyde
med Signen over dem,
mens stærke Aander skyde
den stolte Snekke frem!

Af deres glade Sange
fra Dragesnekkens Stavn
skal Stormen tiest fange
det Norges dyre Navn,
saa videnom det føres,
og overalt det da,
hvor langt paa Land det høres,
gjensvares derifra.

Men skulde Frihedsflaget
forsvinde fra din Mast,
som Blomsten, der er slaget,
hvor Ljaen bider hvast,
naar trælket er Nationen
og kuet i sit Sind,
i Mjøsen Gallionen
du bore og forsvind!

Men før vil Skreja briste
som usselt Leerfald ned,
sin Skjønhed Toten miste,
og Hedemarken med.
Derfor vi kunne hæve
vort Glas med disse Ord:
„Jernbarden længe leve!
Malmdragen i vort Nord!“



Sang paa Kong Carl Johans ottiaarige Fødselsdag.

I det dramatiske Selskab.

Mel. Gubben Noah.

Norges Gubber
staae som Kubber
midt i Skovens Ørk;
men Kong Carl alene
staar med friske Grene;
høi og fager
frem han rager;
Kronen frisk og mørk.

Tiden gnaver,
Gubben raver
tidt før otti Aar.
Stærken Stamme fulner,
Løvets Friskhed gulner;
ned i Taver
Mosen laver
med sit hvide Haar.

Haard er Barken
nok paa Knarken
knuldret, bruun og ru;
men en frisk, en liden
Kvist gror ud ved Siden:
i de faste
gamle Knaste
er der Saft endnu.

Nordmandsbarmen
holder Varmen
længe længe kvar.
Gamle Gubber hvide
i sin venstre Side

endnu kjende,
det kan brænde
i det Blod de har.

Mange Vintre
kan nok splintre
Manddoms høje Top;
men de gamle Gubber
leve fort som Stubber,
fra hvis Sidste
friske Kviste
endnu skyde op.

Ak, med Gammen
Allesammen
sidste Draabe Blod
vilde fluxen byde
for Kong Carl at flyde,
hvis den blege
Draabe kvæge
kan hans Hjerterod.

Spar den, Gamle!
Mens I ramle
En for En i Støv,
staar Kong Carl alene,
høi, med friske Grene,
stolt og mægtig,
som en prægtig
Gran, med evigt Løv.

Grene, spreder
friske eder
over vide Nord!
Livsensstyrke flamme
i den stolte Stamme!

Dyb og sikker
Roden stikker
i vor Fædrejord.

Engang Konning
Halfdans Dronning
drømte om et Træ,
som mod Skyen frodigt
skjød sin Krone modigt.
Norden skulde
i dens fulde
Skygge finde Læ. *)

Gud vil lønne
alle skjønne
Drømme med at skee.
Ja, paa Ragnhilds Drømme
vi vort Bæger tømme! —
Kongen leve!
Høit sig hæve —
høit det stolte Træ!

*) Snorre. Halfdan hin Svartes Saga.



Scene paa Christiania Theater

paa Kongens ottiaarige Födselsdag. *)

(Scenen forestiller Hagbarths Værelse. Over Bogreolen et Par korshængte Sabler. Kongens Byste paa en Piedestal. Et Laurbærtræ og to blomstrende Rosentræer paa et Sidebord.)

Hagbarth

(flyttende de sidste Böger væk idet Teppet gaar op.)

— — Se saa! Nu bort med Schweigaard og med Stang,
med Tingsret, Huusret og det hele Væsen,
som kanske gjør en lærd Jurist ved Læsen,
men høist uduelig til Digt og Sang!
Dog har idag min Pen for første Gang,
skjøndt ellers kun til tørre Gloser skaaren,
mig gjennem Poesiens Skyer baaren,
og Digter blev jeg ved mit Hjertes Trang.

(Banker paa Sidedören.)

Madam?

(Maria kommer ud.)

Ah, Jomfru, *De?*

Maria.

Nu, Herr Student?

Hagbarth.

Jeg har et Ønske . .

Maria.

Saa vær det bekjendt!

Hagbarth.

Her kommer nogle Venner . .

Maria.

Intet Andet?
Velan, jeg sikkrer for, at kogt er Vandet,
og Lys i Overflod skal være tændt.

---

*) Personerne: Hagbarth, juridisk Student En Moder. Marie, hendes Datter. Studenter.

Hagbarth.

Tak! Tak!

Maria.

Aa, ingen Aarsag! langtifra!
Det er jo Kongens Fødselsdag, den Godes;
og kan, Hr. Fætter, det Dem undre da,
om saadant Ønske, halvkvædt kun, forstodes?

Hagbarth.

(rækkende hende Haanden.)

Maria! —

Maria.

Hagbarth!

Hagbarth.

O, Maria, ret!
Gid altid Du forstod hvad halvt er kvædt!

(gaar raskt ud.)

Maria.

(Seende efter ham.)

Aha! — Men nu er ikke Tid at grunde
paa Sagn af flygtige Minutters Munde.

(Raabende ind ad Sidedören.)

Kom, Moer! kom nu, og lad os ordne lidt,
skjøndt første Gang hos Hagbarth jeg opdager,
at Bøgerne er væk, og at hans Sager
er nogenlunde komne Hvert til Sit.

Moderen.

(En borgerlig klædt Kone, er kommen ind under sidste Replik.)

Først Kongens Byste!

(Stiller den frem.)

Maria.

Ja! Og staa den skal
paa gamle Snorre som Piedestal.

(Lægger en Snorre Sturleson under.)

Moderen.

(Forandrende det.)

Nei, opslaaet bør den ligge: *der* just aaben,
hvor det i Hakon Gamles Saga staar,
at han helbredte Borgerkrigens Saar
og knûste Brødres blodbesprængte Vaaben.

Maria.

Mon Hagbarths Faders Sabler — de derhenne —
korslagte ikke skulde pryde smukt?

Moderen.

Nei nei, mit Barn; de brugtes jo i denne
Fostbroderkrig, som Kongen selv har slukt.

Maria.

(Gjörende til hver Strofe, som hun siger.)

Saa vil en Green jeg af min Laure bryde
og dermed Kongens ædle Tinding pryde,
og mine Roser, just i fulden Flor,
jeg om hans Hjerte i Guirlander snor,
og mellem alle disse simple Smykker
et Kys jeg paa den Ædles Pande trykker.

(Under denne Replik ere Lysene omkring Bysten tændte af Moderen. Hagbarth og hans Venner træde ind, rangerende sig perspektivisk paa begge Sider af den.)

Moderen og Maria.

(Til de Indtrædende.)

Velkommen!

En af Studenterne.

Ah, hvor smukt!

Hagbarth.

O Tak, Veninder!

En Anden af Studenterne.

Idyllisk Digt er denne Rosengreen,
som blomstrende om Kongens Bryst sig vinder.

En Tredie af Studenterne.
Og første Strofe jeg af Epopeen
til Heltens Priis i denne Laure finder.

Hagbarth.
Mit Digt er mat mod disse Tanker i
Marias Blomsters tause Poesi.

Maria.
Et Digt?

Hagbarth.
Maria, ja! og *Du* bedømme,
om jeg kan elske eller *kun* berømme.

Hagbarth.
(Trædende frem.)
Kunde jeg, som Solen letter
højt sig over viden Land
og med første Straale sætter
Alpers Tinder først ibrand
i en Krands om dunkle Sletter . .
kunde jeg nedblikke over
Folkets tusind Issers Vover,
vilde Blikket først nedglide
paa de gamle Gubbers hvide.

Mændene paa femti Aar,
hyllede i Dunkelheden
af de friske mørke Haar,
vilde jeg ej se derneden.
Synet heller ikke trængte
først ifra sin Højde ned
til de Mænd paa Sexti, med
sine Lokker graatbesprængte.
Gubber selv paa Sytti vilde
ej mit Bliks Beundring hilde;

men, som Tinderne, hvem Solen
skinner paa fra Midnatspolen,
vilde hine hvide, faa
Ottiaarige fremrage,
og mit frie Øje paa
sin Ærværdighed hendrage.

O idag, I Norges hvide
Gubber! o idag, idag,
jer Triumfdags Timer glide
henad Himlens Stjernetag.
Hver en Gubbe, sølverhaarig,
som i Aar er ottiaarig,
siger smilende idag,
glattende de hvide Haar:
„Børn! se Jeg er Kongens Jevning!“
og med fyrig Stolthed slaar
Blodets svage svale Levning
endnu nogle raske Slag.

O hvad Scene!
O hvad herligt Syn at se:
Folket bedende paaknæ,
saaat *Carl Johan* alene
knejsende som Konning staar
mellem dem paa otti Aar!

O, hvi fyldes mit Øje med Taarer ved dette Syn: den ottiaarige Konge mellem Folkets Ottiaarige? kun de hvide Isser over Folkets knælende Mængde? Er det ikke skjønnere, end om de stode der om ham som ung Prinds, med Vaabnene udstrakte, som Birkebenerne om Hakon? . . . Hakon! O liflige Ord, kling igjen! Thi tre Hakoner have velsignet Norge, og Gud har ladet Hakon den Gamle, som forligede de blodige Bagler og Birkebener, komme forherliget igjen i Carl, i *Carl Johan,* som forligede de to blodigere Sønner af samme Moder: Bagger og Svear.

Derfor Bønner op fra Norden
stige tættere idag
end fra Skyens tætte Lag
Sneen daler over Jorden.
De i Herrens Skjød (højlovet!)
falde og sig sammensamle,
og *Han* vil dem sende ned
over *Carl Johans* det gamle,
laurbærkrandste, elskte Hoved
som Velsignelser og Fred.

O, ere Folkets Velsignelser hans Livs søde Næring? Eller ligge hans Livs Rødder i hans egen Sjels Menneskekjærligheds Varme, saa de ere evig unge? . . . . Tilhest! Den gamle Konge er tilhest! Nu knæler hiin Kreds af Folkets Ottiaarige og dets Mænd rejse sig . . Det røde Banner flagrer om ham . . Løven flammer . . Afsted! Hil! Hil! Normannakonning, Hil! . .

Haanden hviler fast paa Sværdet,
Øjet over Folkefærdet.
Kongen spejder. Han opdaget
Nøden har, som tyst har klaget,
men som nu i Hyttens Dør
smiler ved hans Syn som før.
— Ædelhjerte, har Du fundet
endelig din sidste Fiende?
ham, som Du imøde stunded,
ham tilsidst at overvinde?
Kongens Øje funkler saa,
sig i Rødme Kinden bader,
Haanden Sværdets Tag forlader,
arme Nød dens Hjelp at naa!

O, Folk! Guds Miskundhed er skeet med dig og din Konge: at dine Ældste endnu besidde ham, som de i sin Ungdom elskede. O Konning, om Du drog dit Sværd, skulde ikke det Mirakel ogsaa ske, at det udsprang i Blomster? Laurbæret grønnes jo om dets Hefte? O Konning, trin ind i Hyt-

ten! Den vil være strøet med Skovens Eviggrønt af dens fattige Ejer, og den ottiaarige Bedstefader vil rejse sig og sige: „min Konge, hvil her! Velsign mig! Jeg gaar foran herfra.“

Chor.

(Mel. For Norge, Kjæmpers Födeland.)

Ja Gud velsigne *Carl Johan*,
den gode gamle Herre!
Gud signe gamle Norges Land!
Det vil ham ej undvære.
Her er ham Hjerterne saa tro,
her kan han trygt i Hytten bo,
som midt i Carleborgens Ro,
den gode gamle Herre.

Ak, naar til Himlens Stjerneborg
den gamle Helt vil flytte,
da blier i viden Norrig Sorg
i hvert et Huus og Hytte.
Han elsket er paa gammel Viis;
det blier et Allemands-Forliis,
naar gamle Carl med Paradiis
sin Kongestol vil bytte.

Da Norrige i Marmor hvid
sin elskte Drot vil skjære.
Gestalten af en Haraldid
skal højen Sokkel bære.
Paa Panden hviler Aand og lid,
om Munden leger Ømhed blid,
i Sekler stimler Folket did,
hans elskte Træk at lære.

Ja signe Gud vor *Carl Johan*,
den gode gamle Herre!
Han strøet har om Norges Land
Glands af sin Sejerære.

Og fra hans rige Hjerte flød
der Lindring i den Armes Skjød.
Han skar den Arme mangt et Brød,
den gode gamle Herre.

Thi dale let, som Sneens Duun
ved klaren Himmel falder,
hver Time mild og blid og luun
ned paa hans Hoveds Alder!
Til *Oscars* Hjerte trykket tæt
den blide Engel finde det,
som søger *Carl*, naar Guds Basun
til Himmelen ham kalder!

Kongen lider.

O, at der i al min Graad,
Konge! var et Helsensraad
for din svare Smerte!
At der var en Helsebod
i den varme Strøm af Blod
i mit friske Hjerte!

Som en Reen og vild'en Elg
over hver en Frastands Svælg
vilde jeg da springe;
sank, bedækket af min Sved,
for min Konges Leje ned,
Frelse Ham at bringe.

Og jeg badede hans Fod
i det varme friske Blod
af mit eget Hjerte.

og i sidste Graad, som flød,
svalte jeg med Balsam sød
  Kongens svare Smerte.

O, med Døden kjæmped jeg: —
Som en Slange skal den ei
  paa en Helt sig liste.
Jeg den frelsende Sekund
i en Søvn saa sød og sund
  skulde fra den vriste.

Og naar Kongen vaagned saa,
liig en Ørn fjernt i det Blaa
  Dødens Skygge svævte.
Men ved Foden af hans Seng
klang det som om brast en Streng
  naar den højest bævte.

*

O, Kong Carl, det Liig, man nu
midt i Glædens Hast og Hu
  af din Hal mon bære,
har en Nordmands Hjerte gjemt,
hvori klang en Harpe stemt
  til hans Konges Ære.

Carl Johans Død.

(Kantate.)

Stille! Kongen fantaserer . .
    Stille! Stille!
Stille, Hellebardierer,
som i Forgemakket spanke!

Mine Herrer Officerer,
stille! Lad ei Hjertet banke!
Kongens blege Læber spille;
Perler liig af brustne Snor,
som hentrille
hvor de ville,
sværme vildsomt nu hans Ord;
og hans Tanker,
liig de fine Ålfespind
drivende for Morgnens Vind,
mellem Jord og Himmel vanker.
Han i Paradiis sig troer
allerede,
skjøndt hans Geist i Feberhede
flaggrer kun derudenfor.

Stille! Stille! Lad os lytte!
Hvilke Syner
maae sig skyggehurtigt flytte
indenfor det brustne Øje,
bag hvis Dunkle Hans Erindren
netop nu med Stjernens Tindren
friskest over Alting lyner!
O Han smiler! . Mon Han seer
Bearns Høje
sig at bøje
for de stolte Pyrenæ'r?
Mon Han skuer
Fædrehuset, som det stod,
da som Dreng Han det forlod?
paa dets Gavl de samme Duer?
samme Ranke ved dets Dør?
Vist Han dvæler
der derhjemme? Vist Hans Sjel er
Barn igjen idet Han døer?

Stille! Stille! Lad os lytte!
Hvilke Syner

maae sig skyggehurtigt flytte
  indenfor det brustne Øje!
— over Marken spredte Fløje . .
Bernadotte foran lyner . .
Rundtomkring de fjerne Høje
  Himmelen i Flamme staaer . .
    Ovenover
    Røgens Vover
  Trikoloren sig udslaaer . .
    Fremad, Brave!
Fremad! *En avant, Français!* . .
— O! Han andre Syn maa see
for saa blidt et Smiil at have:
  Børn i Himlens Port maae lee
    Ham imøde;
  Rosenkvast af Morgenrøde
    sin Velgjører bringe de.

O, hvad Under, om hans Tanke
    maa forvildes,
naar i slig en Sværm Han hildes?
naar Hans Øre ganske døves
af de Hjerter, som i Himlen
Carl Johan imødebanke?
O hvad Under, om i Vrimlen
  Tanke, Syn og Sands forgaaer?
    om de mange
    Takkesange
  pludseligt Hans Øre slaaer?
    om de Arme,
Han har varmet, klædt og født,
Ham, de endelig har mødt,
jublende imødelarme?
  om den Graad, Han stillet har,
    Ham forblinder,
  glimrende paa Engles Kinder
    endnu mere reen og klar?

Stille! Kongen troer sig hisset . .
      Stille, Alle!
Stille! Alt til Paradiset
drømmer Carl Johan sig baaren . .
Stille! Stille! Lad ei Taaren
fuld og tung til Jorden falde!
Den Ham kan tilbagekalde
   fra de Syner, som Han har.
      Se! Han smiler,
      som om spiler
   alt Han ud sit Vingepar.
      . . Tys! Han stræber
at fortælle hvad Han seer.
Tys! Hans Sjel er endnu her:
Oscars Navn er paa hans Læber;
   Det er ***Ham,*** Han tænker paa,
      Ham, som knæler,
   Ham, hvis Mæle Smerten kvæler,
      Oscar, Han, som hulker saa . !

Stille! Kongen løfter sagte
      sine Arme,
fromt ikors paa Brystet lagte . .
Faderen sin Søn vil favne,
Ham, sin Eneste, med Varme.
Ak! de zittrende ei magte,
dalende sin Kraft de savne;
   og det Favntag, som Han vil,
      i sin Dignen
      en Velsignen
   omforvandles langsomt til.
      Haanden finder
famlende sit Hvilested,
dalt paa Oscars Hoved ned.
Paradisets Glands, som blinder
   Kongens brustne Øje alt,
      Livets Minder,

Jord og Himmel, Alt forsvinder,
da hans Blik paa Oscar faldt.

Stille! Tydeligt, men sagte,
som naar linde
susende Skjærsommervinde
henad Græssets Toppe jagte
og i Æolsklang bortføres,
„*Oscar*!" fra Hans Læber høres . .
Een Gang høres det: de magte
blege zittrende ei meer;
og fra blegen
Læbe vegen
Kongens Sjel i Navnet er.
Thi en herlig
Engel i den samme Stund
lyttede ved Kongens Mund
saa nysgjerrig og saa kjærlig,
og da Navnet „Oscar" lød,
Han henrykket
fyrigt Kys paa Læben trykked.
. . Engel! *det* blev Kongens Død!

Det norske Folks Sorg over Carl Johan og dets Hyldest til Kong Oscar.

Hvi græde hist i Kongens Hal
saa haardt de unge Prindse?
Hvi mørknes saa i Norges Dal
fast Sneen nu mon glindse?
Hvad Sorgens Bud er det som lød?
som frem i mørke Skyer flød?
Ak! Carl Johan forvist er død?
thi Alles Øjne glindse.

Ja Carl Johan forvist er død!
  Vor Angest sandt har spaaet.
Saa var det som det Budskab lød,
  der Norrige har naaet.
Thi er det Folket sørger saa;
thi er det tungt dets Hjerter slaae;
thi er det alle Klokker gaae.
  Vor Angest sandt har spaaet.

Nu vender sig den Bonde graa
  alt mod sin Hyttes Vægge.
Han Taarer har, men ikkun faa:
  de maa hans Ord belægge.
Nu trille de, han har, ham ned
paa Bringen — o saa fuld og heed!
Du vidste, Carl Johan, du veed
  du var hans Kjæledægge.

Thi er der Sorg i Norges Land,
  saa svar som det ei fristed;
thi Døden har dets Carl Johan
  ifra dets Hjerte vristet.
Til Himmelen Han stegen er;
som Fyrste mellem Engle der
dog ned han til sit Norge seer.
  Det har ham ikke mistet.

I Oscars Bryst, i Kongens, slaaer
  Hans Faders ædle Hjerte,
og paa Hans klare Pande staaer
  hvad Ham Hans Fader lærte.
Alt i sit første Kongeord
Han æret har vor Fædrejord.
Det dulmer mildt, skjøndt dyb og stor,
  for Carl Johan vor Smerte.

En hellig Arv Han tager ved,
  vel bedre end hans Kroner:

En om og trofast Kjærlighed
af begge to Nationer.
Den er Hans dyreste Klenod,
den er jo alt vort Hjerteblod,
hvert Nordens Sværd, hver Bile god,
som funkler om hans Throner.

Den er en Odel for hans Slægt;
thi, Oscar, Du den ejer.
I den er himmelsk Varetægt
og skjønnest jordisk Sejer.
For Dig, o Konning Oscar, vil
Forjettelser den lægge til
de hyldende Nationers Hil,
hvis Kjærlighed Du ejer.

Paa Kong Carl Johans Begravelsesdag.

Den 26de April 1844.

Forgjæves skal Kapel og Kiste
sig lukke over *Carl Johan*;
thi Døden ei og Graven vriste
Hans Træk ifra mit Hjerte kan.
Der luer end Hans kjække Øje
i min Erindrings dybe Grund,
der skinner Panden end, den høje,
og Smilet leger om Hans Mund.

Did ei Fortærelsen kan trænge,
som slipper ind i Hans Kapel,
naar Døren hviner paa sin Gjænge
til Sørgetoget sit Farvel.
Thi Kongens Træk i Hjertets Gjemme

med Taarer har jeg balsamert,
og min Erindring ei kan glemme
den ædle Skjønhed i ethvert.

Lad Landets Klokkeklang forstumme,
mit Hjerte dog for Ham skal slaae
saalænge Blod dets Kamre rumme,
saalænge mine Pulse gaae!
Lad Verden sine Klæder vende
fra Sort til Purpur og Skarlag,
mit Hjerte vil dog ikke ende
for *Carl Johan* sin Sørgedag.

Som Stjernens Gjenskin ei sig bryder
i Duggen blot paa enkelt Straa,
men speilende fra Engen skyder
sig tusinddoblet mod det Blaa:
saa vil i alle Norges Sjele,
o Salige, Du see forklart
dit Billed, det jeg maatte dele,
men som jeg har saa tro bevart.

Dog vil min Kjærlighed jeg maale
med Alles i det hele Land.
Deri jeg skinsyg ei vil taale
i Norrige min Ligemand.
Det er min frie Ringheds Hæder,
en Glæde i min Sørgefest,
en Blomst paa mine Sørgeklæder,
at jeg har elsket Kongen mest!

Claus Ferdinand Tønder,
Artillerikapitain.

Carl Johan ei venter længe
paa de hvide
Stjerne-Enge
før han faaer en Helt ved Side.

Brave, ærlige *Claus Tönder!*
Skyggers Række
Du begynder,
som med *Carl* vil didhen trække.

Og et Hjerte vist hos Ingen
mere modigt
slog i Bringen,
mere fyrigt, skjøndt koldblodigt.

Frederikssteen om Ham kan melde;
Ham, den Kjække,
Haldens Fjelde
ønske at de kunde dække.

Om ei Glemsel Alting rammer,
Borgen minde
maa i Flammer
brave *Tönder* paa dens Tinde.

O *dengang* Hans Øje brændte
som hans Klinge,
som den tændte
Lunte, Han i Haand mon svinge!

„Fagrest Yngling var han“ — kunde
mange blide
Kvindemunde
hviske om fra Gammeltide.

„Barns Gemyt i mandigt Hjerte“ —
saa bekræfter
i sin Smerte
Hun, der sidder ene efter.

„Stolteste iblandt Soldater,“
saa bevidne
Kammerater,
de, hvis Haar forlængst alt hvidne. —

Se ham hist paa Batteriet
ufortrøden!
Ei fortiet
være Sandheden af Døden!

Livet fyldte i hans Bæger
besken Drikke;
Døden kvæger.
Ve, Troløse! gjør du ikke!

Død! o bedste Herrens Sendte!
Ham, som blegned
her, Du kjendte;
sanddru Du hans Billed tegned.

Du, først Du ham ret betænkte,
Æresgaven
Du ham skjænkte:
disse sidste Skud ved Graven!



For Ret og Sandhed!

Hans Majestæt Kong Oscars Valgsprog fuldbyrdet.

(Folkevise paa Oscarsdagen den 4de Juli 1844).

(Mel. Ung Adelsteen paa Thinge stod).

„For Ret og Sandhed“ er et Ord,
som Himlens eget Sprog maa ligne;
det mægtigt er den hele Jord
med alt det Bedste at velsigne.
„For Ret og Sandhed!“ — Lad det skee:
lyksalig vi da Jorden see.

Og hvis den Aand, som farer hen,
kan sanddru disse Ord udsige,
da er Sankt Petrus strax hans Ven,
og aabner for ham Himmerige.
„For Ret og Sandhed!“ Løsnet er
ved Himlens Port — Gid saa var her!

Ja Held Os! Kongen selv har sagt:
„De Ord jeg til mit Valgsprog tager.“
Og sandt! i dem er herlig Magt
mod Folkets Lidelser og Plager.
Af Kongen selv sat paa hans Skjold,
de aabne Norges gyldne Old.

Nu skal, ikraft af Kongens Ord,
ei Bonden og hans arme Kvinde
forlade sine Fædres Jord,
i fjerne Vest sin Grav at finde.
Ak! om ei Ret og Sandhed var,
da Graven store Fortrin har.

Naar Ret og Sandhed er i Kraft,
forsvinde De, der Folket suge,
som Brems og Myg for Svøbeskaft.

naar Bonden rigtig vil det bruge.
Det er som Dommersværdet sang
i Konning *Oscars* Valgsprogs Klang.

Som Iglen i sin Mudderbund
de sig bag sine Dynger gjemme;
men fra den frelste Bondes Mund
de skulle Kongens Priis fornemme.
Hurra, Kong *Oscar!* I dit Skjold
forjettet staaer vort gyldne Old.

Og Ret og Sandhed raader i
hver Dommerhal, i Højensale;
og nu maa hvert et Kryberi,
som grebne Slange, dyrt betale.
Hurra, Kong *Oscar!* I dit Skjold
forjettet staaer vort gyldne Old.

Som med det klare Lynildsblink,
Fortjeneste og Dyd opdages;
de kaldes frem paa Kongens Vink,
og frem til Æressæde tages.
Hurra, Kong *Oscar!* I dit Skjold
forjettet staaer vort gyldne Old.

I Folkets Barm har Kongen læst,
og Skyen i dets Blik opdaget.
Nu er den væk som Fnug for Blæst;
thi Kongen rakt har Folket Flaget.
Ja just det Flag Kong *Oscar* gav,
som i hvert Bryst stod tegnet af.

Skarlagenrødt med Løven i —
saa drømte Folket sig som bedste.
Nu flyver ingen Ørn meer fri
end Bann'ret op paa Borg og Fæste.
Det er et Syn godt som et Ruus
det Syn paa gamle Agershuus.

Ja, Konning! højrødt er vort Flag;
saa er vort gamle Konningmærke.
Gid vi for dig saa varm en Dag
maa i vort Blod dets Let forstærke!
Thi Ret og Sandhed har du øvt,
det Folk gjort glad, som var bedrøv't.

Hvad kan sig Norge ønske meer?
hvad røres i dets gamle Bringe?
— At Folket selv liig Kongen er,
og ta'er hans Valgsprog an paathinge!
„For Ret og Sandhed?“ O Hurra!
Hvad meer kan Norge ønske da?

Det Sol og Regn kan ønske blot
maa falde jevnt udover Landet;
dog ønsker det, at himmelsk Godt
for Kongen er i Veiret blandet.
Paa Ham gid Blomster regne ned
fra Paradisets eget Bed!

Min Moder.

Skjøndt kun dunkelt — ved en Hvisken,
som de fine Græsstraaes Zisken
under Vindens Gjennemfart —
i en Drøm mig aabenbart,
er det dog ei meer en Gaade,
som mig Hovedbrud forvolder,
hvor min Moder sig opholder
efter Aandens fri Behag,
siden hiin den Rædslers Dag,

da vi miste
maatte selv det Allersidste
i den sorte krandste Kiste —
da vi saae med sortnet Blik
hvor den dybere alt gik;
med bedøvet Øre hørte
gjennem tunge Fald af Muld,
at vor arme Fars forgrædte
Smerte raabte paa „Alette;" —
saae med Øine graadtilslørte
Graven voxe hurtig fuld,
at i Sandets løse Spil
Højen ligesom sig rørte
indtil den blev klappet til.

Siden *da* sit Paradiis
har Hun søgt hos sine Kjære,
gjæstende dem skifteviis,
Alle hende lige nære.
Oftest hos vor stakkels Far
sidder hun ved søvnløst Leje;
ofte følger
Hun de Eensomhedens Veje
langs den skjønne Vormens Bølger,
som saa kjær hans Tungsind har.
Naar hans Sorg hun ind har dysset,
flyende hans Pande kysset
med et hørligt „fra Alette,"
Hun, den Ømmeste af Mødre,
søger sine Børn, de spredte,
upartisk og ligelig;
dog af Søstre og af Brødre
først den Førstefødte: mig!

— — Gjør Blaakammeret istand!
Det skal nu min Moders være,
Navn af hende altid bære.
Friske Blomster sæt i Vand!

Roser, som hun elskte saa,
altid skal i Vindvet staae;
Bogen, som hun ei fik endt,
ligge skal paa Bordet vendt,
med det hornindbundne stærke
Øjenglas deri til Mærke;
Strikketøjet ligger hos
(derpaa var hun Virtuos);
og ved Sofahjørnet maa
hendes Skammel ikke fattes.
Alt med hendes Minde paa,
som om det var indbrodert,
som Relikvier skal skattes,
Stort og Lidet lige kjært.
Hendes Jomfru-Silhouette,
fra den Gang hun Christianssands,
Fødebyens, Skjønhed hedte,
smykket med en liden Krands,
gjort af nogle mørke Kviste
tagne ifra hendes Kiste,
under hendes Spejl skal findes.
Og paa Væggen ligefor
viser et Portræt — det sidste —
Hende, som her stundom boer,
skjøndt jeg hendes smukke Træk
meget meer livagtig mindes
end til Lærredet de bindes,
hvorifra de blegne væk.

Nøglen stikker jeg i Lomme.
Did maa ingen Fremmed komme.
Heller end jeg det vil lide,
skal det hede, at der spøger.
Men hver Dag ved Middagstide,
naar som herligst Lyset flammer,
jeg min elskte Mo'r besøger
der paa hendes eget Kammer.

Og som før, da jeg det pligted,
allerførst jeg bringer Hende
hvad som nyest jeg har digtet.
Og „Jødinden“ jeg en Dag
lægger da paa Bordets Ende.
Den er ret i hendes Smag;
thi med hendes Egne ikke
hendes Kjærlighed var endt.
Den i hendes milde Blikke
var for Arm og Fremmed tændt.

— — O Lyksalige! nu maa
Du de Ømhedsarme, som
bundne i dit Hjerte laae,
frit i Himlen sprede om.
Men Du glemme ei, at lade
Dine Hænder paa mig dvæle!
Sagte, skjøndt som Rosenblade,
hvem ei Vindene afryste,
men som af sig selv neddale,
vil jeg føle dem, og knæle
under Din Velsignens tyste
ømme moderlige Tale.

Auktion over „Grotten“.

Nu skal jeg blive — o saa arm,
saa arm som ribbet Straa:
mit Huus og Grund,
min Hest og Hund
skal sælges nu i denne Stund.
Men jeg har Noget i min Barm.
Juristen ei skal naa.

Det er et Hjerte med et Slag,
  jevnt som mit Stueuhr.
    I al min Nød
    en Viin saa sød
  jeg har dog i dets dunkle Skjød.
Begeistret er deraf hver Dag
  min freidige Natur.

Men engang i min Ungdom gik
  det kanske lidt for fort.
    Af Bondens Ryg
    en Igle styg
  jeg vilde rive altfor snyg;
men selv jeg fik et giftigt Stik,
  et Ar saa dybt og sort.

Kanhænde er det Overtro,
  kanhænde ikke med;
    men Tanken har
    jeg ganske klar,
  at for min onde Geist kun var
den giftige og sorte Slo
  som Puppens Gjemmested.

Begyndt er nok Auktionen alt.
  Tænd mig en Pibe nu! . . .
    Ræk mig lidt Vand! . . .
    Jeg er en Mand;
  dog stundom svimler ogsaa Han.
Mit Huus er med min Sved betalt;
  det kom mig blot ihu.

Kanskee nu i min Hytte skal
  en Høker fæste Huus.
    Min kjære Pult
    skal blive skjult
  af Flesk og Ost og Smør og Smult:

Øl trilles ind i Grottens Hal,
  Kognak og Spiritus.

Lad gaa! lad gaa! endskjøndt jeg før
  mit vakkre lille Huus
    saae ødelagt
    af Ildens Magt,
  af Lynild tversigjennem jagt.
Til Vaaren ligger dog et Slør
  af Blomster paa dets Gruus.

Lad Huset gaa! men Brunen skal
  en ærlig Kugle faa . . .
    Her er en Hud . . .
    Kom, gjør et Bud!
  Det Hul ei skjæmmer Tingen ud.
Men kjøb min Hund ei; dit Befal
  den vil dog ei forstaa.

Jeg finder vel et Tag et Sted;
  og er det ikke nok?
    Snart fire Bord
    og sex Fod Jord
  er nok for aldrig En saa stor.
Min Genius skal flytte med,
  min Viv, min Dueflok.

Istedetfor min Pult et Bræt
  paa Knæ jeg breder ud . . .
    Kom, kjære Viv!
    Din Haand mig giv!
  Paany begynde vi et Liv.
Men er det værd? Hvis Du er træt,
  da lad os gaa til Gud.

Jeg længe har paa Himlen se't;
  meer stærkt er Stjernens Blink.
    Mig syntes med

ved Søens Bred
den var meer blaa — som Klokkers Bed.
Hjælp mig, min Viv! Jeg veed ei ret,
om det er Himlens Vink.

O! Stjernen blinked ikke saa,
saa blaaned Søen ei,
som hendes Blik;
en Straale kvik
mod Himlen skjød, en øm jeg fik . . .
Kom, Viv! nu kan vi trøstigt gaa
i Verden ud vor Vei.



Fra Dödslejet.

1. Paa Sygelejet.

(Indledningsdigt til „Jödinden, elleve blomstrende Tornekviste.“)

Det Iisdryps Rislen i min Barm . .?
og disse Stik af Ild .?
Lad Døden kalde det sin Seir!
Det er min Himmels Foraarsveir,
dens Vaarfrembrud — snart kold snart varm,
min Saligheds April.

Dog kjæmper Hjertet i mit Bryst
mod Dødens Trængen ind.
Det slaar den endnu Dag for Dag
tilbage kjækt med tunge Slag.
Mit Sind er roligt, klart og lyst
som Kjern i Maaneskin.

Kanhænde *da* min Torneflor
udsprungen jeg faar see?
Først Kviste syv, saa to fremskjød,
ialt der elleve frembrød.
Og kommer ikke Dødens Le,
den skyder fleer jeg tror.

Ak! blomstrer som i Gulistan,
som Schiraz' Centifol!
Dog søger Ingen eders Sted:
I blomstre i den Eensomhed,
hvorhen jeg er forjagt i Ban
fra Folket, fra min Sol.

Ja til den øde Eensomhed
af Landsmænd jagt i Ban!
De vrede Daarer ikke veed,
at den en herlig Urskov er,
Som sluppen Fugl jeg levte der,
som frien Indian.

Brasiliens Skov med Palmetræ'r
af hundred Alens Top,
hvortil den blaa Passionsblomst med
Kamellien klattrer sammen op,
saa stolt og pragtfuld dog ei er
som denne Eensomhed.

Der mangler det paa Syner ei
og Aandernes Besøg.
Som Skyer, der gaa lavt og midt
igjennem Skoven søge Vei,
de Minder graa forbi mig tidt
i Eensomheden strøg.

Dog maa jeg være bleven ramt
her i min elskte Ørk
af Trolddom eller Slangebid:
min Arm er mat, min Kind er hvid,
mit Blod det rinder nu saa tamt,
og Aaren er saa mørk.

Ah, Døden har, den store Aand,
blæst af min Livstraads Haar.
Til Folk jeg vil mig slæbe frem:
jeg gjerne vil fortælle dem,
hvor sidste Plantning fra min Haand
i Blomst i Ørknen staar.

Se, om ei Honning drypper sød
fra hver en Rosenknop!
om ei hvert udslaa't Blomsterblad

Fra Dödslejet.

1. Paa Sygelejet.

[illegible] „Jødinden. ellers blomstren[illegible]

Det Livtrygs Rislen i min Barm
og [illegible] Stik af Ild .?
Lat Døden kalde det sin Seir!
Det er min Himmels Foraarsvei
dens Vaarfrembrud — snart k[illegible]
min Saligheds April.

Det kjæmper Hjertet i mit B[illegible]
med Dødens Trængen i[illegible]
Det slaar den endnu Dag f[illegible]
[illegible] kjækt med tunge Sl[illegible]
Mit Sind er roligt, klart og
som Kjern i Maaneskin

Kanhænde *da* min Tornol[illegible]
udsprungen jeg faar [illegible]
Først Kviste syv, saa to [illegible]
ialt der ellere frembrud[illegible]
Og kommer ikke Døden [illegible]
den skyder fleer j[illegible]

Ak! blomstrer som [illegible]
som Schiraz' Ro[illegible]
Dog søger Ingen [illegible]
I blomstre i den [illegible]
hvorhen jeg er fo[illegible]
fra Folket, [illegible]

dit,

ans **Skat**

... Forsvinden.

(... onstitutionelle.)

... komme,
... Dom,
og Tromme
...hom! —

er tegnet med et kjærligt Kvad,
hver Roses aabne Purpurskjød
en hellig Bog lukt op!

Blot Døden vil mig skjænke Frist
til Floren frem er brudt!
Men o! han har mig alt omsuust,
mit Bryst med Knokkelhaanden knuust,
med Blæserørets fule List
mig lydløst gjennemskudt.

. . O Følelse som af et Bad!
Jeg Alt tilgivet har.
En Finger paa mit Øje kom.
En Engels; det min Moders var.
Nu er min Sjel en toet Blom,
saa nyfødt, barneglad.

---

9. Til Niels Dahl.

Giv mig en Flaske Sundhedsviin,
og tag mit Renomee!
Man dig da snart vil melancholsk
og mig lyksalig see.

Send mig et Blad af Haabets Træ,
og tag min Laurbærkvast!
Naar du er bleven kjed deraf,
den for din Fole kast!

Men giv du mig dit Hjertelag,
og tag saa mit igjen!
Det Bytte troer jeg saa omtrent
gaaer op i op, min Ven!

Saa tornet som et feiret Navn
    ei Vejens Tistel er.
O sad jeg fri paa ti Maal Jord
    og hedte bare Peer!

O Jordens Paradiis: en Plet,
    jeg havde dyrket Selv,
en Halmhat og en Kofte graa,
    en Hytte ved en Elv!

Dog leve vil og døe jeg med
    min Harpe ved mit Bryst.
Den vejer Intet op; thi den
    for al min Nød har Trøst.

Berømmet? Nu! Hvis jeg blier frisk,
    en Pibe god Tobak . . .
Hvis du vil give en derfor,
    du til skal have Tak.

Kun eet Berøm — og det er dit,
    og nogle Faaes dertil —
For Schaks og Zars og Sultans Skat
    jeg ikke bytte vil.



3. Norges politiske Forsvinden.

(Spaaet i den Constitutionelle.)

Naar Russerne komme,
  som yderste Dom,
med Pauker og Tromme
  — Bombombelibom! —
  Til Kampen da op,
    til Død eller Sejer

hver Fiber du ejer,
min nordiske Krop!

Men, Norrig! o skulde
i Fred Du forgaa,
som Træer henmulde,
som Snefanner do:
fra Gravhøjens Skjød
min Beenrad skal stige,
til Vaaben at skrige
hver Normannafød!

Hvor ende de Fjelde?
hvor fjernt i det Blaa?
Et Konningevælde
de omspænde maa.
Se stor som et Hav
hvor Mjøsfladen glindser!
Et Riges Provindser
fremstige deraf.

Ve, *Skuld*, om Du spinder
som Røsterne spaa,
at Norrig forsvinder
som Kilde i Aa:
o Gud! i min Grav
da lad mig forglemme
det herlige Hjemme,
Du Normanden gav!



4. Moderens Korstegn over Barnet.
(Barnekammer-Julevise).

„Vist, Barn, er Spurven iaften mæt.
Han sidder alt under Taget tæt.

Han op skal aarle, at hilse fra Tag
Jesu velsignede Fødselsdag.

Thi spiste han tidlig sit Julekvels-Maal;
hvert Korn han pilled af Gyldenskaal.

Gud signe dig dog, som spørger derom!
Det husker Han Dig i din Alderdom.

Bliv graa som Spurven — der kommer den Tid —
Han sender dig altid en Julefest blid.

Nu takke du Gud for du selv er mæt
og for den liflige Julekvelstvæt!

Thi nu, mit Barn, du uden Skam
gjerne kan lege blandt Himmelens Lam.

Med Kors paa Pande og Kors paa Mund,
sov sødeligt nu til Morgenens Stund!

De Korstegn svæve, til det blier Dag,
da op og ned paa dit Aandedrag.

Som spaltede Rosenkviste i Luft
de svæve dig over med liflig Duft.

Men naar det gryer ad Dag igjen,
og Aandedrættene tystne hen —

Da staar ved dit Leje Jesus alt,
saa skjøn som Drømmen ham af har malt.

Og flux paa dit dalende Aandedræt
han fanger de svævende Rosenkors let.

Dem flytter han saa til Vinduet hen.
Der seer om Morgnen du dem igjen.

*

— Vaagn op da, Barn! Det er Juledags Gry.
Spurven alt sidder i Neget paany.

Op, op! og se den deilige Flor,
som over det hele Vindu gror!

Den maa du tyde, den Billedbog!
Den taler din Juledrøms yndige Sprog.

Det er dine Drømme den Julenat,
i Glas og Ramme af Englene sat.

Men mellem det Alt du finder dog vist
de tvende Korstegn af Rosenkvist.

Du der kan se Paradiis, om du vil.
Den Mængde af Blommer strækker nok til.

Blandt Blommernes Mængde og Stjernernes Flok
du finder de blomstrende Korstegn da nok.

Thi Jesus selv i det Drømmespind
som herligste Pryd har flettet dem ind.

De freded din Slummer og gjorde, at Du,
o Elskede, drømte med Englenes Hu.

*

. . Du græder, mit Barn, fordi de forgaa?
To nye min Haand skal dig tindrende slaa.

Før bliver paa Funker Fyrstenen arm
end paa sin Ømhed Moderens Barm.

Og Moderens Kjærlighed ene det er,
som gjemmer betroet det Korsets Myster.

Hun Korstegn kan slaa, der straale med Klang,
som om af smaa Sølvklokker fulde de hang.

Hun Korstegn kan slaa om de elskede Børn,
som laa de under bredvingede Ørn.

Var Barnet hiinsides Havet, jeg tror
som skinnende Seil didover de for.

Saa bæres da Barnet, det værnløse Kryb,
imellem to bundløse Kjærlighedsdyb:

Imellem en Moders Ømhed og Hans,
der gav med sit Hjerteblod Korset dets Glands."

5. Til en blind Dame.

Det, ædle Dame, har jeg fattet,
det har mig Ord og Aasyn sagt,
at Gud har rigelig erstattet.
En Engel ifra Lysets Lande
har blot sin Finger over Øjet lagt
imens den kysser Deres Pande.

6. Efter et Damebesøg.

Nu Liv jeg haaber;
dog ei af Pulver, Piller eller Draaber;
men Genier, husvalende og blide
jeg saae en Dag ved Smertenslejets Side.



7. Sidste Reis.

Sjömandsvise.

Nu sidste Reis mig forestaaer,
— *Sing, Sailor, oh!*
Afsted til Himlen Farten gaaer.
— *Sing, Sailor, oh!*

Snart rinder ud det sidste Glas.
Se nøje efter dit Kompas!

I Hjernekassen ligger det.
Det pege maa paa Sandt og Ret.

Se efter om du Ballast har:
en Bravmands Hjerte! — gjør saa klar!

At Alle vel du vilde her,
den Last i Priis i Himlen er.

Det Flag, du toner fra din Stavn,
maa være reent, med Herrens Navn.

Frisk an! lad modig til da staae
igjennem Sky op i det Blaa!

Der seile Englene omkring,
som paa udspændte Svaneving.

Med Strande af Demant og Guld
er Himlens Hav af Øer fuldt.

Guld og Demant — hvad gjælder det?
Nei, det er Lys og Æther let.

Det er de Stjerner, klare, smaae,
som du paa Nattevagten saae.

Da tænkte, Manne, du paa Gud,
som strøet har dem alle ud.

Snart midtiblandt Hans Stjernehær
du skue skal Hans Storhed nær.

Frisk an da! modig til lad staae
igjennem Sky op i det Blaa!

Frygt ei for Djævelens Korsar!
Du gaaer ham ganske sikkert klar.

Han entrer hule Skurke kun.
Dem borer han i dyben Grund.

I blodig Inkassator har
han Bytte som en Chinafar.

Og Thingstud, som brød Lov og Ret,
er ham en god Stykgodspaket.

Men træffes han, dit Flag da ton!
Det viser Himlens fri Nation.

Seil væk, som paa din gamle Viis!
og spørg dig frem til Paradiis!

Du møder Viv, du møder Ven,
du møder dine Børn igjen.

Da bryder større Glæde løs,
— *Sing, Sailor, oh!*
end naar du her kom hjem frasjøs.
— *Sing, Sailor, oh!*



8.

A.

Man dræber Wergeland i Bladet atter
i smukke Vers. Troer De han døer?

B.

Man *Værre* hørte om ham før.
Men skal det skee, da tro mig, Fatter,
et Epigramma først af Taarer og af Latter
paa Verden og sig selv han gjør.



9. Hilsen til Konning Oskar.

Ve mig! meer jeg kan ei kvæde.
Døden kryster Hjertet først
før den lædsker fuldt sin Tørst,
sugende dets sidste Væde.
Ve mig! Sang jeg har ei længer;
Sjælen mægter kun at bede;

og den selv mod Dommens Vrede
hvert af sine Suk tiltrænger.

Men da det blev sagt min Smerte:
Oskar kommer med sin Viv,
Hun og Nordens dyre Liv —
o, da bankede mit Hjerte,
liig en Bølge, kvalt af Stene,
stængt i grusomme Cisterne,
skjøndt den sprang af Fjeldets Kjerne,
fostret under Skovens Grene!

Brist! o brist! Thi *Oskar* kommer.
Til et Kvæde bliv, min Bøn!
I den bundne Bølges Løn,
Oskar, staaer dit Navn i Blommer.
Vældet, Dødens blege Kvader
knuger alt, da sprang iveiret,
tonende som naar din Fader
over Fiendehjerter seired.

Ja, *Hans* Aasyn stod der præget
i mit Hjertes klare Brønd,
Josefine, Søn for Søn
og din Datter ved *dit eget!*
Ha, hvor skulde Aaren springe,
som om den til Himlen vilde
Dig og alle Dine bringe,
og sig selv i Lyst forspilde!

Brist da, Steen! Hvad underjordisk
Tone suser fra mit Bryst?
Siden, Død, dets Draabe kryst —
hed som om den ei var nordisk!
Lyt da til de svage Toner,
Oskar, fra min knuste Bringe!
Jeg kan mindst mit Hjerte tvinge
mellem dine Millioner.

Jeg vil hviske i dit Øre,
    at jeg Himlen alt har seet.
    O, beskrive skal jeg Det!
Jeg paa Grændsen tør det gjøre.
Salige, som jeg gjenkjendte,
    hvilte i det Blaa i Klynge,
    og til Hymnerne, de synge,
Harper lød, med Straaler spændte.

Under dem, paa Skyers Høje
    Skygger løb af ædle Dyr.
    Hjort og Hest et Sjelefyr
havde i det stolte Øje.
Ah! hvor lysteligt at skue!
    Under hine Engles Fødder
    Skyen skjød af friske Rødder
hver en Blomst fra Jordens Tue.

Al hvad Flor paa Jorden blegned,
    Alt hvad Vintren mejed ned,
    spirte her i evig Fred.
Himlens Bund var herlig tegnet.
O, hvor lysteligt at skue
    Hyacinther halvt besjelte
    Roser, som idrømme mælte,
Glimt af Geist i Nelkens Lue!

Men, hvor herligt end hint Fjerne,
    — *Oskar* lyt! O, *Oskar*, hør!
    Oskar! før min Stemme døer —
nu jeg levte, o saa gjerne!
Thi det for mit Øje bæres,
    at Du Norge skal velsigne:
    Ved dit Scepter skal det rigne,
ved dit Sværd rundt Jorden æres.

Ja, jeg glemte Edens Sletter,
    badede i Fryd min Ve,

hvis jeg kunde *Oskar* se,
Oskar og Hans fire Ætter.
Op! Skarlagenbannret flyde
om den Helteyngels Fader!
. . Ha! nu brast den tunge Kvader.
Oskar jeg en Sang kan byde.

Nu kan Sangens Bølge springe.
O, hvor sælt jeg Norge seer!
Se de tusind Blink af Leer!
Stolten Rug paaknæ de tvinge.
Hjulets Klap ved Fossens Vove,
Seilets frie Bruus for Brisen,
Oskar, er en herlig Prisen
af dit Folks og dine Love.

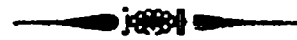
Frihed! Landets Blod maa løbe,
Frihed! Hvor saa hvast et Sværd?
Frihed! Hvilket Folkefærd
skal Du ei i Lyset døbe?
Slavers dorske Flok sig rører
liig Rosmarerne paa Skjæret . .
Oskar, korsbetegn da Spæret,
naar Du Tidens Vaagnen hører!

Ha, hvad stolte Sejerssyner
for mit matte Øje stod!
Bjerkebeinens hede Blod
gjennem sorte Aare lyner.
Bjerkebeinens? O, din Fader,
Oskar, og din Daad og Tale
har for Dig alt Landets Dale
fyldt med Bjerkebeinerader.

Hvis alt hist min Grav er aabnet,
Grav, o lov mig: af dit Skjød
skyd en ukjendt Blomme rød,
rød som Løvens Felt i Vaabnet,

til et Mærke, at derunder
trofast Bjerkebeinerhjerte,
sligt som Hakon det begjerte,
Oskar, om din Hæder blunder!

Aanders Blik fra Himlen tindre.
Deraf Hvælven er saa blaa.
De i Fjernet kunne spaa
og det Glemtes Dyb erindre.
Herligt skal min Spaadom orde:
at et Ax med gyldne Dopper
og en Rosenstok i Knopper,
Oskar, skal dit Tvespiir vorde.



10. Brasilie-Farten.

Paa Hds. Maj. Dronning Josephines Födselsdag, den 14de Marts 1845.

Troer mig, uden Ord at klandre:
trende Nætter paa hverandre,
var min Geist
over til *Brasilien* reist.

Nattelampen i mit Kammer
kastede imidlertid
sine bange blege Flammer
paa en Dødning, mere hvid.

Spørger mig, I tusind Munde!
spørger mig kun ad og om!
Hvad jeg saae, det skal jeg melde;
men jeg veed ei Selv, hvorlunde
fra de hvide norske Fjelde
jeg til fagre *Rio* kom.

Kun saameget kan jeg sige,
at man gode Vinger trænger,
Uglens udi Tysthed lige,
og end Albatrossens længer.

*

„Kom!“ — saa lød den Geistes Ord
sagte bag Gardinets Folder,
som med Styrkens Spot mig holder
mellem Himmelen og Jord.
„Norges Marts, i Sne indsvøbt,
har ei Martsviolen døbt,
ja forgjæves
efter kun et Blad den kræves.
Men i fire Vingeslag
skal Du nok af Blommer fange
mere talende end Sange,
til din elskte Dronnings Dag.“

Jeg i Fartens tre Sekunder
hørte først dernedenunder
barske Nordsjøs Ulvehylen,
saa Kanalens vrede korte
Hundetuden
i de hvide Grændseporte,
og deruden
Verdenshavets Løvebrølen.

Ovenover
og i Speil i Havets Vover
jeg paa begge Sfærer saae
Stjerner op og ned at gaae.
„Store Bjørn“ i Nord gik ned.
„Korset“ høit paa Hvælvet skred.

Tvivler Nogen, Han mig fritte,
mærke Ord og skrive op!
Rios underskjønne Egne

kan jeg af livagtig tegne.
Blind jeg skulde Vejen hitte
opad steile „Sukkertop.“

Thi paa alle *Rios* Skrænter,
ja fra „Corcovados“ Tind,
sværmende som travle Bi,
jeg til *Josephine* henter
al Brasiliens Flora ind.
Grusomt raste jeg deri.
Intet Blomster Naade venter,
hvori der var Fantasi.

Jeg en Regnbu' vilde spænde
for *Eugenes Datters* Fod
af Convolvler med de trende
Farver, skjøndt af samme Rod.

Oscars elskte Viv til Ære,
over *Hendes* Hoved sænke
vilde jeg et Morgenskjær,
skabt af Roser, som man her
i vor kolde Hemisfære
ei kan male eller tænke.

Og for *Carl Johans Velsignte*
Myrthe- og Orangeblommer
skulde ganske tæt udstrøes,
saa det lignte
disse Snefog i vor Sommer,
Æbletræet slipper løs.

For den *elskte, jubelkeiste*
Dronning Baldachiner blaae
op jeg af Kjærminder reiste
under Vinterhimlen graa.

Men til Ære for *Christinden*
og for *Moderen* og *Kvinden*,
foran hvert af Hendes Trin
spredte ud jeg Liljers Lin.

*

Naar jeg meer ei kunde hytte
i mit vidtudspændte Fang,
ilte hjem jeg med mit Bytte;
men det hændte hver en Gang —
ak! at jeg opvaagned med
tomme Hænder paa mit Sted.
Til en Bøn for *Hende* bare
fromt i Kors de lagte vare.

Fosforhvidt min Harmes Blus
flammed mod min Genius.
Men han hvisked kun igjen:
„Frisk! Til „Belvederet“ hen!
    Just til „Sao
    Christovao!“
I din Dronnings tvende Frænker
    der Du finder
Floras rigeste Præstinder,
som dig nok af Blomster skjænker.
Ere de til *Josephine*,
kappes vil da hver med sine.

To Prindsesser — ganske sandt —
jeg i Slottets Have fandt.
Tyst *Francisca*, som var ældst,
skrev paa Noder Rad paa Rad,
hvad en Harpe kvad som helst,
der i Cedrens Grene sad,
mens *Maria*, hendes Søster,
    sig forlyster
med at have fanget i
Rosens Kalk en Kolibri.

„Ak! — hun sagde — vilde denne
smukke Fange
være blot lidt mindre bange,
skjøndt dens Buur er uden Tag,
under Overreisen blunde,
saa jeg kunde
den til *Josephine* sende!
Snart er *Hendes* Fødselsdag.“

„O jeg var fornøjet, Søster,
vilde Luftningen, som røster
gjennem Harpen, paa sin Vinge
Hende blot min Hilsen bringe!

Men, for ikke strax at dø,
for ei som den trætte Svale
midt paa Havets Dyb at dale,
var det for den Zefyr bedst,
om den ved den sidste Ø
blev en herlig, stærk Sydvest —
mørkblaa fjerntifra at se,
nær som jagende i Sne,
men paa ny en Zefyr tyst
under *Josephines* Kyst.“

„Gid — saa lo Maria — gid
Vinden førte Halvten did
af vor altfor rige Sommer!
Thi vi kvæles fast af Blommer.
Tænk, det hænder
tidt, at en — ja ret en Laps
af Passionsblomst dristig titter
med de store lysblaa Øine
gjennem vore Vindvers Gitter.
Over vort Altangelænder
den og en Lían omkaps,
begge op i Luften fløine,
klattrende sig ofte høine.“

Neppe sagt,
før begjærlig af jeg mejer,
med et tropisk Vindstøds Magt,
Halvedelen af den Pragt,
Belvederets Hauge ejer.
Ja det gik i saadan Hast,
at en Sværm af Kolibrier,
Sommerfugle, Gyldenbier
fulgte med mig i min Kvast.

*

Ak! jeg ogsaa denne Nat,
hvortil alt mit Haab var sat,
vaagnede, da den var omme,
med korslagte Hænder tomme.

Bønnen var endnu ei endt.
Skjøndt den var, som den var ment,
sammensat af Ord, der brænde,
er det Tegn mig dog for mat:
maalløs Bøn i ensom Nat.
Hvem kan af et Intet kjende,
at jeg vil tilbede *Hende?*

Vel, javel! jeg vil tilbede.
Jeg for Ordet veed ei andet.
Det er lært af Fædrelandet.
Landsmænd, men jeg skinsyg er.
Hende elsk, I Tusinder!
Men kun Skjalden i sin Hede,
kun en Digter i sin Sejer
Retten at tilbede ejer,
og kun Han
syndeløs tilbede kan.

Første Nat som Patriot
over Dronningen jeg bad,

syntes i mit Huus *Hun* sad,
tryllende det til et Slot.

Nat derpaa for mig blev baaret,
at jeg var en Ridder saaret.
Jeg, saa langt min Klinge kunde,
af paa Valen Blomster skar,
som min Dronnings Farver bar;
og de svalede min Vunde,
    Blodet stansed,
saa, imens jeg bad, jeg sandsed.

Sidste Nat — o da jeg atter
    laa tilskamme
atter med mit tomme Fang —
bad jeg med en Christens Fred,
dog med Calderonisk Flamme;
og det serafinske Navn
hørte henrykt jeg, hvormed
    Herrens Moder
kalde vil sin fromme Datter,
naar Hun trykker første Gang
Hende i sin ømme Favn.

Dog forsandt jeg troer, at mine
Bønner i de trende Nætter
for den elskte *Josephine*
stege flux til Himmerig
hurtigt som paa Lysets Fjere;
friske fra mit Hjerte rundne,
    at de ere
nu til Jesu Hjerte bundne,
brad forsvundne, Duften liig
af den Dronning for Tacetter,
som, i hine Nætter hust
    i mit Kammer,
vist maa have mig berust,
kogt en Gift ved Lampens Flammer.

Thi hvergang jeg aabned Øjet
Blomsten sig tilbage bøjed
paa sin Stengels slanke Talje,
rædselskjøn, en Circe liig,
som just havde rækket mig
Tryllebægrèt af Emalje.

*

Ve mig! ve mig! Dagen gryer.
Disse Straaler ikke skrømte.
Men ved Lampens sidste Fyr
Blomst for Blomst af hine drømte,
næsten synlige, som graa
Snirkler og Rosetter paa
Skyggens sorte Bund, bortflyer;
og min ud af Sjelen tømte
Bøn — o den, den er saa tyst!

Ve! jeg har da intet Tegn
for de Følelser for *Hende,*
som jeg dyrker i mit Bryst.
Derfor, Zitterflamme, blegn,
som en troløs Glæde tændte!
Du, som med Bedrag kun endte,
ned i Sorgens Aske brænd!

Thi slig Armod under Sol,
saa bedrøvelig Elende,
om du raaber efter den,
ikke letteligen findes,
som en Skjald, hvis Tanker brænde,
men som har ei et Symbol.
Armere er ikke Rummet,
om dets Stjernepande blindes,
bladløst Træ, en Fos forstummet,
naar den under Isen bindes.

. . O, mig skeer en Aabenbaring!
Jeg et Symbolum opdager,
som behøver ei Forklaring.
Trods min Genius, den Bedrager,
skal i Simpelhedens Klædning
(Nøgenheden selv har Svøb)
det mig yde Seir og Redning.

Gyldengrøn en Straale løb
pludselig for mine Øjne.
Dem at højne
og at se
solbestraalt mit Laurbærtræ,
fatte Tanken og udføre,
var kun eet Minut at gjøre.

. . Tak, Trofaste, som har levet
under fattigt Vennetag,
frisk og karsk
over denne Vinter barsk
indtil *Josephines* Dag!

Jeg vil tage, Du maa skaffe
af din Krone fagrest Green.
Se, som en Smaragd-Agraffe
glimre friske de hver een!

Den, ja kun en Laurbærgreen
bringer jeg *Eugénes Datter*.
Hun Betydningen nok fatter.
Thi selv Fiender for slig Helt
planted Laurer ved hans Telt.
Josephine er fra Liden
mellem dem opvoxet siden.

Ædle Green, mit Tegn da vær!
Gaa, Gesandt, udfør din Pligt!
Bær Du frem min fromme Hyldest!

Gjør for *Josephine* Fyldest
for et endnu bedre Digt!
Vær et selv! Ja et Du er!
    Laurens Kvad
er nok taust, men tankemægtigt.
Gaa da frejdigt! Hemmeligt
dog jeg kysser først hvert Blad
i det smukke Lauredigt
— hemmeligt, men fromt, andægtigt.

Men du Gejst, som mig bedrog
for Brasiliens Underflor,
skjøndt du, af dit Lunes Naade,
gav mig hurtig Oversætning,
snellere end Svalers Tog,
snellere end Svaners Flaade
henad Stormens Strømme foer
i den sekelgamle Retning . .
Du — thi Alt du kan, jeg troer,
    blot du vil —
stærke Genius, du skal mine
blege Kys forvandle til
hvide Rosers Gjennemfletning.
Thi saasandt med vaagen Sands
nu jeg føler Blodet strømme,
og som Tiden ryster sine
Sandkorn ned foruden Stands,
bar Hun netop saadan Krands,
da jeg sidste Gang idrømme
saae i Himlen *Josephine.*



11. Paa Hospitalet, om Natten.

Igjennem det store Fønster
Fuldmaanen stirrer ind.
„Ak, ligger du der, min Elsker,
vel blegere end mit Skin?“

„Jeg gik forbi din Hytte;
paa Arnen var ei Glød,
paa Væggen stod Uhret stille,
i Vinduet Rosen død.

Nu gaar jeg til Stjernehaven.
Der falder Dugg saa sval.
Jeg den din Feber bringer
i mine Horns Pokal.

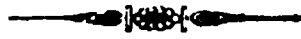
Nu gaar jeg til fjerne Høje,
hvor Evighedsblommer gro.
Fyldt er med Livsenshonning
Nektariets Gyldensko.

Jeg gaar til Drømmenes Rige;
jeg fanger et Par saa smukt.
De skulle med Vifter jage
din Pandes Sved paa Flugt.

Om fiirogtyve Timer,
imellem Eet og To,
du kan igjen mig vente
med Helsebod og Ro.“

Mens Maanen har sin Sanger
frelst med sin Panacee,
om Hospitalet siges,
der Underværker skee.

Saa gaar det til i Verden,
saa skiftes Æren ud.
Den kalder sig Bjørnens Skytte,
som kjøber kun dens Hud.



12. Anden Nat paa Hospitalet.

Ad hvad jeg vil fortælle
vil lærde Doktor lee.
De Folk i Maanen Maanen
og intet Andet see.

En himmelsk Nonnes Aasyn
den Syge seer uden Spøg,
en himmelsk barmhjertig Søster,
som gjør ham et Besøg.

Precis som det var lovet
gik Maanen igjen forbi.
Den bar saa deilig en Guldkurv
med hvide Roser i.

Hun kasted dem indad Vindvet:
de spredtes paa Gulv og Seng.
Af Dugg end Kvistene glittred,
hver liig en Sølverstreng.

Saa reent de Roser lyste,
ak, at min Haand saa hvid
blev sort, som om den havde
i Graven alt lagt en Tid.

Min himmelske Nonne hvisked:
„i Rosernes Blegheds Skjær
Du Skjønhedens egen Farve
og Himmelens Aanders seer.

Den skal Du dig udkaare,
ja med en Ridders Mod;
for mine hvide Roser
udslukke de rødes Blod.

Udslukke dem paa Kinden
og paa din Læbe med.
Naar Du er bleg som min Rose,
da har din Smerte Fred.“



18. Mulig Forvexling.

Beholder Maanen, Poeter!
Dens Væsen er mig for flaut.
Min Maane er gamle Moer *Sæther*
i hendes snehvide Skaut.

Paa selve Rigshospitalet
jeg saae hende hver en Nat.
Hun kom igjennem Portalet
i Skikkelse af en Kat.

Den Portner sig kløde bag Øre:
„Det var da en underlig Puus.“
Man Væsen af Katte bør gjøre
i Bygninger fulde af Muus.

Men under mit Vindu kommen,
flux skiftede Katten Ham.

Der stod i Skaut og i Kaabe
  en pyntelig gammel Madam.

Ad Vinduets Glar hun længe
  som Maanen stirred ind,
saa Begge jeg forvexlet
  har vist i Febersind.

Hun nærmer sig, Hun nærmer sig
  som Maaneskinnet stilt.
Hvem sidder der? . Nu kan jeg kun
  fortælle Resten vildt.

Saa skinner ei Aftenstjernen,
  ei Mars'es Karneol,
som Lægedraaberne funkled
  i Tryllerskens Phiol.

Der sad Hun som af Fosfor,
  i Natdragt hvid som Sne;
dog lyste mod den Phiolen
  som Ild mod Lysetræ.

Der sad Hun som Lapmarks-Uglen,
  den hvide med guldguult Blik;
dog lyste mod det Phiolen,
  ja med et Iisblinks Stik.

Jeg tømmer et Primulabæger,
  en Aurikel med Nektarsaft
til Ære for gamle Moer *Sæther*
  og hendes Phioles Kraft.

Thi Draaber tre jeg smagte,
  og deraf Følgen blev
de tre Minutters Helse,
  hvori jeg dette skrev.



14. Til Foraaret.

O Foraar! Foraar! red mig!
Ingen har elsket dig ømmere end jeg.

Dit første Græs er mig meer værd end en Smaragd.
Jeg kalder dine Anemoner Aarets Pryd,
skjøndt jeg nok veed, at Roserne ville komme.

Ofte slyngede de Fyrige sig efter mig.
Det var som at være elsket af Princesser.
Men jeg flygtede: Anemonen, Foraarets Datter, havde min Tro.

O vidn da, Anemone, som jeg fyrigen har knælet for!
Vidner, foragtede Løvetand og Leerfivel,
at jeg har agtet eder meer end Guld, fordi I ere Foraarets
Børn!

Vidn, Svale, at jeg gjorde Gjæstebud for dig som for et
hjemkommet fortabt Barn, fordi du var Foraarets Sendebud.

Søg disse Skyers Herre og bed, at de ikke længer maae ryste
Naale
ned i mit Bryst fra deres kolde blaae Aabninger.

Vidn, gamle Træ, hvem jeg har dyrket som en Guddom
og hvis Knopper jeg hvert Foraar har talt ivrigere end Perler!

Vidn Du, som jeg saa ofte har omfavnet
med en Sønnesønssøns Ærbødighed for sin Oldefader.
Ah ja, hvor tidt har jeg ikke ønsket at være en ung Løn
af din udødelige Rod og at blande min Krone med din!

Ja, Gamle, vidn for mig! Du vil blive troet.
Du er jo ærværdig som en Patriark.

Bed for mig, skal jeg øse Viin paa dine Rødder
og læge dine Ar med Kys.

Din Krone maa alt være i sit fagreste Lysgrønt,
dine Blade alt suse derude.

O Foraar! den Gamle raaber for mig, skjøndt han er hæs.
Han række sine Arme mod Himlen, og Anemonerne,
dine blaaøjede Børn, knæle og bede at du skal
redde mig — mig, der elsker dig saa ømt.

15. Til min Gyldenlak.

Gyldenlak, før Du din Glands har tabt,
da er jeg Det hvoraf Alt er skabt;
ja før Du mister din Krones Guld,
da er jeg Muld.

Idet jeg raaber: med Vindvet op!
mit sidste Blik faar din Gyldentop.
Min Sjel dig kysser, idet forbi
den flyver fri.

Togange jeg kysser din søde Mund.
Dit er det første med Rettens Grund.
Det andet give du, Kjære husk,
min Rosenbusk!

Udsprungen faar jeg den ei at see;
thi bring mig Hilsen, naar det vil skee;
og siig, jeg ønsker, at paa min Grav
den blomstrer af.

Ja siig, jeg ønsker, at paa mit Bryst
den Rose laa, du fra mig har kyst;
og, Gyldenlak, vær i Dødens Huus
dens Brudeblus!



16. Den smukke Familje.

Mærkværdigt! O, meer end Mærkværdigt! Vidunder! Vidunder!
O, at mine Knæ aarkede at bøje sig for at tilbede!

Min Sjel har slaaet sine Vinger sammen;
den knæler ligesom i et tilhyllet Kapel;
thi mine Øjne have lukket sig over det Syns Herlighed, jeg har havt.

„Se dog“ — sagde jeg til min Viv — „maaske gjør jeg Rosen Uret.
Kanske dog een er udsprungen inat.“

„Een fuldtudsprungen!“ — raabte hun, slaaende sine Hænder sammen — „og sex halvtudsprungne omkring.“

„O hvilken smuk Familje!“ sagde jeg.
„Den Fuldtudsprungne er som en Moder mellem sine Døttre.“

Vidunder! Himmelens Vidunder!
I den største Rose sad der en Matrone, ikke større end en Humle,
og klædt som den i Gyldenstykkes Trøje og sort Skjørt
og spandt nogle fine Støvtraade ud af en Blomsterkolbe til Teen.

„Srrr Stille!“ sagde hun. „Aabn med et Kys de sex
halvtudsprungne af disse Roser, skal du faa se mine sex ældste Døttre.
Vi ere Génier, Englenes Tjenerinder.
Alle Vi ere i din Moders Tjeneste.
Hun har sendt os for at forfærdige den Dragt,
hvori din Sjel skal fare hen.“

Jeg aabnede, som befalet, den ene Rose efter den anden.
I hver af dem sad en Genius, herligere klædt end Guldbillen.
Alle arbejdede de som Moderen.

Ansigterne syntes mig bekjendte.
De syntes mig at være afdøde Elsktes.

„Se hvilken herlig rosafarvet Tunika, du skal faa!“
sagde den Første.

„Frygt ikke for at den er for liden,“ sagde den Anden.
„Saasnart den kommer ud under fri Himmel, udvides den.“

„Jeg toer dit Skjærf“, sagde den Tredie, toende nogle fine gyldne
Traade i en Duggdraabe.

„Og Jeg! og Jeg,“ sagde de Andre eftersom jeg kom til dem,
„Se her! Se her!“

Og En lavede Rosenolje til at smøre de fine Fjer med,
som de sagde Sjelen allerede nu bar.

En syede paa et Par Sandaler, der saae ud som et Par af de
smaa hule fine Blade i Rosens Indre.
„Med dem kan du træde paa Solens Glødbund“ sagde hun,
og syede og syede med en Syl ikke større end en Mygs Brodd.

Den Sjette sad med Hænderne i Skjødet.
„Jeg er alt færdig“ sagde hun: „Min Moder har alt faaet
mit Spind, og saa kan jeg da sladdre lidt.“

„Men kjender du mig ikke? Jeg er det fattige Barn,
som du ønskede var dit."

„Se!" sladdrede hun. „Vi ere flere end syv.
Vi ere Een og Tyve." Og til min Forbauselse tællede jeg
fjorten Knopper til.

„Først naar den Sidste aabner sig," vedblev Hun,
„ønske vi Du skal flyve med til Himlen, og Du skal se,
hvor smukke og store vi blive i Flugten."

„I den sidste Knop ligger kun en Kanarifugl, ikke større end et
Bygkorn, og en højrød Dompap, ikke større end en Granat."

„Din Moder sender dem for at Du kan se, at Du træffer Alle
igjen i Himlen, som Du har elsket, endog det Mindste.
De søde Smaa skulle flyve med os tilbage."

„Naar Hjertet hæves til Herligheden, fæster ogsaa det uskyldige
Jordiske, det har elsket, sig til det som til en Magnet . . ."

„Tys!" hviskede den søde Sladdrerske.
Jeg forraader af Himmelens Religion."

„Dog vil jeg sige Dig, at Du skal faa se din Hest om du længes.
Du skal synes, at Du lægger din Haand paa hans Hals.

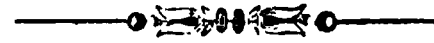
I en Skydal skal Du se ham spise Nelliker tilhøjre
og Levkøjer tilvenstre.

„Vil Du endnu engang tumle den;
nu vel! Himlen har vide Sletter."

„Det vil glæde din Moder, at du ikke har glemt hendes
Yndling, som hun saa ofte har klappet.
Hun har fortalt os, at Brunen hver Dag kom til hendes Vindu
og saae med de kloge Øjne paa hende
til den venlige Haand kom ud.

Visselig, hendes Hjerte vil banke af Fryd over din Fart paa ham,
thi hun veed at dit fryder sig, naar du sprænger opad
et af Tordenens Bjerge eller over Lynildens Strømme.“

„Nu har jeg talt. Lad nu Rosen lukke sig, for jeg trænger
til Hvile efter mit Arbejde.
Kun det endnu: saasnart den sidste Knop har aabnet sig,
falde vore Arbejdsceller sammen, og vi ile tilbage til din Moder
med den himmelske Dragt, hun vil skjænke sin Førstefødte.“



Anmærkninger.

Side 3 og 7. „**Den förste Gang**“ og „**Kristiania**“ bleve fremsagte som Prolog og Epilog ved „Campbellernes“ Opförelse paa Kristiania Teater i Januar 1838. — „Campbellerne“ udkom 1837.

Side 14. **Den Navnlöse**, sidste Linje, Variant:

Straal for dem kun i min Graad!

Side 17. **Fantasi.**

I 1ste Vers, Var.:

Stærke Aander har til Grunden
lænket fast mit Bryst.

Side 22 og 23. **Min Grav.** Var.:

I 2det Vers:

Bag tvende Poppeltræ'er —

I 3die Vers:

Der, skeelsynt Nid, du meest bekvemt
kan læse mine Kvad —

I 4de Vers:

Det Stöv, du faaer i Haanden, reent
som Liljens er o. s. v.

I 7de Vers:

Da, Bogfink, syng i Poplens Top
til Ære for min Brud!
Spring ud en vakker Rosenknop!
Jasmin, din blege Mund luk op
til Ære for min Brud!

Side 24. **Det förste Haandtryk.** Sidste V. Var.:

De höje Stjerner saae og taalte,
at deres Aarer sammenstraalte.

Side 25. **Den förste Omfavnelse.** 5te Vers. Var.:

Södmen deri
drak Fantasien med glödende Tunge.
Styrke og Lys
skjænkte det Ömheds Geni.

Side 44. **Norges Farvel til Ole Bull.**

Ved Holmengraa din Guerriera,
i Nidaros din Preghiera.

Allusioner til Ole Bulls Kompositioner: Polacca guerriera og Preghiera d'una madre.

Side 48. **Fattigfolksbarn.** Af en Annonce i „Bien“ sees, at dette Digt oprindelig var bestemt til at danne Indledningen til en Digtcyklus: **Tugthuuskvinden.** Nogen Fortsættelse af Digtet fulgte imidlertid ikke, medmindre man hertil vil regne fölgende Brudstykker, som jeg har fundet mellem Digterens Manuskripter:

Ha, hvor raskt de Væve gaae,
ha, hvor tungt de Bommer slaae!
hvor de Vævske'r larme!
Ak, hvi hænger Svöben hos?
Stærk jo gaaer som hviden Fos
Rad af Pigearme?

Standsed En, Gud naade da!
Svöben flöj da til og fra
stakkels Piges Skulder.
Se ei til! Ei Blik af Ynk!
Döver alle hendes Klynk
med fordobblet Bulder!

O, der standser en, paastand
svinger strenge Opsynsmand
tunge Tougetvinde.
Ynk ei Offret, thi hun er
jo som Allesammen her
kun en Tugthuuskvinde.

Tugthuuskvind — o Navn hvor fælt!
Ord, af Skjændsel kun besjelt!
Du maa bedre finde.
Vist i Herrens egen Mund
heder som de Alle, hun
blot en Synderinde.

Side 52 og 55. Flok af unge Skandinaver
sidste Normand snart begraver.
Edder ifra eget Hjerte
drypped de i Hjelms's Smerte.

Hist dernede af den Mands
Hoved rives Egens Krands,
som har meer end Fjeldet Dalen
vogtet Friheden i Salen.

Jonas Anton Hjelm havde, nogen Tid för „Norges Fjelde“ blev skrevet, frabedet sig at komme paa Valg til Stortinget i 1839. Den Konstitutionelle tog heraf Anledning til en bitter og nærgaaende Kritik over Hjelms politiske Liv og Karakter. Det er rimeligvis hertil, der sigtes i ovenstaaende Linjer.

Side 58 og 61. Digtene: **De to Elskerinder** og **Damen med Harpen** ere skrevne til en engelsk Melodi. (Rory O'More.)

Side 70 og 71. **Helsevise.** 8de Vers. Var.:
I Polen voxer Hampen höj.
Deraf blir Russetampen dröj.
I 23de Vers:
Jeg mindedes min Faders Huus,
og tog mig saa iland et Ruus.

Side 71. **Opsang for „Kommerceraad Clauson".** I den förste, særskilt udkomne, Udgave af dette Digt benævnes Skibet Konferentsraad Clauson; i et senere Aftryk, i Morgenbladet for 1844, er dette Navn, for Versemaalets Skyld, forandret til: „Kommerceraad."

Side 73.
Og Flodens Dræbtes Skygger staae,
og raabe: „vivent les deux drapeaux!"

Ja Skyggerne fra Nitti tre
de raabe: „vive la liberté!"

sigter til Myrderierne i Nantes, under den förste franske Revolution.

Side 73. 8de Vers, Var.:
Det stolte Syn igjen at see
er Gamlens Favoritidee.

Side 75 og 76. **Gangspilvise om J. A. Hjelm.**
21de og 22de Vers, Var.:
Træf blot ei Skib i aabent Vand,
med Navn forhadt i Norges Land.

Thi Hjelm og Slige enes ei o. s. v.

Side 86. Hun har Sundastrædet klart o. s. v.
I Originaludg. staar:
Hun har Sundastrædet klövt —

Side 104. **Kongens Ankomst.** Om dette Digts Tilblivelseshistorie se „Hasselnödder" 44de Stykke.

Side 109. **Robert Major,** en irsk Emigrant, der efter den irske Opstand i 1798 under dette — som det heder, antagne — Navn ankom til Norge. Han endte frivilligt sit Liv.

The Emerald of the Ocean ɔ: Oceanets Smaragd. Lord Fitzgerald og Tandy vare to af den irske Opstands fornemste Ledere.

Side 110. **Ludvig Mariboe** f. 1783 i Kjöbenhavn, af jödiske Forældre. I Aaret 1805 (?) bosatte han sig i Norge, hvor han snart ved sin storartede Patriotisme, sin Velgjörenhed og rastlöse Virksomhed erhvervede sig Krav paa at henregnes blandt sit nye Fædrelands ypperste Borgere. Saaledes oprettede han, i Forening med daværende Kammerherre, senere Statsraad Rosenkranz en efter en stor Maalestok anlagt Kornhandel, der senere,

ved Krigens Udbrud i 1807, blev til væsentlig Nytte ved Kornforsyningen; under Krigen oprettede han et Frikorps, anlagde forskjellige Fabriker o. s. v. Han var Stortingsmand for Kristiania i Aaret 1830 og for Akershus Amt i 1833. I 1824—1834 redigerede han Oppositionsbladet „Patrouillen." Forskjellige Slags Skuffelser og Modgang i hans politiske Liv, og en tildels ved hans utrættelige Virksomhed nedbrudt Helbred frembragte, i Forening med hans af Naturen febrilske Temperament, i hans sidste Leveaar en aandelig Svækkelse, der tilsidst, i Aaret 1840, gik over til fuldstændig Sindsforvirring. Det var Efterretningen om denne sörgelige Begivenhed, der fremkaldte W's Digt. — Mariboe döde i 1841. (Smlgn. W's Biografi i Hefteskriftet: Mærkelige Nordmænd.)

Side 115. **Smukke Skyer.** Om Anledningen til dette Digt se Anm. til Side 205.

Side 118. **Skaalsang for Norges Ungdom.** Af Farcen. „Kringla."

Side 122. Hvor mange mellem Os,
der förend Krigens Fare
de störste Helte vare,
löb ei ved förste Skud fra Glommen og til Moss?

Allusionen til Krigsbegivenhederne i 1814 er let fattelig.

Side 127. Mon Hellespont, af Heros Blus belyst,
er dybt som Stagiritens Bryst
— og mon Skamanders Bugt
er skjönhedslinjet som sin Digters Flugt?

Stagiriten ɔ: Aristoteles fra Stagira. Ved Floden Skamander laa Troja; Skamanders Digter ɔ: den trojanske Krigs Sanger, Homer.

Side 138. Der var Övergaard, med Hovedet forbundet o. s. v.

Kaptejn Hans Övergaard — Stortingsmand i Aarene 1833—1839 — döde (den 17de Maj 1840) omtr. en Maaned för „Skaaltale for et godt Aar" blev til, ved Explosionen af en Kanon *).

Side 139. **Olavus Kynsberg.** Oversættelse:

Gesvindt nu engang, i Arme, kysser denne Höjrehaand, som ikke vidste, hvad Venstren gjorde. —

Nu er der en Lejlighed, nu da Haanden for förste Gang er udstrakt for eders Tak. Skynder eder derfor!

Ja, skynder eder, I, som have erfaret, at den trækker sig ilsommere tilbage for dem, som ville takke, end den berörte Mimose!

Ve, bleg og stiv er jo denne Haand, Hungerens Brödkurv, de Ulykkeliges Stötte!

*) Ved en Uagtsomhed af Udg. har Digtet Hans Övergaard (S. 147) faaet en urigtig Plads, efter Skaaltale for et godt Aar.

Saaledes er det da, at hans tilhyllede Dyd modtager de for sene Kys uden at rödme.

Men kysser den dog; thi Kys bedække Dödens Marmor med skyggeagtige Blomster.

Charon sætter over ogsaa uden Skillingen, naar en Taare funkler paa de hvide Fingre.

Han gav en Ven sin sidste Skilling, og ledte ovenikjöbet i sin tomme Lomme.

O ædle Hjerte, som Perlen, skjult for Livet, erkjendt först af Döden!

Nu straaler Du i Himlens Kreds af Salige, du lyser klarere under Gravens Muld.

Se, Aanden skinner gjennem denne steenagtige Bleghed med et livsaligt Smiil!

Det sorte Hav er rigere end Landene, rigere end Livet er Döden, Altings Ejermand.

Men ingensinde bemægtigede den sig en herligere Aand eller et værdfuldere Hjerte; ingensinde en meer ædelsteensartet Troskab eller et bedre Godlunets Guld.

De Himmelske kjendte godt hans Aands Fortrinlighed; de Ulykkelige hvor ömt hans Hjerte var.

Men de Fleste forstode ham ikke bedre, end de pleje at forstaae dette ophöjede Sprog.

Ja han var genifuld, overlegen og gedigen, som Romernes Sprog.

Endnu i selve Himlene er dette stolte Maal hans Sjels, som det var paa Jorden.

Derfor, skjöndt han visselig nok forstaaer den tause Smerte, som slaaer i Hjertet, bruger jeg hans Yndlingsmaal, idet jeg sætter en sörgende Blomst paa hans Grav.

Livet var ham saa sparsomt paa Blomster; skulde han ikke have en eneste i Döden? (W.)

Side 147. **Hans Övergaard.** Se Anm. til S. 138.

Side 149. **Egebladene.** Paul Holst, föd i Drammen 1789, var fra Aaret 1831 Assessor i Höjesteret, og i Aarene 1833—1839 Medlem af Stortinget, hvor han hörte til den daværende Oppositions varmeste Talsmænd. Han döde den 28de August 1840. Otte Dage efter hans Död inlöb Efterretning til Kristiania om at Norges Statholder, Grev Wedel-Jarlsberg, den 27de August, Dagen för Holst, var afgaaet ved Döden i Wiesbaden.

Side 158—161. **Smaafuglene paa Juleneget.** Var.:

I 25de Vers:

Til Nytaar kommer den Skrivers Kar.
Han plundrer fra mig alt hvad jeg har.

I 31te Vers:
Lad komme nu Foged og Karlen med.
I næstsidste Vers:
Men gid det Guld, den Plundrer skal faa.
I sidste Vers:
Nei, onde Skjære: o. s. v.

Side 180. Sidste Vers. Var.:
Se, om ei blandt Himlens Skyer
en Engels jeg kan kjende.

Side 184. **Asylbörnenes Sang til Generalmajor Birch.** Overrakt Generalmajoren med en Krands og Buketter af nogle udvalgte Börn, samt afsjunget i Asylet. (W.)

Side 186—187. **Asylbörnesang til en Velgjörerinde.**
5te Vers. Var.:
Guds Himmel i en Moders Barm
sin Miskundhed har sænkt.
O Himmel, du er der saa varm o. s. v.

Side 199. **George Frederik v. Krogh.** Det lader sig neppe gjöre, at give vor Tid et anskueligt Billede af denne, efter Samtidiges Vidnesbyrd, ualmindeligt begavede Personlighed. Man har endel Avisopsatser og juridiske Afhandlinger fra hans Haand; hvad der forresten kunde have udviklet sig af hans sjeldne naturlige Anlæg, gik tilgrunde under et Hang til udskejende Levemaade, som de gjentagne Bestræbelser fra Slægt og Venner, (og blandt disse var Wergeland maaske den utrætteligste) ikke formaaede at overvinde. I April 1841 blev han fundet död et Par Mile fra Kristiania, under aaben Himmel, ved Siden af Landevejen. Morgenbladets og den Konstitutionelles Anmeldelser af hans Dödsfald fremkaldte, i det sidstnævnte Blad, en Protest fra W., af hvilken jeg her hidsætter hvad der kan bidrage til en nærmere Kundskab om den Afdöde:

„Man har paa den uskaansomste Maade stillet George Kroghs Liig frem for Publikum. Man har blottet en Svaghed, som var bekjendt nok, og som ikke opstillede et forförende, men et afskrækkende Exempel. — — — — Vilde man, med hiin Tilsidesættelse af Delikatessen, dog have været retfærdig mod den saa Mishandlede, naar man endelig ganske unödvendig vilde publicere hans ulykkelige Svaghed, da burde man ialfald paapege den virkelige, Mange bekjendte, Hovedgrund dertil, nemlig den bittre Fölelse af at være bleven tilsidesat ved en Universitetsbefordring. At hans Temperament og fysiske Komplexion, hans Studenterdages större Kommersleben og hans Kammeraders og Andres evindelige Feteren af ham ved Traktemente ogsaa skjöd efter, eller forud alt havde bragt ham paa Glid, er vel ogsaa Tilfældet. Han har gjort megen Nytte imellem endeel

Almuer paa Byens Östkant, hvor han fandt gjæstevenligt Ophold hos flere Bönder. Han underviste deres Börn og i Söndagsskoler deres voxne Ungdom; personlig var han Almuesmænd til Veiledning, vakte deres Sands for Oplysning, og udbredte megen politisk bedre Viden ved sine sunde, især statsretlige Afhandlinger. Der lod sig meget mere sige til hans Ros. Mangen Bonde, som kjendte ham i hans lyse og mörke Öjeblik, vil erindre ham med dybtfölt Vemod, mangen godhjertet Huusmoder, som stellede for ham som for et Barn, vil fælde Taarer over ham. Fred med ham! Det havde været ædlere at samle og udgive som en Folkebog hans mange forskjellige, altid klare, sindige og vigtige Punkter oplysende större Opsatser i de forskjellige Blade, end saaledes at skjænde hans Liig.

Jeg appellerer i hvad jeg har sagt om den Virksomhed, hvormed han i de senere Aar gjorde Fyldest for sin ulykkelige Tilværelse, til Repræsentanterne Tönsager og Valstad, til hans mangeaarige Gjæsteven Ole Dysterud og O. Berg i Oudalen og til Sognepræst Ingjer i Gjerdrum, som nu har sagt hans Stöv det sidste Farvel."

Side 201. **Omen accipite.** I Sommeren 1841, da dette Digt blev skrevet, byggede W. „Grotten," et over en Fjeldklöft opfört Landsted nær ved Kristiania.

Side 202. **Peder Övergaard.** 3die Vers:

gjör Rosens Smiil saa södt —

Denne, som man ser, ufuldstændige Verslinje findes saaledes i Originalaftrykket.

Side 205 og ff. Aaret 1838 kan i mere end en Henseende siges at betegne et Vendepunkt i Wergelands Liv. Han havde Aaret iforvejen opgivet „Statsborgeren," og hans stadige Indblanden i Dögnliteraturens mangehaande Stridigheder, der er et meget fremtrædende Træk ved hans hele tidligere Skribentliv, ophörte dermed næsten ganske. Man kan vel tænke sig, at en Digternatur som hans i en modnere Alder maatte fatte Afsmag for en Publicists spredte Virksomhed; men selv om den naturlige Trang til at trække sig tilbage til Digtningens friere Regioner ikke skulde været stærk nok til at overvinde hans Hang til at blande sig i Dagens Anliggender, blev dette dog endnu mere tilbagetrængt ved den fiendtlige Stilling, hvori han i det fölgende Aar — 1839 — traadte til alle Hovedstadens publicistiske Organer, paa Grund af sit Forhold til Karl Johan. Denne havde givet W. Tilsagn om at erholde Nannestads Kapellani, men tilbagekaldt sit Löfte *) i Vrede over en Ubesindighed hvori W. havde gjort sig skyldig ved at deltage i et stöjende Natteselskab i Pa-

*) Se Digtet „Smukke Skyer" (S. 115) og „Hasselnödder" 45de Stykke.

læets Vagtstue. Nogen Tid derefter tilböd Kongen ham, i Mangel af Kapellaniet, en aarlig Pension af sin private Kasse, som W. modtog med det udtrykkelige Forbehold, at den skulde betragtes som Honorar for „fritvalgte Arbejder for Almuens Oplysning.“ Dette Skridt af Flyvebladenes og Statsborgerens Redaktör var Signalet til en almindelig og voldsom Forfölgelse fra fordums politiske Venner og gamle Fiender. Denne aarlange Avisfejde fremkaldte en stor Mængde Avisartikler fra W., hvori han sögte at retfærdiggjöre sit Forhold, ofte med en krænket Selvfölelses Veltalenhed, men ogsaa ofte med en Voldsomhed og Bitterhed, som kun kan undskyldes ved Fölelsen af en höjst uretfærdig Mishandling. Til hans meest hensynslöse Skrifter fra denne Tid hörer fornemmelig „Den Tale, jeg vilde holde ved et Prövevalg for Akershus Amt,“ og Farcerne „Engelsk Salt“ og „Vinægers Fjeldeventyr,“ der vare rettede mod Ludvig Kr. Daa, „Granskerens“ Udgiver, hvis talentfulde Polemik mod W., fornemmelig paa Grund af et tidligere venskabeligt Forhold vistnok var den for W. smerteligste Episode i denne Strid. — Det er naturligvis ikke her Sted til at give en nærmere Forklaring af Wergelands Forhold i denne Sag; men der findes i Digtene fra hans sidste Leveaar saameget, der minder om denne Forandring i hans offentlige Forhold, at denne skisserede Fremstilling ikke turde være overflödig. Enkelte af Digtene fra dette Tidsrum *) ere undertegnede: der Geächtete (Den Banlyste).

Side 208. **Mig Selv.** Skrevet som Svar paa en polemisk Redaktionsartikel i Morgenbladet, hvori det blandt Andet heder, at „Hr. W. for Tiden er opirret og i slet Lune.“ Digtet var ledsaget med fölgende Fterskrift:

Forfatteren.

Jeg anmoder de klogeste Mennesker i Verden ɔ: DHrr kritiske Anonymer, om at sætte disse Tanker i Vers.

Kristiske Anonymer.

Klogeste Mennesker i Verden? Ganske rigtig; det er upaatvivlelig vi Anonymer. Neitak! Ultra posse — men en Læredreng skulle vi gjöre ham til saalænge han lever.

Forfatteren.

Her er en Lærekl ud.

Varianter. S. 209, 6te Vers:

naar den er imellem Stene —

og S. 210, 4de Vers:

Der er Forvandtskab mellem Sjælen o. s. v.

Side 210. **Efter Tidens Lejlighed.** Var.:

I 1ste Vers: Sandheds Sejersglands frembryder o. s. v.

*) Sujetter for Versemagere, Min Hustru og Fordums-Venner.

3die Vers: Men det maa ei hviskes stille.
Sandheds Venner ei blot ville.
Det er Kunsten, Adamssjel:
vær i Liv og Död dig Selv!
Stefanus imellem Stene
maa du staae: som Han alene.

Side 213. 9de Linje. I Hdskr. staar:
som den kjække
Brombærbusk o. s. v.

Side 224 og ff. **Langeleiken.** Den Mundart af Hallingmaalet, som her, under en i Egnen indfödt og i dens Mundart særdeles kyndig Students Korrektur, er brugt, er den i Hoveddalföret gjængse, hvorimod de Pröver af Hallingmaal, som findes i „Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie," 4de og 5te Bind, synes at være fra en af de höjere Afdale, hvor Lyden af „a" og „æ" er den gjængse istedetfor den her brugte „o" og „e." — Valdersvisen er fra omtrent midt i Dalen. (W.)

Originaludg. af „Langeleiken" er ledsaget med en prosaisk, ordret Oversættelse, hvoraf jeg har troet kun at burde indtage Forklaringen paa de Ord, som kunne antages at være mindre bekjendte.

Side 226. **Devegge-Hodne.** Devegge er en Gaard tætved Næs Kirke i Hallingdalen. Paa den findes den mærkelige Alderdomslevning „Deveggestuen," som beskrives i Topografisk Journal 30te Hefte, og omtales i Krafts Norges Beskrivelse 2det Bind Pag. 221. Den er efter Sagnet opfört af en landflygtig skotsk Prindsesse, „Fru Belju," som her boede med sin Mand, Grev Klemet. Den beboes endnu. — Brusteinen, en stor Steen ved Gaarden Frösager i Næs Præstegjæld, som Sagnet angiver væltet did den ligger af Jetterne. — Skogshorn, et höjt Fjeld mellem Hallingdal og Valders. — Sagnet beretter, at den mystiske Forbindelse imellem Devegge-Stuen og det Horn, som hörer til dens Inventarier, ikke blot gik saavidt, at en indre Uro drev en Tyv, som havde stjaalet det, til at bringe det tilbage, men at ogsaa en Ejer af Gaarden, som tog det med sig til en anden Ejendomsgaard, blev af samme Fölelse dreven til at bringe det tilbage, da han havde hört om Tyven. (W.)

Side 232. **Valdrisen paa Heimvægen.** Etnaelven, en af de störste Elve i Valders. — Nösekampen, ligesom Hugakollen, Bitihorn o. s. v. mærkværdige Fjelde i Valders. — Vinsterfly, den störste af Fjeldsletterne, (Flyerne) strygende over mod Gudbrandsdalen. — Dynnastenen ɔ: Stenen paa Gaarden Dynna i Gran paa Hadeland, en af Landets mærkeligste Runestene, baade formedelst sine indhugne Figurer af Heste, Mænd o. s. v. og

formedelst sin rörende Inskription, der omtrent tydes som i Visen. (W.)

Side 246. Skal du med forbauset Öre
Aagots söde Vise höre —

Aagots Sang (Sola gjæng bak Aasen ne) af Bjerregaards Syngespil „Fjeldeventyret.“

Side 246. **Med nogle Bögekjerner.** Indsamlede af de prægtige Böge, som voxe i en Nordbakkė paa Ullevold — i en Nordbakke, udsatte for Snoen fra Maridalen, og under denne Bredegrad, mens man troede, at denne Træsorts Grændse var en Grad sydligere, givende et brillant Finale i den herlige Skov ved Laurvig! Der er saaledes ingen Tvivl om at den vilde kunne voxe over de fleste sydlige Strög af Agershuus Stift, og ganske vist over Smaalehnene, Folloug og Ager. Egen findes spredt over Romerigernes vindhaarde Sletter; paa Mistbjergets Knæ staaer „Eidsvolds Fane,“ en knuddret Gubbe af en Eg i den stenige Grund, med vel saa mange Aarhundreder paa Bagen, at den har seet Kirken bygges nede i Bygden, hvor St. Olaf hörte Ottesang för han drog afsted til Ringsager og ödelagde Smaakongerne, og med en endnu ungdomsfrisk Krone, der sees vide over Dalen. Paa Næs paa Hedemarken ender Egen först, og da pludselig, saa Bögen ved Laurvig, med en Skov paa Gaarden Hoels Marker, saa herlig som i Old-England. Og Bögen er Egens Frænde, ikke meget kuldskjærere end den. Danske Havetidende siger endogsaa, at den med Forkjærlighed vælger Stederne mod Nordost. Dette Aar var saa fortræffeligt for saadan Træsæd, at det vel neppe saasnart viser sig igjen. Bögetræets mangfoldige Nytte, navnlig for Bödkere o. s. v., burde vække den Opmærksomhed for dets Udbredelse, at man benyttede sig af denne Naturens Anviisning. Nu pege de törre Grene Fingre ad vor Ligegyldighed, og Egernet pudser sin Snude i Toppen, gottende sig over at den har spist og samlet de Kjerner i Rede, som Menneskene ikke have brydt sig om. (W.)

Side 248. Se der sidder Gudbrandsdalen
i en gammel Gubbe graa o. s. v.

Den bekjendte Gudbrandsdöl, Ole Haagenstad, der var Medlem af Rigsforsamlingen, og flere senere Storting.

Side 251. **Hytten.** I Morgenbladet for 1840, No. 58, findes fölgende Epigram, der kan betragtes som Motivet til hele dette Digt:

Den ensomme Skorstenspibe.

Hvad knejser hist? er det en Frihedsstötte?
En Norges Hæders Marmors-Nomenklator
Ak!
Her var en Hytte
og en Inkassator!

Side 256. 2det Vers. De tre förste Linjer lyde i Manuskriptet — korrektere med Hensyn til Rimet — saaledes:

Han Angsten saae i hendes Sind;
han gjennemsaae det klart
som gjennem Vindvets Balsamin o. s. v.

Side 263. **En slet dansk Fremstiller af Hakon Jarl.**
Sidste Linje, Var:
Nu vent dig Karkers Lön, hvis ei, til Jylland fly!

Side 263. **Skinke- og Syltevise,** i den Schmahrske Stil. I 1842 opholdt der sig i Kristiania en gammel Kjöbenhavner, Kunsthandler I. H. Schmahr, der levede af at forevise Malerier. Mandens pudserlige Væsen gjorde ham til Gjenstand for endel Harcellas, hvoriblandt nogle Epigrammer i den Konstitutionelle, som S. sögte at revengere sig over ved et Injuriesögsmaal. For at hjelpe ham af en Pengeforlegenhed, forfattede W. i hans Navn en Beskrivelse af denne Proces, og senere „Forsoningen, et fantastisk Digt af I. H. Schmahr.“ Læseren vil i disse to Skrifter — i tredie Bind — faa en mere karakteristisk Pröve paa denne Stil, hvis ejendommelige Blanding af Enfold og burlesk Vittighed i de her meddelte Digte forekommer mig mindre fremtrædende.

Side 266. **Georg Fein,** en forvist tysk Demokrat, der et Par Gange har besögt Norge.

Side 268. **17de Mai 1843.** Se Anm. til S. 263.

Side 276—77. Træk for Træk jeg sammensanker
af min Maurits, Henrik Anker o. s. v.
Digterne Maur. Hansen og H. A. Bjerregaard.

Side 278. **Archiv-Vise.** W. var i sine sidste Leveaar Bureauchef ved Rigsarkivet.

Side 285. **Efter Döden.** I "Nogle Ord til gode Konfirmationsbörn og deres Forældre“ (1839) findes dette Digt i fölgende fragmentariske Form:

— hvor Nöd i Herlighed forgaar,
hvor ingen Smerte mere naar
det lette Hjerte, Aanden faar
af Lysets Rosenblade,
hvor i Alkjerlighedens Smiil
den unge Engel lys og mild
sit Legeme af himmelsk Ild
evindelig kan bade —

Side 286. Fra Minde, hvor nu Valen
er röd af Klövrens Blod o. s. v.
Allusion til Slaget ved Minde 1134.

Side 309. **For Ret og Sandhed.** Samtidigt med dette Digt udkom: „Det frigjorte norske Unions- og Orlogs-Flag.“ De tre förste

Vers heraf ere ligelydende med det 9de til 11te i förstnævnte Digt. Til disse er föjet fölgende:

O fagre Blomst paa Norges Bryst!
hvor Hjertet under dig maa banke!
En Rose skjön i Fredens Lyst,
— i Krig, naar Mænd sig om dig sanke,
da bliver du for deres Syn
en Baune röd, et Flammelyn.

Og foran foran flyver det,
og gjæve Normænd storme efter.
Det er som var i Flagets Let
indtryllet Sejr og Underkræfter;
og kommer röversk Örn, forsand
han svider Fjedre i dets Brand!

Side 314. **Auktion over „Grotten".** I sine förste Skribentaar havde W. paadraget sig en Injurieproces, hvis Omkostninger, da den efter 12 Aars Forlöb blev paadömt ved Overretten, i Forening med andre pekuniære Misligheder, truede ham med en total oekonomisk Ruin, hvorfra han dog ved en Vens opofrende Mellemkomst blev reddet. Til Processens Anledning sigtes i 3die og 4de Vers.

Side 318. **Paa Sygelejet.** Dateret August 1844.

Side 320. **Til Niels Dahl.** (Morgenbladet 15de Oktober 1844). Svar paa et Digt, denne havde tilskrevet W. Se Morgenbladet for 1844 No. 273.

Side 321. **Norges politiske Forsvinden,** spaaet i den Constitutionelle. (Mrgbl. 13de Nov. 1844) Se Den Constitutionelle, 1844, No. 309 og 313. („Om Forbindelsen med Sverige", Bemærkninger ved et engelsk Blads Ytringer om Foreningen.)

Side 323. **Moderens Korstegn over Barnet.** Mrgbl. 12te Dec. 1844.

Side 326. **Sidste Reis.** Særskilt udgivet.

Side 328. **Hilsen til Konning Oskar.** Mrgbl. 9de Febr. 1845.

Side 342. **Paa Hospitalet, om Natten.** Mrgbl. 22de April 1845.

Side 343. **Anden Nat paa Hospitalet.** Mrgbl. 24de April 1845.

Side 344. **Mulig Forvexling.** Mrgbl. 8de Maj 1845. Moer Sæther var en i den Tid meget bekjendt „klog Kone."

Side 346. **Til Foraaret.** Dateret 21de Maj 1845.

Side 347. **Til min Gyldenlak.** Mrgbl. 24de Maj 1845.

Side 348. **Den smukke Familje.** Dateret 24de Maj 1845. **Den 12te** Juli 1845 döde Henrik Wergeland.

Tillæg.

En stor Del af de her — se Fortalen til förste Bind — meddelte Digte ville formodentlig forekomme Læseren saa ubetydelige, at de neppe fortjene at opbevares. — Min eneste Grund for at meddele dem er ogsaa den, at jeg, ved at udelade dem, anförende deres ringe Værd som Grund, ikke kunde forlange, at min Dom uden Videre skulde tages god. Og jeg kunde ikke vel lade mig nöje med at henvise til Originalaftrykkene, da disse for största Delen ere saa vanskelige at overkomme for det större Publikum, at min Kritik ikke let kunde kontroleres. De faa da staa her, om man vil, som en Samling af literære Kuriositeter. Fra dette Synspunkt betragtet, kunne Enkelte, især de, der ere at anse for W.'s förste ubehjelpelige Forsög i Verskunsten, endog tillægges en ikke ringe Grad af Interesse for de Venner af hans Muse, der ville studere hans Udvikling i teknisk Henseende.

Et Par Andre af disse Digte — f. Ex.: „Ved Just Hansens Grav" og „Gid jeg var en Fugl," kunde nok have fortjent en værdigere Plads. De anförte Digte, af hvilke det Förste er mig velvilligt meddelt af den Afdödes Broder, Hr. Sognepræst Hansen, og det andet findes i „Ny Hermoder," er jeg imidlertid först kommen paa Spor efter, da Værkets Trykning var saa langt fremskredet, at de ikke kunde indtages uden at gjöre Brud paa den kronologiske Orden.

Udg.

3

Ida og Selma.

(1826.)

Viig bort til Syndens haarde Leie, Qval!
Slip mig udaf din klamme Favn, og kryst
Mit Hjerte ei med dine hvasse Kløer!
Det er jo Nat, og Midienattens mørke
Gudinde hyller mig jo med sit Slør:
Forgjeves rækker Nat sin Valmuekalk.
Skjøndt paa mit Øie blødt dens Vinge hviler,
Omsvæve mig dog Yndighedsgestalter.
Sku hist den høie, ædle, blege Qvinde!
Sku hist den smukke, ømme Yndens Datter!
— Men tal du dunkle Taare, Natten drak!
Tal blege Kind, hvis Rødme Elskov suged
Og gjorde til min Kummers Monument.

*

Hvad Skikkelse maner du frem, Phantasi?
  — Se, Høihed paa Panden den throner!
Om Læben livsalige Smiils Trylleri,
  Du deilige Ida!
Ha! end udaf Elskov min Stemme jo toner.

Men ak! Skjæbnens haarde, tungtrammende Haand
  Dig bøied ved Kummer, og Roserne vege.
Min Kjærlighed skuer saa sorgfuld din Aand,
  Du deilige Dødsbrud,
I Lidelsers Nat, og de Lilier saa blege!

Vemodig min Elskov var, haabløs jeg saae
  Min Ida i Elskerens Arme.
Men stærkere monne mit Hjerte dog slaae
  For yndige Selma!
Vee! Haabet *kun* nærmer min Kjærligheds Varme.

En nyssprungen Rose min Selmalil er,
I Øiet Forglemmigei smiler,
Og himmelske Ynder den Rosenknop bær,
Beskedent den rødmer,
Og Uskyld i Bægeret hviler.

Jeg drømte, jeg favned i Ungdommens Glands
Min Selma! jeg følte dit Hjerte
Mildtbankende — o da svandt Jordlivets Sands!
O min Selma!
Jeg vaagned til tærende Smerte.

. . . Vil du Emilie . . ? bøi du dit Sind!
Lad mit Haab ei i Mulmet forsvinde!
— Ha! farver vel Elskov din yndige Kind. . . . ?
Smiler dit Øie?
Af Fryd da min Taare skal rinde!

Dog, Haab, gjæk mig ei! — Du bevinger min Pen,
Du mig viser kun Elskovens Glæde!
Dog — varsler du sandt: før mig hastig da hen
Til min Selma!
O, da vil ei sorgfuld jeg græde.

Nei, da skal min Munterhed Styrke gjenfaae:
Hele Verden beundre jeg tvinger
Min Selma, beundre de Øine saa blaae
Hos min Selma!
Jeg til Himlen med Selma mig svinger!



Mindeqvad over Sorenskriver Knudssøn.

(1826).

Normænd, kommer og følger
did, hvor Kummeren vinker
og peger paa Tidstrømmens Bølger,
der hylle nu Stjernen, som blinker
høit over Frihedens Palme,
men ak, nu mon falme.

Kommer og følger de Toner,
som døende flyve fra Strenge;
de føre, hvor Kummeren throner
under sorgklædte Fyrre paa Enge,
did, hvor Sorg sidder bleg
og stirrer paa fældede Eeg.

Alvorlige Normænd, I ahne
mit Qvad — ei I Tanken tør fatte:
„hvad? tør Døden misundelig rane
Frihedens helligste Skatte?"
Følger, følger! styrer jer Gang
efter min klagende Sang!

Seer hist den sorgklædte Qvinde
imellem Fyrrenes Grene,
knælende hist ved et Liig,
Friheds Gudinde.
Normand! rører det dig?
kjender du vel disse Bene?
denne Krands om hans Lokker,
Egeløvskrandsen, du gav
din Knudssøn? . . o Norge,
knæl ved hans Grav,
hvis Ord vare Frihedens fjeldfaste Borge,
som Modstand ei rokker!

— Ja, han er borte, din Ven?
Knudssen mon Himlen tilbage
vel kræve; — hans daadfulde Dage
beholdt dog Norge igjen!

Hæv dig Frihed! knæl ei ved Baaren!
Dog se, dine mandige Sønner
hemme knapt Taaren.
Nornen ved Bønner
ikke kan vende sin Iid;
men evigt den kommende Tid
vor Knudssen skal bygge
et hædrende Minde,
som reise sin Tinde
I Frihedens Skygge.

Hæv dig Norge! knæl ei ved Baaren!
Dog se, dine mandige Sønner
hemme knapt Taaren.
Men evigen grønner,
Knudssøn, dit Minde,
og Tiden skal finde
Normænd liig Knudssøn, som Frihedens Skjold
og Hævder mod Vold.
Evig i Salen
hist din Skygge skal svæve,
lytte med Lyst
Til Mændenes Ord udi Hallen,
naar for Friheden hæve
de frihedselskende Bryst!

Den syttende Mai.
(1826).

Mai *syttende* af Tidens Bølger randt
skjøn over Nord — den Himmelen lod smile,
da Kjæmpen vaagnede af Seclers tunge Hvile,
fra aabnet Øie mørke Taage svandt.
Skjøndt ei for at skue
Skjoldenes Glands,
ei Sværdenes Lue,
Einheriars Dands,
men Frihedens Krands
om Tempelets Bue,
og Hakonarætens den herlige Krone,
som straalende steg af Fortidens Grav —
da Jernseclers smuldrede Liiglagen faldt —
liig Solen, der stevner fra rolige Hav,
for favne en Kongehelts Isse, som kaldt
af Folket, besteg vor fædrene Throne.

O ædle Konning! stedse Normand var
et kraftfuldt Træ, hvis Frugt var Dyder høie:
et trofast Hjerte altid Barmen bar
og Ærligheden lysed i hans Øie:
Hans Ahner blinke høit paa Sagas Skjold:
— O! naar jeg Oldgudindens Teppe hæver
og skuer Heltefærd paa Gimlevold
og Kongeskygger — da mit Hjerte bæver
af Fryd. Med Ret han sig ophøiet troer
— hans Hæder end paa Bautastene groer!

Men — hæver Fortid Tanken i hans Sind
og føler han de gamle Skjaldres Toner
liig Bølgers Brusen, Storm om Klippetind
og Skyers Kamp trindt hiin Horneel hist throner:

end høiere sit Hoved hæve han
ved Norge *nu* ved Norges Carl Johan!

Din lyse Oldtid sank i Seclers Nat.
Ei sandt, Dig lysted sove, gamle Kjæmpe?
en Vaabenhvile? — Helten nedsank brat;
men Sjælens Ild kan Søvnen lang ei dæmpe.
Et Ydunsæble rakte Tiden hen;
Du bed i det og reiste Dig igjen.

Hadet smelter for Frihedens Ild:
et Had, som Dankonger bygged.
Dog aldrig Norgubbens Øienbryn skygged
en Gnist, som ei vise han vil.
Grundet paa Ælde,
kan kun *Ærlighed* fælde
det Had, som da vilde svinge,
evigt fra Kjølen sin Vinge.

En Staalmuur det være,
som Norges Frihed beskytte!
Beundrende Folkene lytte
skal efter hvad Saga mon lære
med Sorg eller Smilen i *kommende* Tider
om Norge og Frihedens Død eller Liv.
— O Saga! Alvorlige! skriv,
mens Taarer ad Kinden nedglider:
„Som Saragossa faldt Nor!
Messeniens Skjæbne
Norge ei fristed!
Men Sønner af Nor,
af Frihedsild grebne,
fra Forglemmelsen vristed
Dit evige Navn!“
Saa lyde din Gravsang herlige Stavn!
O vil Du for Frihed ei døe?
En Yngling for elskede Mø
jo gjerne vil døe!

Og siig, hvilken Mø er saa yndig og skjøn
som Friheden, Norriges Brud?
Til den er jo viet hver Norriges Søn.
Os ene gav Gud
den Mø, hvortil Verdner fra Oldtiden beiled,
for hvem jo en Cato og Winkelried segned
og Helten Riego i Dødens Arm blegned.

I Normænd! for bevare Bruden reen:
Lad *Klogskab* være hendes Jomfrubelte!
og hun skal blive huld, som da hun treen
fra Himlen ned blandt Norges gjæve Helte.

Lad Glæden tænde sin Fakkel i Alterets Lue
og svinge den høit over Norge,
under de høie Arcader,
Fjeldenes sneedækte Borge!
Sku hist de dandsende Rader
under Tempelets Bue,
hvor Kongen, ophøiet mild,
hædrer og elsker Normandens Jld!
staaer blandt ærværdige Gamle,
de ædle og gladstemte Normænd,
og Smaabørn ved Mødrenes Barm,
som efter Konningen famle
med spæde, udstrakte Arm.
Konge! trin hen
til Frihedens Altar i Granernes Skov!
Hvor Maien ryster de duftende Lokker,
hvor Dig Normænd omslynge
— en Borg, som ei Ulykke rokker —
Hør! hvor de synge
din og Selvstændigheds Lov.

Hvilken Niding tør Kredsen sig nærme?
— den Kreds, ærværdig ved Oldingers Sølvhaar
og sød ved de Norges yndige Qvinder
og Ynglingers Blik og de blussende Kinder:

denne Kreds om Altret, som staaer
i Lunden, som Normænd beskjærme?
Ha! hvem tør male misundeligt Had?
og skelende Mistro
imellem Konge og Folk?
Gid, Normannakonge, du sad
her mellem de smilende Mødre,
i Mændenes kraftfulde Bo!
— her er Ærlighed Tolk
og alle er Brødre!

I Normænd! føle denne Glædens Dag,
skjøn som den Elsktes Smiil
og yndig som Minstrellens Harpeslag
i Birkelund om Heltefædres Høie.
For Norge lys — som Solens aabne Øie
for Kloder, høit paa Himmelteltets Blaae
for evig funkler — *saa den* evig staae!
Gid Ingen kunde sige saa:
„Dog ha! hvi jubler da ei Norge ud
sin Fryd, en Høisang hæver op til Gud,
som over Norges Fjelde evig throner?
— hvi bæve ikke de af Jubeltoner?"
Men jubler Fryd paa denne skjønne Dag!
Held Fædreland! dets raske Sønner Held!
Af Foraarsluftens rene, klare Væld
din Skaal, mit Land, i hvert et Aandedrag!

Norge, Island, Færø.

(Forqvæde til en poetisk behandlet Sigmund Brestessöns Saga*).

(1828).

En fager Qvinde gav engang
Verden tvende Drenge:
Munterhed i Øiet sang,
Haaret gyldne Strenge.

Den Kjephest helst de leged med
var en hvæsset Landse:
Nabodrengen snart blev kjed
af de vilde Dandse.

„Vel snart som Faer vi ud kan gaae
„mod den stærke Jette?
„Større Sværd end dette maa
„snart vor Muskel lette!"

Saa juble de — den Moder glad,
høit, ved Aftentide,
synger dem et dristigt Qvad,
mens paa Skjold de sidde.

Den Ældste klapper glad i Haand:
„Sligt vil jeg og gjøre,
naar jeg kan de blanke Baand
om min Bringe snøre!"

Den Anden længe lytter til,
Takten slaaer paa Skjoldet:
„Ha — et Qvad jeg heller vil,
at af Sjel jeg folded!"

---

*) Ikke udkommet (Udg.)

Den Mindste jubler: „Moder sød!
vil Du stedse qvæde,
bli'er jeg gjerne i dit Skjød.
vil ei Bifrost træde!“

Den Ældste rask i Veiret skjød,
en Hjelm ham blev for snæver:
snart en Kongekrones Glød
han til Issen hæver.

Dog elsker han sin Moder god:
Arm om ham hun slynger,
som da han ved Arnen stod:
samme Sang hun synger.

Den Anden blev en dygtig Skjald,
boed hos sin Moder:
skrev dog tidt med Sværd paa Val,
Runer, som hans Broder.

Den Mindste stedse hjemme sad
for den Sang at høre:
stundom maa dog Svenden glad
Broders Glavind føre.

Skjøndt alderstegen bærer Hiin
end sit gyldne Smykke:
Sølverlok om Purpurkind
gjør ham værd den Lykke.

Men Tid og Sorg paa Skjaldens Sjel
Snee og Riimfrost rysted;
fremmed Baand, som sølvgraa Træl
ham til Jorden krysted!

Se, meer han kan ei mindes sig,
hvor han Harpen lagde:

Stakkels Olding, tykkes Dig,
Sorgen Glemsel bragte?

Ha, famler Du i sølvgraae Haar
for din Hjelm at finde?
vredes ved i fremmed Gaard
tjene fremmed Qvinde?

Den Yngste gav sin Jarlehat
for en lodden Hue:
før hans Hjelm var liig en Nat
over Baunens Lue.

Nu han, som før sin Broders Skjold
ofte bar i Slaget,
sidder liig en Bauta kold,
moset og bedaget.

Paa Panden Kummer tegnet har
mangen skummel Rune:
Drømmene, hans Ungdom bar,
qvalte Skjæbnens Lune.

Han endnu hos sin gamle Mo'er
hører Barndoms Qvæde,
stirrer paa sin Broders Spoer,
som tør Bifrost træde.

„Da vi var' Smaae, saa vilde Han
stedse Herre være:
— underligt, slig Lyde kan
saadan Guldfrugt bære.“

„Nu bærer han, liig Sol paa Fjeld,
Kronen, Sværd ved Siden:
jeg er Træl: den Andens Sjel
bleven sløv før Tiden.

„Nu, riig som Høst og stolt som Vaar,
 neppe Han kan mindes,
at han Brødre har, hvis Kaar
 trangt af Armod bindes.“

Saa mumler mørk den gamle Svend:
 seer paa hullet Trøie,
saa til Kronen han igjen
 kaster lynfuldt Øie.

Det gjælder ei hans Broder, om
 han mod Himlen peger,
men den sorte Skjebne, som
 med hans Lykke leger.

*

Trende Skibe med høie
Barme glide af Havnen.

Bann'ret ligner en Hanes
Kam og Seilet en Vinge.

Stormen tvetter sin sorte
Lok i Bølgernes Fraade.

Hisset Banneret, liig en
Gnist, nu flyver i Natten.

Snart maae Seilene, lige
hvidgraae Røgstøtter, følge.

Masten brister; liig Kobber-
hjelm staaer Snekken paa Skjæret.

Morgnen peger paa tvende
Vrag, som drive i Fjernet.

Over Kjølene springe
smaae og leende Bølger.

Morgnen viser i Fjernet
glad en høibarmet Snekke.

See i Solen hvor liig den
sidste, svindende Stjerne?

En af Trende har Skjebnen
levnet: Een kun af Trende!

Samme Egeskov fødte
dog de Skibe — o Skjebne?

Tro ei Barndommes Drøm, som'
slaaer, liig Masten, mod Skyen!

Skjebnen splitted de tvende
Drenges flagrende Purpur.

Hine Drenge jeg nævner:
Norge, Island og Færö.

Havet er deres Moder,
liig en blaaøiet Qvinde.

Havets syngende Barm var
hine Ynglingers Vugge.

Jordens Lande er alle
Havets lokkede Sønner.

Hver af Sønnerne fik sin
egen, skarpe Character.

Landets Mænd ere Sjelen:
Landets Qvinder er Hjertet.

Hver en Mand er en Guddoms
Tanke virkeligbleven.

— *Norge* gjemmer bag Klippers
Skjolde Dalenes Guldslør.

Norges kraftfulde Legem
har et svulmende Hjerte.

Se, det ligner den tapre,
men godmodige Gothe!

Se, dets Elve er mørkblaae
Aarer, Fjeldene Muskler!

Høi er Sjelen, som ruller
gjennem brusende Aare.

Varmt Principet, som ulmer,
bag de snoede Muskler.

Folket bærer jo Landets
Præg, som Sjelen sit Legems.

— Hver en *Islænder* var en
ildfuld, digterisk Tanke.

Hver en Islænder var en
Heklas hvinende Funke.

***Island* var den bizarre,**
høie, kraftfulde Digter.

Se, hans Øie hvor ildfuldt!
— Krablas Krater i Natten.

Se, som Legemet Sjelen:
voldsom, kraftfuld og ædel!

Gjennem *Færeyars* Bryst der
bruse tusinde Aarer.

Derfor var han en heftig,
iilsom vredladen Yngling.

Lidenskaber, som Skum paa
Bølgen, strømmer med Blodet.

Sorte Fjeldbække ofte
hvirvle klingrende Perler.

Stormen hviler: en heftig
Sjel har glindsende Tanker.

Sigmund Brestessön var en
ædel Færeyars Tanke.

---

2 Pet. 1, 8 *).

„Naar saad Menneskekjærlighed findes i Eders Hjerter, da lader den Eder ikke blive örkeslöse eller ufrugtbare."

(1828).

Se Drengen her, hvis Iil med Morgnens første
Straale hen til Heden farer, hvor
han seer de høie Tidsler vaie, for
af disses rødblaae Hatte Fjedrene
at plukke til sin Bedstemoders Pude.
Hans Kjærlighed til Bestemo'er ei mægter
den hede Solens Kraft og Sved, som dugger
den røde Kind, og svider ham i Øiet,
ei Aanden, som, langs Blomsterhavet, heed
og tørstig skjælver, smelte: ikke mægte

*) Senere (1842) omarbeidet i „Jöden." (Tidselskjægplukkeren). Udg.

de hvasse Torne, røde af hans Blod,
og Myg og Frygten for at sætte, under
de tætte Blade, Foden i en Snogs
giftfyldte Ringe, jage Kjærligheden
for hans Moders Moder: den umættelig
udvider sig saalangt hans Øie naaer
vidt over Heden.
Hele denne Rigdom
af hvide Fjedre vil han plyndre, og
med Kjeppen ned de lange Fiender meie.
Men Middagssolen voxer allerede
fremover Skoven, dragende dens Skygge
og Blomstens Dug og Damp og Drengens Kræfter
som Skat til sig, og endnu seer han Heden
fuldvaiende af Tidsler rundtomkring,
og kun en liden Ring nedknæle dybt
for Seireren i Støvet, medens bag den
alt Eftermiddagsvinden reiser tusind
blegrøde Tidselhjelme høit iveiret,
som Slaver ikkun trodsende paa Mængden,
og blæser Dunen ham i Ansigtet,
som Oceanets Skum mod St. Helena.

Endnu hans Pose hungrer, og den lette
Duun hans Sved bedækker fast, mens Tidslens
Skygge Aftenssolen alt forfølger,
i Seiren voxende: mod Aftenvinden
de høie Tidsler sukke, saa han ræddes;
thi Dæmringen har graanet alting, og
den første Stjerne drukket alle Farver,
saa hele Heden synes ham et Hav
af reiste Snoge hvislende: hans Mod
de lange Skygger jage hjemad, dog
en Taare efterlader det paa Flugten.

„Ak Bedstemo'er“ — saa bryder frem hans Tale
af heftig Graad — se her for Middagsmaden,
mit Blod, min Sved, den røde Sommerdag!“

*

Nu, troer du ei, at jo den gamle Moders
Kjærlighed udfylder Resten af
hans Kurv? og hvergang hun den seer, saa trykker
den bløde Søvn den Gamle ned, som i
en Gjesteseng, hvor Dune-Silkepuder
udaande Søvn om hvert et Ledemod,
skjøndt hver kan see, hun nikker paa en Træbænk,
lænende den skarpe Albu paa
en Pinderyg? Jo sikkerlig. Du seer,
hvor lidet og hvor meget Drengen gjorde:
hans gode Villie plukkede den hele,
vidtstrakte Hede, skjøndt hans Kræfter rakte
den hele Dag ei mere end en Kreds,
femgange bredere end Armens Længde.
— Se her den Godes Liv, hans Kamp mod disse
Elendigheder, Sorger, Synders Æt,
sortvaiende henover hele Jorden,
mens Klager hvine gjennem dem. Hans Stræben,
den synes frugtløs, skjøndt den aldrig sov,
men avled frem, mens Natten rysted ud
sin klare Blomsterdug paa Marken, og
sin dunkle Sjeledug paa alle Dyr,
med Tanken om Elendigheden af
den Dag i Verden sat, som Stjernerne
begrov nu nys i Havet, Planer, som
med Solen reiste sig, i Hjertet bløde,
i Armen stærke, raskt til Kamp mod hine
Elendigheder, som nu ogsaa vaagned
for atter nye Monstrer frem at avle.



Drengen og Fuglen.

(1828).

Drengen.

Lille Fugl, med den Vinge rød og hvid,
vil du sælge din Frihed, saa flagre du hid
til mit staalblaa Buur, med en Guldknap paa,
liig Solen, der sidder i Himlen blaa!
O flagr du derind!
Kun dristig derind!
Din Vinge, saa favr som en Jomfrukind,
skal blomstre i Ro der for Veir og Vind,
for Veir og Vind.

Fuglen.

Du Nar! om dit Buur er som Vaarens Viol,
dets gyldne Top
som Lilieknop:
saa er Himlen mit Buur, og dets Knap en Sol.
Mit Liv er Frihed!

Drengen.

Lille Fugl, med den Vinge rød og hvid,
vil du sælge din Frihed, saa flagre du hid
til mit staalblaa Buur, hvor jeg guldguult Frø,
ligt Stjerner, paa Sølverchrystal skal strøe!
Ha, hungrige Smaa,
du bider nok paa!
Se glindsende Hirse mod Grankongl graa!
Din trætfløine Frihed vist sulte maa,
vist sulte maa?

Fuglen.

Hvo lever landflygtig? Thi Liv uden Fryd
(O Frihed og Hjem!
Hvad frydfuldt som Dem?)

er Død — uden Hjerte, en Gjenfærdslyd.
Mit Liv er Frihed! -

Drengen.

Lille Fugl, med den Vinge rød og hvid,
vil du sælge din Frihed, saa flagre du hid
i mit staalblaa Buur, hvor du tryg kan lee
ad Vintren og Høgen med blodig Lee!
O fly fra den Qvist
som vugger dig hist!
Herinde er Fred, men derude er Tvist.
Mit Sprog skal du synge — Du glemmer vist
din Sang fra Qvist.

Fuglen.

O, lysted din Falskhed mig: turde jeg vel
— ve! — stjæle fra
min Yngel da
dens Frihed, dens eneste Arvedeel?
Mit Liv er Frihed!
Held Friheden! Held
mit Fædrelands Sjel, du Sjel
i Fos og Storm og Gran paa Fjeld!



Syttende Mai-Sang.

(1829).

(Mel. Trofasthed).

Dagen hil,
som nu i Norges Dale daler,
lys af Smiil,
og klangfuld af Pokaler!
Spanien gav, for denne Dag at eie,
Rosmarinen,

Apelsinen
og sin Xeresviin.

Ha mit Nor
sit Hjerteblod gav førend Dagen,
(skjøndt jeg troer
at den er slaaet paa Kagen.)
O, min Drot, dit Navn jo Norge bærer
dybt i Barmen,
blankt som Karmen,
Gud i Natten grov.

Frihed, hil!
Et Suk vi Norges Frihed bringe;
Sang og Smiil
skal være Sukkets Vinge.
Se, idag sig reise kan den Arme,
raabe: „Jordens
Fyrste! Nordens
Mand har Diadem!“

Ha vor Sjel
Klenodet bærer høit! Paa Panden
Rynker vel
ei Lænker er paa Manden?
Dog ei vist . . . Idag da Sorgens Lokker,
(sorte Rynker)
dybt sig synker
ned i min Pokal.



La Varsovienne.

Af Casimir Delavigne.

(1832).

Den reiser sig den blodige Dag,
da Lænken af vor Nakke siiger.
Vor Hvidørns skinnende Vingeslag,
se, opmod Frankrigs Himmelbue stiger.
Med Julistraalen ja den stiger.
Fra kløvnet Sky hør! hør! — den skriger:
„i Graven synk, mit ædle Polen,
hvis dig ei lyser Frihedssolen!“
Bajonetten paa, Polakker! Det er vort Løsenskrig.
Igjennem Trommehvirvlen, hør, det trænger sig!
Bajonetten paa! Ha, Frihed, lev! ja lev evindelig!

„Til Hest — man skreg — Kosak og Baskir!
nedsabler hveren oprørsk Slave!
Her er ei Balkan og Schumlas Spiir.
Men over Polens Mark i Blod vi trave.“
— Holdt! Se, Czar, vore Balkan-toppe!
Vi dynge dem af vore Kroppe.
Kun sine Børn vil Polen bære,
og Aadslerne af Fiendehære.
Bajonetten paa, Polakker! o. s. v.

Din Æt, o Polen, for dig kun døer.
O Fryd! — Dens Støv en sorgfuld Seier
med Memfis' Gruushob blanded før,
mens høien Kreml for dens Hæder neier.
I fiirti Aar ved fremmede Have
de Stakler maatte sig søge Grave.
Men dennegang, Kjær-Moder, vove
i Døden ved din Barm at sove.
Bajonetten paa, Polakker! o. s. v.

Kosciusko, knus! vor Fiende knus,
som saa forrædersk Naade synger!
Hvor var den, da dit Hevnstaal, Rus,
umættet skar i Pragas Børneklynger?
Det Blod dit Hjerteblod betale!
Det Polens tørstige Slette svale!
Med denne Dugg den Krands bespræuger,
Som over Pragas Offer hænger!
Bajonetten paa, Polakker! o. s. v.

Frem, Frelserhær, i Sved og Blod!
Til Hevn! den vore Qvinder kræve.
Mit Land, dit hellige Ringklenod
for Nord-uhyrets Øine høit du hæve!
ja Ringen, Døttrene Dig forære:
den Sønnerne gyldne med Blod og Ære.
den Ring, som over Kampens Vover
med Frihed evig Dig trolover!
Bajonetten paa, Polakker! o. s. v.

Vor Daad for Frankrig Jenas Kugler har
i vore Bringer blodigt tegnet.
Marengo-staalet det Samme skar.
Men Hvo har Champauberts Valarr regnet.
Samdøden før var sød som Seier.
For gamle Vaabenbrødre eier
Kun Frankrig Graad? kun Graad at byde?
For Dig vort Blod jo maatte flyde?
Bajonetten paa, Polakker! o. s. v.

Men I, men I, hvis straalende Blod
har spredt sig vidt som hellige Bølger,
for Os at vie til Frelsens Daad,
fremstimer Skygger, hvor I end Eder dølger!
Som Eder Seirere eller Martyrer,
vi standse døende hiint Uhyre.
At dække Friheden for Alle

med sine Liig, vil Polen falde.
Bajonetten paa, Polakker! o. s. v.

I Geled, Polakker! Basune brag!
I Ilden under Ørnevingen!
Friheden raaber: til Slag! til Slag!
og Seiren vugger sig paa Helteklingen.
Ja Seir om Bann'ret, hvis gyldne Landse
bar Edoms Palmblad og Austerlitz-Krandse!
Hvo leve skal — lev fri bag Sværdet!
Hvo døer — han allerede er det.
Bajonetten paa, Polakker! Det er vort Løsenskrig.
Igjennem Trommehvirvlen, hør, det trænger sig.
Bajonetten paa! Ha, Frihed, lev! ja lev evindelig!

Den polske Nationalsang.
(1832.)

End er Polen ei i Graven:
Vi jo Aande drage.
Herrevoldets Rov fra Slaven
tager Sværd tilbage.
Thi Skryznezki vore Sværdes
Sejerbane bryder.
Bort med Blodet Polens Hærdes
sidste Lænke flyder.

Zarens Blodsværd skinner over
Ostrolenkas Bakker.
Men til Seir paa Kampens Vover
gaaer vort Mod, Polakker.
Thi Skryznezki o. s. v.

Hvor er Horderne, som fyldte
op med Angst Europa?
— Hede polske Blod dem skylte
ned i Pultusk-gropa.
Thi Skryznezki o. s. v.

Hvidørn, svæv, Du Dyrekaarne,
Ærens høje Veje!
Da skal Polen sejerbaarne
Friheds Arne eje.
Thi Skryznezki os Polakker
frem til Sejer fører.
Sidste Aag fra polske Nakker
Blodets Strøm bortfører.

Rule Britannia!
(1832).

Da Bretland først paa Himlens Bud
sig skjød af mørkblaa Ocean,
Skytsenglekoret jubled ud
den Grundlov for det fagre Land:
Hersk, Britannia! hersk paa Sjø'n!
Aldrig trælkes Bretlands Søn!

Mens mindre sæle Folkeslag
maae et for et i Aaget gaae,
Du, Maal for Alles Frygt og Nag,
skal stor og fri i Blomstring staae.
Hersk, Britannia! etc.

Af hvertet Slag i fremmed Land
meer majestætisk gaaer Du frem,

som himmelkløvende Orkan
kun fæster Egen i vort Hjem.
Hersk, Britannia! etc.

Tyran skal aldrig kue dig.
Hvo prøver dig at bøje, han,
til Ros for dig, til Vee for sig,
kun tænde skal din ædle Brand.
Hersk, Britannia! etc.

Din Odel er det rige Land,
ved Handel dine Byer Glands
erholder, og din Underdan
er Havet og dets Kysters Krands.
Hersk, Britannia! etc.

Hos Frihed end har Muser Hjem!
De tye til dig, velsignte Ø,
med mageløs Skjønheds Diadem,
hvor Mandbarm vogter Fagermø.
Hersk, Britannia! hersk paa Sjø'n!
Aldrig trælkes Bretlands Søn!

Hymne

til de for Friheden i Juli 1830 faldne Blodvidner.

Af V. Hugo.

(1832).

Strofe.

De, som for Fædrelandet saa gjerne Livet gave,
fortjene vel et Folk i Graad ved deres Grave!
Imellem store Navne skinne deres frem.
Mod deres Ære hver en anden Ære blegner.
Som det en Moder egner
det hele Frankrigs Røst til Hvile synger dem.

Chor.

Dig, Frankrig, evindelig Hæder!
Dem Alle, for hvilke du græder,
Martyrerne Ære skee!
og Dem, som i Disses Exempel
sig vinde i Pantheons Tempel
en Plads ved at døe som de.

Strofe.

Det er for disse Faldne, hvis Skygger her omsvæve,
at Ærens Pantheon igjennem Skyen hæver
højtover vort Paris, den tusindtaarnte By,
den stolte Dronning for Europas Babyloner,
sin Krone af Kolonner,
der førend Alting gyldnes af hvertet Morgengry.

Chor.

Dig, Frankrig, evindelig Hæder o. s. v.

Strofe.

Forgjæves, naar der boer slig Storhed under Minder,
skal Glemselen, den Nat, hvor Alt, som falder, svinder,
gaae over denne Grav, som Frankrig knæler paa.
Hver Dag, som hæver sig, skal deres Navne skue
i Ærens Morgenlue,
dem evig friske, som foryngede opstaae.

Chor.

Dig, Frankrig, evindelig Hæder!



Læses af Mathea H . , naar hun er 17 Aar*)

(1832).

For fjorten Aar tilbage
mon da hvor stor du var?
— Du kunde neppe tage
til Knæet paa din Far.
Alt da din Sjel dog strakte
sin Englevinge skjøn;
thi hvad du havde, rakte
du Sorgs og Sangens Søn.
I Verdens Øje Lidet
det var: kun denne Lap.
Men han, som fik det — vid det —
med Sølv det bytted knap.
Papir og Sølv din Vilje
ei mægted skille ad.
Og Hvo, du rene Lilje
forskyde tør dit Blad.
Hvis end med Sangens Blommer
jeg det bestrøer, du faaer
et Bild kun af den Sommer
der spired af din Vaar.



*) Meddelt af Hr. Professor Monrad, der tillige velvilligen har tilstillet mig Fölgende om Anledningen til Digtet: „Paa en Sommertour, om jeg ikke tager Feil netop dengang W. „trak om“ med den „olme“ Englænder, hvorom han har fortalt i sine Hasselnödder, kom han til Lombs Præstegaard i Gudbrandsdalen. Under hans Ophold der traf det sig, at et Stykke reent Papir faldt fra Provsten, der just havde Noget at skrive, ned paa Gulvet. Mathea H., dengang et treaars Barn, tog det strax op og bad om at maatte have det. Saasnart hun havde faaet det, gik hun, ligesom dreven af et Instinct, hen og forærede det til den Fremmede, vor W. Familien og hvem der ellers kunde være tilstede morede sig over dette barnlige Indfald, men W. blev alvorlig, tog strax sin Blyant op og skrev paa det rakte Blad det Digt, som jeg mange Aar senere paa et Besög hos Provst H. tilfældigviis fik see og afskrive“.

Ved Pressefrihedens Død (1799).

(1834).

Af Folkets Diadem forsvunden
er brat dets herligste Demant.
En Taare liig, i Mulden runden,
den svulmed, glimred og forsvandt.
Vor Pressefrihed er forbi.
Og det er Spot at hedde fri.

Lidt meer belivt end Marmorguden,
men skjøn som den vor Frihed stod.
Og Pressens Slag var, under Huden
af Lys, dens Hjertes Slag i Blod.
Nu er det standset —: hvortil Os
da kun den kolde døde Klods?

Se Lysets Porte i Ruiner!
vor Friheds Glorie falden af
som laante Fjer og falske Miner,
der engang Skin af Liv den gav!
Hvad vil du, Spøgelse? — forsvind!
Er Tanken Træl, da Armen bind!

Ve, Pressen er jo Friheds Throne!
Nu liig et Øje uden Syn,
en Konge uden Gyldenkrone,
en Asathor foruden Lyn,
et vidløst Ord, en tonløs Sang
vor Frihed er i Pressetvang.

Dens Sjel er flyed, dens Mæle borte.
Fiskalen om dens Strube hang,
og persed ud vor Friheds korte
men jammerfulde Svanesang.
Den kun bestod udi et Suk,
som han, der strypte, kaldte Muk.

Det Suk, din frie Presses pinte
og sidste bange Klap: din Geist,
o Frihed, histhenop dog hvinte,
hvor Dommen har sin Throne reist.
Det sender hid igjen engang
sin Røst med Domsbasunens Klang.

Til *da* se ved sin Krybbe Hesten!
Den Fryd har Trældom og for Mænd.
Til *da* lad Skurken plyndre Næsten,
og flyde kun Fiskalens Pen!
Til *da*, du kneblede Geni,
og mulebundne Sandhed, ti!

Til *da* hør Magtens Tordner ringe
vor Frihed ind i lune Grav!
Til *da* lad prentes ind med Klinge
paa Folkets Ryg dens Epitaf!
Til *da*, I Mænd, til da, til da
et stort, et langt „*vive le roi*!"



Frihedssang den 17de Maj.

(1835).

(Mel. Jeg er en Jægersmand — Hali — Halo!)

Hvor Friheds Sange klinge,
i Barm maa Hjertet springe.
Der boer hver Glæde frit.
Meer Glands der Sværdet spreder,
og Møens Yndigheder
fremstraale mere blidt.
O lystigt, o! O lystigt, o!
O Lyst i frie Land!

Hvor Trældoms Lænke bæres,
i Sorg hver Barm hentæres,
hver Livets Blomst forgaaer.
Kun tungt der flyver Landsen;
meer Sorg med Brudekrandsen
kun Møens Hjerte faaer.
O sorgfuldt, o! O sorgfuldt, o!
O Sorg i ufrit Land.

Herfrem som Hjemmets Bække
fra Dal og Bjerg, I Kjække,
hvis Manddoms Død i Slag
meer sød er end den Aande,
som Trællene udaande!
Herfrem om Friheds Flag!
O lystigt, o! O lystigt, o!
O Lyst i frie Land!



Ode til Napoleon Buonaparte.

(Efter Lord Byron).

(1835).

Det er forbi. Skjønt Drot igaar,
mod Konger rustet ud til Slag,
en navnløs Ting du er idag:
forkastet, mens dit Hjerte slaaer.
Er det den Mand, hvem Throner løde?
som Fiendebeen rundt Jorden strøede?
Og kan Han leve end?
Ei Støv, ei Dæmon, ikkun Den,
som „Lucifer“ saa falskt er kaldet,
saa dybt er nogensinde faldet.

Hvi slog — Du med det haarde Sind! —
din egen Art, som bøjed Knæ!

Du Resten tugted til at see,
men stirred paa dig Selv dig blind.
Med Magt ihænde uomtvistet,
med Frelservælde, om Du lysted,
en Grav var det Du gav
dem, Dig tilbade. Støvet af
dit Fald dog ahner først, at mere
end Ringhed lav er tomme Ære.

Den Sandhed skal — og derfor Tak! —
en Krigeralder gjøre viis
langtmeer end høj Philosophies
saa skjønne men forspildte Snak.
For stedse maa den Trolddom svinde,
som kunde Sjele saa forblinde,
at de i Blod og Ild
selvoffred sig fanatisk til
det Sværdevældes Afgudsbilled,
med Kobberskolt paa Leerfod stillet.

Triumph, Forfængelighed let,
Henrykkelsen i vilden Slag,
og Sejrens Røst, det Jordskjælvbrag,
det var Dit Livsens Aandedræt.
Det Sværd, det Scepter og den Styrke,
som Mennesket syntes skabt at dyrke,
dit herskende Berøm
— forsvundet som en blodig Drøm!
Du mørke Aand! hvor vildt mon tindrer
dit Raseri ved disse Minder!

Den Ødelægger ødelagt!
Betvunget Sejerherre! Han,
for Andres Skjebne Voldgivtsmand,
som trygler sin af Andres Magt!
Er det et Haab, som Cæsar sømmer,
der kan i slig Omvæltning drømme

saa roligen endnu?
Mon ene det er Dødsens Gru?
At døe en Hersker, Træl at leve?
— Uædlest kjækt dit Valg er blevet.

Hvor rulled Han sit Blik omkring,
der vilde kløve Eeg, — som brast,
men (ei han tænkte det) med Hast
ham kvalte i Tilbagespring!
Du vovede tilsidst at spænde,
Din grumme Magt til Daad liig denne.
Og Skjebne mere tung
blev Din end Hans i Egens Sprung:
Han Rovdyrs Rov i Skogens Skygge,
Du maa dit eget Hjerte tygge.

Da Romeren i Romas Blod
sit brændende Hjerte havde slukt,
til Jord han slængte Dolken lukt,
og dristig Magtens Tind forlod.
Af dem forfulgt med bitter Smæde,
som engang trælled i hans Kjæde,
i rædsom Storhed, med
slig Dom han sad ved Arnens Fred.
Hans Hæder var, da han gav Magten
(skjønt selv forsvart) og tog Foragten.

Bort Kroner Spaniolen hev
for Rosenkrandse — bort han gav
et Keiserdom for Cellens Grav,
da Herredømmets Ruus bortdrev.
Sin Perlekrandses strenge Tæller,
i Troeskiv subtilest Skjælder,
han ret i Barndom gik.
Dog havde det havt bedre Skik,
om kjendt han havde ingensinde
Skinhelligs Skammel og Despotens Tinde.

Men Du — se Tordenkilen dig
fravristet, skjønt du stred imod! —
for seent den Magt du overlod,
hvortil din Svaghed klynged sig.
Du Djævel! det er Hjerte-Kvide,
saa uden Nerver dit at vide,
at det ei briste kan;
og Tanken, at for Ting som Han
var Skaberens saa skjønne Klode
som Skammel engang lagt tilfode.
— — —

Nationalpalladset.
(1835).

Nationens Majestæt og Magt
maa ikke boe tilleje!
Thi efter Huus og Hjem Foragt
og Hæder Godtfolk veje.
Det selv en Tiggergut har sagt,
som laa paa aabne Veje.

Den barske Høstregn slog hans Bryst,
og Febren skjalv i Blodet.
„Beklag ei mig!“ — dog bad han tyst
hver Vandrer, som forstod det —
„Thi Folkets Pryd og Hjertenslyst
har Tag ei over Hov'det.

— Ak, kunde Ønsker bygge blot!
Forlængst var endt den Jammer,
at Den, som bør beboe et Slot,
maa boe paa Lejekammer: —
Nationens Majestæt!? — O Spot
for vore Hjerters Flammer!

Et herligt Ønske fødes nok
med Haanden under Kinden.
Men Haanden frem! i Steen og Stok
den forme hiint, forinden
de smukke Ønskers lette Flok
gaae bort som Suk i Vinden!

Din Ære, Folk! i Kongens Sal
tilvisse Sæde fæster.
Men dine tvende Magter skal
ei være Nogens Gjæster.
Du Steen og Raad har til en Hal,
blandt dine Børn en Mester.

Hvi skal han tænke kun i Sand?
Hvi bygge kun i Drømme?
Hans Triumfal, mit Fædreland,
vil kun dig Selv berømme.
Og hvad din Ære kræver, kan
ei dine Kræfter tømme.

Joh. 16 C. 15 V.

(1836).

Hvorhen? — saa spørger du — hvorhen?
Didhen! — saa Haanden vinker —
hvor rappe Greb gjør rig igjen,
hvor syndig Vinding blinker.

Didhen, hvor i din Dovenskab
Du see kan Andre trælle.
Didhen, hvor du med Næstens Tab
din Pose fuld kan sælle.

Hvorhen? hvorhen? „I Dyndet hen,
Du Træl, hvor Lysten søler.“
Saa, Adamsbarn, ifra din Lænd
det fløjter eller brøler.

Didhen — saa svarer dig din Fod, —
hvor Djævles Tromme klinger!
hvor du i bløde Rosers Blod
igjennem Livet springer!

Didhen — saa raader Hovdet — hvor
du kan dig spare Tanken,
hvor Synden, som til Himlen groer,
ei volder Hjertebanken!

Hvor fem er ligt, hvor Uret Kløgt,
hvor Kroppen raader Livet,
hvor Sjelen groer foruden Røgt,
og raadner hen som Sivet.



Politiske Fabler.

(Fritbehandlede og originale).
(1837).

1. De tre enige Tyre.

Hvo kjender ei
Historien om hine trende Tyre,
der klogt holdt sammen mod et stort Uhyre
af Løve paa en Vei?

Saalænge gjorde den dem intet ondt,
som de opmærksomt gjorde Front
med indadvendte sammensnoede Svandser,
mens, udadvendte som Falangens Landser,

de spidse Horn hvert Angreb fange,
og kjækt paa hvert et Punkt tilbagestange.

Før greb med bare Haand man Pindsviin fat,
før overlisted man fortvivlet Kat,
og knuste mellem tvende flade Hænder
metalne Kugle eller een
i Pyramide sleben Ædelsteen,
end Dyret, som ei før til Modstand kjender,
den mindste Fordeel vandt paa Tyrfalanxen.

Men løst blev engang Tripelalliancen —
som mellem Folk saa og imellem Tyrene.
Og da, da fik paa dem Avancen
den vrede Fiende, Kongen mellem Dyrene.
Nu hjalp ei Horn og Tyrepandebrasker;
men een for een han i sig knasker,
og levner kun igjen paa Flekken
sex Horn, lidt Blod og Been og Skrækken.

Moral:

Mod Wedel, Vogt og Løvenskjold
i Sammenhold
kan ingen Trold
forøve Vold.
Og hermed er de dumme Rygter
om Fald for det Triumvirat,
om at dets Vældes Stjerne flygter,
erklært for Prat.



2. Fruen og Lyset.

En Frue havde tabt sin Ring,
og uden den
er Frue tidt en Ingenting.
Nu forat finde den
hun tændte Lys; men — Blaf! — saasnart
ved Lysets Hjælp den Ring var funden
hun blæste ud det i en Fart,
og lagde det paa Kistebunden.

En Muus, meer viis end stor, som just
der laae, da sagde om det Pust:
„Hvor utaknemligt! Opad Dage,
hvor ligt den Kongernes Maneer,
Fortjenesterne at forjage,
naar de ei bruge disse meer!“



3. Haandværksmanden og Lampen.

En Haandværksmand, en natlig Træl,
i Lampen Olje gjød en Kvel,
og sagde: „se, hvor akkurat
og ømt jeg plejer dig hver Nat!“
Da flammed Lampen op;
blev rød som Hanekam i Top,
og spraged ud sligt Svar paa Stedet:
„Troer, Egoist, du ei jeg veed det:
derfor du Olje i mig helder,
at jeg skal lyse op din Kjelder.“

Moral.

Om Fyrsten gjør Nationen vel,
er det ei Skjænk, men Selvfordeel.

---

4. Æslerne og Røgelsekarret.

I samme Tempel for Afguden Baal
tre Borriker isammen tjente
— et helligt Embed, som dog ei formente,
at jo et Virakskar de stjal,
hvormed de løb iskjul til eensom Dal.
En Vandrer dog opdaged dem
(thi to Kvarteer af Busken frem
stak visse Tegn paa Æselsvæsen)
just som de i fortroligt Traktemente
fra En til Anden Virakskarret sendte,
og røg dermed hinanden under Næsen.

Moral.

Hinanden til de ryge nu vel tidt
de Trende, *)
som om et pletløst Navn og kjæk Merit
kan aldrig Visen ende.

---

*) Den Constitutionelles Redaktion. (Udg.)

5. Hunden og Pindsvinet.

En Hund, beklippet snau og glat
som Bonde sluppen fra sin Advokat,
brød Been ikvag,
og laa paa Marken hen den hele Dag,
for Myg og Fluer værnløst Bytte.
Hvor suged de! hvor Blod de drak,
imens den jamred uden Nytte!
Den Myg, som knapt sig kunde flytte
af Mæthed, dog til Afsked stak.
Og nye kom, meer sultne kun og djærve
og bored Snablen i den nøgne Nerve,
mens tykke Flue grov sig ind,
og yngled mellem Kjød og Skind.
Et Pindsviin hører, Hunden klynker,
og triller fra sit Hul sig frem.
„Bi! siger det — hvor jeg dig ynker!
Jeg strax vil frelse dig fra dem.
Jeg kan ei denne Grumhed taale.
Jeg tager dem paa mine Naale.“
Saa sagt, den ruller sig ihop
og reiser sine Pigger op,
og kaster sig . . paa Flueskaren?
O nei, men paa den arme Hund,
som klynker nu med megen Grund:
„tigange værre er jeg faren!
Du saarer mig paany med hver
Bevægelse paa kryds og kvær.
Tigange værre er jeg faren!“
Pindsvinet lod ei af hans Skrig
forstyrre sig.

Moral.

Hvormangen Mand, hvormangt et Land
er ikke hjulpen
fra Strand
i Kulpen?



6. Frugttræet og Gartneren.

„Hver Frugt paa disse tunge Grene
— alt er for mig, for mig alene!“
en Gartner sagde til sin Ven,
og pegte stolt paa Træet hen,
som bøjet under rige Grøde
lod Toppen næsten Roden møde.
„For dig?“ gjensvared Træet stolt,
og højere sin Rigdom holdt.
„Jeg skulde troe jeg Frugten bærer
for egen Skyld, af egen Styrke.
Jeg tænker nok jeg dig undværer.
Du Fordeel har af mig at dyrke.

Moral.

Et Folk er alt foruden Drot;
men *uden Folk et Intet* Kongen blot.



7. Krudtet.

Med Uforsigtighed, som selv sig straffer,
en Mand slap Glød i Krud.

Op voldsomt hele Massen plaffer,
og sved ham over al hans Hud.
Han banded rasende og bister,
og svoer alt Krudt i Helveds Vold.
Men ganske rolig, stil og kold
en Dreng ham spørger: „bliv ei vred;
men hvorfor bragte did du Gnister?“
Den Brændte blussede derved
af Skam meer hed.

Moral.

Hvi tirre I med Kronerne
Nationerne?
I selv maa jer tilskrive
hvergang I svedne blive.



Ved Kand. jur. Just Hansens Grav.

(1837).

Herhid? — Gaaer Venskabs Pagt ei længer?
Hvi sværge da saa huul en Ed,
som denne Spade da jo slænger,
med andet Støv og Sand derned?
Belivet Muld da var vor Sjel,
og trøstløs Rædsel hvert Farvel.

Meer meningsløs var da jo Taaren,
end Dug, naar frosne Stene tøe.
Den haante i os selv kun Daaren,
der elskte En, som kunde døe.
Som kunde døe? — O større Brist
var ved hans Hjerte ei forvist!

Saa aabent var det, som hans Pande,
saa godt og ærligt, som hans Blik.
Kun disse Udtryk for hans Sande,
ei Dettes Væsen Døden fik.
Selv er han hist, men som han var
vi ham i Vennemindet har.

Saavist som med dit Støv nu Støvet
forener sig, saa vist, vor Ven!
En efter En, ei saa bedrøvet,
forsamles vi hos Dig igjen.
Til da ei se vor Sorg din Sjel!
men deel, som før, vor Fryd — farvel!



Kalmukkisk Klagesang ved den Wolgaiske Hordes Bortmarsch *).

(1838).

Tidt naar Himlen straaler klarest
den af Skyer mørknes snarest,
saa man kunde fristes til
at forbande Skjebnens Spil.

Nu paa Bjergene de fagre
Skimler ville blive magre.
Og hvad vil Torgoten tro
vel om Os, som blev iro?

*) Den Torgotiske Kalmukhorde eller, som Russerne kalde den, de Wolgaiske Kalmukker, var den rigeste og mægtigste af de det Russiske Scepter underkastede Kalmukstammer. Russiske Indgreb i deres og deres Chans Rettigheder vakte en saadan Utilfredshed, at de i Vinteren 1770, henved 60,000 Telte stærke, vendte tilbage over den tilfrosne Ural gjennem den Kirgisiske Steppe til Soougariet, hvor de begave sig under Chinesisk Beskyttelse. (Klaproths Asiatisches Magazin.) W.

O hvor vil paa Fjelde steile
Margen eders Hjorder feile!
Drager kun med Ønsket hen,
os engang at see igjen!

O hvor ville ei de skjønne
Brune sig tildøde stønne?
Skjænker os dog Ønsket I,
engang Eet igjen at bli'e!

O hvor vil det gaae de fede
Blaagraae paa den skarpe Hede?
O I Guder, har I brat
uden Hjelp os da forladt?

„Alt er forfængeligt."

(Efter Byrons Hebrew Melodies.)

(1838.)

Min Magten var, Kløgt og Berøm,
og jeg var ung og sund.
Jeg drak af Bægrets gyldne Strøm
og kyssed Skjønheds Mund.

I Skjønheds Øjnes Straalepragt
min Barm blev ømhedsfuld.
Mit blev ved Hjælp af Kongens Magt,
hvad Jorden har for Guld.

Dog, mønstrer Mindet Rækken af
de Timer, o, hvori
mig Jorden al sin Glæde gav,
alt Livets Trylleri:

saa gled ei Stund, saa Dag ei randt
    med uforbittret Lyst;
og i min Herligheds Gevandt
    tidt zittrede mit Bryst.

Ved Kunst og mægtigt Trylleord
    blie'r vilde Slange from;
men væk ei trylles kan den Gjord,
    som knuger Hjertet om.

Den lettes ei ved Toners Magt,
    ved Ord, af Viisdom talt.
Men Sjælen, som i den er lagt,
    bli'er deraf stedse qvalt.



Kirgisisk Folkesang.

(1838).

Saae du vel den friske Snee?
Hendes Barm er hvidere!
Saae du Blodet som det flød?
Hendes Kind er mere rød!
Saae du den kulbrændte Blok?
Sortere er hendes Lok!
Saae du Mollah skrev med Blæk?
Mørkere er Brynets Træk!
Saae i Sky du Lynets Fart?
Øjet flammer mere klart.



Æggedosisvise.

(17de Mai 1840).

(Mel. Og kjöre Ved og kjöre Vand etc.)

Jeg har et Perlehumør idag,
som Æggedosisen ligner,
hvormed Værtinden vort / vor Vært vores Vennelag
paa Festens Morgen velsigner.
Ja jeg har faaet til Sjel og Liv
en Æggedosis, og den var stiv.
Ja mit Humør,
bedre end før,
idag min Æggedosis ligner.

Jeg er saa venlig og blid og mild
som allerfinest Raffinade,
og jeg er fyrig og fuld af Ild,
som den Cognak vi til maa lade;
og Æggets Styrke og raske Mod
jeg føler godt i hver Draabe Blod.
Nu kan jeg rat
alt til paa Nat
gaae glad imellem de Glade.

Thi vil *da capo* jeg ærlig meent,
mit toneløse Bæger fylde,
begynde tidligt og ende seent
med Dagens Højtid at hylde.
Held Majens herlige Frihedsværk!
Hvert Aar gid Festen bli'e mere stærk!
Leve hver Mand,
hvem Norges Land
sin Friheds Ære mon skylde!



Indskrift paa en Kirkeklokke i Christianssand.

(1837).

„Mit Bryst er haardt, min Røst ei mild,
dog Engles blide Harpespil
har ingen bedre Mening.

Jeg toner over Christianssand:
Gak ind i Fred hver Viv og Mand
i Christnes tro Forening.



Börnesange *).

(1840).

1. Morgensang.

Ei! staaer op nu Allesammen!
Sidstemand skal have Skammen.
Solens Straaler have alt
hele Verden gylden malt.

Vær velkommen, Dag, som jaget
fæle Ugle har fra Taget!
Nu sin Morgenpsalme der
kviddrer Svale, Spurv og Stær.

*) No. 1—8 af „Vinterblommer i Barnekammeret, original og fri oversat Samling for Börn.“ Af samme Skrift ere ogsaa Börnesange No. 1—6 i nærværende B. S. 155—162. Af de övrige 10 Stykker i den nævnte Samling ere 5 (Moderen, de hellige tre Kongers Reise, Furutræets Dröm, Belsazar og Jætergutten) af Heine, 1 (Vuggesang) oversat fra Svensk, og 4 almindelige bekjendte Börneeventyr, fortalte i Prosaform. (Udg.)

Tregang tre velkommen, søde,
lyse Dag i Morgenrøde!
Straal i vore Hjerter ind
Med dit klare Himmelskin!



2. Barnepræken.

En Torsk og en Flynder
— min Præken begynder —
En Ko og en Kalv
— min Præken er halv —
En Ulv, der kan tude,
— min Præken er ude.
Gaaer hjem alle Mand!
Gjør Maden istand!
Har Du Noget, æd det!
Men om ei Du har,
da glem, ei begræd det!
Saa er du ingen Nar.
Har du dig et Stykke Brød,
deel det saa med Sult og Nød!
Og har du kun en liden Smule,
saa strø den ud for Himlens Fugle!



3. Helligtrekongers Legende.

De hellig tre Konger i Østerlide
til Bethlehem lystede sig at ride.
De havde alt seet Forjettelsens Stjerne.

Den viste dem Vejen didhen fra det Fjerne.
Om Dagen den sad som en Rose paa Himlen;
om Natten fordunkled den Stjernevrimlen;
den fulgte dem tro gjennem Midians Ørk,
den lyste dem frem hvergang Natten var mørk.
I tredive Nætter og tredive Dage
de lagde vel tusinde Mile tilbage.
Da traved forbi de Herodes' Pallads.
Han sad just i Vindvet i fyrstelig Stads:
„Ærværdige Herrer, hvi haste I saa?"
— „Vi standse ei førend vi Bethlehem naae.
Der Kongernes Konge for nylig er baaren
af Jomfru saa reen som Uskyldighedstaaren.
At bringe ham Hyldest, det kalder os did;
Farvel, Kong Herodes! Du spilder vor Tid."
„Éi! raabte Herodes, beed Leben tilblods:
Kong Nar og Kong Gjæk og Kong gamle Madsfoss!
tag Sadlerne kun af Dyrenes Ryg!
Jeg giver hver Hest vel en Tønde med Byg,
jeg sætter jer paa min Throne, hvis I
blot dennegang ikke mig rejse forbi!"
— „Da skulde vor Rejse vel være forødt.
Den gjælder kun Barnet, som nylig er født.
Vi Ambra og Myrrha og Virak det bringe,
skjøndt Jorden har Intet, der ei er for ringe."
Da raabte Herodes til Spot og til Tort:
„Hvi er vel den Ene af Eder saa sort?"
„Herodes, det Kongen af Mohrenland er.
Han gjør sig kun hvid med Perler og Fjær;
dog plukte han gjerne hver Ædelsteen af
sin Krone, og dem den Nyfødte gav."
Da spytted Herodes; han ønskede ei
stor Lykke de Østerlandskonger paa Vei.
Men Gud selv var med dem, og Stjernen den brandt,
saa indgjennem Bethlehems Porte de fandt.
Da fik vel de Bethlemiter at gloe!
Om Toget man talte hvor sammen stod To.

Men ikke det standsed før Stjernen stod stille,
da havde de fundet Hvad netop de vilde.

*

Der laa i en Stald, i en Krybbe med Straa
den Nyfødte, Spaadommen tydede paa,
Maria og Josef laae foran paa Knæ,
ja knælende laa det umælende Fæ;
de hellig' tre Konger ei gjorde det bedre.
Det kaldte de Vise ei sig at fornedre.
De tændte trearmede Kjerter dertil,
og Ambraen brændte i viede Ild,
og Vindene bar gjennem blaanende Luft
til Konning Herodes den dejlige Duft;
og skjøndt der imellem var tyve Miil vel,
man siger, han deraf nær nøs sig ihjel.



4. Fattigmand.

Himlen er min Hætte.
Hvem tør paa den lette?
Jorden er min Sko;
Skoven er min Bo;
Korset er mit Sværd;
Det gi'er Fattigmand Ridders Værd.



5. Furutræet.

O Furutræ, o Furutræ,
du bær' en Sejerskrands!
Du grønnes midt om Vinteren
jo som ved Sanktehans.

„Hvi skulde jeg ei grønnes
saalænge som jeg kan?
Jeg har hverken Fa'r eller Moder;
men selv er jeg en Mand.



6. Barne-Nytaarsønsker.

Vi ønske hver Hosbond en gylden Disk,
paa hver en Ende en lækker Fisk.
Da Himmelens Engle stor Lystighed faaer:
Vi ønske jer Alle lyksaligt Nytaar.

Vi ønske hver Madmoer et Skjørt af Uld;
det varmer vel bedre end Sølv og Guld.
Da Himmelens o. s. v.

Vi ønske hver Søn i Haanden en Pen.
Saa nyttigt er Sværdet ham ikke som den.
Da Himmelens o. s. v.

Vi ønske hver Datter saa net en Rok;
Da spinder hun Uldtraaden silkefiin nok.
Da Himmelens o. s. v.

Vi ønske hver Pige en Støvekost med;
Da fejer hun gamle Edderkop ned.
Da Himmelens o. s. v.

Vi ønske hver Dreng en Svøbe med Skaft;
Da traver den Hest, som vel aldrig har travt.
Da Himmelens o. s. v.

Da reiser han hen forat see, om sin Kost
den Pige kan bruge, som Alle har røst.
Da Himmelens Engle stor Lystighed faaer.
Vi ønske jer Alle lyksaligt Nytaar.

7. Vintersang.

Skyer Skyer jage,
Sneens Flokker dale,
og i Lundens Sale
tystner Fuglens Sang.
Men lad Somren drage!
Komme Vintrens Dage,
vi os ei beklage
som den blege Vang.

Frosten gaaer i Jorden,
stiv staaer Flod og Kilde,
Vognen gaaer det ilde
i de haarde Spor.
Det er i sin Orden:
Vi jo Iis behøve?
Skal vi ikke prøve
Skøjten, som ifjor?

Daarligt Solen lyser;
allerbedst det lider,
er det Nattetider,
Morgnen seent opstaaer.
Glæden dog ei fryser.
Muntre Øjne skue
Juletræets Lue —
Frisk, mod Juul det gaaer!



8. Sankt Jodoks Brød.

Engang en hellig Juleaften kom,
for ret sin gamle Tjeners Dyd at prøve,
Vorherre selv til Hellig Jodoks Dør,
og bad, som Betler, om et Stykke Brød.

„Giv, sagde Jodok til Huusholderen,
giv ham, min Ven!“ „Jo, give?“ svared Denne;
„ak, ædle Herre, kun eet Brød vi har.
Hvad bli'er der saa til os og vore Hunde?“
„Giv kun!“ blev Præsten ved,' „giv kun den Stakkel.
For Os og Hundene vil Gud nok sørge.“

Huusholderen da greb sin Kniv, og delte
i fire, netop lige, Stykker Brødet,
gav Tiggeren det ene, mens han sagde
ei altfor blidt: „eet Stykke er for Dig,
for Jodok eet, og eet for mig og eet
for Hundene.“ Da smiilte mildt St. Jodok,
og Betleren gik med sit Stykke bort.

Det leed om lidt, da kom Vorherre, i
end uslere Gestalt, igjen, og bad.

„Giv, sagde Jodok, giv ham kun mit Stykke..
Gud vil for mig alligevel nok sørge“.

Og tredie Gang, end mere arm og sulten,
vor Herre kom igjen og bad om Brød.
„Giv,“ sagde Jodok til Huusholderen,
„giv ham dit Stykke, gode, gamle Ven.
Gud vil for dig alligevel nok sørge.“
Og, blødgjort af sin Ærefrygt for Jodok,
Huusholderen gav Tiggeren sit Stykke.

Da kom, som lam og blind og næsten nøgen,
for fjerde Gang Vorherre foran Døren.
„Giv,“ sagde Jodok, „giv ham Hundens Stykke.
For den alligevel vil Gud nok sørge,
som jo bespiser Ravnene og Ormen.“

Huusholderen gav ham det sidste Stykke;
men neppe havde Betleren vendt Ryggen
før det fra Himlen lød: „stor er din Tro!
Du Jesu sande Efterfølger, stor!
Og dig skal times som du troet har.“

Huusholderen til Vindvet gik, da — se!
til Flodens Bredde lagde fire Skibe,
med Brød og Frugt og Viin og Olje ladte.

Den gamle Tjener ilte glad derned;
men ingen Skipper fandt han, men paa Stranden
en snehvid Fane vajede, hvori
med gyldne Skrifttræk flammed disse Ord:

„Han, der bespiser Ravnene og Ormen,
har disse fire Skibe sendt til Jodok,
som Ham idag fiirgange har bespiist.“



9. Sproglære.

Fire smaa Ord har jeg ofte seet:
Artiklerne „en“ og „et“ og „den“ og det.“
Substantiv (Nomen) er Navn paa en Ting:
en „Skole,“ et „Huus,“ et „Skib“ og en „Ring.“
Adjektiv lærer os Nomenets Art,
som: „stor“ og „liden,“ „lodden“ og „bart.“
Istedetfor Nomen *Pronomenet* staaer:
Johns Hoved, „hans„ Næse, „min“ Arm, „dit“ Laar.
Talordet tæller Ting og Personer:
„to“ Heste, „tre“ Faar, „ti“ Mænd og „tolv“ Koner.
At Nogenting skeer os *Verbet* skal sige:
at „læse,“ at „skrive,“ at „synge,“ at „skrige.“
Hvorledes den skeer har *Adverbet* forklart,
om „ilde,“ om „vel,‘ om „langsomt,“ om „snart.“
Nominer føjes af *Bindeord* sammen,
som: Børn „eller“ Gamle, Asken „og“ Flammen.
Forordet foran et Substantiv staaer,
som: „gjennem“ en Dør, „midti“ et Skaar.
Udraabsord røber Følelsens Magt,
som Kummerens „Ve!“ og „Fy!“ af Foragt.

*

Af ti *Taledele* da Sproget bestaaer.
Igjennem det Tanken af Sjelen udgaaer.

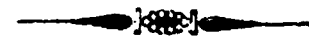


10. Katten.

Forsigtig og slu er Kattepuus.
Vær ogsaa forsigtig med den!

Den leger grum med den fangne Muus,
    den slipper og ta'er den igjen.

Meer grum end Katten den Dreng dog er,
    som plager og gjør den ondt.
Den fik af Gud sin Karakteer
    og sin anviste Dont.



11. Fluen.

Den lille Flue Gud har gjort.
    Jeg kan den dræbe; men
i Guds Haand siger jeg og Den
    netop jo lige stort?

Gud giver liden Flue Mad.
    Han giver mig vel med.
Men volde stakkels Kræ Fortræd
    gjør kun en ond Dreng glad.



12. Edderkoppen.

Med otte Øjne hvasse,
    to vidt opspændte Kløer,
mon Edderkoppen passe
    sin Væv, det Silkeslør.

De fine Traade spinder
    den ud af eget Skjød.

Den arme Flue finder
deri sin bittre Død.

Saa er og mangen Snare
for Menneskene lagt.
Men Gud vil dem bevare,
som stole paa hans Magt.



13. Hugormen.

Med ildrødt Øje, Tungen kløvet
Hugormen frem af Klippens Rift
sig sniger raslende i Løvet.
Vogt dig! Dens Tand er fuld af Gift.

Med Skjæl er hele Kroppen dækket,
saa blank og glat som Staal polert.
Et Baand, af sorte Spetter flekket,
gaaer ifra Hoved og til Stjert.

En Hugorm, er der sagt, sig klynged
engang om en Apostels Led.
Han rysted dette blot, og slynged,
selv uskadt, Ormen langt afsted.

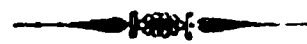


14. Sammenligninger.

Hvor glat er ei Isen! hvor skjørt ei Krystal!
Hvor hurtig ei Skyggen, og Blæren hvor tynd!

Saa glat og saa skjør og saa hurtig og tynd
er Daarligheds Lyst og din Glæde, o Synd!

Hvor livlig er Solen, og Lyset hvor klart!
Hvor fast er ei Fjeldet, og Havet hvor stort!
Meer varmt og meer klart og meer fast og meer stort
er Ordet, som Jesus os har aabenbart!



15. Jeg Selv.

Mine *Hænder* — hvor nette gjorte,
at gjøre hvad jeg vil!
Smaagutten maa Haandværk lære,
at sye maa Pigen til.

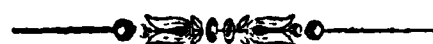
Mine *Öjne* — den hele Verden
staaer malt i deres Spejl:
Med dem jeg og kan læse
i Bogen uden Fejl.

Min *Tunge* — den er vel derfor
ei gjort at bande med?
Nei til at tale Sandhed.
Mit „Ja," det er min Eed.

Mine *Øren* — hvor jeg fanger
i deres Tragt hvert Ord!
Jeg høre vil om Vejen
til Himmelen fra Jord.

Mine Tanker — frem de komme
jeg veed ei selv hvoraf.
Jeg tænker paa mine Forældre,
som Liv og Alt mig gav.

Mit Hjerte saa haardt kan banke
af Smerte eller Lyst.
Gid vaagen imod Synden
det slaa mig i mit Bryst!



Gid jeg var en Fugl!

(1841).

Hvor ofte steg det Suk med Svalen,
at svæve fri henover Dalen,
og samle i eet Blik dens Pragt!
og lade Øjet frit sig sænke
paa hvilken Plet, jeg helst vil tænke,
og spejde om som Ørn paa Vagt!

Men arme Suk har intet Øje.
Hvi længes du da mod det Høje,
du blinde Taage fra min Barm?
Din Taare ned i Græsset triller,
mens over dig en Lærke spiller
et Haanvers over dig saa arm.

Se Jordens Drot maa ta'e tiltakke
med Skuet fra en liden Bakke,
med tunge Flugt af Kjærrehjul!
Det lave Krat, en Gjærderække
tør stolte Aandeøje stække
— O gid jeg var en Fugl! en Fugl!

I blottet Ynde da den hele
velsignte Dal for mig vil knæle.
Med Biens Fryd fra Knop til Knop

mit lystne Øje vilde jage
henover alle Bygdens Tage,
og søge det, jeg elsker, op!

Det gamle Aar.

(1842).

Du gamle, hvide Aar,
snart skal du ligge Liig.
Naar Nytaarsklokken slaaer,
det ringer over dig.

Du mangen Sorg har bragt;
dog mangen Glæde med.
Thi skal du blive lagt
i Graven smukt i Fred.

Og med sin hvide Blomst
skal Vintrens Sky den strøe
saa tæt, at Mindet selv
om al din Sorg maa døe.

Een Sorgs Erindring dog
ei med din Død forgaaer:
at gamle Kongen ei
til Norge kom i Aar.

Derom en kjærlig Bøn
i Folkets Hjerte slog.
Det tællede iløn
hver Dag, som det bedrog.

Det bad til Skov og Lund:
„skyd en Oktoberkvist!

Forsink din Afskedsstund!
  Thi Kongen kommer vist."

Til Fuglene det bad:
  „o flyver ikke bort!
Dvæl med jert Afskedskvad!
  Han kommer inden kort."

Til Eng og Mark det bad:
  „o hold dig længe grøn!
Visn ei før Træets Blad,
  der alt har hørt vor Bøn!"

„Paa dine Blomster gjem,
  saalænge som du kan!
Vist kommer end i Aar
  til Norge *Carl Johan!*"

Nu har forlængst det sagt:
  „fæld sidste Blad nu, Kvist!
Fly, Fugl! følg egen Agt!
  Din Grønhed, Eng, nu mist!"

„Nu kan du fyge, Sne,
  til Huus og Hjem forgaaer:
Vi faae ei meer at see
  vor elskte Drot i Aar."

Men gamle Aar, som snart
  skal lægges i sin Grav,
et Løftesord derom
  sin Ætling arvegav.

Som med et Aandepust
  dets sidste Livssekund
skal hviske Løftet tyst
  til første Nytaarsstund.

Med Gryet Aarets Søn
sig rejser rød og stærk.
Hvad Faderen har glemt,
skal blive Sønnens Værk.

I favrest Sommertid,
Nytaar, stil da vort Savn:
at føre Kongen hid
i Folkets aabne Favn!

Farys. (Araberen).

(Af Adam Mickiewicz *).

(1843).

Gondolen liig, der atter gynger over
krystalne Blaa — o langt fra Land! — med Lyst,
ømt favnende med Aaren Havets Bryst
og flyvende med Svanehals langs Voven,
Arab'ren er, naar paa sin Ganger han
fra Klippen Fart igjennem Ørknen skyder,
naar Hestens Hov, i Sandet dyppet, syder
som glorødt Staal, der sænker sig i Vand.

Alt igjennem tørre Hav, gjennem Sandets Bølger snart
svømmer frem min ædle Ganger med Delfinens lette Fart.

Flugten voxer, Farten stiger,
fjernere den stedse higer,
rører Jordens Yte knapt.
Stedse længer, stedse længer
gjennem Skyer af Støv den sprænger,
skyndende sig mere rapt.

*) Efter en tydsk Oversættelse, men konfereret af en Sprogkyndig med Originalen. (W.)

Sort som et Tordenmulm min Ganger er,
en Nat af Uvejrsskyer i det Fjerne,
paa Panden straaler klaren Morgenstjerne,
dens Man er flaggrende som Strudsens Fjer,
dens hvide Fødders Hove Funker slaaer,
en Lynild frem af deres Fodslag gaaer.

Rap, min Hest! Saa rapt du magter!
Bjerg og Skov, forsvind deragter!
Mig omsonst med Frugt og Læ
lokker Palmens grønne Træ.
Fort jeg flyer, jeg seer den neppe.
Skamrød har den, alt forsvunden,
Skjul i sin Oase funden;
men fra sine Blades Teppe
suser den fortrydelig
Haan og Harme efter mig.

Og Klipperaden, Ørknens Grændsevagt,
med vilden Aasyn Beduinen skuer,
og medens Echo med en haanlig Latter
gjentager Hestens Hovslag atter atter,
den haaner mig, den haaner mig, og truer
mig i en Tale fuld af vred Foragt.

„Daare! hvorhen vil du ile?
Hist din Tinding intet Læ
finde vil mod Solens Pile,
ei grønlokket Palmetræ,
eller hvide Teltes Dække.
Ikkun Himlens Telt vil strække
over dig sin Huulhed tom.
Hist kun vaager Klippers Række,
hist kun vandre Stjerner om.“

Ha, forgjæves, Ha, forgjæves
Trudslerne imod mig hæves.
Dobbelt snel jeg fløj derfra.

Bag mig blikked jeg, og da
saae jeg, stolte Klipper, eder
svinde hen i lange Kjæder,
en for en bagefter mig,
Striber, der udslettes, liig.

Men deres Trudsler Ørknens Gribb fornam,
og taabelig den troer den Spaadom ham
til sikkert Bytte Beduinen loved.
Den, lysten paa mit Blod, i Vejret stiger
og trende Gange, kradsende, mit Hoved
omslynger den i sorten Kreds, og skriger:

„Lugt af Liigmarv her jeg fanger.
Gale Rytter! gale Ganger!
Tænker Rytteren at lede
op en Vej i Ørknens Sand?
Søger Hvidfod for sin Tand
grønne Urter her at bede?

Rytter! Hest! spildt er jer Flid.
Aldrig slap hvo kom herhid.
Her kun Vindene forvilde,
Vejens Spor de kun forspilde.
Engene, som her sig brede,
Heste ei, kun Slanger fede,
og saalangt som disse vilde
Rigers Grændser strække sig,
kredse Gribbe, slumre Liig.“

Saa den spotter, mig i Øjet kradsende med blanken Klo.
Øje da mod Øje maalte vi hinanden skarpt, vi To.
Og hvem ræddedes? Jo Gribben. Op i Højden svæved han.
For den Frække ret at tugte, lagde jeg min Bue an.
Og da end engang jeg sendte efter den et haanfuldt Blik,
hang den alt i Luftens Højder som en liden dunkel Prik,
der tilsidst som Spurv og Flue i det Blaa afsyne gik.

Rap, min Hest! Saa rapt du magter!
Fjeld og Gribb, forsvind deragter!

Flyvende en Sky fra Vesten efter mig nu iilsom jog.
Sine store hvide Vinger ud paa Himlens Blaa den slog.
Retsom jeg i Ørknen ene, vilde den nok gjælde selv.
for den ypperligste Rytter paa det vide Himmelhvælv.

Ovenover mig i Blæsten
hviner saa den Sky fra Vesten:
„Daare! did din Tanke staaer,
hvor af Tørst dit Bryst forgaaer,
hvor ei Regnen skyller væk
Støvet af dit Ansigts Træk,
did, hvor i den hede Sand
ingen Bæk sin Sølverstemme
bringe til at tone kan,
saa sit Maal den maa forglemme,
did, hvor Duggen suger ind,
før den falder, heden Vind.“

Dog forgjæves de mig true. Trudslerne kun Løbet skynde.
Trætte Skyerne fra Himlen skjælvende at fly begynde.
Dybere de Hovdet bøje,
lænt til Klipperanden hist.
Og da jeg endnu en Gang gav dem et foragtfuldt Øje,
vare de alt langt tilbage, ja en Himmelafstand vist.
Jeg af deres Aasyn kjendte
deres Hjerters Ondskab bedst;
røde de af Harme brændte,
gulnede af Nag dernæst,
og tilsidst de, aadselsorte,
trak sig ind af Bjergets Porte.

Rap, min Hest! Saa rapt du magter!
Gribb og Sky, forsvind deragter!

Nu jeg Øjnene lod rulle, Sole lige, om mig her,
og paa Jord og Himmel øjner jeg Forfølgere ei meer.
Her har Dødeliges Fodtrin slumrende Natur ei vakt,
og i dyben Slummer hviler alle Elementers Magt.
Rundt de hvile, stille, fromme,
liig en Hjord af tamme Dyr,
som, naar Menneskene komme,
ikke springer op og flyer.

Allah! Jeg er ei den Første! Frem af Øen hist af Sand
skimrende en Lejr sig viser, fuld af Ryttre, Mand for Mand.
Er det Pilegrime Disse? Røvere, som lure paa
Vandringsmandens Trin i Ørken, hvor de vilde Veje gaae?
Ha, hvor hvide disse Ryttre! Disse Heste blænde mig.
Sprænger did jeg — se, de staae,
svare ei, skjøndt raabte an!
Disse Alle ere — Liig!.
Vinden úd af Sanden gravet har en gammel Karavan.
Dromedarers Beenrad hvide Beenradryttre sidde paa.
Gjennem tomme Øjenhuler,
gjennem Kinder uden Kjød,
Sandet ned i Strømme smuler,
mens advarende det lød:

„Hvorhen, gale Beduin,
tumler du din Gangers Trin?
Hvor du styrer hen dens Baner,
Daare, der, der boe Orkaner!“

Samum, vildest Storm blandt Storme i det vide Afrika
over Sandets hede Bølger vandrede alene da.
Fjerntfra saae han mig; han standser, undrer over Synet sig,
styrter frem med dumpen Brusen, hvirvlende sig rundtom mig.
„Hvad for En imellem Storme, mine yngre Brødre, sniger
sig saa lavt vel henad Jorden i saa liden en Gestalt,
vovende sig nær de Riger,
hvor mit Spiir behersker Alt?“

Brølende og kampbegjærlig, pyramideliig, den kom,
Men da Jeg, den Dødelige, dog ei vilde vende om,
stamped han med Foden vred,
saa Arabien skjalv derved,
greb, som Gribben griber Fuglen, fluxen mig med sine Kløer,
kvælte mig med Kvalme heed,
slyngede mig op og ned,
pidskende med sine Vinger hvirvled Støvet han afsted,
og af Flyvesands Optaarnen han en Rad af Høje gjør.
Op jeg mander mig og strider,
Fiendens Lænke sønderslider,
med min Tand
knuser jeg hans Kjød af Sand.

Da Orkanen, liig en Søjle, snoet op af Hvirvelvinde,
vil sig ud af mine Arme med sin hele Styrke tvinde,
svinge sig til Himlen op;
men jeg slipper ei dens Krop:
briste maa den og forsvinde,
i en Regn af Sand nedrinde,
ramle rundt mig i Ruiner, pludseligen styrte sig,
som en Stadsvold, mig tilfode, faldende — et Jetteliig!

Op jeg manded mig og blikked, stolt mod Stjernerne jeg saae,
og med gyldne Øjne blikked alle Stjerner fra det Blaa,
og de Allesammen lode
sine Blikke paa mig falde, Alle i den hele Hær.
Thi foruden mig var Ingen, Ingen paa den hvide Klode
at opdage fjern og nær.

Her med aabent Bryst at aande, ud at aande — hvilken Lyst!
Ja, med fulde Drag jeg drikker, som om ud jeg vilde tømme
Luftens Strømme;
og Arabistans tilsammen lædske ikke nok mit Bryst.
Her med aabent Blik at skue — ud at skue, hvilken Lyst!
Mine Øjne sig udspænde
over Alt til Verdens Ende,
Horizonten strækker ikke

til den Verden at begrændse, som jeg seer med mine Blikke.
Mine Arme her at strække — ud at strække, hvilken Lyst!
Salig til den hele Verden mine Arme ud jeg strækker,
og det synes min Omfavnen ifra Øst til Vesten rækker.
I det endeløse Blaa
flyver Tanken, Lynet liig.
Højere den stedse stiger,
højere den svinger sig,
højere den stedse higer,
Himlens Tindes Spids at naa.
Og som Bien med sin Braad sig berøver Livet selv,
saa fordyber med sin Tanke sig min Aand i Himlens Hvælv.

Sang paa en Julemaskerade *).

(1843).

Af Vaterlands Uskyldige
Kong Balzer har udvald os Tre.
„Gaaer — sagde han — gaaer hen, I Spæde,
til Grønlands Tarv og Himlens Glæde!“
Kong Melchior Os Sjærna gav,
Kong Mikkel denne Vandringstav.
„Gaa — sagde de — gaa om og tigg
for Grønlands usle Smaa derude!
For hver en Styver I bebude
en Sjærne tændt i Himmerig!

En Styver da til Sjærnas Ære
i hellige Trekongers Navn!
I finde den igjen, kan være,

*) Hvor Digteren og to af hans Venner figurerede med „Stjernen“. (Udg.)

med Renters Rente, ja med flere
i Bollerne, som I fortære
saa gloende til Fastelavn.



Asylbørnenes Sang til en af sine Velgjørerinder paa hendes Fødselsdag.

(1843).

(Mel. Lille Clara bliv ei vred paa mig).

Siig os, Moder, om det Sandhed er,
at Gud Faders lyse, hvalte Himmel
er et stort Asyl, at der som her
tumler sig en lystig Børnevrimmel?

Siig os, er det sandt, at Himlens Smaa
kunne flyve rundt paa gylden Vinge?
O, da er det ret at undres paa,
om de ei idag Dig Gaver bringe.

Ak, vi Stakler Intet til Dig har,
ømme Moder, i Geburtsdagsgave.
Blomster fik Du, om det Sommer var,
men de findes ei i Vintrens Have.

Havde Vinger vi som Himlens Smaa,
vi en Krands af hvide Stjerner plukked.
Sagde vi, det var til Dig, sin blaa
Himmeleng den gode Gud ei lukked.



Nissen i „Dramatiken“ *).

Pro- og Epilog ved Aabningen af Studenternes Aftenunderholdninger sammesteds i Foraaret 1843.

Prolog.

(Et Par Sekunder för Teppet gaaer op hörer man et kvalt, ligesom underjordisk Skrig „Hjælp! Hjælp!“ Teppet gaaer op; man hörer at Skriget kommer fra Souffleurhullet. En röd Piklue, og lidt efter lidt en Figur i Nissedragt, men i sig selv en bebartet Student, hæver sig frem deraf. Det er)

Nissen i „Dramatiken:“

— — Hvad, Højstærede, I studse,
over at en Karl som jeg,
der kan Knebelsbarter pudse,
skreg om Hjælp og løb sin Vej?

Jeg skal sige Eder Sanden,
skjøndt I veed den med hinanden:
Knebelsbarten gjør ei Manden,
heller ikke Horn i Panden
(synbart nok for En og Anden)
Fanden.

Desforuden, som I skue,
er jeg ikkun Karl for Lue,
men har aldrig vær't for Hat.
Sagen er kun denne, at —

Jeg er fød i Maridalen
med et dejligt Furutræ,
som blev fældet her til Salen,
der, paa kloge Folks Befalen
og Spidsborgeres Betalen,
skulde give Kunsten Læ,
ja, hvad mere er, som skulde

*) Det dramatiske Selskabs Lokal.

yde norsk Gemytlighed
Hyggen af et Arnested.

Nok!
Paa en ganske vakker Dag
fik jeg mine Øren fulde
af et Chor af Øxeslag,
og jeg blev, mod Tro og Love,
ør og muggen
over den fordømte Huggen,
flyttet fra Peer Ankers Skove
hid i Væggen med min Stok.

O, hvor jamred vi tilsammen!
Taarer, tunge som af Rav,
haglede fra Furustammen,
medens under Øxens Rammen,
ud sit fagre Liv den gav.
Og det dybe Drøn i Slaget,
hvormed Øx paa Øxe faldt,
var det Støn, hvormed jeg klaged
over Tabet af mit Alt:
af min skjønne,
eviggrønne,
duftopfyldte,
søjlestolte, solforgyldte
frie Bolig, som sig hæved
kjæk fra Mellemkollens Brant,
og hvor jeg lyksalig leved
mens Aarhundrederne svandt,
svandt derneden dybt derunder,
hvor den stejle Afgrund bunder,
svunde uden andre Spor,
end at Mosens arme Flor
gulned, blegned og forfulned,
og at Bjerkene hensmulned
medens frisken Skud fremgroer.
Førend ti Minuters Tid

— o, for Sorg en Evighed! —
sank min stolte Furu ned;
førend et Kvarteer var gaaet,
laa den skjændet, kløvet, flaaet,
livløs, stympret, dødninghvid!

Siden har jeg tro den fulgt,
siddet sorgfuld hos den Dræbte.
Tomtegubben nemlig slæbte
med man hid, i Malmen dulgt.

„Sorgfuld" siger jeg? Nu vel!
Sorgfuld nok, men ikke stedse.
Sorgens lange, mørke Dage
stundom fik en lystig Kvel,
fuld af jublende tilfredse
Stunder, uden anden Klage,
end, at de hensvandt saa fage.

Spejder op mod Husets Tag!
Staaer der ei: „For Vid og Smag?"
Engang (dengang Falsens Muse
var i denne Hal tilhuse)
vare disse Ord, saa stolte
og beskedne, overholdte,
ja saa sande
som et Smiil paa ærlig Pande,
og jeg saae ifra min Sprække
i min gamle Væggestok,
at de gode Normænd nok
kunde op Talentet vække,
more sig, de gamle gode
Oldefædre,
meget bedre
end de Sønner, som forlode,
under Skin af Frygt for Drik,
Fædres Sæd og Tænkeskik . . .
more sig, ja saa af Hjerte,

at jeg glemte bort min Smerte,
og af bare Lystighed
spilte bag Kulissen med.
Derfor siig, har Nogen fundet
ei min Rædsel velbegrundet,
da jeg er saa bedre vant
til den gamle Tid i Norden,
da det ægte Joviale
og det sande Geniale
var saa norskt og dog urbant,
naar jeg hører sagt for sandt:
Tempelet for Vid og Smag
fra idag
ubetænkt er aabnet vorden,
for en vildsom Flok Studenter?
O jeg venter . . .
(Man hörer fra Baggrunden Intonationen af Soloviolinen.)
O jeg venter . . . Tys! for Gud,
Banden er alt sluppen ud — —
(Forsvinder i Hullet.)

(Aftenunderholdningen begynder med en Violin-Solo af en Student, og fortsættes med sine Afvexlinger. Naar alt er forbi:)

Epilog.

Nissen
(kommer frem igjen:)

Veed I hvad? det an nok gik.
Mere end jeg turde vente!
Saa en Lusing jeg fortjente
efter ny Theaterskik *).
Jeg vil tage
hvert bagtalersk Ord tilbage,
dømme mig til op at tygge
selv min stygge
altfor overilte Dom.
Eftersmag fra bedre Dage
mig ikvel paa Tungen kom.

*) Sigter formodentlig til de i sin Tid velbekjendte Theateroptöjer ved Opförelsen af „Campbellerne.“ (Udg.).

Bare, bare
I, højstærede Studenter,
ei med Divertissementer
lade det forlænge vare!
Tænk, jeg venter!
Tænk, jeg venter i mit Fængsel
bag de blegnede Tapetèr,
mellem slumrende Lampetter!
Tænk min Længsel!
Tænk, dens Kval, naar *den* bedrages!
Tænk, jeg henter
ikkun Liv og Lyst fra disse
Lampeglimt fra gamle Dages,
hnart hensmuldrende Kulisse!
(Synker ned.)



Med en Femtidalerseddel *).

(Impromptu).

(Mel. O Nora, jeg drikker din Skaal i en Dram.)

Her er en Billet fra den værste Tyran
udi Landet:
fra Norriges Bank; man kalde ham kan
ikke andet.

Den Myntfod jo bringer alt Folket paa Knæ?
ja den Stakker!
Den Bank er en Blodigel, sat paa et Fæ
af en Prakker.

Halvhundrede Daler — trehundrede Francs!
jo jeg takker!

*) Aarstallet uvist.

Med hine du rækker til Wandsbeck og Danks,
kjære Makker!

Halvhundrede Daler, de sige ei meer
nu herhjemme,
end Skrædere femti, som tage Kvarteer
hos den Slemme.



Til A. S *).

Skaf bara mig på Svenskt Originalet,
skal jag lydaktig vara straxt befalet,
och pröfva på at få det i vårt mål,
skjöndt nylig jag har druckit sådan skål:

„Med bränvinsflaskan i min brända strupa,
och ett krus öl uti min venstra hand,
jag önskar äran, att jag måste stupa
för kung, för lag och för mitt fosterland."



*) Svar paa en Anmodning om at oversætte en svensk Sang for Maadeholdsforeningen. Aarstallet uvist. (Udg.)

Sang

(af „Efterspil til Fjeldeventyret“ *).

(1844.)

(Mel. Saa kom og klink o. s. v. Af Fjeldeventyret.)

Finberg.

Saa kom og klink og drik *Bjerregaards* Skaal!
og tøm saa en for *Waldemar Thrane!*
Isammen nu ad Stjernernes Bane
de ile imod Aandernes Maal.
Dog glemme de ei Pletten, hvor
de Gejster først fra Støvet sprunge,
lyttende i Serafiners Chor
til Modersmaalets søde Tunge.

Hansen.

O, hvis min Anelse fejl ej slaaer,
iaften er de begge tilstede.
Jeg skimter *Bjerregaard* histnede,
og paa sin Skammel *Waldemar* staaer.
I deres Aasyn straaler Fryd:
de see, at Folket ei kan glemme
Modersmaalets den søde Lyd,
men tryllebindes af dets Stemme.

Finberg.

Og begge Aander har digtet deri; —
ja *Bjerregaard* og *Waldemar Thrane*
har mægtet Folkets Gejst at mane
i Toneklang og i Poesi.
O søde Modersmaals Musik,
som vi i deres Digtning høre,

---

*) Afsunget ved en Opførelse af „Fjeldeventyret“ paa „det dramatiske Selskabs“ Theater, hvor Waldemar Thrane i sin Tid var Orchesteranfører. Selve Efterspillet, der ikke er kommet i Trykken, og hvori de handlende Personer i „Fjeldeventyret“ figurere, bestaar af et Par ubetydelige Scener, som Indledning til Sangen. (Udg.)

som for den Tørstige liflig Drik,
du var jo for vort norske Øre?

Hansen.

Thi byde vi Digternes Aander et Ly
i Folkets Hjerter, om de nedstige
engang iblandt fra Himmerige,
at høre deres Digtning paany.
I Folkets Bryst der bor den Klang,
som gjennem Eventyret strømmer.
Folket ved Fjeldpigens søde Sang
i sine Dales Skjød sig drømmer.

Hele Selskabet.

Ja kom og klink og drik *Bjerregaards* Skaal!
Og tøm saa en for *Waldemar Thrane!*
Isammen nu ad Stjernernes Bane
de ile imod Aandernes Maal.
Dog glemme de ei Pletten, hvor
de Gejster ifra Støvet sprunge,
lyttende i Serafiners Chor
til Modersmaalets søde Tunge.



Kast af hvor Bakken er for brat! *)

(1844).

Knejken brat,
Hesten mat,
Lasset svært,
Hjulet tvært,

Hesten staaer,
kan ei længer,
Øret hænger,
Svangen gaaer.

*) Disse Vers fandtes i W.'s Tid opslaaede paa et Bræt, ved Foden af den Bakke, der fører op forbi „Grotten," (Udg.)

Kast da af
under Bakken!
Gud, som gav
Liv til Blakken,
Dig udstyred,
stolte Mand,
med Forstand
til at maale
hvad vel Dyret
mægter taale,
samt et Hjerte
til at dele
Dyrets Smerte
uden Mæle.
Mangler dette,
bør man sætte
Dyrets Herre,
ei hans Hest,
for en Kjærre
som et Best.

Lad saa trække
Knejken op!
Svøben dække
til hans Krop!
Han, som Hjerte
eller Tanke
ikke har
for den Smerte,
Dyret bar,
bør man banke
ubeskaaret
med Gevalt,
og i Saaret
sprænge Salt.
Da kanhænde
han erkjende
vil sin Uret,
saa han troer,
at det dumme
Kreaturet
er hans stumme
Halvebro'r.

Dumme Knegt!
tør kanskee
endda lee,
som om Sligt
kun var Digt
uden Vægt;
Veed du vist
da, om hist
ikke Resten,
du mishandled
ugudfrygtig
saa af Hesten,
pludselig
viser sig
omforvandlet
til en dygtig
Kjørekarl,
mens det Sind,
som du har,
og Gemyttet
ind er flyttet
i hans Skind?
Magten holder
strengen Dom.
Begges Roller
skifte om:
Du i Skakkel,
mens din Stakkel
af en Hest
ifra Bukken
gjør din Mukken,
Stønnen, Trampen,

Sveden, Dampen
kun til Blæst.

Fort afsted!
Pidsken smelder.
Gudbevares!
Nei, der spares
ei dermed,
ikke fares
varligt ved.

Just, hvor hvide
Skyers Skraaning
stejlest hælder,
maa du slide
just som Blakken,
Stakkels, sled
her i Bakken
ved min Vaaning,
som du veed.

Sagvise *).

(1844).

Haa! Haa!
Nu har Sagen lært at gaae:
gaae ved Hjælp kun af en Steen,
som ved Hjælp af Arm og Been.

Hisk! Hask!
Gjennem Eeg og Bøg og Ask!
Stenen, som til Vægt er sat,
er min gode Kammerat.

Hi! Ho!
Arbejd gjøre vi for To,
og Han siger ei: „lad gaa!
kom, en Sup nu ovenpaa!"

Hin! Hen!
Russisk Sagstol hedder den.
Bryd dig ei om Tingens Navn
bare den gjør dygtig Gavn!

*) Med en Tegning af den saakaldte russiske Sagstol. (Udg.)

His! Hus!
Sligt at lære af en Rus!
Lær af Tyrken, om han veed
bedre om en Ting Besked!

Hir! Hør!
At jeg Sligt ei vidste før!
Af min Pande mangen Sved
skulde da ei dryppet ned.

Hip! Hup!
Spart jeg skulde mangen Sup.
Ofte, naar vi skare To,
gik Fortjenesten i Kro.

Hilt! Halt!
Flau er Mad foruden Salt.
Fliden faaer sin rette Magt
naar lidt Kløgt er underlagt.

Hitsch! Hatsch!
Gaaer som Buen paa en Bratsch.
Spiller jeg den Melodi:
„Flid og lidt Maskineri!“

Hirn! Hørn!
Dersom jeg har Viv og Børn,
spiller jeg dem Mad i Mund
med min Sag hver Morgenstund.

Hem! Hem!
Dersom jeg er uden dem,
faaer jeg, mens min Sag gaaer godt,
tænke paa den Ting saa smaat.

Hil! Høl!
Kom nu med Tobak og Øl!

Ved min Sagstols Mechanik
kan jeg ta'e en Lædskedrik.

Peer! Paal!
Vil I høre paa en Skaal?
Gid Enhver, som sager, maa
sig en russisk Sagstol faa!



To Raad for Livet.
(1844).

Vil Du stedse leve fri,
vil du leve glad og rolig,
finde stedse Velstand i
fager Blomstring i din Bolig,
da Du trolig
evig Pagt maa slutte med
Retsind og med Virksomhed.

I Vennebarm
saml Skat til Aldren krum og arm!
Thi brændte end din Hytte af,
og brast din Stav,
og slukkedes din Kjerte,
bedække dig
skal da hans Flig,
dig varme skal hans Hjerte.



Indskrift over en Brønd
ved „Grotten."
(1844.)

Drik dig Helse, Vandringsmand!
Der er Kraft i Brøndens Vand,
Kraft for Manden, mens hos Kvinden
Roser springe frem paa Kinden.
Men hvis Jeg, Jeg Mand i Grotten *),
Herre ganske under Huset,
faaer min Godhed slet forskyldt,
da skal Brønden blive fyldt,
og istykkerslaget Potten,
Bollen, Krukken eller Kruset.

Manden i Grotten.



Farvel.
(Serenade til Prindserne. Efter en opgiven Melodi.)
(1845.)

O! hvad hørte vi ikke igaar?
Just for første Gang Lærken iaar,
og den sang: det er Vaar.
Poppelen hænger af Fryndser alt fuld,
Aspenes Stilke
med sølvergraae Silke
og Bjerken sprætter i Grønt og i Guld.
Ifra Højderne Bækkene komme.
Hør, de buldre som Pauker og Tromme!
De melde, Vaaren i Anmarsch er
med en talløs prægtig Blomsterhær.
Skulde I da kun vor Moder see
peltsklæd, sturen i Arnens Læ?
Nu hendes bittre Tid er omme,
nu hun besprænger
— Hejsa! — Lier og Vænger
rigt med Konvallers Snee. —

*) En Figur, som i W's Tid var placeret inde i Grotten. (Udg.)

Nu hun Eder vil trykke i Favn;
Hun vil lægge med Blomster hvert Navn,
Eders elskede Navn;
bygge for Eder en Løvhytte sval,
    Tepperne flette
    paa grønnende Slette;
i Bærret fylde en Glædespokal.
Hun vil synge i susende Kviste,
at hun Eder vil ingentid miste;
og har hun Eder ei i sin Arm,
da hun klage vil i Bølgens Larm.
Elskte, lov os for vor Moders Vee,
at hun Eder skal snart gjensee!
Ei hun for længe Savnet friste!
    Siig, at I kommer
    ja! ja! endnu i Sommer,
Elskte, det skee! det skee!

Se hist Svanernes skinnende Skyer!
De alt komme; men Elskte I flyer,
den Bytning er dyr. —
Trækfugle kjære! dog ikke forglem
    Vejen, I lærte
    til Norriges Hjerte!
Der har hun lavt Eder Rede til Hjem.
Hvor I gaae, hun med Signen omspænder
Eders Vej med usynlige Hænder. —
Et Land har Moderens stærke Haab,
der er Fryd i hendes Taarers Daab.
Før vi Svaneflokkens Sydflugt see,
liig en Flaade med Sejl som Snee,
Elskte, formild Farvellets Smerte,
    siig at I kommer
    ja! ja! endnu i Sommer.
Elskte, det skee! det skee!



Indhold af Tillægget.



Trykfejl.

1ste Bind Side 272, 10de Linje f. n. Driller: læs Triller.
— — 411, 5te — f. n. Digtes læs: Digtets.
2det Bind Side 66, 16de — f. o. Speilets læs: Speiles.
— — 77, 12te — f. o. Wonderfull læs: Wonderful.
— — 139, 9de — f. o. scrotina læs: serotina.
— — 143, 4de — f. n. da læs: du.
— — 207 10de — f. o. af læs: at.





